

TNÚHU NÍ CHÍDÓ TNÙNÍ TÉ MÀTEÚ

*Nchaa cue téé ní xíndecu ndéé sanaha cǔtnàhá
vátá quíxí-gǎ Xítóhó Jesucristú
(Lc. 3:23-38)*

¹ Te ñaní tnáhá Xítóhó Jesucristú ní cuu ndíi Dàvíí ndíhi ndíi Àbrahám, cue téé ní xíndecu ndéé sanaha vihi-gá ñuyíú-a. Te duha ndùu cuendá dava-gá cue téé ní cuu ñaní tnáhá-gǎ ní xíndecu ndéé sanaha.

² Ndíi Àbrahám ní xóo ñⁿ déhe ndíi, te ndíi-ánⁿ ñí xínani ndíi Isàác. Te déhe ndíi Isàác-ánⁿ ñí cuu ndíi Jácób, te déhe ndíi Jácób-ánⁿ ñí cuu ndíi Jùdá, te ñu-ni ndíi Jácób-ánⁿ ñí cuu tātá dava-gá cue ñaní ndíi Jùdá-ánⁿ. ³ Te déhe ndíi Jùdá-ánⁿ ndíhi ñadìhí ndíi, ndíi Tàmár ní cuu ndíi Fàrés ndíhi ndíi Zàrá. Te déhe ndíi Fàrés-ánⁿ ñí cuu ndíi Èsróm, te déhe ndíi Èsróm-ánⁿ ñí cuu ndíi Àrám. ⁴ Te déhe ndíi Àrám-ánⁿ ñí cuu ndíi Aminàdáb, te déhe ndíi Aminàdáb-ánⁿ ñí cuu ndíi Nàsón, te déhe ndíi Nàsón-ánⁿ ñí cuu ndíi Sàlmón. ⁵ Te ñadìhí ndíi Sàlmón-ánⁿ ñí xínani-aⁿ Ràháb, te ní xóo ñⁿ déhe-yu ní xínani-dě Bòóz. Te ñadìhí ndíi Bòóz-ánⁿ ñí xínani-aⁿ Rūt, te ní xóo ñⁿ déhe-yu ní xínani-dě Òbéd, te déhe ndíi Òbéd-ánⁿ ñí cuu ndíi Isàí. ⁶ Te déhe ndíi Isàí-ánⁿ ñí cuu ndíi Dàvíí téé ní xíndaha ñàha xii cue ñáyiú isràél. Te déhe ndíi Dàvíí-ánⁿ ndíhi ñadìhí ndíi ní cuu ndíi Salòmón. Te díhna-gá ndíi Ùriás ní cándeca ndíi ñadìhí-ánⁿ te dàtnùní ní naqueheⁿ ñàha ndíi Dàvíí-ánⁿ.

7 Te déhe ndí Salòmón ní cuu ndí Ròboám, te déhe ndí Ròboám-áⁿ nǐ cuu ndí Àbíás, te déhe ndí Àbíás-áⁿ nǐ cuu ndí Àsá. 8 Te déhe ndí Àsá-áⁿ nǐ cuu ndí Josàfát, te déhe ndí Josàfát-áⁿ nǐ cuu ndí Jòráam, te déhe ndí Jòráam-áⁿ nǐ cuu ndí Ùziás. 9 Te déhe ndí Ùziás-áⁿ nǐ cuu ndí Jòtám, te déhe ndí Jòtám-áⁿ nǐ cuu ndí Àcáz, te déhe ndí Àcáz-áⁿ nǐ cuu ndí Ezèquiás. 10 Te déhe ndí Ezèquiás-áⁿ nǐ cuu ndí Manàsés, te déhe ndí Manàsés-áⁿ nǐ cuu ndí Àmón, te déhe ndí Àmón-áⁿ nǐ cuu ndí Jòsiás. 11 Te déhe ndí Jòsiás-áⁿ nǐ cuu ndí Jecòniás. Te ñu-ndí Jòsiás-áⁿ nǐ cuu tātá nchaa dava-gá cue ñaní ndí Jecòniás-áⁿ. Te dàv-áⁿ nǐ quide yica cuè téé ñuú Babiloniá ndécá-güedé ñáyiú israhél cuáháⁿ ñuú-güedé cuendá yàcáⁿ cundecú-yu.

12 Te sātá nǐ yáha ducaⁿ nǐ cuu, te ndí Jecòniás ní xóo ñⁿ déhe ndí ndíhí ñadíhí ndí, te téé-áⁿ nǐ xínani-dě Salàtiél. Te déhe ndí Salàtiél-áⁿ nǐ cuu ndí Zorobàbél. 13 Te déhe ndí Zorobàbél-áⁿ nǐ cuu ndí Àbiúd, te déhe ndí Àbiúd-áⁿ nǐ cuu ndí Eliàquím, te déhe ndí Eliàquím-áⁿ nǐ cuu ndí Àzór. 14 Te déhe ndí Àzór-áⁿ nǐ cuu ndí Sàdóc, te déhe ndí Sàdóc-áⁿ nǐ cuu ndí Àquím, te déhe ndí Àquím-áⁿ nǐ cuu ndí Èliúd. 15 Te déhe ndí Èliúd-áⁿ nǐ cuu ndí Eleàzár, te déhe ndí Eleàzár-áⁿ nǐ cuu ndí Mátán, te déhe ndí Mátán-áⁿ nǐ cuu ndí Jàcób. 16 Te déhe ndí Jàcób-áⁿ nǐ cuu ndí Chèé téé ní cuu yí tá Màriá xíchí nǐ cuu nǎná Jèsús Yaá ní tendaha Dùtú Ndiõxí ní quixi ñuyíú-a.

17 Te sa ní cuu úxúú tnàhá cue téé cùu ñaní tnàhá ndí Abrahám ndécú dàv-áⁿ, te dàtnùní ní cacu ndí Dàví ñu-ndí ñaní tnàhá ndí. Te núú tnàhá

mée ndïi Àbrahám ndïhi ndïi Dàvií ní cuu úxícúmí tñàhá-güedé. Te ducaⁿ te sa ní xínu úxícúmí-gã tucu-güedé ní cacu, te dătnùnì ní tñi ñaha cuè téé ñúú Babiloniá xii ñáyiú isràèl ndécá ñaha-güedé xii-yu cuáháⁿ ñúú-güedé cuèndá yàcáⁿ cundecú-yu. Te sátá ñi yáha sá dúcáⁿ ñi cuu, te ní cacu úxúnì tucu cue téé ní cuu ñani tñáhá ndïi Àbrahám ndïhi ndïi Dàvií, te dătnùnì ní cacu Xítóhó Jesucrìstú ñuyíú-a. Te núú tñáhá mée-gã ní cuu úxícúmí tñáhá-güedé.

Ní cacu Jèsús

(Lc. 2:1-7)

¹⁸ Te duha ní cuu cútnàhá ní cacu Xítóhó Jesucrìstú, chi dāvá-áⁿ ñi xíndecu ñi xíchí cuéchí ñi xínani Màriá. Te xíchí-ăⁿ sa ní cundáá tñúhu sá tñándaha-xi ndïhi ñi téé nani Cheé. Te cùmání-gã tñándaha-xi ndïhi téé-áⁿ te Espíritú Yă Ndiöxí ní quide ní ngúhuⁿ déhe-xi. ¹⁹ Te té Chèé téé cùnì candeca ñaha xii xíchí-ăⁿ ñi cutnùnì iní-dé sá ñúhú dēhe-xi. Te cùu-dé ñi téé quide ndáá, núu xiáⁿ duuⁿ duuⁿ ní sani iní-dé sá vă tñándaha-gá-dé ndïhi-xi, te dicó-ni sá ñà túú ní cǎháⁿ-dé chi ní cuiní-dé sá vă cǎháⁿ cuèhé cǎháⁿ duha ñáyiú cuèndá-xi. ²⁰ Te sátá dúcáⁿ ñi sani iní-dé te ní ngáva-dé ní xídí-dé, te núú sání-dé ní sáháⁿ ñi espíritú xínú cuèchi núú Yă Ndiöxí ní xáhaⁿ-xi xii-dé:

—Yòhó té Chèé téé cùu ñani tñáhá ndïi Dàvií, yúhú cǎchí tñúhu-í xii-n sǎ ñà túú ñà canì iní-n, tñándaha nahi-ni-n ndïhi tá Màriá cuèi ñúhu déhe-xi, chi mee Espíritú Yă Ndiöxí ní quide-xi ducaⁿ ñi ngúhuⁿ déhe-xi. ²¹ Te na cǎcu déhe-xi-áⁿ te danani-n-dé Jèsús. Te ducaⁿ cùnani-dé, chi téé-áⁿ cada-dé cuèndá sá vă cùndècu-gá cue ñani tñáhá-dé

ñáyiú isràél ichi cuèhé ichi duha —duha ní xáhaⁿ espíritú-án xii té Chèé-áⁿ núú sàní-dé.

²² Te ducaⁿ ñi cuu chi ní quee ndáá-xi nàcuáa ní xáhaⁿ Yă Ndiǒxí xii ñiⁿ téé ní cáháⁿ tnúhu-gá ndéé sanaha. Te téé-áⁿ ñi chídó tnùní-dé núú tütú-gá nàcuáa ní xáhaⁿ-gă xii-dé, te duha ní xáhaⁿ-gă:

²³ Cundecu ñi xíchí cuéchí ndèé cuèé-gá.

Te òré ndécú ñi-xi vátá ñihí-gá yï-xi te ngúhuⁿ déhe-xi.

Te òré ná cáci dēhe-xi te danàni ñahá-yu Emànuél. Duha ní xáhaⁿ-gă xii téé-áⁿ ñi chídó tnùní-dé núú tütú-gá. Te tnúhu Emànuél-án quéé-xí: Yá Ndiǒxí ndécú ndìhi-o. Núú xíăⁿ ducaⁿ ñi cuu vitna.

²⁴ Te òré ní ndiquíú ñi té Chèé-áⁿ te ní quide-dé nàcuáa ní xáhaⁿ espíritú-án xii-dé chi ní tnándaha-dé ndìhi tá Màriá. ²⁵ Dico ndi dïⁿ ñi xíndecú-yu ndéé ní sáá nduu ñi cacu déhe-xi. Te òré ní cacu déhe-xi-án te ní dánání ñàha-dé Jèsús.

2

Cue téé cuángoto ñaha xii Jèsús

¹ Te Jèsús ní cacu-gá ñiⁿ ñuú nání Bèlén, te ñuú-án yíndèhu-xi distritú Júdeá. Te dàvá-án cúnùu té Hèrodés yíndàha-dé ñáyiú. Te ñuú Jerusalén ní quexìo cue téé véxi ndàa xio nacuáa quène nchíanchii, cue téé túha dàcuaha cuendá nchaa sá ndèé andiú. ² Te ndùcu tnúhu-güedé núú ñáyiú ñuú-án, te xăhaⁿ-güedë:

—¿Vá cündèé ñi-ndó cächí tnúhu-ndo ndèé ndécú tēe quíndaha ñàha xii ñáyiú isràél-ăⁿ? Chi ní xini-ndí ní quene chódíní-dë ndàa xio nacuáa quène nchíanchii, núú xíăⁿ véxi-ndí chi cuíni-ndí

quiní-ndí-dé te chiñuhu-ndí-dé —càchí-güedé xáhaⁿ-güedě xií-yu.

³ Te òré ní níhí tēe cùnūu nani Herodés tnúhu sá ndúcú tnúhu cue tēe-áⁿ ndèé ndécú tēe quindaha ñàha xii ñáyiū isràél, te ñá túú tnàhí ni cùu váha iní-dé, te ñiū-ni ducaⁿ ñà túú ní cùu váha iní tnàhá nchaa ñáyiū ñuú-áⁿ. ⁴ Te ní cana-dé cue tēe cùu dútú cúnūu, ndihí cue tēe dàcuaha ñaha xii ñáyiū nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés, te ní xícáⁿ tnúhú-dě núú-güedě nūu xiní-güedé ndèé cacu Crístú tēe tendaha Yá Ndiõxí quixi ñuyíú-a. ⁵ Te ní xáhaⁿ-güedě xii-dé:

—Hⁿ ñuú yíndèhu distritú Jùdeá cacu-dé, te ñuú-áⁿ nání-xí Bèlén, chi quee ndáá-xi nàcuáa ní xáhaⁿ Yá Ndiõxí xii hⁿ tēe ní xóo cáháⁿ tnúhu-gá ndéé sanaha. Te duha ndūu tnúhu ní chídó tnùní-dé núú tütú-gá:

⁶ Ñuú Bèlén cúu-xí hⁿ ñuú lĩhli yíndèhu distritú Jùdeá, te ío-gá cúnūu-xi dacúúxí dàva-gá ñuú cúnūu yíndèhu distritú-áⁿ,

chi ñiū ñuú-áⁿ quee hⁿ tēe ío cùnūu.

Te tēe cunūu-áⁿ quindaha-dě ñáyiū cùu cuendá-í ñáyiū isràél.

Duha ní xáhaⁿ-gá xii tēe ní xóo cáháⁿ tnúhu-gá, te ducaⁿ ñi chídó tnùní-dé núú tütú-gá —càchí-güedé xáhaⁿ-güedě xii té Hèrodés.

⁷ Te sátá dúcáⁿ te té Hèrodés dayuhu ñi cana-dé cue tēe ndūcu tnúhu núu ndèé ní cacu tēe quindaha ñàha xii ñáyiū isràél, te ní xícáⁿ tnúhú-dě núú-güedě ná nduu cùu-xi nduu díhna nuu ñi xiní-güedé chódíní. ⁸ Te sátá dúcáⁿ te ní xáhaⁿ-dě xii-güedé:

—Chí cuàháⁿ ñuú Bèlén te nducu tnũhu váha-ndo nũu ndèè ní cacu téé ducaⁿ quìndaha ñaha xii ñáyiu isràél. Te òré ná nàníhí-ndó-dě te quixi-ndo cächí tnũhu-ndo cuèndá quíhíⁿ-í tnàhá-í chiñuhu-í-dé — cächí-dé xãhaⁿ-dě xii-güedé.

⁹ Te sátá dúcáⁿ ñí xáhaⁿ tẽ Hèrodés-áⁿ te ní xica-güedé cuáháⁿ-güedé. Te chódíní ñí xiní-güedé ní quene ndàa xio nacuáa quène nchíanchii-áⁿ yòdo nuu-di núú-güedě cuáháⁿ. Te ní ngüíñí chódíní-ãⁿ, te núú ñí ngüíñí-di-áⁿ yíndää núú ndécú Jèsús. ¹⁰ Te òré ní xiní cue téé-áⁿ ñí ngüíñí chódíní-ãⁿ núú yíndää ndécú-gã, te ní cudíí víhí ìní-güedé. ¹¹ Te ducaⁿ te ní quexìo-güedé ndéé núú cáá vèhe ndecu Jèsús. Te òré cuánguihu-güedé xítí vehe te ní xiní-güedé Jèsús ndécú-gã ndihì nãná-gã Màriá. Te ní ngüíñí xítí-güedě, te ní ngüíta-güedé ní cachí-güedé sá ìo càhnu cuu Jèsús. Te dàtnùní ní nacaáⁿ-güedé cãjá xínehe-güedé, te ní tava-güedé díhúⁿ cuàáⁿ, ndihì dúsa sá ìo váha sàháⁿ tnámí nàni insiensú, ndihì yúcu sã nání mìrrá ní taxi ndecu-güedé núú Jèsús cuèndá cuu-xi ñí táhú sã cúú-xí-gã. ¹² Te Yá Ndiõxí ní cáháⁿ-gá núú sàní-güedé, te xãhaⁿ-gã xii-güedé sá vã náyãha-gá-güedé cáháⁿ ndihì-güedé té Hèrodés. Núu xíãⁿ cue téé-áⁿ cuãnuhú-güedé ìngá ichi, te ñã túú-gã ní náyãha-güedé núú ndécú tẽ Hèrodés.

Cuáháⁿ-yu ndihì Jèsús nàcióⁿ Ègiptú

¹³ Te sátá ñí yáha cuãnuhú cue téé ní sãngoto ñaha xii Jèsús, te ní quexìo ñí espíritú xínú cuèchi núú Yá Ndiõxí núú sàní té Chèé, te xãhaⁿ-xi xii-dé:

—Véxi-í cächí tnúhu-í xii-n sǎ ndácóo-n, te ndee-n ñùú-a ndihí Jèsús, ndihí nǎná-gǎ cunu-ndo quíhíⁿ-ndó nàcióⁿ Ègíptú, chi té Hèrodés tendaha-dě cue tée quixi nanducu ñàha xii Jesús cuendá cahni ñaha-güedě. Te yàcáⁿ cundecu-ndo ndéé cachí tnúhu-í xii-n ndùu ndixi-ndo —cachí espíritú-áⁿ xǎhaⁿ-xi xii té Chèé núú sàní-dé.

14 Te té Chèé-áⁿ ñí ndacóo-dé, te niú ní xica-dé ndihí tá Màriá ndécǎ-yu Jèsús cuáháⁿ nàcióⁿ Ègíptú.

15 Te nàcióⁿ Ègíptú-áⁿ ndécǔ-yu ní xíhí té Hèrodés. Te ducaⁿ ñí cuu chi ní quee ndáá-xi nàcuáa ní cachí ñⁿ tée ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiõxí ndéé sanaha ñí quide-dé núú-gǎ ní cáháⁿ-dé yuhu-gǎ, te duha ní xáhaⁿ-gǎ ní cáháⁿ-dé: “Nàcióⁿ Ègíptú ndécú Dèhe-í ní cùu, te ní xáhaⁿ-í xii-dé sá ndéé-dě ñuú-áⁿ vǎ cündècu-gǎ-dé”, duha ní xáhaⁿ-gǎ xii tée ní cáháⁿ tnúhu-gǎ ní quide-dé núú-gǎ.

Té Hèrodés ní táúchíúⁿ-dě cahni-güedé cue landú

16 Te cue tée ní sǎngoto ñaha xii Jesús ní dándàhú-güedé té Hèrodés, chi ñá túú ní nàyáha-güedé cúñaha-güedě sá ñí naníhí-güedě Jèsús. Te sáta ñí cutnùní iní té Hèrodés sá ñí dándàhú ñáhá-güedě xii-dé te ní cudééⁿ víhí-dě, te ní tendaha-dě cue tée cuáháⁿ ñuú Bèlén, ndihí nchaa dava-gǎ ñuú cáá yàtni xiáⁿ cuendá cahni-güedé mee-ni cuè landú tée. Te ndéé cue landú íchí ñí cacu, ndihí ndéé cue landú sa ní nútnahá úú cuíá-xi nchaa-güexi cahni-güedé ní xáhaⁿ-dě. Te ducaⁿ ñí quide-dé chi ní quide cuendá-dé nàcuáa ndùu tnúhu ní xáhaⁿ cuè tée ní sǎngoto ñaha xii Jesús nduu ñí xiní-güedé chódíní, núu xiáⁿ ducaⁿ ñí táúchíúⁿ-dě ní quide cue tée-áⁿ.

17 Te ducaⁿ ñĩ cuu chi ní quee ndáá-xi nàcuáa ní cachí ndí Jeremiás tée ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiöxí ndéé sanaha, te duha ní cachí ndí:

18 Ní tecú ndàhí víhí ñăyiu ñúú Ràmá sá ndìhú iní-yu,

te ñăyiu xĩndáhyú-áⁿ cúu-yu ñaní tnáhá tã Ràquél, te ndàhyú-yu cuèndá sá ñĩ xíhí déhe-yu.

Te ñáyiu-áⁿ ñà túú ní cuìní-yu dàñá-yu sá ndìhú iní-yu cuèndá sá ñĩ xíhí déhe-yu.

Duha ní cachí ndí Jeremiás.

19 Te sátá ñĩ xíhí té Hèrodés te ní sáháⁿ tucu espíritú xínú cuèchi núú Yá Ndiöxí núú sàní té Chèé òré ndécú-dě nacióⁿ Ègiptú, te ní xáhaⁿ-xi xì-dé:

20 —Véxi tucu-í càchí tnúhu-í xii-n sã ndácóo-n, te núhú-n ndìhí Jesús ndìhí năná-gã ñúú cue ñaní tnáhá-n ñăyiu isràél cundecu-ndo, chi sa ní xíhí cue tée cuìní cahni ñaha xì Jesús ní cùu —cachí espíritú-áⁿ xáhaⁿ-xi xì té Chèé núú sàní-dé.

21 Te té Chèé-áⁿ ñĩ ndacóo-dé, te ní ndee-dé ndìhí Jèsús ndìhí năná-gã cuánuhú-yu ñúú cue ñăyiu isràél ñăyiu cùu ñaní tnáhă-yu. 22 Te té Chèé ní níhí-dě tnúhu sá tẽ Arquèlaú ní nucúnutnîi-dé núú tãtá-dě té Hèrodés distritú Jùdeá yĩndàha-dé ñăyiu. Te ní yùhú té Chèé-áⁿ, te ñà túú ní cuìní-dé quíhíⁿ-dé cundecu-dé distritú-áⁿ. Te Yá Ndiöxí ní cáháⁿ-gá núú sàní-dé, te ní xáhaⁿ-gã xii-dé sá quíhíⁿ-dé distritú Galileá, núú xĩăⁿ yàcáⁿ cuáháⁿ-yu. 23 Te òré ní quexió-yu distritú Galileá, te ní sáháⁿ-yu ìⁿ ñúú nání Nàzarét ní xĩndecú-yu. Te ducaⁿ ñĩ cuu chi ní quee ndáá-xi nàcuáa ní cachí cue tée ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiöxí ndéé sanaha sá Jèsús cuu-gá tée ñúú Nazàrét.

3

*Té Juàá tée dàcuandute ñaha xii ñáyiú càháⁿ-dé
tnúhu Yá Ndiǒxí xítí yucu*

(Mr. 1:1-8; Lc. 3:1-9, 15-17; Jn. 1:19-28)

¹ Te ní xica nduu sá dúcáⁿ ñi cuu, te tée nàni Juáá tée dacuandute ñaha xii ñáyiú ní quexìo-dé yucu distritú Jùdeá càháⁿ-dé tnúhu Yá Ndiǒxí núú ñáyiú xítí yucu-áⁿ. ² Te xǎhaⁿ-dě xii-yu:

—Chí dándixi túu iní sá ñà túú quide váha-ndo ndècu-ndo, te dañà-ndo nchàa ichi cuehé ichi duha, chi sa ní cuyatni nduu ndíhu ndaha ñàha Yá Ndiǒxí xii-ndo —càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii-yu.

³ Te ñiú cuendá té Juáá-áⁿ ñi chídó tnùní ndíi Chàíá tée ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiǒxí ndéé sanaha, te duha ndùu tnúhu ní chídó tnùní ndíi cuendá-dé:

Tècú càháⁿ níhi ñiⁿ tée yìhi xítí yucu, te càchí-dé:

“Chí dáñá nchàa ichi cuehé ichi duha ndècu-ndo,
te tñi-ndo ichi váha,

Te ducaⁿ càda-ndo cuendá cundecu túha-ndo chi
véxi Yaá ío cùnùu”, duha quesaha té-áⁿ.

Duha ndùu tnúhu ní chídó tnùní ndíi Chàíá-áⁿ
cuendá té Juáá.

⁴ Te té Juáá-áⁿ ñi xóo cuihnu-dé dóó idi càméyu, te ñi ñi ní cuu pañú xítí-dé, te ní xóo caxi-dé tíca làngóstá ndíhi ndudí ñúñú cuéchí. ⁵ Te ñáyiú ñúú Jerusàlén, ndíhi ñáyiú nchaa ñúú yíndèhu distritú Jùdeá, ndíhi ñáyiú nchaa ñúú cáá yàtni yúte Jòrdán ní sáháⁿ-yu ní xíndedóho-yu nàcuáa ní cáháⁿ té Juáá.

⁶ Te ní ngúíta-yu ní náhmá-yu nchaa cuéchi-yu núú Yá Ndiǒxí. Te òré ducaⁿ ñi náhmá-yu te ní dácuándute ñaha té Juáá xii-yu yúte Jòrdán.

7 Te vài cue tée cùu fariséú ndìhì cue tée cùu saducéú cuáháⁿ-güedé núú ndécú tẽ Juáá cuìní-güedé dacuàndute ñaha-dé xii-güedé. Te òré ní quexìo-güedé núú ndécú-dẽ, te ní xáhaⁿ-dẽ xii-güedé:

—¡Nchaa nchòhó cúú-ndó dàtná ìⁿ cóó dǎéⁿ chi ío cuihna ìní-ndó! ¿Te nása ní cuu núu tnàhá nchòhó ndúcú-ndó nàcuáa cada-ndo cǎcu nihnu-ndo núú tnũndòho cahnu vihi ta cuyatni ñaha xii-ndo véxi-i? 8 Te chí cádá vǎha vitna cundecu-ndo cuendá ducaⁿ cùtnuní sá nǐ dáñá-ndó nchàa ichi cuehé ichi duha ndècu-ndo. 9 Te vá càchí-ndó sǎ ío càhnu cuu-ndo cuendá sá cúú-ndó ñàní tnáhá ndǐ Àbrahám. Chi cuèi ndéé yúú te ndacu Yá Ndiòxí ndada-gá ñáyiu te cuú-yu ñàní tnáhá ndǐ Àbrahám. 10 Te caá chi ndècu túha-xi sá quèhndé-xi nchaa yutnu sá dúcáⁿ ñà túú càváha sávídí-xi-áⁿ, chi nchaa yutnu-áⁿ tèhndé-xi te cuángée-xi núú ñùhú càyú-xi. Te duha sǎtnáhá-xi ndoho nchaa ñáyiu ñá túú quide váha-áⁿ chi nchaa ñáyiu ñá túú quide váha cùú-yu dàtná nchaa yutnu sá ñà túú càváha sávídí-xi. 11 Te na càchí tnùhu ndáá-í xii-ndo sǎ yǔhú dacuàndute-í mee-ni ñáyiu ní dáñá nchàa ichi cuehé ichi duha. Dico nchìcúⁿ tucu ingá tée véxi, te tée-áⁿ taxi-dé Espíritú Yá Ndiòxí cundecu ndìhì-ndo. Te cùu-xi datná ìⁿ ñuhú, chi ndada ndoo ndada nine-xi iní-ndó. Te tée-áⁿ ío-gá cúnùu-dé dàcúúxí yǔhú, chi yúhú cùú-í ìⁿ tée duuⁿ duuⁿ ñá túú tàú cuita nehe ni chàu-dé dico quide-í chùuⁿ-dé. 12 Te tée-áⁿ sa véxi túha-dé sá cádá dǐⁿ ñaha-dé xii-o dàtná quidé ñáyiu ndàda ndoo triú, chi ñáyiu-áⁿ sa nèhe túha-ná-yu yaxíⁿ-yu òré náñani cuendá ndada ndoó-yu. Te òré ndádá ndòó-yu triú-áⁿ te dàquee dǐⁿ-yu mihi-xi, te

tàxúha-yu mee-nă trîú-án te sàhmí-yu mihi-xi-án.
Te dàtná quidě-yu mihi trîú-án ducaⁿ sãtnahá-xi
cada ñaha téé-án xii nchaa ñáyu ñá túú quide váha,
chi daquìhíⁿ ñáhá-dě xií-yu núú ñùhú núú càyú,
te ñuhú-án ñà túú tnàhí ndàhvá —càchí-dé xãhaⁿ-dě
xii-güedé.

Sàndute Jesús

(Mr. 1:9-11; Lc. 3:21-22)

¹³ Te Jèsús ní quee-gá distritú Galileá cuáháⁿ-gá
yúte Jòrdán núú ndécú tẽ Juàá cuendá dacuàndute
ñaha-dé xii-gá. ¹⁴ Te òré ní quexìo Jesús núú ndécú
tẽ Juàá, te ñá cuìní-dé dacuàndute ñaha-dé xii-gá ní
cùu, te ní xáhaⁿ-dě xii-gá:

—Yúhú tàú-í sá dacuàndute ñaha-n xii-í, te ñá
díú dà yúhú dacuàndute ñaha-í xii-n —càchí-dé
xãhaⁿ-dě xii-gá.

¹⁵ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gã xii-dé:

—Queheⁿ daña, chi dacuítí xìni ñuhu-xi ducaⁿ
cada-o nacuáa cundáá-ó nùú Yã Ndiõxí —càchí-gá
xãhaⁿ-gã xii-dé.

Te té Juàá-án ñí sáháⁿ uuⁿ-dé tnúhu ní xáhaⁿ Jèsús
xii-dé. ¹⁶ Te ní dacuàndute-dé Jèsús. Te òré ní
nene-gá xití ndute te ní xiní-gá nchìí andiù, te
ní quee Espíritú Yã Ndiõxí véxi cuuⁿ-xi ngúndecu
ndihí ñaha-xi xii-gá, te dàtná cáá ìíⁿ lómá cáá
Espíritú-án vèxi cuuⁿ-xi. ¹⁷ Te òré-án ñí tecú ní cáháⁿ
Yã Ndiõxí ndéé andiù, te xãhaⁿ-gã xii Jèsús:

—Yòhó cúú-n Dèhe-í tée ío cùu iní-í te ío cùdíí iní
ñáhà-í xii-n —càchí-gá xãhaⁿ-gã xii Jèsús.

4

Sácuíhná quidé yica-xi cada Jesús sá ñà túú tàú-gá cada-gá ní cùu

(Mr. 1:12-13; Lc. 4:1-13)

¹ Te Espíritú Yă Ndiöxí ndécá-xí Jèsús cuáháⁿ ìⁿ xití yucu cuendá yàcáⁿ cundecu tnaa-gá, te yàcáⁿ quexìo sácuíhná coto ndeé ñáhá-xí xii-gá te núu ndisa sá vă cáda-gă ìⁿ sá ñà túú tàú-gá cada-gá.

² Te Jèsús ñá ní xèxi-gá údico nduu údico niú, te ducaⁿ te dătnùní ní xícáⁿ iní-gá caxi-gá. ³ Te sátá dúcáⁿ te ní quexìo sácuíhná quidé yica-xi cada Jesús ìⁿ sá ñà túú tàú-gá cada-gá, te xăhaⁿ-xi xii-gá:

—Te núu ndisa sá cúú-n Dêhe Yă Ndiöxí te cúñaha xii yúú-a na ndùu-xi paá —càchí-xi xăhaⁿ-xi xii-gá.

⁴ Te Jèsús ní xăhaⁿ-gă xii-xi:

—Núú tütú Yă Ndiöxí càchí-xi: “Ñá díú mèe-ni paá candeca-xi iní ñáyiu ñuyíú, chi tnàhá nchaa tnúhu càháⁿ Yă Ndiöxí candeca-xi iní-yu”, duha càchí-xi núú tütú-gá —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-xi.

⁵ Te dătnùní sácuíhná-ăⁿ ndécá ñàha-xi xii-gá cuáháⁿ ñuu Jerusàlén, te yàcáⁿ ní xăhaⁿ-xi xii-gá cuásaá-gá díquí véñùhu càhnu sá ìo cùnuu núú ñăyiu isràél, ⁶ te dătnùní ní xăhaⁿ tùcu-xi xii-gá:

—Te núu ndisa cùu-n Déhe Yă Ndiöxí te cuandèe ndava núú ññhú cuendá quee ndáá-xi nàcuáa càháⁿ-xi núú tütú-gá núú càchí-xi: “Yă Ndiöxí tendaha-gă cue espíritú xínú cuèchi núú-gă quixi-xi cuendá coto ñaha-xi xii-n, te núú ndáhá-xí càundodo-n cuendá sá vă dánícuèhé yúú sáháⁿ”, duha càchí-xi núú tütú-gá —càchí sácuíhná-ăⁿ xăhaⁿ-xi xii Jesús.

⁷ Te Jèsús ní xăhaⁿ-gă xii-xi:

—Te cächí tucu-xi núú tütú Yă Ndiöxí: “Vá cání ìní-n còto ndeé-n Dütú Ndiöxí Yaá cúú Ndiöxí-n cuendá-ni sá cuìní-n sã dácãcu nihnu ñaha-gã xii-n ìⁿ sá sání ìní-n càda-n”, duha cächí-xi núú tütú-gá —cächí-gá xãhaⁿ-gã xii-xi.

⁸ Te sácuihná ndécá tucu-xi Jesús cuáháⁿ ìⁿ núú tìndúú dùcúⁿ, te uuⁿni ní dánèhé núú ñáhá-xí xii-gá nchaandi túhú nacióⁿ cáá ñùyíú, ndihi nchaa sá vãha ió ìⁿ ìⁿ nacióⁿ-áⁿ. ⁹ Te ní xáhaⁿ-xi xii-gá:

—Te núú yòhó ngüíñí xítí-n nùù-í chiñuhu ñaha-n xii-í ñá, te taxi cuendá-í nchaa sá ñí dánèhé ñáhà-í-a cuu cuendá-n —cächí-xi xãhaⁿ-xi xii-gá.

¹⁰ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gã xii-xi:

—Xocuiñí yòhó sácuihná nùú ndécù-í-a, chi vá cúú càda-í nacuáa cächí-n, chi núú tütú Yă Ndiöxí cächí-xi: “Chiñuhu-ndo Dütú Ndiöxí Yaá cúú Ndiöxí-ndó, te ñiu-ni-gá cada-ndo nchaa nacuaa càháⁿ-gá”, duha cächí-xi núú tütú-gá —cächí-gá xãhaⁿ-gã xii-xi.

¹¹ Te dătnùní sácuihná ñí dáñá-xí Jèsús ní xica-xi cuáháⁿ-xi. Te sátá dúcáⁿ te ní quexìo cue espíritú xínú cuèchi núú Yă Ndiöxí ní xinu cuechi-xi nùú Jèsús.

*Distritú Galileá ní chisaha Jèsús chiùⁿ ní táhú Tătá-gã Dütú Ndiöxí cada-gá
(Mr. 1:14-15; Lc. 4:14-15)*

¹² Te òré ní níhí Jèsús tnúhu sá ñí ngava té Juáá téé dàcuandute ñaha xii ñáyiu vecaá, te ní xica-gá cuáháⁿ-gá distritú Galileá. ¹³ Te ni ñà túú ní xíndecu-gá ñuu Nazàrét, chi ní yáha-gá cuáháⁿ-gá ndeé ñuu Capèrnaúm yàcáⁿ ní xíndecu-gá, te ñuu-áⁿ cáá yàtni yuhu lagúná, te yatni xíaⁿ cáá ñùhu nani

Zabulón, ndihì ñuhu nàni Neftalí. ¹⁴ Te ducaⁿ ñí cuu chi ní quee ndáá-xi nàcuáa ní chídó tnùní ndíi Chàíá téé ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiõxí ndéé sanaha núú tütú-gá núú càchí-xi:

¹⁵ Ñuhu nàni Zabulón, ndihì ñuhu nàni Neftalí, ñuhu-áⁿ yíndèhu-xi distritú Galileá, te xíáⁿ xíndecu cue ñáyíu ñá túú cùu ñáyíu isràél, te càa-xi yatni yuhu lagúná te ndàa ingá xio yúte Jòrdán cúú-xí.

¹⁶ Te cue ñáyíu-áⁿ ndécũ-yu ìⁿ núú néé chi ndècú-yu ichi cuèhé ichi duha, te sáá nduu te cada iní-ndó sã ñáyíu-áⁿ queé-yu núú dìtò chi vá cùndècu-gá-yu ichi cuèhé ichi duha.

Te ñíu-ni ñáyíu-áⁿ cúũ-yu ñáyíu ta xíta nihnu duuⁿ cuáháⁿ, dico sáá nduu te vá cuíta nihnu-gá-yu. Duha ní chídó tnùní ndíi núú tütú-gá.

¹⁷ Te dàvá-áⁿ ñí ngúíta Jèsús ní dánèhé-gá ñáyíu, te ní xáhaⁿ-gã xií-yu:

—Chí dándìxi túu iní sá ñà túú quide váha-ndo ndècu-ndo te dañà-ndo nchàa ichi cuehé ichi duha, chi sa ní cuyatni nduu ndíhu ndaha ñàha Yá Ndiõxí xii-ndo —càchí-gá xáhaⁿ-gã xií-yu.

*Jèsús càháⁿ-gá cúmí tnàhá cue téé tnè chácá
(Mr. 1:16-20; Lc. 5:1-11)*

¹⁸ Te Jèsús ñúhú-gã ichi cuáháⁿ-gá tá yàha-gá yuhu làgúná Galileá, te ní xiní-gá úú tnàhá cue téé xídáquèe-güedé ñunu-güedé xití ndute tnè-güedé chácá, chi quiti tnàhí-áⁿ cúú chiuⁿ-güedé tnè-güedě-di. Te ìⁿ-dé nání-dě Xímú, àdi Pelú chi

úú ðiù-dé, te ñaní-dé cúú ìngá téé ndìhi-dé te téé-án nání-dě Ndrìxí. ¹⁹ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gã xii-güedé:

—Chí dáñá chiùⁿ quide-ndo-án te quixi-ndo chìtnahá ñáhá-ndó xii-í, te taxi-í ìngá núú chiùⁿ cada-ndo chi quíhíⁿ-ndó dàcaháⁿ-ndó ñáyiù cuendá tuha ñàhá-yu xii-í —càchí-gá xãhaⁿ-gã xii-güedé.

²⁰ Te òré-ni-án ní dáñá cuè téé-án ñunu-güedé, te ní tuha-güedé Jèsús.

²¹ Te ní xica tucu Jèsús cuáháⁿ-gá luha-gá, te ní xiní tucu-gá úú-gá tnàhá cue téé tñì chácá. Te ìⁿ téé-án nání-dě Jàcobó, te ñaní-dé cúú ìngá téé ndìhi-dé te téé-án nání-dě Juáá, te ndi ndùú-güedé cúú-güedé déhe té Zebèdeú. Te xìxínucóo-güedé ndìhi tátá-güedé xití bàrcú xìnatícu-güedé ñunu-güedé, te Jèsús ní cana ñaha-gã xii-güedé.

²² Te òré-ni-án ní dándõo-güedé bàrcú-güedé, ndìhi tátá-güedé, te ní tuha ñaha-güedé xii-gá.

*Jèsús dānehé-gá cuéhé víhí ñáyiù
(Lc. 6:17-19)*

²³ Te Jèsús tá xica ndodo-gá nihí distritú Galileá cuáháⁿ tá dānehé-gá ñáyiù tnúhu váha tnúhu sá sánú ìchi ñaha xií-yu nācuáa ndíhu ndaha ñàha Yá Ndiõxí xií-yu. Te ndi tnahá ìⁿ ìⁿ ñuú sàá-gá te ducaⁿ cuãnguìhu-gá xití veñúhu dānehé-gá ñáyiù tnúhu-án. Te ndi dííⁿ ndi dííⁿ núú cuéhé tnàhá ìⁿ ìⁿ ñáyiù dico nchaa-ní-yu ta quide tátna-gá cuáháⁿ.

²⁴ Te ndéé nchaa ñáyiù yìndehu distritú Sìriá ní níhí-yu tnúhu nchaa nācuáa quide Jèsús. Te ní queé-yu ñuú-yu te ndécá-yu nchaa ñáyiù tnàhá ndi dííⁿ núú cuéhé cuáháⁿ núú ndécú Jèsús. Te cuèi

ñáyiú xǐyìhí, ndihí ñáyiú ñá túú-gǎ càndá nihnu, ndihí ñáyiú yìhí ñaha espíritú cúndihí yucu ñávǎha ndècá-yu cuáháⁿ núú-gǎ, te ncháá-yu ní quide tátna ñaha-gǎ xií-yu. ²⁵ Te ío vǎi ñáyiú ní chinchícúⁿ ñáhá xì Jesús, chí ní chinchícúⁿ ñáhá ñáyiú distritú Galileá, ndihí ñáyiú ncháa ñuú xǐndáa Dècápolís, ndihí ñáyiú ñuú Jerusálén, ndihí cue ñáyiú ncháa ñuú yíndèhu distritú Jùdeá, ndihí ñáyiú xǐndecu yatní yúte Jòrdán ndàa xio quene nchícanhii.

5

Jèsús núcõo-gá #ⁿ núú tìndúú dánèhé-gá ñáyiú

¹ Te sátá nǐ xiní Jèsús sá cuèhé víhí ñáyiú nchìcúⁿ ñáhá xì-gá, te ní xica-gá cuásaá-gá #ⁿ núú tìndúú te xíaⁿ nǐ ngóo-gá, te cue téé xica cuu ndihí-gá ní nadúcúⁿ ndèè ñáhá-güedě xii-gá. ² Te ní ngúíta-gá dánèhé ñáhá-gǎ xii-güedé ndihí cue ñáyiú-áⁿ, te xǎhaⁿ-gǎ:

Cuèndá ñáyiú ío váha táhú-xi (Lc. 6:20-23)

³ –Váha táhú ncháa ñáyiú cùtnuní iní-xi sá ío-gá cúmǎñ-yu cudíu-yu núú Yǎ Ndiõxí, chí ñáyiú-áⁿ nduu táhǔ-yu ndíhu ndaha ñàha-gá xií-yu.

⁴ Váha táhú ncháa ñáyiú ndàhyú sá ndíhú iní-yu, chí Yá Ndiõxí cuáñaha-gǎ tnúhu ndee ìní cundecu ndihí-yu.

⁵ Váha táhú ncháa ñáyiú ndàhú iní-xi, chí ñáyiú-áⁿ nduu táhǔ-yu cundecú-yu #ⁿ xichi núú cuáñaha Yǎ Ndiõxí xií-yu.

6 'Váha táhú nchaa ñáyiú ío cuení cada nchaa nàcuáa càháⁿ Yă Ndiöxí, chi ñáyiú-áⁿ ïo nduu vétú iní-yu.

7 'Váha táhú nchaa ñáyiú cùndahú iní tnàha ñáyiú-xi, chi ñáyiú-áⁿ ðiu-ni ducaⁿ càda ñaha Yá Ndiöxí xií-yu cundàhú iní ñáhá-gă.

8 'Váha táhú nchaa ñáyiú ní nduu ndoo ní nduu nine iní-xi, chi cue ñáyiú-áⁿ nduu táhŭ-yu cundecú-yu ndihî Yá Ndiöxí.

9 'Váha táhú nchaa ñáyiú càháⁿ dóho tnàha ñáyiú-xi nàcuáa cundecu ndihî váha tnàhá-yu, chi cùtnuní sá ñăyiú-áⁿ cuú-yu déhe Yá Ndiöxí.

10 'Váha táhú nchaa ñáyiú ío ndòho ndecu ñuyíú-a sá cuëndá sá quídě-yu nàcuáa càháⁿ Yă Ndiöxí, chi ñáyiú-áⁿ nduu táhŭ-yu ndíhu ndaha ñàha-gá xií-yu.

11 'Te cùu-ndo ñáyiú ío váha táhú-xi te núu na cùcuèhé ñáhá ñăyiú, àdi cada úhú ñáhă-yu xii-ndo, àdi dacao díquí ñáhă-yu nándi cuéchi neñúú xii-ndo să cuëndá-í. 12 Te òré ducaⁿ na càda ñahá-yu xii-ndo te cudíí víhí-ní iní-ndó cùndecu-ndo, chi ío váha càa sá ndécú àndiu nduu táhú-ndó cùndecu ndihî-ndo nduu na saá-ndó yàcáⁿ cundecu-ndo, chi ðiu-ni ducaⁿ ní xóo cada ñaha cuè ñaní tnáhă-yu xii cue téé ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiöxí ní xíndecu ndéé sanaha.

*Cuëndá ñíí ndihî cuëndá ñuhú
(Mr. 9:50; Lc. 14:34-35)*

13 'Te nchòhó cada iní-ndó să cúú-ndó dàtná ñíí cuëndá ñuyíú-a. Te ñíí chi nándihî-xi dico núu na ndùu víxiⁿ-xi, te ñá túú-gă nándihî-xi chi dăngoyo-ná-ó, te yăha ñáyiú xěnihnú-yu. Te ducaⁿ

sătnahá-xi cùu nchohó chi cùu-ndo datná ñíí vǎha te núu na càda váha-ndo, te núu vá cáda vǎha-ndo te quee tíhú-ndó.

¹⁴ Te nchòhó cada iní-ndó sǎ cúú-ndó dàtná ìⁿ sá dáyèhé ndécú ñùyíú-a, chi sànu ichi-ndo ñáyiu ichi váha. Te nchòhó xìní-ndó sǎ ñuu ìⁿ ñuu cáá ìⁿ núú tìndúú te vá cúú càchí-ó sǎ nguǎvǎha-xi. ¹⁵ Te ñá túú xìní-ó ìⁿ ñáyiu teñuhú-yu ìⁿ lintérná te chiváha-yu xití ìⁿ cǎjá, chi tàxi ndecú-yu núú ñinu cuèndá cutnùní núú nchàa ñáyiu ndècu vehe. ¹⁶ Te ducaⁿ càda nchohó cada váha-ndo dàtná quidé ìⁿ ñuhú dayèhe-xi núú ñáyiu, te ducaⁿ quìní ñáyiu nàcuáa quide-ndo ndecu-ndo, te tnàhá-yu cachí-yu sá ìo càhnu cuu Dútú Ndiòxí Yáá cúú Tǎtá-ndó ndècu andíu chi quíní-yu sá quidé vǎha-ndo ndècu-ndo.

Cuèndá tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés

¹⁷ Te vá cǎníní-ndó sǎ yúhú véxi-í xocàni-í tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés, te ni vǎ cǎníní-ndó sǎ véxi-í xocàni-í tnúhu ní chídó tnùní cue téé ní xóo cǎháⁿ tnúhu Yá Ndiòxí ndéé sanaha, chi yúhú véxi-í sá cáda-í nàcuáa cǎháⁿ nchaa tnúhu-áⁿ. ¹⁸ Te na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sǎ tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés ío ndáá cǎháⁿ-xi, chi dacuití cùu nchaa nacuáa cǎháⁿ-xi. Te yáchí-gá naa andíu ndíi ñuyíú dàcúúxí sǎ quèe cáva ìⁿ tnúhu-áⁿ. ¹⁹ Núu xiǎⁿ nchaa ñáyiu na càchí sá dává tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés ñá túú xìní ñuhu-xi chi ñá túú cùnuu-xi, te ñáyiu-áⁿ diu-ni ducaⁿ dǎnehé-yu nchaa dava-gá tnàha ñáyíú-yu, te sá dúcáⁿ quidé-yu te vá cúnuu vihí-yu núú ndécú Yá Ndiòxí táxí tnùní-gá, chi cuú-yu dàtná ìⁿ ñáyiu nchìcúⁿ cuìi-nǎ. Dico nchaa ñáyiu nchìcúⁿ nihnu quide nchaa nacuáa cǎháⁿ

nchaa tnúhu-áⁿ, te ðiu-ni ducaⁿ ðànehé-yu nchaa dava-gá tnàha ñáyíu-yu, te ñáyíu-áⁿ ïo cunùú-yu núú ndécú Yá Ndiöxí táxí tnùní-gá. ²⁰ Te na càchí tnúhu-í xii-ndo sá ïo xini ñuhu-xi cada-ndo nchaa nacuáa càháⁿ Yá Ndiöxí, te vá cáda-ndó ðàtná xíquide cue téè ðànehé ñáhá xii ñáyíu nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés, ndíhi ðàtná xíquide cue téè cùu fariséú, chi núu na càda-ndo ðàtná xíquide cue téè-áⁿ ñá, te vá ndúú tǎhú-ndó ndíhu ndaha ñàha Yá Ndiöxí xii-ndo.

Jèsús càháⁿ-gá cuèndá ñáyíu cùdééⁿ
(Lc. 12:57-59)

²¹ Te nchòhó sa xìní-ndó sá ncháá ñáyíu ní cuu ñaní tnáhá-ndó ñi xíndecu ndéé sanaha ñi níhí-yu tnúhu sá vǎ cúu càhní-yu tnàha ñáyíu-yu, chi núu ducaⁿ na càda-yu te nacháhu-yu cuéchi-yu. ²² Dico vitna na càchí tnúhu-í xii-ndo sá nùu ndèdani càa-ndo na cudééⁿ-ndó nùú tnàha ñáyíu-ndo, te nacháhu-ndo sá dúcáⁿ quìde-ndo, àdi núu na cǔcuèhé-ndǒ-yu te núú chítú nùú tàcá cundáá cuéchi-ndo te núu ducaⁿ na càda-ndo, àdi núu nà cúu-ndo tnàha ñáyíu-ndo ìⁿ tnúhu véè vîhi, te cu-cuéchi vîhi xii-ndo chi quíhíⁿ-ndó nùú ùhú núú ndàhú.

²³ Te xǎⁿ nùu nchòhó òré ndécú ndíhi-ndo ìⁿ sá cuimí-ndó cuáha-ndo Yá Ndiöxí nduu tǎhú-gǎ, te òré cuáháⁿ-ndó cuáñaha-ndo xii-gǎ, te òré ní quexìo-ndo núú dúcáⁿ cuáñaha-ndo xii-gǎ sá ndúú tǎhú-gǎ, te ní ndacu iní-ndó sá ndécú ñáyíu ñá túú cùu váha iní ñáhá xii-ndo cuèndá ìⁿ sá ñi cumání nùú tnáhá-ndó. ²⁴ Te ðàndóo-ndo sá dúcáⁿ nèhe-ndo cuáháⁿ nduu tǎhú Yá Ndiöxí, te díhna-gá quíhíⁿ-ndó nàcaháⁿ cáhnú iní tnáhá-ndó

ndìhi ñáyiú ñá túú cùu váha iní ñáhá xii-ndo-áⁿ, te dătnùní ducaⁿ te quíhíⁿ-ndó cuăha-ndo Yă Ndiöxí sá ndúú tǎhú-gǎ.

²⁵ Te núu ió ñⁿ-ndo ñí sáháⁿ ñáyiú núú tēe cùchiuⁿ ní sacáⁿ cuéchi-yu cuèndá-ndó cuèndá ñⁿ sá ñí quide-ndo, te òré ní naníhí tnáhá-ndó ndìhí-yu cuáháⁿ-ndó núú tēe cùchiuⁿ-áⁿ, te nacáháⁿ cáhnú iní tnáhá-ndó ndìhí-yu cuèndá sá vǎ cuăha cuèndá ñáhá-gǎ-yu xii-ndo núú tēe cùchiuⁿ, chi núu ducaⁿ na càdá-yu te tēe cùchiuⁿ-áⁿ cuăha cuèndá ñáhá-dě xii-ndo núú cuè tēe cùu poleciá, te cue tēe-áⁿ chihi ñaha-güedě vecaá xii-ndo. ²⁶ Te na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sǎ vǎ cǎcu-ndo te núu na ngáva-ndo vecaá ndéé nacháhu-ndo nchàa sá tàú-ndó.

Cuèndá cue ñáyiú ñá túú quide váha

²⁷ Te nchòhó sa xíní-ndó nàcuáa ndùu tnúhu ní cáháⁿ cue tēe ní xíndecu ndéé sanaha, te duha ní cachí-güedé: “Nchaa cue tēe vá cúú cǎháⁿ ndìhi-güedé ñadìhí te núu ñá díú ñàdìhí-güedé cúú-yu, te ñu-ni ducaⁿ tùcu nchaa cue ñáyiú dìhí vá cúú cǎháⁿ ndìhí-yu tēe te núu ñá díú yǎ-yu cùu-güedé”, duha ní cachi-güedé. ²⁸ Dico yúhú càchí tnúhu-í xii-ndo sǎ ndéda-ni càa cue tēe na cùndehe ñⁿ ñadìhí te núu na càni iní-güedé cundecu díí iní-güedé ndìhí-yu te cada iní-ndó sǎ dătná sá sà ní cáháⁿ ndìhi ñaha-güedě xií-yu sá dúcáⁿ ñí sani iní-güedé.

²⁹ Te núu ñⁿ xio tinùu-ndo quide-xi quide-ndo nándi sá cuèhé sá dúhá te tava-ndo, chi váha-gá sá ná cuíta te ñá díú ñìhií ní ndúú yìqui cuñú-ndó quíhíⁿ-xi núú ùhú núú ndàhú. ³⁰ Te núu ñⁿ xio

ndaha-ndo quide-xi quide-ndo nándi sá cuèhé sá dúhá te quehndé-ndó, chi váha-gá sá ná cuíta ìⁿ xio ndaha-ndo te ñá díú sã ñìhíí ní ndúú yìqui cuñú-ndó quíhíⁿ-xi núú ùhú núú ndàhú.

*Jèsús càháⁿ-gá cuèndá cue ñáyiu dàña tnaha
(Mt. 19:9; Mr. 10:11-12; Lc. 16:18)*

³¹ Te nchòhó sa nàha tucu-ndo nacuáa ní cáháⁿ tucu cue téé ní xíndecu ndéé sanaha, te duha ní cachí-güedé: “Te núú ìⁿ téé na dàña tnaha-dé ndihí ñadihí-dé, te xìni ñuhu-xi cadúha-dé ìⁿ tutú cuañaha-dě núú càháⁿ-xi sá ñí dáñá ñàha-dé”, duha ní cachí-güedé. ³² Dico yúhú càchí tnúhu-í xii-ndo sã cúú dàña ìⁿ téé ñadihí-dé, te núú cùtnuní ndáá iní-dé sá càháⁿ ndihí-aⁿ ingá téé. Dico núú ñá túú dùcaⁿ quide-aⁿ te ñá túú ndùu váha-xi daña ñàha-dé. Te núú ñá túú dùcaⁿ quide ñadihí-dé, te cada iní-ó sã méé-dě ní sanu ichi ñaha-dě xii-aⁿ cáháⁿ ndihí-aⁿ ingá téé te núú na dàña ñaha-dé. Te téé na nàqueheⁿ ñaha xii ñaha ní dáñá ñàha yì-xi-áⁿ, te ñu-ni ñá túú ní quide váha-dé sá dúcáⁿ ñí naqueheⁿ-dé ñaha-áⁿ.

*Ñáyiu càcunehe ñaha xii Yá Ndiõxí cuèndá cutnùní
iní tnàha ñáyíu-yu sá ndàá cada-yu ìⁿ sá sání iní-yu
cada-yu*

³³ Te sa nàha tucu-ndo nacuáa ní cáháⁿ tucu cue téé ní xíndecu ndéé sanaha, chi cue téé-áⁿ ñí cachí-güedé: “Te núú càcunehe-ndo Yá Ndiõxí núú tnàha ñáyiu-ndo nacuáa cutnùní iní-yu sá ndàá cada-ndo ìⁿ sá sání iní-ndó càda-ndo, te cada-ndo”, duha ní cáháⁿ dóho tnàha-güedé. ³⁴ Dico yúhú càchí tnúhu-í xii-ndo sã ñà túú ñà cacunehe-ndo sã ndàá cada-ndo ìⁿ sá sání iní-ndó càda-ndo. Te

ni vǎ cǎcú nèhe-ndo andiu chi yàcáⁿ cúu-xí nǔú núcõo Yá Ndiõxí táxí tnùnǐ-gá. ³⁵ Te ni vǎ cǎcú nèhe-ndo ñuyíú-a, chi tnàhá ñuyíú-a ndècu-gá, te ni vǎ cǎcú nèhe-ndo ñuú Jerusalén chi ñuú-áⁿ cúu cuendá-gá, te diu-gá cúu-gǎ Yaá ío cùnuu. ³⁶ Te ni vǎ cǎcú nèhe-ndo díquí-ndó chi nàha-ndo sá nì ñⁿ idi díquí-ndó ñǎ ndácú-ndó ndàda cuixíⁿ-ndó àdi ndada tnuu-ndo. ³⁷ Te váha-gá sá nǔu ñⁿ sá sání ìní-ndó càda-ndo, te cachí-ni-ndo: “Cuu cada-ndí, àdi vá cúu càda-ndí”, cachí-ni-ndo. Chi nchaa dava-gá sá chídó-ndó càháⁿ-ndó òré ducaⁿ sàni iní-ndó càda-ndo ñⁿ sá cádá-ndó cùu-xi sá dácàhu iní ñáhá yùcu ñávǎha.

Cuendá ñáiyu nàchinaa sá quidé ñàha tnaha ñáiyu-xi

(Lc. 6:29-30)

³⁸ Te sa nàha tucu-ndo nacúaá ní cǎháⁿ tucu cue téé ní xíndecu ndéé sanaha, chi cue téé-áⁿ ñǐ cachí-güedé: “Ñáiyu na càda ñaha tnaha ñáiyu-xi ñⁿ sá ñà túú vǎha, te nanchòcáva-yu nachinaá-yu sá ñǐ quide ñaha tnaha ñáiyú-yu”, duha ní cachí-güedé. ³⁹ Dico yúhú cǎchí tnúhu-í xii-ndo sǎ ñà túú ñǎ cada-ndo nchàa cue ñáiyu cuihna ìní-xi te núu quide ñahá-yu ñⁿ sá ñà túú vǎha xii-ndo. Te núu ní canihá-yu ñⁿ xito te cuìní tucú-yu canihá-yu ñngá xito te dañá-ndo na cànihá-yu. ⁴⁰ Àdi ní sacáⁿ cuéchi-yu núú cuè téé cùchiuⁿ cuendá-ndó, te cuìní-yu quendeé-yu dúhnú-ndó te dañá-ndo na cànehé-yu quíhíⁿ, te tnàhá-ni dóó ndíxí ndòdo-ndo dañá-ndo na canehé-yu quíhíⁿ. ⁴¹ Te núu quide yicá-yu caca-ndo dàtná úú kilómetrú cuido-ndo

ndàchiúⁿ-yu ña, te chido-ndo ùú-gá tucu kilómetrú cuido-ndo ndàchiúⁿ-yu. ⁴² Te núu ió ñⁿ sá xicáⁿ-yu núú-ndó te cuáñaha-ndo, àdi ió ñⁿ sá sánùú-yu núú-ndó te cuáñaha nùu-ndo.

Cuu iní-ó nchàa ñáyiu cùu úhú iní ñáhá xii-o
(Lc. 6:27-28, 32-36)

⁴³ Te sa nàha tucu-ndo nacuaa ní cachí tucu cue téé ní xíndecu ndéé sanaha, chí cue téé-áⁿ ñí cachí-güedé: “Cuu iní-ndó cuè ñáyiu ndècu ndihí váha-ndo, te cuu úhú iní-ndó cuè ñáyiu cùu úhú iní ñáhá xii-ndo”, duha ní cachí-güedé. ⁴⁴ Dico yúhú càchí tnúhu-í xii-ndo sã cúú ìní-ndó cuè ñáyiu cùu úhú iní ñáhá xii-ndo, te cáháⁿ váha-ndo cuendá cue ñáyiu càháⁿ úhú ñáhá xii-ndo, te cada-ndo sã vâha sá cúú-xí cuè ñáyiu cùu úhú iní ñáhá xii-ndo, te cáháⁿ ndihí-ndo Yã Ndiöxí cuendá cue ñáyiu xícuèhé ñáhá xii-ndo, ndihí cuendá cue ñáyiu quide úhú ñáhá xii-ndo. ⁴⁵ Te núu na càda-ndo nchaa nacuaa càháⁿ-í-a, te ducaⁿ te cutnùní sá cúú-ndó dèhe Tãtã-ndó Dütú Ndiöxí Yaá ndécú àndiu. Te diu-gá cúú-gã Yaá quidé quène nchíanchii, te diu-ni-gá cúú-gã Yaá dácùuⁿ dáú ñuyíú-a, te ducaⁿ quide-gá cuendá cuu-xi sá vâha sá cúú-xí cuè ñáyiu quide váha, ndihí sá cúú-xí cuè ñáyiu ñá túú quide váha. ⁴⁶ Te núu nchòhó ná cúú ìní-ndó mèe-ni ñáyiu na cùu iní ñáhá xii-ndo, te vá càchí-ndó sã Yã Ndiöxí taxi-gá sá ndúú tãhú-ndó sã dúcáⁿ quide-ndo, chí cuèi cue téé cuihna ìní-xi quide cobrá ñáhá xii cue ñáyiu cuendá impuèstú ducaⁿ xíquide-güedé. ⁴⁷ Te núu mee-ni ñáyiu ndècu ndihí váha-ndo ïo váha cáháⁿ ndihí-ndó-yu, te vá càchí-ndó sã ïo váha quide-ndo sá dúcáⁿ quide-ndo, chí cuèi ndéé nchaa ñáyiu ñá túú xinií dana cuendá

Yă Ndiöxí ducaⁿ xĩquidé-yu. ⁴⁸ Te duha ndùu tñúhu càháⁿ-í cuendá sá nchòhó cada ndáá-ndó cùndecu-ndo datná quidé ndáá méé Tătá-ndó Dütú Ndiöxí Yaá ndécú àndiũ —duha ní dánèhé ñáhá Jèsús xii cue téé xica cuu ndihĩ-gá ndihĩ nchaa ñáyiũ.

6

Jèsús dánèhé-gá ñáyiũ nàcuáa cadá-yu sá vãha

¹ Te Jèsús ndécú-ní-gă dánèhé-gá cue téé xica cuu ndihĩ-gá ndihĩ nchaa ñáyiũ, te xãhaⁿ-gă:

—Te òré quidé-ndó sã vãha te vá cadá-ndó nũú ñáyiũ cuendá-ni sá cuinĩ-ndó cãháⁿ váha-yu cuendá-ndó, chi núu núú ñáyiũ ducaⁿ na càda-ndo te Dütú Ndiöxí Yaá cúú Tătá-ndó vã táxí-gă sá ndúú tãhú-ndó. ² Te xĩãⁿ nũu nchòhó òré chĩndèe-ndo ñáyiũ ndàhú, te vá cũñaha-ndo xii cue ñáyiũ sá chĩndèe-ndo cue ñáyiũ ndàhú-áⁿ dàtná xĩquide cue ñáyiũ dandahú méé-xí sã quidé ndáá te ñã ndáá sá quidé ndáá-yu, chi ñáyiũ-áⁿ ducaⁿ xĩquidé-yu òré sãháⁿ-yu veñúhu, chi dàtecú tñúhu-yu nchaa ñáyiũ òré ducaⁿ chĩndeé-yu ñáyiũ ndàhú. Te diũ-ni ducaⁿ quidé-yu xãhãⁿ-yu xii cue ñáyiũ sá chĩndèe-yu cue ñáyiũ ndàhú-áⁿ nchaa núú xicá cùú-yu, te ducaⁿ xĩquidé-yu cuendá cuinĩ-yu cáháⁿ váha ñáyiũ cuendá-yu. Te yúhú na càchí tñúhu ndáá-í xii-ndo sã ñã túú ñã nduu táhú ñáyiũ-áⁿ nũú Yă Ndiöxí sá dúcáⁿ quidé-yu chi mee-ni nũú tñaha ñáyiũ-yu cùdiũ-yu. ³ Te nchòhó òré chĩndèe-ndo ñáyiũ ndàhú, te cuẽi ñáyiũ ío-gá váha ndècu ndihĩ-ndo dico vá cũñaha-ndo sã dúcáⁿ chĩndee-ndo cue ñáyiũ ndàhú-áⁿ, te ni cuè dava-gá ñáyiũ vá cũñaha-ndo. ⁴ Chi váha-gá sá ìní méé-ní-ndó ná cùhuⁿ sá

dúcaⁿ chindee-ndo cue ñáyiú ndàhú-áⁿ. Te núu ducaⁿ na càda-ndo ña, te Dútú Ndiöxí Yaá cúú Tátá-ndó tàxi-gá sá ndúú tǎhú-ndó chi ñi-ni mee-gǎ ndéhé-gǎ nàcuáa quide-ndo ndecu-ndo.

*Jèsús dánèhé-gá ñáyiú nàcuáa cáháⁿ ndihí-yu Yá Ndiöxí
(Lc. 11:2-4)*

⁵ Te nchòhó òré càháⁿ ndihí-ndo Yá Ndiöxí, te vá cáda-ndó dàtná xǐquide cue ñáyiú dándahú méé-xí càchí sá quidé ndǎá te ñá ndǎá sá quidé ndǎá-yu, chi ñáyiú-áⁿ tnàhá iní-yu cunutñi-yu càháⁿ ndihí-yu Yá Ndiöxí òré yíhí-yu veñúhu. Te ñi-ni ducaⁿ xǐquidé-yu nchaa núú xíca cùú-yu, te ducaⁿ quidé-yu cuèndá sá cuení-yu quini ñáyiú nàcuáa xǐquidé-yu. Te na càchí tnúhu ndǎá-í xii-ndo sǎ ña túú nǎ nduu táhú ñáyiú-áⁿ núú Yá Ndiöxí sá dúcaⁿ quidé-yu chi mee-ni núú tnàha ñáyiú-yu cùdiú-yu. ⁶ Te nchòhó òré cuení-ndó cáháⁿ ndihí-ndo Yá Ndiöxí, te ndíhu ndedí nihnu-ndo xítí vehe-ndo, chi ñi-gá cúú Tátá-ndó te ndècu ndihí ñaha-gá xii-ndo, te ñi-ni mee-gǎ ndéhé ñaha-gá xii-ndo nàcuáa quide-ndo, te núu ducaⁿ na càda-ndo te taxi-gá sá ndúú tǎhú-ndó.

⁷ Te òré càháⁿ ndihí-ndo Yá Ndiöxí te vá sùúni cuèndá-ni dacáa-ndó tnúhu cáháⁿ ndihí-ndo-gǎ dàtná xǐquide cue ñáyiú ña túú xini tnúhu-gá, chi ñáyiú-áⁿ sání iní-yu sá tédòho ñaha vihi-gá Yá Ndiöxí xii-yu sá dúcaⁿ sùúni dàcaá-yu tnúhu càháⁿ ndihí ñàhá-yu xii-gá dico ñàhá. ⁸ Dico nchòhó, vá cáda-ndó dàtná xǐquide cue ñáyiú-áⁿ, chi mee Tátá-ndó Dútú Ndiöxí sa nàha-gá ná cúú nchaa sá

xíní ñũhu-ndo cuéi òré vátá càcáⁿ-gá-ndó nũú-gă.
 9 Te duha cáháⁿ-ndó òré cáháⁿ ndihí-ndo Yă Ndiöxí:
 Yòhó Tătá-ndĩ Dútú Ndiöxí Yaá ndécú àndiu,
 nchaa ñáyiu na cáháⁿ-yu sá cúú-n Yáá ío yĩñũhu.

10 Te xicáⁿ táhú-ndĩ núú-n sã ná sàà nduu ndíhu
 ndàhá-n-yu.

Te cada-n dàtná càchí iní-n ñũyíú-a dàtná quidé-n
 àndiu.

11 Te xicáⁿ táhú-ndĩ núú-n sã táxí-n sã cóhó-ndĩ sá
 caxí-ndĩ ìⁿ nduu ìⁿ nduu.

12 Te cada cahnú iní-n nchàa yícá cuěchi-ndí, chi
 tnàhá nchúhú quidé cahnú iní-ndí nchaa sá
 quidé ñàha tnaha ñáyiu-ndí.

13 Te vá dáñá-n dàcaháⁿ ñáhá yùcu ñávãha xii-ndí
 cada-ndí sá ñà túú vãha, chi coto ñaha-n
 xii-ndí cuëndá sá vã dúcáⁿ càda ñaha-xi.

Te diu-n cùu-n Yaá ío cùnuu nchaa nduu nchaa
 quíú, te ío cahnú cuu-n, te diu-ni-n quíndaha
 ñaha-n xii-ndí ni caa ni quíhíⁿ. Te ducaⁿ na
 cùnduu.

Duha dànehé ñáhà-í xii-ndo cáháⁿ ndihí-ndo Yă
 Ndiöxí.

14 Te núu nchòhó quidé cahnú iní-ndó nchàa sá
 quidé ñàha tnaha ñáyiu-ndo, te ducaⁿ te Tătá-ndó
 Dútú Ndiöxí Yaá ndécú àndiu cada cahnú iní-gá
 nchaa sá ñà túú vãha quide-ndo tucu. 15 Dico núu
 nchòhó vá cáda cahnú iní-ndó nchàa sá quidé ñàha
 tnaha ñáyiu-ndo ña, te ni Dútú Ndiöxí Yaá cúú
 Tătá-ndó vã cáda cahnú iní-gá nchaa sá quidé-ndó
 tucu.

*Cuëndá ñáyiu ñá túú tnàhí ná xéxí ãma cáháⁿ
 ndihí-yu Yá Ndiöxí*

16 'Te nchòhó, nduu ñà túú tnàhí ná xéxí-ndó càháⁿ ndihí-ndo Yă Ndiöxí, te vá cùndiyí-ndó dàtná xĩquide nchaa ñáyiu dāndahú méé-xí càchí sá quidé ndáá te ñá ndáá sá quidé ndáá-yu, chi ñáyiu-áⁿ ducaⁿ xĩquidé-yu cuendá sá cuiní-yu cutnùní iní ñáyiu sá ñà túú tnàhí ná xéxí-yu càháⁿ ndihí-yu Yă Ndiöxí. Te yúhú càchí tnúhu-í xii-ndo sá sà dúcáⁿ quidé-yu te ñá túú nă chindee ñàha-xi xií-yu cuendá níhí-yu #ⁿ sá ndúú tǎhǔ-yu núú Yă Ndiöxí.

17 Dico nchòhó, nduu dùcaⁿ quide-ndo ñá túú tnàhí ná xéxí-ndó càháⁿ ndihí-ndo Yă Ndiöxí, te váha váha naquete-ndo nǔú-ndó, te váha váha chihi-ndo cǔcá 18 cuendá sá vǎ cútnùní iní ñáyiu sá ñà túú nă xéxí-ndó ndùu ducaⁿ caháⁿ ndihí-ndo Yă Ndiöxí. Te Dútú Ndiöxí Yaá cúú Tǎtá-ndó ndècu ndihí-ndo ñiu-ni mee-gǎ ndéhé-gǎ nàcuáa quide-ndo ndecu-ndo, te ñiu-gǎ taxi-gǎ sá ndúú tǎhǔ-ndó.

*Cuendá nchaa sá vǎha nduu táhú-ó
(Lc. 12:33-34)*

19 'Te vá cání iní-ndó cùu-ndo ñáyiu cuica nǎndi sá cùndècu ndihí-ndo ñuyíú-a chi vá cúdǐ-xi, chi dava quee tíquidi, te dava caxi cudi ñùhu, àdi quíhu ñadúhú vehe-ndo te duhu-güedě. 20 Te váha-gǎ chí ndúcú nàcuáa cada-ndo cuendá ducaⁿ ngǔndecu sá ndúú tǎhǔ-ndó àndiu, te xǎⁿ cudǐ-xi cundecu ndihí-ndo nì caa ni quíhíⁿ, chi yàcáⁿ vá quée-gǎ tíquidi, te ni vǎ cáxí-gǎ cudi ñùhu, te ni vǎ quiní-gǎ-ndó ñadúhú duhu-güedě ndachìuⁿ-ndo.

21 Te núu cùu-ndo ñáyiu cuica ndècu ñuyíú-a, te ñiu-ni nchaa sá ndécú ndihí-ndo ñuyíú-a ñùhu iní-ndó. Àdi cuu-ndo ñáyiu quide nacuáa

ngúndecu sá ndúú tǎhú-ndó àndiù, te diù-ni sá ndúú tǎhú-ndó ndècu andiù-áⁿ ñúhú ìní-ndó.

*Núú-ó cùu-xi datná ìⁿ ñuhú
(Lc. 11:34-36)*

²² Te cada ìní-ndó sǎ nǔú-ndó cùu-xi datná ìⁿ ñuhú. Te núu núú-ndó cǎváha te cùtnuní ìní-ndó nǎ cúú sǎ ndécú nǔú-ndó. ²³ Dico núu cùhú núú-ndó ñà túú cùtnuní cundehe-ndo ña, te ña túú cùtnuní ìní-ndó nǎ cúú sǎ ndécú nǔú-ndó. Te sá dúcáⁿ cùhú núú-ndó te cada ìní-ndó sǎ ndécú-ndó dàtná ìⁿ núú néé. Te duha ndùu tnúhu cǎháⁿ-í chí núu sàni váha ìní-ndó cuendá Yǎ Ndiǒxí ñá, te cùu vii cuu váha ìní-ndó ndècu-ndo. Áⁿ te núu ñá túú sàni váha ìní-ndó cuendá-gá ñá, te ñá túú tnàhí cùu váha ìní-ndó ndècu-ndo. Te sá dúcáⁿ ñà túú sàni váha ìní-ndó cuendá-gá te cada ìní-ndó sǎ ndécú-ndó dàtná ìⁿ núú néé.

*Vá ndácú ìⁿ téé cunu cuechi-dě núú úú pàtróóⁿ
(Lc. 16:13)*

²⁴ Te ni ìⁿ téé xìnu cuechi vá ndácú-dě cunu cuechi-dě núú úú pàtróóⁿ, chí téé-áⁿ cuu váha ìní-dé núú ìⁿ pàtróóⁿ-dě te tní-dé nchaa tnúhu cǎháⁿ pàtróóⁿ téé cùu váha ìní-dé núú-xi-áⁿ. Te núú ìngá tucu pàtróóⁿ-dě vá cúú vǎha ìní-dé, te ni vǎ tní-dě tnúhu cǎháⁿ ìngá téé-áⁿ. Te ducaⁿ sǎtnahá-xi cùu nchohó chí vá ndácú-ndó cùnu cuechi-ndo núú Yǎ Ndiǒxí te cuhuⁿ ìní-ndó nchaa sá íó ñuyíú-a.

*Yá Ndiǒxí xító-gǎ nchaa ñáyiu cùu déhe-gá
(Lc. 12:22-31)*

²⁵ Te na cǎchí tnúhu-í xii-ndo sǎ vǎ ìo cani ìní-ndó nǔu nása níhí-ndó sǎ cóhó sǎ cǎxí-ndó, te ni vǎ ìo cani ìní-ndó nǔu nása níhí-ndó dǒó cuihnu-ndo, chí cùnuu-gá méé-ndó dàcúúxí sǎ nchító-ndó, te ducaⁿ cùnuu-gá yìquì cùñú-ndó

dàcúúxí dǒó sácúihnu-ndo. ²⁶ Te chí cádá cuendá sá ncháá quítì ndava ñá túú tnàhí ná xítú-güedi, te ni ñà túú ndèé cuáháⁿ-güedi nàtahu-güedi, te ni ñà túú nǎ nátàxúha-güedi, te ni ñà túú ndèé cáá yàcá-güedi, chí mee Tátá-ó Dütú Ndiöxí Yaá ndécú àndiu xito ñaha-gá xii-güedi nìhí-güedi sá xéxí-güedi. Te núu cue quítì-áⁿ ducaⁿ xito ñaha-gá xii-güedi, jte uuⁿ-gá xító ñaha-gá xii nchòhó, chí nchòhó ío-gá cúnùu-ndo dàcúúxí cuè quítì-áⁿ! ²⁷ Te cuèi nándi sá sání vîhi iní-ndó ndècu-ndo, dico ñá ndácú-ndó càda-ndo nacuaá cuehnu-ndo cuèdicó iⁿ yiqui-gá.

²⁸ Te vá ïo cani iní-ndó nùu nása níhí-ndó dǒó cuihnu-ndo. Te chí cádá cuendá nàcuáa sàhnu nchaa itá ío yucu, chí nchaa itá-áⁿ ñà túú quide chiuⁿ-xi, te ni ñà túú quèheⁿ-xi idi. ²⁹ Te na càchí tnúhu-í xii-ndo sǎ ndîi Salòmón cuèi ío vii ní xínduu dǒó nǎ xóo cuihnu ndîi, dico ñá túú nǔtnahá-xi nàcuáa càa nchaa itá, chí ío-gá vii càa nchaa itá. ³⁰ Te nchaa itá ío yucu tnaa-ni cùdí-xi, te yìchí-xi te sàhmi ñáyiu. Te cuèi ducaⁿ dico mee Yǎ Ndiöxí quidé-gǎ ío vii sàcúnduu-xi. Te núu nchaa itá-áⁿ ducaⁿ quide-gá xító-gǎ sácúnduu vii-xi, te xǎⁿ cútnùní sá ïo-gá coto ñaha-gǎ xii-ndo, dìcò-ni sá ñà túú sàndáá váha iní-ndó-gǎ. ³¹ Te xǎⁿ nùu ñá túú xini ñuhu vîhi-xi cani iní-ndó nùu nása níhí-ndó sǎ còhó sǎ cǎxí-ndó, àdi nása níhí-ndó dǒó cuihnu-ndo. ³² Chí nchaa ñáyiu ñá túú xini nàcuáa càháⁿ tnúhu Yá Ndiöxí mee-ni nchaa xǎⁿ ñúhú iní-yu. Dico nchòhó chí mee Tátá-ndó Dütú Ndiöxí sa nàha-gá ná cúú sǎ xini ñuhu-ndo. ³³ Te xǎⁿ nùu ío xini ñuhu-xi sá cúhúⁿ iní-ndó sǎ Yǎ Ndiöxí yíndàha ñaha-gá xii-ndo, te ducaⁿ càda-ndo nchaa nacuaá cuìní-gá, te ducaⁿ te taxi-gá nchaa sá

xíní ñùhu-ndo. ³⁴ Núu xǎⁿ vá ïo cani iní-ndó nǎša cundecu-ndo ndùu tneé, chi cani iní-ndó nàcuáa cada-ndo cùndecu-ndo vitna, chi nduu tněé-áⁿ te òré-nǎ te cutnùní nùu nása cada-ndo cùndecu-ndo. Chi nchòhó sa nàha-ndo sá ïo titní núú sǎ quidé-xí ìⁿ nduu ìⁿ nduu —duha ní dánèhé ñáhá Jèsús xii cue téé xìca cuu ndìhi-gá ndìhi nchaa ñáyiu.

7

Vá càháⁿ cuèhé-ó cuendá tnàha ñáyiu-o (Lc. 6:37-38, 41-42)

¹ Te Jèsús nděcuu-ni-gá dánèhé-gá cue téé xìca cuu ndìhi-gá ndìhi nchaa ñáyiu, te xǎhaⁿ-gǎ:

—Vá càháⁿ cuèhé-ndó cuendá tnàha ñáyiu-ndo, te ducaⁿ te Yá Ndiǒxí ñá túú nǎ tnúhu cúñaha-gǎ xii-ndo. ² Chi núu na càháⁿ cuèhé-ndó cuendá tnàha ñáyiu-ndo, te Yá Ndiǒxí íó ìⁿ sá cáda ñàha-gá xii-ndo. Te núu nchòhó ná càháⁿ cuèhé víhí-ndó cuendá tnàha ñáyiu-ndo te Yá Ndiǒxí ío-gá dandòho ñaha-gá xii-ndo. ³ ¿Te ná cuendá ndéhé-ndó ìⁿ sá ñà túú vǎha quide tnaha ñáyiu-ndo te mee-ndo vìhi-gá quidé-ndó-í? Te sá dúcáⁿ quide-ndo te cada iní-ndó sǎ ndéhé-ndó dàtná ìⁿ mihi líhli ñùhu núú tnàha ñáyiu-ndo te mee-ndo ñùhu ìⁿ mihi cahnu-gá núú-ndó te ñá túú quide cuendá-ndó. ⁴ Te núu na nàcanu ichi-ndo tnaha ñáyiu-ndo cuendá sá ñà túú quide váha-yu ndècú-yu, te mee-ndo vìhi-gá quidé-ndó ñá, te cada iní-ndó sǎ xǎhaⁿ-ndo xii tnaha ñáyiu-ndo sǎ nátàva-ndo mihi líhli ñùhu núú-yu sá dúcáⁿ quide-ndo, te mihi càhnu ñùhu núú méé-ndó ñà túú quide cuendá-ndó. ⁵ Te sá dúcáⁿ quide-ndo te ío dándahú-ndó mèe-ndo sá quidé ndǎá-ndó te ñá ndàá sá quidé ndǎá-ndó, te

xìni ñuhu-xi díhna-gá dañà-ndo nchàa sá ñà túú vǎha quǐde-ndo, te dàtnùní ducaⁿ te cuu nacanu ichi-ndo tnàha ñáyiu-ndo cuèndá nchaa sá ñà túú vǎha quǐdé-yu.

⁶ Te nchaa ñáyiu ío sàá iní-xi, te vá cádá yìca-ndó-yu cundedóho-yu tnúhu Yá Ndiǒxí, chi núu na càda yica-ndó-yu te ngóo-yu cuu úhú iní ñǎhǎ-yu xii-ndo. Te ñáyiu-áⁿ cúú-yu dàtná iná chi quitì-áⁿ nǔu na cuǎñaha-o ìⁿ sá cuǎñaha-o, te núu ñá túú cùtnuní iní-dì ná cúú xǎⁿ te tn^h ñaha-dì xii-o. Te cùu tucú-yu dàtná cùchí chi quitì-áⁿ nǔu na chùcu-o núú-dì yúú vǎha sá ìo vii càa nani pér lá, te dìcò-ni cùnu sáhá-dì chi ñá túú cùtnuní iní-dì sá cúú-xí yúú vǎha.

*Cácáⁿ-ó nǔú Yǎ Ndiǒxí nǔu ná cuìní-ó
(Lc. 11:9-13; 6:31)*

⁷ Te na càchí tnúhu-í xii-ndo sǎ cǎcáⁿ-ndó nǔú Yǎ Ndiǒxí te núu ná cuìní-ndó te taxi-gá, te vá dáñá ndèé-ndó cǎcáⁿ-ndó nǔú-gǎ nǔu ná cuìní-ndó te ducaⁿ te nìhí-ndó. Te cada iní-ndó sǎ nǐ quexìo-ndo vehe ìⁿ tnaha ñáyiu-ndo te ní cáháⁿ-ndó, te ñáyiu-áⁿ nǐ tedóho ñàhá-yu xii-ndo te ní nacaáⁿ-yu yuyèhe. Te ducaⁿ càda iní-ndó chi Yá Ndiǒxí tedóho ñaha-gǎ xii-ndo, te taxi-gá sá ná cǎcáⁿ-ndó nǔú-gǎ. ⁸ Chi nchaa ñáyiu ducaⁿ xǐquide, te Yá Ndiǒxí tédóho ñaha-gǎ xií-yu te nìhí-yu sá cuìní-yu. Te dǐu-ni ducaⁿ tùcu nchaa ñáyiu na cǎcáⁿ núú-gǎ ìⁿ sá cuìní-yu, chi sǎñaha-gǎ sá xìcáⁿ-yu núú-gǎ. Te dǐu-ni ducaⁿ tùcu nchaa ñáyiu ñá túú dàña ndèé xìcáⁿ núú Yǎ Ndiǒxí sá cuìní-yu chi nìhí-yu.

⁹ Te nchòhó cue téé cùu tátá, ñá túú cùndee iní-ndó cuǎñaha-ndo xii cue déhe-ndo ìⁿ yúú

caxi-güexi òré xìcáⁿ-güexi ìⁿ pàá núú-ndó caxi-güexi. ¹⁰ Te ni ñà túú cùndee iní-ndó cuãñaha-ndo ìⁿ cóo caxi-güexi òré xìcáⁿ-güexi ìⁿ chácá núú-ndó caxi-güexi. ¹¹ Te nchòhó cuèi ndéé ðau-na sàá iní-ndó ðico şaha-ndo cuè déhe-ndo şă vãha xèxi-güexi oré ná cúú şă xìcáⁿ-güexi núú-ndó caxi-güexi. Te núu nchòhó ducaⁿ quìde-ndo, jte uuⁿ-gá ducaⁿ quìde Tátá-ndó Dütú Ndiöxí Yaá ndécú àndiü, chi taxi-gá sá vãha sá cúú-xí-ndó te núu na càcáⁿ-ndó núú-gã!

¹² 'Te nchaa sá vãha cuìní-ndó càða tnaha ñáyiu-ndo, te cada-ndo tnàhá-ndó ndihí-yu, chi ducaⁿ sànu ichi ñaha tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés, te ðiu-ni ducaⁿ sànu ichi ñaha tucu nchaa tnúhu ní chídó tnùní cue téé ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiöxí ndéé sanaha.

Yuyèhe cuiñi

(Lc. 13:24)

¹³⁻¹⁴ 'Te xìni ñuhu-xi nducu-ndo nacuaa cada-ndo tnèi-ndo ichi Yá Ndiöxí. Te ichi-gá-áⁿ cúú-xí dàtná ìⁿ ichi cuiñi, àdi datná ìⁿ yuyèhe cuiñi. Te duha càháⁿ-í chi ío úhú xínu iní-ndó tnèi-ndo ichi Yá Ndiöxí, te sacú-ni nchòhó cue ñáyiu ndècu ñuyíú-a tnèi-ndo ìchi-gá. Te nchaa ñáyiu ndècu ichi cuehé ichi duha ta xíta nihnú-yu cuáháⁿ. Te ichi ndécú-yu-áⁿ cada iní-ndó şă cúú-xí ìⁿ ichi cahnu ichi quehéⁿ, àdi ìⁿ yuyèhe quehéⁿ. Te duha càháⁿ-í chi ío vài ñáyiu ndécú-yu ichi-áⁿ.

Ndi ðíⁿ núú yutnu xìní-ó nã yutnu cùu-xi cuendá sá şăvidí-xi

(Lc. 6:43-44)

15 'Te cächí tnúhu-í xii-ndo sã ïo quihí iní-ndó cùndecu-ndo cuendá sá vã dándahú ñáhá cuè téé cächí sá cãháⁿ tnúhu Yá Ndiõxí te ñá ndàá sá cãháⁿ-güedé tnúhu-gá. Chi cue téé-áⁿ sànuu sá quidé-güedě dàtná quidé mběé quiti ío váha iní-xi, dico ñá ndàá chi ñá túú ñùhu váha iní-güedé, chi quide-güedé dàtná quidé quiti dééⁿ quiti nàni yíhí. 16 Te òré quexìo-güedé núú ndécú-ndó te cada cuendá-ndó nàcuáa quide-güedé cuendá ducaⁿ cùtnuní iní-ndó nã ñáyiu cùu-güedé. Te nchòhó xìní-ndó sã ñà túú cùuⁿ ndéhé yoho yàha stilé tnu ìñu, te ni ñà túú xìní-ndó cùuⁿ ngúxí #ⁿ tnu ìñu. 17-18 Te xìní tucu-ndo sã ncháá yùtnu váha cùuⁿ sávidí váha, te nchaa yutnu váha-áⁿ ñà túú cùuⁿ sávidí sá ñà túú vãha. Te nchaa yutnu sá ñà túú vãha ñá túú cùuⁿ sávidí váha, chi mee-ni sávidí sá ñà túú vãha cùuⁿ. 19 Te nchaa yutnu sá ñà túú cùuⁿ sávidí váha xèhndé-güedé, te cuánguee-xi núú ñùhú càyú-xi. Te ducaⁿ sãtnahá-xi yáha nchaa cue téé dándahú ñáhá cächí sá cãháⁿ tnúhu Yá Ndiõxí te ñá ndàá sá cãháⁿ-güedé tnúhu-gá, chi quihíⁿ-güedé núú ñùhú núú càyú. 20 Te nchòhó cutnùní iní-ndó nã ñáyiu cùu cue téé-áⁿ cuendá nchaa sá quidé-güedě.

Ñá ncháá ñáyiu ngúndecú-yu núú ndécú Yã Ndiõxí táxí tnùní-gá

(Lc. 13:25-27)

21 'Te na cächí tnúhu-í xii-ndo sã ïo vãi ñáyiu cachí-yu sá yùhú cùu-í Xítóhó-yu, dico ñá ncháã-yu nduu táhũ-yu cundecú-yu núú ndécú Tãtà-í Dútú Ndiõxí táxí tnùní-gá, chi mee-ni nchàa ñáyiu na càda nchaa nacuáa cãháⁿ-gá ñáyiu-áⁿ nduu táhũ-yu

cundecú-yu núú ndécú-gă táxí tnùní-gá. ²² Te na sàá nduu càda ndáá Yă Ndiõxí cuéchi nchaa ñáyiú, te vâi-yu cúñahá-yu xii-í: “Yòhó Xítohó Jesucristú nchúhú cúú-ndí ñáyiú ní cáháⁿ tnúhu-n nàcuáa ní cachí-n, te ðiu-ni-n ñí cacunehe-ndí te ní sándáá iní ñáhá nchàa espíritú cùndìhì yucu ñávàha xii-ndí ní quee-xi yiqui cùñú ñáyiú, te ðiu-ni yòhó ní chindee ñàha-n xii-ndí ní ndacu-ndí ní quide-ndí tìtní núú sã vã yõo tnàhí ndàcu cada”, duha cúñahá-yu xii-í dāv-áⁿ. ²³ Dico yúhú cúñaha-í xií-yu: “Ñá túú tnàhí xìní ñáhà-í xii nchòhó nũ ndèé ñáyiú cùu-ndo, te chí xócuíñí nchaa nchòhó ñáyiú quide nchaa sá cuèhé sá dúhá nũú ndécù-í-a”, duha cúñaha-í xií-yu.

Íⁿ vehe ndècu cimientú-xi ndihì ìⁿ vehe ñá túú cìmientú-xi

(Mr. 1:22; Lc. 6:47-49)

²⁴ Te nchaa ñáyiú sàcúndedóho tnúhu càháⁿ-í te núú na tñí-yu, te ñáyiú-áⁿ cúú-yu dàtná ìⁿ téé ío váha cùtnuní iní-xi. Chí téé-áⁿ ñí dácáá-dě ìⁿ vehe, dico díhna-gá ní xete-dé ndéé ní tnahá-dé yúú cáxíⁿ te dătnùní ní tava-dé cimientú-xi. ²⁵ Te òré ní cuuⁿ dáú te ní ndee ndute ñuhu, te ní dándáá-xí ndéé núú cáá vèhe-áⁿ, dico ñá túú ní ndàcu-xi cuido-xi. Te ní quene tucu táchí ñíhi dico ñá túú ní ndàcu-xi cuido-xi vehe-áⁿ, te ducaⁿ chí téé ní dácáá vèhe-áⁿ ñí tava-dé cimientú-xi núú yúú cáxíⁿ. Duha sãtnahá-xi cùu nchaa ñáyiú tñí tnúhu càháⁿ-í. ²⁶ Dico nchaa ñáyiú sàcúndedóho tnúhu càháⁿ-í te ñá túú cùnì-yu tñí-yu, ñáyiú-áⁿ cúú-yu dàtná ìⁿ téé ñá túú tnàhí cùtnuní iní-xi. Chí téé-áⁿ ñí dácáá-dě ìⁿ vehe núú yúú mè-ni ñuhu cúchí.

27 Te òré ní cuuⁿ dáú te ní ndee ndute ñuhu, te ní dándáá-xí nděé núú cáá vèhe-áⁿ, te ní quene táchí ñìhi te íí-ní ní xido-xi vehe-áⁿ cuendá sá núú ñuhu cúchí ñí sáá. Duha sãtnahá-xi cùu nchaa ñáyíu sàcúndedóho tnúhu càháⁿ-í te ñá túú cuíní-yu tñí-yu —duha ní dánèhé ñáhá Jèsús xii cue téé xica cuu ndìhi-gá ndìhi nchaa ñáyíu.

28 Te òré ní ndìhi Jèsús sá dúcáⁿ ñí càháⁿ-gá, te nchaa ñáyíu ní xíndedóho nchaa tnúhu ní càháⁿ-gá ío ní cuñúhu-yu nàcuáa ní dánèhé ñáhá-gã xii-yu.

29 Chi ní càháⁿ-gá dàtná càháⁿ cue téé cùnūu, te cùnūu ndisa-gá, te ñá túú ní cãháⁿ-gá dàtná càháⁿ nchaa cue téé dàcuaha ñaha xii ñáyíu nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés.

8

Jèsús quidé tãtna-gá ñí tée tnàhá cuéhé sã dátèhyú nihnu-xi yiqui cùñú-ó

(Mr. 1:40-45; Lc. 5:12-16)

1 Te Jèsús ní xica-gá cuánuu-gá dñí tìndúú núú dúcáⁿ ñí xíndecu-gá ní dánèhé-gá ñáyíu-áⁿ, te cuéhé víhí ñáyíu nchicúⁿ ñáhá xii-gá cuánuu. 2 Te ní quexìo ñí tée tnàhá cuéhé sã dátèhyú nihnu-xi yiqui cùñú-ó núú Jèsús, te ní ngüñí xití-dě núú-gã, te xãháⁿ-dě xii-gá:

—Mèstrú, véxi-í càháⁿ ndàhú-í núú-n nñu vá cùndèe iní-n càda tátna ñaha-n xii-í, chi cùnūnì iní-í sá ndácú-n —càchí-dé xãháⁿ-dě xii-gá.

3 Te Jèsús ní dácàá-gá ndaha-gá ní tendaha ñàhá-gá xii-dé, te xãháⁿ-gã:

—Cuu cada tátna ñaha-í xii-n, te vitna ndúha-n —càchí-gá xãháⁿ-gã xii-dé.

Te òré-ni-áⁿ nǐ xócuìñí cuéhé tnàhá-dé. ⁴ Te Jèsús ní xáhaⁿ tùcu-gá xii-dé:

—Te vitna cuanùhú te vá yõo ìⁿ cúñaha-n sǎ yǔhú ní quide tátna ñaha-í xii-n, núú dùtú-ni cuáháⁿ cuendá sá ná quení ñáhá-dě xii-n sǎ nǐ ndúha-n, te cuáñaha-n sǎ ndúú tǎhú Yǎ Ndiõxí dàtná ní cachí ndíi Moisés. Te ducaⁿ càda-n cuendá cutnùní iní ñáyiú sá nǐ ndúha-n —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii téé ní quide tátna-gá-áⁿ.

Jèsús quidé tátna-gá ìⁿ téé xìnu cuechi núú ìⁿ téé cùu capitáⁿ

(Lc. 7:1-10)

⁵ Te Jèsús ní xica-gá cuáháⁿ-gá ñuú Capèrnaúm. Te òré cuánguìhu-gá ñuú-áⁿ te ní quexìo ìⁿ téé cùu capitáⁿ càháⁿ ndàhú-dé núú-gǎ, ⁶ te xǎhaⁿ-dě xii-gá:

—Mèstrú, véxi-í càháⁿ ndàhú-í núú-n nǔú vá cùndèe iní-n càda tátna-n ìⁿ téé xìnu cuechi núú-í, chí cùhú-dé te càhú víhí tnàhá-dé, te ío ndòho-dé te nǐ ñǎ cùndèe-gá-dé candá nihnu-dé —càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii-gá.

⁷ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-dé:

—Te na quìhíⁿ-ó càda tátna-í-dé —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-dé.

⁸ Te téé cùu capitáⁿ-áⁿ nǐ xáhaⁿ-dě xii-gá:

—Mèstrú, ñá túú tàú-í sá quǐhu-n ndéé xití vehe-í, chí cùu-í ìⁿ téé cùtexínu sá cúú-xí-n, te cáháⁿ-ní sá ndǔha téé xìnu cuechi núú-í te ndúha-dé. ⁹ Chí yúhú ndècu cue téé tàxi tnuní ñáhá xii-í, te ducaⁿ yúhú tucu ndècu cue sandadú táxi tnùn-í. Te òré xǎhaⁿ-í xii ìⁿ-dé quíhíⁿ-dé ìⁿ chùⁿ te cuáháⁿ-dé, te òré xǎhaⁿ-í xii ingá-dé quixi-dé te véxi-dé, te òré xǎhaⁿ-í xii ìⁿ téé xìnu cuechi núú-í cada-dé ìⁿ chùⁿ

te quìde-dé. Núu xiǎⁿ yòhó cáháⁿ-ni sá ndúha téé xìnu cuechi núu-í te ndúha-dé —càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii Jèsús.

¹⁰ Te Jèsús ío ní cuñúhu-gá sá dúcáⁿ nǐ cáháⁿ téé cùu capitáⁿ-áⁿ, te ní xáhaⁿ-gǎ xii nchaa ñáyiu nchìcúⁿ ñáhá xii-gá:

—Na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sǎ vǎtá quíní-gá-í ní ìⁿ ñáyiu isràél, ñáyiu súúní ïo váha sàndáá iní ñáhá xii Yá Ndiǒxí dàtná sàndáá iní ñáhá tée-a xii-gá. ¹¹ Te na càchí tnúhu ndáá tucu-í xii-ndo sǎ ïo cuéhé ñáyiu quixi ndàa xio nacuáa quène nchícanhii, te ñu-ni ducaⁿ ïo cuéhé tucu-yu quixi ndàa xio nacuáa quée tucu nchícanhii. Te nchaa ñáyiu-áⁿ naníhí tnáhǎ-yu ndihí té Àbrahám, ndihí té Isàác, ndihí té Jàcób núu ndécú Yá Ndiǒxí táxí tnùní-gá te yàcáⁿ cundecu ndihí ñáhá-yu xii-güedé.

¹² Te nchaa ñáyiu tàú nduu táhú cundecu núu ndécú Yá Ndiǒxí táxí tnùní-gá ní cùu, ñáyiu-áⁿ quee tíhǔ-yu, chi quíhíⁿ-yu ìⁿ xichi núu néé nǔú ïo ndohó-yu cundecú-yu, te yàcáⁿ ío ndáhí-yu, te ñicó rúhñú-nǎ cuu núhu-yu sá sátú iní-yu cuëndá sá ndóhǒ-yu —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xií-yu.

¹³ Te Jèsús ní xáhaⁿ tucu-gá xii téé cùu capitáⁿ-áⁿ:

—Yòhó téé ndècu ndihí téé cùhú cuanùhú vehe-n vitna chi ndúha-dé chi ní sàndáá iní-n Yá Ndiǒxí —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-dé.

Te ñu-ni òré ducaⁿ nǐ xáhaⁿ Jèsús xii téé cùu capitáⁿ-áⁿ nǐ ndúha téé xìnu cuechi núu-dé.

Jèsús quíde tǎtna-gá nǎná ñadìhí té Pèlú

(Mr. 1:29-31; Lc. 4:38-39)

¹⁴ Te Jèsús ní xica-gá cuáháⁿ-gá vehe té Pèlú, te òré ní quexìo-gá vehe-dé te ní xiní-gá cáá

nǎná ñadìhí-dé cùhú-aⁿ ñùhu vihi-aⁿ cahni. ¹⁵ Te Jèsús ní tñii-gá ndaha ñaha cùhú-áⁿ, te òré-ni-áⁿ ñí nchíco-aⁿ cahni te ní ndacóo-aⁿ ní xinu cuechi-aⁿ nùú-güedě ndihi-gá.

Jèsús quidé tǎtna-gá vai ñáyiú cùhú

(Mr. 1:32-34; Lc. 4:40-41)

¹⁶ Te òré ní dáhu nchíanchii te ní quexìo ñáyiú núú ndécú Jèsús, te ndecá-yu vai ñáyiú yìhi ñaha espíritú cùndìhi yucu ñávàha ní sáá núú-gǎ te ndeca tucú-yu vai ñáyiú tnàhá dava-gá núú cuèhé. Te ìⁿ-ni tñuhu ní cáháⁿ Jèsús ní tenàá-gá nchaa espíritú cùndìhi yucu ñávàha yìhi ñaha xii nchaa ñáyiú-áⁿ, te ní quee-xi yiqui cùñú-yu cuáháⁿ-xi. Te tnàhá nchaa dava-gá ñáyiú cùhú-áⁿ ñí quide tǎtna-gá. ¹⁷ Te ducaⁿ ñí cuu chi ní quee ndáá-xi nàcuáa ní cáháⁿ ndíi Chàíá téé ní xóo cáháⁿ tñuhu Yá Ndiöxí ndéé sanaha, te duha ní cachí ndíi: “Mee-gǎ cada tǎtna ñaha-gǎ xii-o, chi ñu-gá xocàni-gá nchaa sá quidé ùhú yiqui cùñú-ó”, duha ní cachí ndíi.

Ñáyiú cuìní tuha ñaha xii Jèsús

(Lc. 9:57-62)

¹⁸ Te òré ní xiní Jèsús sá ìo cuèhé ñáyiú xǐxúcu núú ndécú-gǎ, te ní xáhaⁿ-gǎ xii cue téé xica cuu ndihi-gá sá quèe-gá ndihi-güedé bàrcú cuendá téhndé-gá ndihi-güedé ndàa ingá xio yuhu làgúná. ¹⁹ Te mei òré-áⁿ ñí quexìo ìⁿ téé dàcuaha ñaha xii cue ñáyiú nchaa tñuhu ní chídó tñùní ndíi Moisés, te xǎhaⁿ-dě xii-gá:

—Mèstrú, cuìní-í canchicúⁿ ñáhà-í xii-n nděni ní cuu na quìhíⁿ-n —càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii-gá.

²⁰ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-dé:

—Nchaa ñúcuui chi ndècu yaú cúú vèhe-güedi saquíhi-güedi, te nchaa cue quiti ndàva caa tacá-güedi diquí yutnu. Dico yúhú Tée cùu ñaní tnáhá-ndó nchàa-ndo chi ñá túú ndéé cáá vèhe-í ñuyíú-a ndetatú-í —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-dé.

²¹ Te ìⁿ tée ní chitnahá ñáhá xii Jesús ní xáhaⁿ-dë xii-gá:

—Jèsús, dañá na nùhú-í cundetú-í cuú tǎtà-í te chindúxi-í-dé dǎtnùní quixi-í chitnahá ñáhá dùcaⁿ-ná-í xii-n —càchí-dé xǎhaⁿ-dë xii-gá.

²² Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-dé:

—Daña ñǎyiu ñá túú sàndáá iní ñáhá xii-í ná chindúxi tnàha meé-yu, chi ñǎyiu-áⁿ cúũ-yu dàtná ñǎyiu ní xíhí cuèi ndècu-ní-yu núú ñuyíú-a, te yòhó canchicúⁿ ñáhá-ní xii-í —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-dé.

Jèsús ngání-gǎ táchí ndihi ndute làgúná

(Mr. 4:35-41; Lc. 8:22-25)

²³ Te sátá dúcáⁿ te Jèsús cuánguee-gá bàrcú ndihi cue tée xica cuu ndihi-gá, te ní xica bàrcú-áⁿ cuǎháⁿ-xi. ²⁴ Te ñini ñùhu barcú-áⁿ ichi cuáháⁿ-xi núú ndute ní xídí Jèsús, te ní ngüíta-xi níhi vìhi quene táchí, te ta nàdachitú-xi ndute xití bàrcú cuáháⁿ. ²⁵ Te cue tée xica cuu ndihi-gá cuáháⁿ-güedé núú cáá-gǎ xídí-gá, te xǎhaⁿ-güedë xii-gá:

—¡Mèstrú, ndiquíú iní chi dácácu ñaha-n xii-o chi quée naa-o cuíní-xi! —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedë xii-gá.

²⁶ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—¿Ná cuendá ndéé ducaⁿ ïo yùhú-ndó? ¿Náa ñá túú sàndáá iní ñáhá ndisa-ndo xii-í-ǎⁿ? —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Te Jèsús ní ndacóo-gá te ní tenàá-gá táchí-ǎn ndìhì ndute-áⁿ, te ní ngüíñí táchí-ǎn te ní nucúndecu nahi-nǎ ndute làgúná-áⁿ. ²⁷ Te nchaa cue téé ñùhu xítí bàrcú-áⁿ ñí cuñúhu-güedé sá dúcáⁿ ñí quide-gá ní xiní-güedé, te ní xítñàha-güedé:

—¿Te ná téé cùu téé-a núu duha ní cáháⁿ-ni-dé te ní ngüíñí táchí te ní nucúndecu nahi-ni ndùte làgúná-a-i? —càchí-güedé xítñàha-güedé.

Cue téé ñuú Gàdará cue téé yìhì ñaha espíritú cùndìhì yucu ñávǎha

(Mr. 5:1-20; Lc. 8:26-39)

²⁸ Te òré ní quèxio Jesús ndàa ìngá xio yuhu làgúná yucu cue téé ñuú Gàdará, te úú tñàhá cue téé quide vehe núu yíndǔxi ndíyì ní quee-güedé cuáháⁿ-güedé núu ndécú Jèsús, te ndì nduú-güedé yìhì ñaha espíritú cùndìhì yucu ñávǎha xii-güedé, te ío màñá-güedé chí vá yòo tñàhí dàña-güedé yáha yatni núu ndécú-güedě. ²⁹ Te cue espíritú yìhì ñaha xii-güedé-áⁿ ñí quide-xi níhì ní cáháⁿ-güedé, te xǎhaⁿ-güedě xii-gá:

—¿Ná cuèndá véxi-ǒ Jèsús Déhe Dútú Ndióxi chidácá ñáhá-n xii-ndí? ¿Áⁿ sàma véxi-n dándoho ñaha-n xii-ndí? Te vátá sàá-gá nduu dùcaⁿ cada-n —cachí-güedé xǎhaⁿ-güedě xii-gá.

³⁰ Te yatni xíaⁿ xǐxica cuu vài cuchí xǐxexi-güedi.

³¹ Te cue espíritú cùndìhì yucu ñávǎha yìhì ñaha xii cue téé-áⁿ ñí cáháⁿ ndàhú-xi núu Jèsús, te xǎhaⁿ-xi:

—Te núu vá dáñá-gǎ-n quìhì-ndí yìquì cùñú cue téé-a, te càháⁿ ndàhú-ndí núu-n sǎ dàña-n na

quíhíⁿ-ndí quíhu-ndí yiqui cùñú nchaa cùchí-ǎⁿ —
càchí cue espíritú-áⁿ xǎhaⁿ-xi xì-gá.

³² Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii cue espíritú cùndìhì
yucu ñávǎha-áⁿ:

—Chí táquèe yiqui cuñú cue tée-áⁿ te quíhíⁿ-ndó
nǔu ndèé ichi quíhíⁿ-ndó —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii
nchaa espíritú-áⁿ.

Te cue espíritú cùndìhì yucu ñávǎha-áⁿ nǐ quee-xi
yiqui cùñú cue tée-áⁿ, te cuáháⁿ-xi cuánguìhu-xi
nchaa cùchí-áⁿ. Te cue quiti-áⁿ nǐ xinu-güedi duha
ní quee-güedi ndàa núú dèhvá yuhu làgúná-áⁿ, te
ní ngaunihnu-güedi xití ndute, te ní ndìhì-güedi ní
cáhá.

³³ Te cue tée xìto ñaha xii nchaa cuchí-áⁿ nǐ
yùhú-güedé te ní xinu-güedé, te ní sáháⁿ-güedé ní
cani-güedé cuèndú núú cuè ñáyiú ndècu xití ñuú
nchaa nàcuáa ní cuu cuèndá cue tée ní xihì ñaha
nchàa espíritú cùndìhì yucu ñávǎha-áⁿ. ³⁴ Te nchaa
ñáyiú ñuú-áⁿ nǐ quee-yu cuáháⁿ-yu núú ndécú
Jèsús. Te òré ní quexió-yu núú ndécú-gǎ te ní
cáháⁿ ndàhú-yu núú-gǎ sá ná quèe-gá yucu ñuú-yu
núhú-gá.

9

*Jèsús quidé tǎtna-gá ìⁿ tée cùhú ñá cúú-gǎ candá
nihnu*

(Mr. 2:1-12; Lc. 5:17-26)

¹ Te sátá dúcáⁿ nǐ cuu te Jèsús cuándee-gá bàrcú
cuáháⁿ-gá ní natehdé-gá ndàa ingá xio yuhu
làgúná. Te xíaⁿ nǐ ndexìo-gá ñuú núú quidé ñuú-gá.

² Te xíaⁿ ndécú-gǎ ní quexìo cue tée nchìdo-güedé
ìⁿ tée cùhú ñá cúú-gǎ candá nihnu ñùhu-dé xìto,

te Jèsús ní cutnùní iní-gá sá sàndáá ndisa iní ñhá-güedě xii-gá nũu ní xáhaⁿ-gã xii té cùhú-áⁿ:

—Yòhó té cùhú vá ndìhú-gá iní-n, chi sa ní quide càhnu iní-í nchaa cuéchi-n —càhí-gá xáhaⁿ-gã xii-dé.

³ Te sá dúcáⁿ ñí cáháⁿ-gá nũu xíãⁿ cue té dàcuaha ñaha xii ñáyiú nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés ní sani iní-güedé: “Tée-a càháⁿ cuèhé-dé cuendá Yá Ndiõxí”, duha ní sani iní-güedé. ⁴ Te Jèsús ní cutnùní iní-gá nàcuáa sàni iní-güedé nũu ní xáhaⁿ-gã xii-güedé:

—¿Ná cuendá ducaⁿ sàni cuehé sání dùha iní-ndó?

⁵ Te sá dúhá ñí xáhaⁿ-í xii té cùhú-a sá ñí quide càhnu iní-í nchaa yíca cuèchi-dé, te xíãⁿ nchòhó ñá túú cùtnùní iní-ndó nũu ndáá càháⁿ-í àdi ñá ndáá. Dico núu cúu-í-dé sá ndácóo-dé te caca-dé, te cutnùní ndáá iní-ndó nũu ndáá càháⁿ-í àdi ñá ndáá, chi cundehe nũú-ndó nàcuáa cada-í. ⁶ Te vitna na càda-í nàcuáa cutnùní iní-ndó nchàa-ndo sá yùhú Tée cùu ñaní tnáhá-ndó nchàa-ndo ndecu ndìhi-í tnúhu ndee ìní ñuyíú-a sá cáda càhnu iní-í nchaa cuéchi ñáyiú —càhí-gá xáhaⁿ-gã xii-güedé.

Te sáta dúcáⁿ te ní xáhaⁿ-gã xii té cùhú-áⁿ:

—Ndacóo, te ndocani-n xító ñùhu-n véxi-áⁿ te núhú-n vèhe-n —cachí-gá xáhaⁿ-gã xii-dé.

⁷ Te òré-ni-áⁿ ñí ndúha té cùhú-áⁿ te ní ndacóo-dé te ní ndocani-dé xító ñùhu-dé ní quexìo-áⁿ te ní xica-dé cuánuhú-dé vehe-dé. ⁸ Te nchaa ñáyiú xíndecu-áⁿ ïo ní cuñúhu-yu sá dúcáⁿ ñí quide Jèsús ní xiní-yu, te ní cachí-yu sá ïo càhnu cuu Yá Ndiõxí cuendá sá ñí sáñaha-gã xii Jèsús tnúhu ndee ìní cada-gá nchaa sá vã yõo tnàhí ndàcu cada.

Jèsús càháⁿ-gá ìⁿ téé nàni Mateú chitnahá ñáhá-dě xii-gá

(Mr. 2:13-17; Lc. 5:27-32)

⁹ Te Jèsús ní nucúhuⁿ tucu-gá ichi cuáháⁿ-gá, te ichi ñùhu-gá ní xiní-gá núcõo ìⁿ téé nàni Mateú quidé còbrá-dé ñáyiu chi cobràdór impuèstú cúú-dě, te ní xáhaⁿ-gă xii-dé:

—Màteú, néhé chitnahá ñáhá-n xii-í —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-dé.

Te té Màteú-áⁿ ñi ndacuíñí-dé ní chitnahá ñáhá-dě xii-gá.

¹⁰ Te ìⁿ xito ndècu Jèsús ìⁿ vehe, te yìhi-gá mèsá ndìhi cue téé xìca cuu ndìhi-gá xéxí ndìhi ñaha-gá xii-güedé. Te tnàhá cue téé cuihna ìní-xi quide cobrá ñáhá xii ñáyiu cuendá impuèstú yíhí ndìhi-gá mèsá, te tnàhá tucu dava-gá cue téé ndècu ichi cuehé ichi duha yìhi ndìhi-gá mèsá. ¹¹ Te sá ñi xiní cue téé cùu fariséú xéxí Jèsús ndìhi nchaa cue téé-áⁿ, te ní xícáⁿ tnúhú-güedě núú cuè téé xìca cuu ndìhi-gá, te xăhaⁿ-güedě:

—¿Ná cuendá ducaⁿ quide téé cùu mestrú-ndó xèxi-dé ndìhi cue téé cuihna ìní-xi quide cobrá ñáhá xii ñáyiu cuendá impuèstú, ndìhi nchaa dava-gá cue téé ndècu ichi cuehé ichi duha-i? —càchí-güedé xăhaⁿ-güedě.

¹²⁻¹³ Te Jèsús ní tecú dóho-gá nàcuáa ndùu tnúhu ní xáhaⁿ-güedě xii cue téé xìca cuu ndìhi-gá, núú ní xáhaⁿ-gă xii-güedé:

—Nchaa ñáyiu ñá túú cùhú chi ñá túú xini ñuhú-yu ñátátná, dico nchaa ñáyiu cùhú chi xini ñuhú-yu ñátátná. Te yúhú véxi-í cáháⁿ-í ñáyiu cùtnuní ìní-xi sá ndécú cuèchi-xi cuendá dàñá-yu

nchaa sá cuèhé sá dúhá quidé-yu, te ñá túú vëxi-í cáháⁿ-í ñáyiú cächí sá ñà túú ndècu cuéchi-xi. Te chí cádá cuèndá váha nàcuáa càháⁿ Yă Ndiöxí núú tütú-gá núú cächí-xi: “Yúhú cuíní-í sá cündàhú iní-ndó cuè tnaaha ñáyiú-ndo, te ñá díú mèe-ni sá cáhní-ndó quítì nduu táhù-í”, duha cächí-gá núú tütú-gá —cächí Jèsús xăhaⁿ-gă xii-güedé.

*Cue téé ndücu tnúhu núú Jèsús cuèndá ñáyiú ñá túú tnàhí ná xéxí áma càháⁿ ndihí-yu Yá Ndiöxí
(Mr. 2:18-22; Lc. 5:33-39)*

¹⁴ Te cue téé xìca cuu ndihí té Juàá téé dàcuandute ñaha xii ñáyiú ní sáháⁿ-güedé núú ndécú Jèsús, te xìcáⁿ tnúhú-güedé núú-gă, te xăhaⁿ-güedé:

—Cuíní-ndí cachí tnúhu-n nă cuèndá nchúhú, ndihí cue téé cùu fariséú ñá túú tnàhí ná xéxí-ndí áma càháⁿ ndihí-ndí Yă Ndiöxí, te cue téé xìca cuu ndihí-n ñá túú dùcaⁿ quide-güedé —cächí-güedé xăhaⁿ-güedé xii-gá.

¹⁵ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gă xii-güedé:

—Nchòhó xìní-ndó să vă cúú cŭñaha-o xì ñáyiú ñùhu vico tnândaha sá vă cúú caxí-yu nini ndècu ndihí ñaha téé tnândaha xií-yu, dico sáá nduu vă cündècu ndihí ñaha-gá téé tnândaha-áⁿ xií-yu, te dàvá-áⁿ te cahni iní-yu vá caxí-yu cuèndá sá ndìhú iní-yu.

¹⁶ Te ni vă yôo dândée luha dóó sáá ìⁿ dóó sa ní cuu tühú víhí, chí dóó sáá-ăⁿ nàndiyi-xi te uuⁿ-gá ndata-xi dóó să ní cuu tühú-áⁿ. ¹⁷ Te ni vă yôo chihí ndidí sáá xítí ìⁿ lamba sa ní cuu tühú víhí, chí núú yoo ducaⁿ na càda te ndava lamba sa ní cuu tühú-áⁿ chí ío níhi yócó ndidí-áⁿ, te cuíta-ni ndidí-áⁿ

te cuíta-ni lamba-áⁿ te núu ducaⁿ na càdá-yu, núu xíáⁿ xíní ñùhu-xi quée ndidí sáá-ǎⁿ xítí ìⁿ lamba saa cuendá ducaⁿ ñà túú nǎ cuu cováha-xi –càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Cuendá déhe yoco té Jàirú ndihi cuendá ìⁿ ñaha ní tnándeé dóó Jèsús

(Mr. 5:21-43; Lc. 8:40-56)

¹⁸ Te càháⁿ dúcáⁿ-ní Jèsús ní quexìo ìⁿ téé cùnūu núú ndécú-gǎ, ìⁿ téé tàxi tnuní veñúhu, te ní ngüíñí xítí-dě núú-gǎ càháⁿ ndàhú-dé, te xǎhaⁿ-dě xii-gá:

—Véxi-í càháⁿ ndàhú-í núú-n nūu vá cündèe iní-n quíhíⁿ-ó vèhe-í dandòto-n déhe yoco-í chi ní xíhí-xi tnávíí, te yúhú cútnùní iní-í sá nūu quíhíⁿ-n tëndaha-n yiqui cuñú-xi te ndoto-xi —càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii-gá.

¹⁹ Te Jèsús ní xica-gá cuáháⁿ-gá ndihi-dé ndihi cue téé xica cuu ndihi-gá. ²⁰ Te ichi ñùhu-gá cuáháⁿ-gá ní sáháⁿ ìⁿ ñadìhí ní tnándeé-aⁿ yuhu dǒó-gǎ ndàa sátá-gǎ, te ñaha-áⁿ sa ní cuu úxúú cuía sǎ cùhú-aⁿ ngòyo ñaha níñí xii-aⁿ. ²¹ Te ducaⁿ nǎ quide-aⁿ chi ní sani iní-aⁿ sá nūu ndacu-aⁿ tnándeé-aⁿ cuèdìcò luha yuhu dǒó Jèsús te ndúha-aⁿ ní sani iní-aⁿ. ²² Te Jèsús ní nchócótó-gǎ ndàa sátá-gǎ te ní xíní-gá ñadìhí-áⁿ, te ní xáhaⁿ-gǎ:

—Yòhó ñaha cùhú, vá ndìhú-gá iní-n vītna chi sa ní ndúha-n, chi ní sándáá iní ñáhá-n xii-í —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-aⁿ.

Te òré-ni-áⁿ nǎ ndúha ñaha cùhú-ǎⁿ.

²³ Te òré ní quexìo Jesús vehe téé cùnūu taxi tnuní veñúhu-áⁿ, te ní xíní-gá xǐndáhí víhí ñǎyiu, te xǐndecu müsicú. ²⁴ Te ní xáhaⁿ-gǎ xií-yu:

—Chí táquèe xítí vehe-a, chi xíchí-a ñá túú ní xíhí-xi chi òcò xídí-xi —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xií-yu.

Te ní sácú ndeé ñáhǎ-yu xii-gá sá dúcáⁿ ñí cáháⁿ-gá, chi sá cúú-xí mèé-yu te ní xíhí ndisa xíchí-ǎⁿ. ²⁵ Te ñáyiú-áⁿ ñí queé-yu te cuánguihu Jèsús núú cándòdo xíchí ñí xíhí-áⁿ, te ní tñii-gá ndaha-xi te òré-ñi-áⁿ ñí ndacóo-xi. ²⁶ Te nchaa ñúú cáá yàtni xíaⁿ ñí níhí ñáyiú tñúhu nàcuáa ní quide Jèsús.

Jèsús quidé tǎtna-gá núú ǔú tñàhá cue téé cuàá

²⁷ Te sátá dúcáⁿ ñí cuu te ní xica Jèsús cuánuhú-gá, te ichi ñùhu-gá ní chinchícúⁿ ñáhá ǔú tñàhá cue téé cuàá xii-gá, te níhi càháⁿ-güedé, te xǎhaⁿ-güedě xii-gá:

—Yòhó Jèsús, téé cùu ñaní tñàhá ndíi Dàvíí, cundàhú iní ñáhá xii-ndí —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedě xii-gá.

²⁸ Te òré ní nasáá Jèsús núú quidé vèhe-gá, te cue téé cuàá-áⁿ ñí quexìo-güedé ndéé núú-gǎ, te ní xícáⁿ tñúhú-gǎ núú-güedé, te xǎhaⁿ-gǎ:

—¿Sàndáá iní-ndó sǎ yǔhú ndacu-í cada tátna-í núú-ndó-ǎⁿ? —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Te ní xáhaⁿ-güedě xii-gá:

—Sàndáá iní-ndí sá díú yòhó Jèsús ndacu-n càda tátna-n núú-ndí —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedě xii-gá.

²⁹ Te Jèsús ní dácáá-gá ndaha-gá ní tendaha-gǎ núú-güedé, te ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Te vitna, ndúha núú-ndó chi ní sàndáá iní-ndó sǎ díú yǔhú ndacu-í cada tátna-í núú-ndó —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

30 Te òré-ni-áⁿ ñí ndúha núú-güedě, te Jèsús ní cáháⁿ víhí-gă dóho-güedé cuendá sá vă cáháⁿ-güedé nàcuáa ní cuu ní ndúha núú-güedě.

31 Te cue téé-áⁿ òré ní ndee-güedé núú ndécú Jèsús, te ní ngüíta-ni-güedé ní cani-güedé cuendú núú ñăyiu nàcuáa ní quide ñaha-gă xii-güedé. Te nchaa dăva-gă ñuú cáá yàtni xíáⁿ ñí sáháⁿ-güedé ní cani-güedé cuendú núú ñăyiu nàcuáa ní quide ñaha Jèsús xii-güedé.

Jèsús quidé tătna-gá ìⁿ téé ñìhí

32 Te íchí ñí ndee cue téé ní ndúha núú-xi-áⁿ núú ndécú Jèsús, te ní quexio ìⁿ úú ñăyiu ndécá-yu ìⁿ téé ñìhí yíhí ñàha espíritú cúndìhí yucu ñávăha.

33 Te Jèsús ní queñuhu-gă espíritú cúndìhí yucu ñávăha yìhí ñaha xii téé-áⁿ, te òré-ni-áⁿ ñí cuu ní nacáháⁿ-dé. Te nchaa ñăyiu xĩndecu-áⁿ ìo ní cuñúhu-yu, te ní xítناهá-yu:

—Ñá túú tnàhí xìní-ó ìⁿ téé duha cada ñuú nchoo cuè ñăyiu isràél ní cùu —cachí-yu xítناهá-yu.

34 Te cue téé cùu fariséú ní ngüíta-güedé xítناهá-güedé:

—Tée-a chi sácúhná chĩndèe ñaha-xi xii-dé quèñuhu-dé nchaa espíritú yíhí ñàha xii ñăyiu te ḍi-u-ni sácúhná-ăⁿ táxí tnùní-xi nchaa espíritú-áⁿ —càhí-güedé xítناهá-güedé.

Jèsús cúndàhú iní-gá ñăyiu

35 Te Jèsús cuáháⁿ-gă nchaa ñuú náhnú ndìhí nchaa ñuú lĩhli, te ndi tnahá ìⁿ ìⁿ ñuú sàá-gă te ducaⁿ cuànguĩhu-gă ìⁿ ìⁿ veñúhu càa nchaa ñuú-áⁿ dánèhé-gă ñăyiu tnúhu váha, tnúhu sá sánú ìchi ñaha xií-yu nàcuáa ndíhu ndaha ñàha Yá Ndiõxí xií-yu.

Te ducaⁿ-ni ta quède tátna-gá nchaa ñáyiú cùhú cuáháⁿ cuèi ndi dííⁿ ndi dííⁿ núú cuéhé tnàhá-yu ìíⁿ ìíⁿ-yu. ³⁶ Te sá ñi xini Jèsús sá ìo vài ñáyiú nchìcúⁿ ñáhá xii-gá, te ní cundàhú iní ñáhá-gă xii-yu chi ìo ndìhú iní-yu, te vâ yôo nèhe cuendá ñáhá xii-yu, te cùú-yu dàtná cue mbéé cue quiti ñá túú tòli-xi. ³⁷ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gă xii cue téé xica cuu ndihì-gá:

—Nchòhó xini-ndó sã òré ná sàá nduu cùu nchaa sá xítú ñáyiú te ìo vài cuu. Te na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sã dàtná ìo vài sá xítú ñáyiú cùu, ducaⁿ ìo vài ñáyiú cùmání cundedóho tnúhu-í, te ìo sacú ñáyiú dàcuaha ñaha xii-yu. ³⁸ Núú xíáⁿ xini ñùhu-xi cácaⁿ-ndó núú Yá Ndiõxí Yaá cúú Xìtohó-ndó ndìhì-yu cuendá sá ná dàcaháⁿ-gá iní-yu cáháⁿ-yu tnúhu-gá núú nchàa dàva-gá tnàha ñáyiú-yu cùmání cundedóho tnúhu-gá —càchì-gá xáhaⁿ-gă xii-güedé.

10

Jèsús sãñaha-gă tnúhu ndee iní xii ndi ùxúú cue téé xica cuu ndihì-gá

(Mr. 3:13-19; Lc. 6:12-16)

¹ Te Jèsús ní cana-gá ndi ùxúú cue téé xica cuu ndihì-gá, te ní sãñaha-gă xii-güedé tnúhu ndee iní cundecu ndihì-güedé cuendá queñuhu-güedé nchaa espíritú cündihì yucu ñávãha yìhì ñaha xii ñáyiú, ndihì cuendá sá cádá tátna-güedé nchaa dàva-gá ñáyiú cùhú cuèi nándi núú cuéhé tnàhá-yu.

² Te duha xìnani ndi ùxúú cue téé-áⁿ: téé cùnuu-gá nání-dě Xímú, àdi Pelú chi úú diù-dé, te ñaní-dé cúú tẽ Ndríxí, te tnàhá téé-áⁿ cúú-dě téé xica cuu ndihì Jèsús, ndihì té Jàcobó ndihì ñaní té Jàcobó-áⁿ tẽ

nàni Juaá, te ndi nduú cue té-áⁿ cúu-güedě déhe té Zebèdeú. ³ Te tnàhá té Lìpé xícá cùu ndìhi-gá, ndìhi té Bartolòmé, ndìhi té Mǎxí, ndìhi té Mǎteú té cùu cobradór impuèstú ní cùu, ndìhi té Jàcobó déhe té Àlfeú, ndìhi té Lèbeú té dānani-güedé Tàdeú, ⁴ ndìhi té Xímú té ní cundìhi cue té canānistá, ndìhi té Jùdás Iscarioté té ní sáá nduu nǐ sáha cuèndá ñáhá xìi Jesús núú cuè té cùu úhú iní ñáhá xìi-gá.

*Jèsús téndàha-gá ndi ùxúú cue té xica cuu ndìhi-gá
quihíⁿ-güedé cáháⁿ-güedé tnúhu-gá núú ñǎyiu
(Mr. 6:7-13; Lc. 9:1-6)*

⁵⁻⁶ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii ndi ùxúú cue té xica cuu ndìhi-gá sá quihíⁿ-güedé cáháⁿ-güedé tnúhu-gá núú ñǎyiu, te cùmānǐ-gǎ caca-güedé quihíⁿ-güedé, te ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Na càchí tnúhu-í xii-ndo sǎ méé-ní ñúú núú xǐndecu cue ñáyiu isràél quihíⁿ-ndó cáháⁿ-ndó tnúhu-í, te vá quihíⁿ-ndó nì ìⁿ ñúú yǐndèhu distritú Sāmariá, te ni vǎ quihíⁿ-ndó dǎva-gá ñúú núú xǐndecu ñáyiu ñǎ túú cùu ñáyiu isràél. Te cue ñáyiu isràél-áⁿ cúu-yu dàtná cue mbéé cue quiti ní xíta chi ta xíta nihnú-yu cuáháⁿ. ⁷ Te cúñaha-ndo xii-yu sá sà ní cuyatni nduu ndíhu ndaha ñàha Yá Ndiǒxí xii-yu. ⁸ Te cada tátna-ndo nchàa ñáyiu cùhú cuèi ñáyiu tnàhá cuéhé sǎ dátèhyú nihnu-xi yiqui cùñú-yu, te queñuhu-ndo nchàa espíritú cundìhi yucu ñávàha yìhi ñaha xii ñáyiu, te dandòto-ndo cue ñáyiu sa ní xíhí, te vá càcáⁿ-ndó yǎhu-ndo núú ñáyiu òré cada-ndo nchàa chiuⁿ-áⁿ, chi sa nàha-ndo sá dìcò ducaⁿ nǐ taxi-í tnúhu ndee ìní ndécú ndìhi-ndo.

9 Te vǎ cǎnèhe-ndo díhúⁿ cuu ichi-ndo, 10 te ni vǎ cǎnèhe-ndo ñunu cuhuⁿ ndachiuⁿ-ndo, te ni vǎ cǎnèhe-ndo ɪngá ichi dóó-ndó nàdáma-ndo, te ni vǎ cǎnèhe-ndo úú-gá chàú-ndó chi ðiu-ni chàú yíhí-ndó-ǎⁿ xǎⁿ-ni quihi-ndo, te ni vǎ cǎnèhe-ndo tatnu, te ducaⁿ càda-ndo chi nchòhó sa nàha-ndo sá ncháá ñǎyiu quide chiuⁿ te ðiu-ni cuèndá chiúⁿ quidé-yu nihí-yu sá xéxǐ-yu.

11 Te ndi tnahá ñuú ná quèxio-ndo te nducu-ndo ñǎyiu cùtnuní iní-ndó sǎ cúú-yu ñáyiu váha, te vehe ñáyiu-áⁿ cundecu-ndo ndée sáá nduu ndèe-ndo ñuú-áⁿ. 12 Te òré quexio-ndo vehé-yu te cúñaha-ndo xii-yu: “Yá Ndiǒxí chindèe chitúu ñaha-gǎ xii-ndo ndècu-ndo”, duha cúñaha-ndo xii-yu. 13 Te núu ní cǎháⁿ váha ndihí ñàhá-yu xii-ndo, te cuu-xi sá vǎha sá cúú-xǐ-yu cuèndá tnúhu ní xáhaⁿ-ndo-ǎⁿ, dico núu ñá túú ní cǎháⁿ váha ndihí ñàhá-yu xii-ndo, te cúñaha-ndo xii-yu sá vǎ cúú-xí sǎ vǎha xii-yu tnúhu ní xáhaⁿ-ndo-ǎⁿ. 14 Te núu ní sáá-ndó ìⁿ ñuú àdi ìⁿ vehe, te núu ñá túú ní cǎháⁿ ndihí ñaha vǎha-yu xii-ndo te ni ñà túú ní cuìní-yu cundedóho-yu tnúhu cǎháⁿ-ndó te ndee-ndo ñuú-áⁿ àdi vehe-áⁿ, te naquidi-ndo tǐcǎ chúhmá ñí tní sáhá-ndó cuèndá ná cùtnuní iní-yu sá ñà túú quide váha-yu. 15 Te na cǎchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sǎ sáá nduu te ío-gǎ dandòho ñaha Yá Ndiǒxí xii ñáyiu ducaⁿ na càda ñaha xii-ndo-áⁿ dàcúúxí ñáyiu ní xíndecu ñuú Sòdomá ndihí ñuú Gòmorrá.

Ndoho tnahá-ó cùndecu-o ichi Xítóhó Jesucristú

16 Te cada iní-ndó sǎ cúú-ndó dàtná cue mbéé cue quiⁿ cuáháⁿ núú íó yíhí. Te ducaⁿ sǎtnahá-xi

cùu-ndo chi yúhú tendaha ñaha-ĩ xii-ndo quĩhíⁿ-ndó nũú xĩndecu cue ñáyiú cuihna iní-xi, te ío váha cuáha-ndo cuendá nàcuáa cada-ndo dàtná quidé cõó, dico cunduu váha iní-ndó ñà túú ñà cada-ndo dàtná quidé lõmá. ¹⁷ Te quihí iní-ndó chi cue ñáyiú na cùu úhú iní ñáhá xii-ndo, te cuáha cuendá ñáhã-yu xii-ndo nũú cuè téè cùchiuⁿ, te caniha-güedë xii-ndo xití veñúhu-güedë. ¹⁸ Te dava tucu ñáyiú cuu úhú iní ñáhá xii-ndo candeca ñahá-yu xii-ndo quĩhíⁿ núú cuè téè cùnuu yĩndaha nacióⁿ, àdi núú dâva-gá cue téè cùnuu sá cuendá-í. Te nchòhó níhí-ndó nàcuáa cada-ndo cãháⁿ váha-ndo cuendá-í núú-güedë ndihí núú cuè ñáyiú ñà túú cùu ñáyiú isràél. ¹⁹⁻²⁰ Dico òré cuáha cuendá ñáhã-yu xii-ndo nũú nchàa cue téè-áⁿ, te vá cání iní-ndó nũú nása cunduu tnúhu cãháⁿ-ndó nũú-güedë, chi òré-ñà te níhí-ndó tnúhu cãháⁿ-ndó. Te ñà díú mèe-ndo cahu iní-ndó tnúhu cãháⁿ-ndó, chi mee Espíritú Yã Ndiõxí Yaá cúú Tátá-ndó dàcahú iní ñáhá-xí xii-ndo nacuáa cunduu tnúhu cãháⁿ-ndó.

²¹ Te dava cue téè cuáha cuendá-güedë ñaní-güedë núú cuè téè cùchiuⁿ cuendá cahni ñaha-güedë, te dava cue téè cùu tátá ñiú-ni ducaⁿ càda-güedë déhe-güedë, te ñiú-ni ducaⁿ càda ñaha dava cue ñáyiú cùu déhe xii tátã-yu ndihí nãñã-yu, chi cuáha cuendá ñáhã-yu núú cuè téè cùchiuⁿ cuendá cahni ñaha-güedë xií-yu. ²² Te nchòhó chi nchaa ñáyiú ngúita-yu cuu úhú iní ñáhã-yu xii-ndo sã cuendá-í. Te núú na càda ndee-ni iní-ndó càncicúⁿ nihnu-ni-ndo ìchi-í cuèí nándí sá ná càda ñahá-yu xii-ndo ndèè ná sàà nduu vã cùndècu-gá-ndó ñùiyíú-a ña, te nduu táhú-ndó

cùndecu-ndo ni caa ni quíhíⁿ ndihí Yá Ndiǒxí. ²³ Te núu ñⁿ ñuú cuení-güedé tñi ñaha-güedé xii-ndo càda úhú ñáhá-güedé sá cuendá-í, te cunu-ndo núu-güedé quíhíⁿ-ndó ìngá ñuú. Te na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sǎ cùmání-gǎ quíhíⁿ-ndó nchàa dawa-gá ñuú núu xǐndecu ñáyiu isràél cáhán-ndó tnúhu-í, te sa quixi tucu yúhú, Tée cùu ñaní tnáhá-ndó nchàa-ndo ñuyíú-a.

²⁴⁻²⁵ "Te nchòhó xìní-ndó sǎ nì ñⁿ tée dàcuaha ñá túu cùnuu-dé dàcúúxí mèstrú-dé, te núu mèstrú tée-áⁿ nǎndi yǎha-dé ndécú-dé te tàú-dé nduu vétú iní-dé te núu tnáhá-dé yǎha-dé dàtná yǎha mèstrú-dé-áⁿ. Te ñu-ni ducaⁿ sǎtnahá tucu-xi cùu ñⁿ tée xínu cuechí, chi ñá túu cùnuu-dé dàcúúxí pàtróóⁿ-dē, te nchaa sá yǎha pàtróóⁿ-dē-áⁿ te tàú-dé nduu vétú iní-dé te núu tnáhá-dé yǎha-dé dàtná yǎha pàtróóⁿ-dē-áⁿ. Te núu yúhú Yáá táxí tnùnì ñáhá xii-ndo cachí-yu sá cúu-í sácúhná, te uuⁿ-gá ducaⁿ cǔñáhá-yu xii nchòhó cue tée cùndihí-í.

*Vá yùhú-ó cuendá nchaa sá cáda ñàha ñáyiu xii-o
(Lc. 12:2-7)*

²⁶ "Te nchòhó vá yùhú-ndó núu ñáyiu. Chi nchaa tnúhu sá cúu yùhu ni cuu vá cúu yùhu-gá, chi nchaa dacuítí sǎ quée tǔu-xi núu ñáyiu. ²⁷ Te nchaa tnúhu sá càchí tnúhu-í xii-ndo núu méé núu ñⁿ-ó, cùu-xi tnúhu sá ndúu yùhu ni cuu datúu-ndo núu cuè ñáyiu cuèi núu chítú núu tàcá. ²⁸ Te xini ñuhu-xi sá vǎ yùhú-ndó cuè ñáyiu cuèi na càhni ñahá-yu xii-ndo, chi ñu-ni yiqui cùñú-ndó ndàcú-yu cahní-yu, dico ñá túu nǎgá ndacú-yu cada ñáhá-yu xii-ndo. Te tàú-ndó sǎ Yá Ndiǒxí

yùhú-ndó chi Yaá-áⁿ ndacu-gá danàa-gá yiqui cùñú-ndó, te ndacu-gá daquihíⁿ ñáhá-gă xii-ndo núú ùhú núú ndàhú.

²⁹ Te nchòhó xìní-ndó sǎ ndèé úú tnàhá tìláá cùyǎhu-di núú ìⁿ-ní dǐhúⁿ, te ni ìⁿ-di ñá túú xihí cùtexínu-di chi ndéé nǔu mee Yǎ Ndiǒxí Yaá cúú Tǎtá-ndó ná càchí-gá te xihí-di. ³⁰ Dico nchòhó chi ío-gá néhé cuendá ñáhá Yǎ Ndiǒxí xii-ndo chi ndéé idi díquí-ndó yǐndehu. ³¹ Núu xǎⁿ càchí-í sá vǎ yùhú-ndó chi cùnuu-gá-ndó dàcúxí tìláá cuèi vǎi vihi-güedi.

Nchaa ñáyiu dàtúu núú tnàha ñáyiu-xi sá ndécú ndìhí-yu Xítóhó Jesucristú

(Lc. 12:8-9)

³² Te na càchí tnúhu-í xii-ndo sǎ ncháá ñáyiu na dàtúu núú tnàha ñáyiu-xi sá ndécú ndìhí ñáhá-yu xii-í, te ducaⁿ te tnàhá yùhú dàtúu-í núú Tǎtá-í Dútú Ndiǒxí Yaá ndécú àndi^u sá ndécú ndìhí-í-yu. ³³ Dico nchaa ñáyiu na cǔñaha xii tnaha ñáyiu-xi sá ñà túú ndècu ndìhí ñáhá-yu xii-í, te di^u-ni ducaⁿ càda yùhú tucu chi cǔñaha-í xii Tǎtá-í Dútú Ndiǒxí Yaá ndécú àndi^u sá ñà túú ndècu ndìhí-í-yu.

Ñá túú cùu ìⁿnuu ñáyiu

(Lc. 12:51-53; 14:26-27)

³⁴ Te na càchí tnúhu-í xii-ndo sǎ vǎ cání iní-ndó sǎ yùhú véxi-í ñuyíú-a te cuu ìⁿnuu-gá ñáyiu cundecú-yu, chi da ngüita-yu vǎ cúú ìⁿnuu-gá-yu cundecú-yu, te ducaⁿ chi nchaa ñáyiu vǎ quíndáá iní ñáhá xii-í ñáyiu-áⁿ ngǒo-yu cuu úhú iní-yu nchaa ñáyiu quíndáá iní ñáhá xii-í. ³⁵ Te dava cue téé xǐndecu tǎtá-xi te ngóo-güedé cuu úhú

iní-güedé tătă-güedě, te diu-ni ducaⁿ càda cue ñáyiú dîhî xîndecu năná-xî, chi ngóo-yu cuu úhú iní-yu nănă-yu, te diu-ni ducaⁿ càda tucu cue ñáyiú cùu sánu, chi ngóo-yu cuu úhú iní-yu năná yîí-yu. ³⁶ Te ndî mèe-yu vehé-yu ngóo-yu vá cúú ìⁿnuu-gá-yu cundecú-yu.

³⁷ Te na càchî tnúhu tucu-í xii-ndo sǎ ncháá ñăyiú ío-gá ná cùu iní tătă-xî àdi náná-xî dàcúúxî yǔhú, te ñáyiú-áⁿ ñà túú tàú-yu cundecu ndîhî ñàhá-yu xii-í, te nchaa ñáyiú ío-gá ná cùu iní déhe ducuⁿ-xî, àdi déhe yoco-xî dàcúúxî yǔhú, te diu-ni ducaⁿ ñà túú tàú-yu cundecu ndîhî ñàhá-yu xii-í. ³⁸ Te nchaa ñáyiú vá cáncîcúⁿ nihnu ñaha xii-í cuendá sá yùhú-yu ndohó-yu dàtná ndoho-í ñáyiú-áⁿ ñà túú tàú-yu cundecu ndîhî ñàhá-yu xii-í. ³⁹ Te cue ñáyiú na yùhú cuú sá cuendá-í te ñáyiú-áⁿ cuíta ni-hnú-yu, dico nchaa ñáyiú vá yùhú cuú sá cuendá-í, te ñáyiú-áⁿ nduu táhú-yu cundecú-yu nî caa nî quîhîⁿ ndîhî Yá Ndiöxî.

Cuendá sá ndúú tǎhú-ó
(Mr. 9:41)

⁴⁰ Te nchaa ñáyiú na quèheⁿ cuendá ñàhá xii-ndo te cada iní-yu sá tnàhá yùhú ní queheⁿ cuendá-yu. Te nchaa ñáyiú na quèheⁿ cuendá ñàhá xii-í, te cada iní-yu sá tnàhá Tătà-í Dútú Ndiöxî Yá ní tendaha ñàha xii-í véxi-í ñuyúú-a ní queheⁿ cuendá-yu. ⁴¹ Te nchaa ñáyiú na quèheⁿ cuendá ìⁿ tée càháⁿ tnúhu Yá Ndiöxî cuendá sá quidé-dě chîuⁿ-gá, te dàtná-ni càa táhú cuǎñaha-gǎ nduu táhú tée ducaⁿ càháⁿ tnúhu-gá-áⁿ, diu-ni ducaⁿ cùnduu táhú cuǎñaha-gǎ nduu táhú ñăyiú ducaⁿ na quèheⁿ cuendá ñàhá xii-dé. Te nchaa ñáyiú

na quèheⁿ cuendá ìⁿ téé quide váha cuendá sá dúcáⁿ quide váha-dé, te dàtná-ni càa táhú nduu táhú tée-áⁿ ñu-ni ducaⁿ cùnduu táhú nduu táhú ñáyiú na quèheⁿ cuendá ñáhá xii-dé. ⁴² Te nchaa ñáyiú na cuãñaha ìⁿ yaxiⁿ ndute coho ìⁿ ñáyiú cùu cuendá-í cuendá sá ñi tuha ñáhá-yu xii-í cuèi ñá túú cùnuu vihi-yu, te ñáyiú ducaⁿ na cuãñaha ndute-áⁿ ñihí-yu sá ndúú tãhũ-yu núú Yã Ndiõxí — càchí Jèsús xãhaⁿ-gã xii-güedé.

11

Jèsús càháⁿ ndihí-gá cue téé xica cuu ndihí té Juàá (Lc. 7:18-35)

¹ Te sátá ñi yáha ducaⁿ ñi xáhaⁿ Jèsús xii ndi ùxúú cue téé xica cuu ndihí-gá, te ní xica-gá cuáháⁿ-gá nchaa ñuú cáá yàtni xíaⁿ dánèhé-gá ñáyiú tnúhu-gá.

² Te té Juàá yìhi-dé vecaá te ní níhí-dě tnúhu nchaa nàcuáa quide Xítohó Jesucristú. Te sátá dúcáⁿ te ní tendaha-dě ìⁿ úú cue téé xica cuu ndihí-dé cuáháⁿ-güedé núú ndécú Jèsús. ³ Te òré ní quexio-güedé núú ndécú-gã, te xicáⁿ tnúhú-güedě núú-gã nàcuáa ní xáhaⁿ tẽ Juàá xii-güedé, te xãhaⁿ-güedě xii-gá:

—Véxi-ndí xicáⁿ tnúhú-ndí núú-n nũu sá díú-n cùu-n Cristú Yáá ní tendaha Yã Ndiõxí véxi ñuyíú-a, àdi sá cùndetu nahi-ni-ndí mei Yàá-áⁿ —càchí-güedé xãhaⁿ-güedě xii-gá.

⁴ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gã xii-güedé:

—Chí cuánùhú te cani-ndo cuendú núú tẽ Juàá nchaa sá ñi xiní-ndó quide-í, ndihí nchaa nàcuáa ndùu tnúhu ní càháⁿ-í ní xíndedóho-ndo. ⁵ Te cúñaha-ndo xii-dé sá quidé tãtna-í núú cuè ñáyiú

cuàá, te quìde tátna-í cue ñáiyu yacua, ndihi cue ñáiyu tnàhá cuéhé sã dátèhyú nihnu-xi yiqui cùñú-yu, ndihi cue ñáiyu doho, nchaa ñáiyu-án quidé tátna-í, te ndũha-yu, te ndéé tnàhá cue ñáiyu sa ní xihí dándòto-í cúñaha-ndo. Te cúñaha tùcu-ndo xii-dé sá nděcuu-í dánèhé-í nchaa ñáiyu ndàhú, tnúhu sá sánú ìchi ñaha xií-yu nàcuáa naníhí tãhú-yu. ⁶Te cúñaha tùcu-ndo xii-dé sá ïo váha táhú nchaa ñáiyu ñã túú quìde sáá iní-xi nchaa tnúhu càháⁿ-í, duha cúñaha-ndo xii-dé —càchí-gá xãhaⁿ-gã xii-güedé.

⁷Te sátá ñĩ yáha-güedé cuánuhú-güedé te ní ngüíta Jèsús ní cáháⁿ-gá núú ñáiyu cuendá té Juàá, te xãhaⁿ-gã xií-yu:

—Nchòhó ní sãháⁿ ndéhé-ndó ìⁿ tée ndècu xití yucu, te tée-áⁿ ñã túú sàni ìⁿ sani úú iní-dé, chi ñã túú quìde-dé dàtná quidé nchaa ité náhnú cuãháⁿ-xi duha cuáháⁿ-xi dàcáⁿ òré quéné tãchí.

⁸Te ni ñã túú ní sãháⁿ ndéhé-ndó ìⁿ tée nihnu dóó vãha dóó vii càa. Te nchòhó xini-ndó sã ncháá ñáiyu nihnu dóó vãha dóó vii càa xíndecú-yu vehe cue tée cùnuu yíndaha ñáiyu. ⁹Dico nchòhó chi ní sándéhé-ndó ìⁿ tée càháⁿ tnúhu Yá Ndiõxí, te ndáá sá díú ìⁿ tée càháⁿ tnúhu-gá cúú-dě, te cùnuu-gá-dé dàcúúxí dàva-gá cue tée càháⁿ tnúhu-gá. ¹⁰Te ñiu cuendá té Juàá-án càháⁿ-xi núú tütú Yã Ndiõxí nàcuáa ní xãhaⁿ-gã xii Crístú, te duha ní xãhaⁿ-gã:

Tendaha-ì ìⁿ tée cáháⁿ-dé tnúhu-í codonùu-dé núú-n,

cuendá dàtúha-dé ñáiyu cuendá quíndáá iní-yu tnúhu-n.

Duha ní xãhaⁿ-gã, te ducaⁿ ñĩ ngódó tnùnì núú tütú-gá. ¹¹Te na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sã

nì ìⁿ cue téé ñuyíú-a ñá túú cùnūu-güedé dàtná cùnūu té Juàá téé dàcuandute ñaha xii ñáyiū. Te nchaa ñáyiū sa ta ndǎhu ndaha ñàha Yá Ndiǒxí vitna cuáháⁿ cùnūu-gá-ni tucú-yu dàcúúxí tǔ Juàá cuěi cùu-yu ñáyiū ñá túú cùnūu dacúúxí dàva-gá ñáyiū yìndaha-gá.

12 "Te ndéé cútnàhá ní ngüíta té Juàá téé dàcuandute ñaha xii ñáyiū càháⁿ-dé tñúhu Yá Ndiǒxí ñuyíú-a, ndéé dàv-áⁿ ñǎ ngüíta ñáyiū cuíní-yu sá ndǎhu ndaha ñàha Yá Ndiǒxí xii-yu te ndùcu ndéé-yu quidé-yu nàcuáa ndǎhu ndaha ñàha-gá xii-yu. 13 Te nchaa cue téé ní xóo càháⁿ tñúhu Yá Ndiǒxí ndéé sanaha ñǎ càháⁿ-güedé sá díú-gǎ ndǎhu ndaha-gǎ cue ñáyiū, te ðiū-ni ducaⁿ ñǎ càháⁿ tucu ndíi Moisés ní ngódó tñùní núú tütú ndíi. Te ðiū-ni ducaⁿ cùnūu nchaa tñúhu-áⁿ càháⁿ-xi nàcuáa ndǎhu ndaha Yá Ndiǒxí ñáyiū ndéé ní sáá nduu ñǎ ngüíta té Juàá càháⁿ-dé tñúhu-gá ñuyíú-a. 14 Te na càchí tñúhu-í xii-ndo sǎ cádá cuèndá-ndó, chí núú tütú Yá Ndiǒxí càchí-xi sá ndíxí tǔ Èliás, te ðiū núú tǔ Èliás-áⁿ ñǎ quide té Juàá. 15 Te nchaa nchòhó ñáyiū ndédóho nchaa tñúhu càháⁿ-í-a te ío váha chí cuàha cuèndá.

16 "Te na càchí tñúhu tucu-í xii-ndo nàcuáa sǎtnahá-xi cùu ñáyiū ndècu vitna. Chí ñáyiū-áⁿ cúū-yu dàtná cue landú sácōo núú yǎhu dàðiqui-güexi te níhi càháⁿ-güexi, te xǐtnàha-güexi ndí mee landú-güexi: 17 "Ní tíú-ndí yaá ndíhi vǐlu te ñá túú ní cuíní-ndó càta-ndo. Te ío yica ìní ní xita yuhu-ndí te ñá túú ní ndǎhyú-ndó", càchí-güexi xǐtnàha-güexi. Te ducaⁿ sǎtnahá-xi cùu ñáyiū ndècu

vitna, ¹⁸ chi té Juàá ío ndàhú ní xóo caxi-dé, te ni ñà túú ní xóo coho-dé ndudí ndéhé yoho yàha stilé sá sà ní nduu-xi ndidí, te sá dúcáⁿ ní xóo cada-dé te ní cachí-yu sá ní xíndecu ndihí-dé espíritú cúndihí yucu ñávãha. ¹⁹ Te sátá ñí quexìo yúhú Tée cùu ñaní tnáhá-ndó nchàa-ndo, te xèxi-í xìhi-í quidè-í, te càchí-yu sá yúhú cùu-í ìⁿ tée xèxi vihi te xìhi vihi, te càchí tucú-yu sá cùu-í tée xica cuu ndihí cue tée cuihna iní-xi quide cobrá ñáhá xii-yu cuendá impuèstú ndihí nchaa dava-gá cue tée ndècu ichi cuehé ichi duha, duha càchí-yu. Te ñáyiu ní tnahá tnúhu ndihí Yá Ndiõxí, ñáyiu-áⁿ quidè-yu sá vãha nàcuáa cutnùní sá mée-gã ío ndècu ndihí-gá sá xini tnùní-gá —càchí-gá xãhaⁿ-gã xií-yu.

Cuendá ñáyiu dava ñuú ñà túú sàndáá iní tnúhu Xítóhó Jesucristú
(Lc. 10:13-15)

²⁰ Te Jèsús ní ngüíta-gá càháⁿ-gá dóho nchaa ñáyiu ñuú núú ïo-gá vai núú sã vã yõo tnàhí ndàcu cada ní quide-gá, chi nchaa ñáyiu ñuú-áⁿ ñà túú cuiní-yu ndixi túu iní-yu sá ñà túú quide váha-yu ndècú-yu, te xãhaⁿ-gã xií-yu:

²¹ —¡Ndàhú nchòhó cue ñáyiu ñuú Coràzín! ¡Te ndàhú nchòhó cue ñáyiu ñuú Bètsaidá! Chi núu dicó ñuú Tìrú ndihí ñuú Sìdón ní quide-í nchaa sá vã yõo tnàhí ndàcu cada datná ní quide-í ñuú-ndó-á ñí xini-ndó ñà, te sá ndéé ama-gá cuihnú-yu dóo ndàhú te cunu cóo-yu núú yàa cuendá sá ndíxí cuèchi iní-yu sá ñà túú quide váha-yu ni cùu. ²² Dico sáá nduu te ío-gá dandòho ñaha Yá Ndiõxí xii-ndo dàcúxí ñáyiu ñuú Tìrú ndihí ñáyiu ñuú Sìdón. ²³ Te nchòhó cue ñáyiu ñuú Capèrnaúm ío

quìde cahnu-ndo mee-ndo, te quìde iní-ndó sǎ sà cuándaa-ná-ndó àndi̯u, dico ñáhá chi núú ùhú núú ndàhú nduu táhú-ndó cùndecu-ndo. Te núú òicó ñuú Sòdomá ní quìde-í nchaa sá vǎ yõ tñàhí ndàcu cada datná ní quìde-í ñuú-ndó ñí xiní-ndó ñá, te ñáyi̯u-áⁿ vǎ náǎ-yu chi cundecu-ní-yu ndéé vitna ni cùu. ²⁴Te na cǎchí tñúhu-í xii-ndo sǎ sàá nduu te ío-gǎ dandõho ñaha Yá Ndiõxí xii-ndo dàcúúxí ñáyi̯u ñuú Sòdomá –cǎchí-gǎ xǎhaⁿ-gǎ xii nchaa ñáyi̯u ñuú-áⁿ.

*Jèsús cuiní-gǎ sá túhá ñàha ñáyi̯u xii-gǎ
(Lc. 10:21-22)*

²⁵Te sǎtá xǎǎⁿ te Jèsús ní ngüíta-gǎ cǎháⁿ ndihí-gǎ Tǎtá-gǎ Dútú Ndiõxí, te xǎhaⁿ-gǎ:

–Yõhó Tǎtá-í Dútú Ndiõxí, ío chĩñuhu ñaha-í xii-n chi ðiu-n tàxi tñuní-n àndi̯u ndihí ñuyíú-a, te dànehé-n cuè ñáyi̯u nchaa tñúhu váha, te ðiu-ni ñáyi̯u-áⁿ cúũ-yu ñáyi̯u ñá túú cùtñuní iní-xi nchaa tñúhu cǎháⁿ cue téé cǎchí sǎ ño túha, te nchaa tñúhu váha-áⁿ ñà túú dàtúu-n núú ñáyi̯u cǎchí sǎ ño túha te ío váha sàá díquí-xi. ²⁶Chi ducaⁿ cuiní-n cùnduu –cǎchí-gǎ xǎhaⁿ-gǎ xii Tǎtá-gǎ.

²⁷Te xǎhaⁿ-gǎ xii nchaa ñáyi̯u xĩndecu-áⁿ:

–Mee Tǎtá-í Dútú Ndiõxí ní cǎchí-gǎ sǎ cúnùu-í núú nchàandi túhú sǎ ío. Te vǎ yõ ñⁿ-gǎ xiní nàcuáa sàni iní yúhú Déhe Dútú Ndiõxí, chi ñⁿði dǐí-ni mee-gǎ xiní-gǎ nàcuáa sàni iní-í, te mee-ĩ xiní-í nàcuáa sàni iní méé-gǎ. Te nchaa ñáyi̯u cǎchí iní-í sǎ quiní-yu nàcuáa sàni iní Tǎtá-í Dútú Ndiõxí te xĩtñúhu-í-yu, te vǎ yõ ñⁿ-gǎ xiní chi ðiu-ni ñáyi̯u ducaⁿ xĩtñúhu-í-áⁿ xiní-yu. ²⁸Te nchaa nchõhó ñáyi̯u ñá túú ndècu váha, ñáyi̯u ñá túú ñihí nàcuáa cada cundecu váha iní-xi quixi-ndo túha ñaha-ndo

xii-í nàcuáa ducaⁿ cùndecu váha iní-ndó. ²⁹ Te cuu vii cuu váha iní-ndó tñi-ndo nchaa tnúhu càháⁿ-í, te ío dacuàha-ndo, te ducaⁿ càda-ndo chi yúhú ío càhnu iní-í, te ío ndàhú iní-í. Te núu ducaⁿ na càda-ndo te ío váha cuu iní-ndó cùndecu-ndo. ³⁰ Te tñi-ndo nchàa tnúhu càháⁿ-í chi ñá túú cùu-xi ñⁿ sá vëe, chi cada iní-ndó sã cúú-xí dàtná ñⁿ chùuⁿ ñamá —càchí-gá xãhaⁿ-gã xii-yu.

12

Cue tée xica cuu ndihi Jesús sahnú-güedé yoco triú nduu ndetatú ñáyi

(Mr. 2:23-28; Lc. 6:1-5)

¹ Te ñⁿ nduu cùu-xi nduu ndetatú ñáyi ñùhu Jesús ichi ndihi cue tée xica cuu ndihi-gá, te ta yãha-gá ndihi-güedé ñⁿ xichi núu cáá triú te xíxíhí-güedé docó nũu xíãⁿ ní ngüíta-güedé sahnú-güedé yoco triú-áⁿ, te ndihi ndaha-güedé quíⁿ-güedé quéé triú-áⁿ tá xèxi-güedé cuáháⁿ. ² Te cue tée cùu fariséú ní xiní-güedé nàcuáa quide cue tée xica cuu ndihi Jesús, núu ní xáhaⁿ-güedé xii-gá:

—¿Ná cuendá ducaⁿ quide cue tée xica cuu ndihi-n sahnú-güedé yoco triú, te vitna cùu-xi nduu ndetatú-i? Te ñá túú tàú-güedé ducaⁿ càda-güedé —càchí-güedé xãhaⁿ-güedé xii-gá.

³ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gã xii-güedé:

—¿Náa ñá túú dàcuaha-ndo núu tütú Yã Ndiõxí núu càháⁿ-xi nàcuáa ní quide ndíi Dávíí cùtnàhá ní xíhí ndíi docó ndihi cue tée ní xica cuu ndihi ndíi-ãⁿ? ⁴ Chi ndíi-áⁿ ñí quíhu ndíi vehe Yá Ndiõxí ní queheⁿ ndíi pàá ñí cuu íí ndécú-ãⁿ ñí xexi ndíi ndihi cue tée ní xica cuu ndihi ndíi, te ñá túú tàú ndíi sá dúcáⁿ càda ndíi ndihi cue

tée-áⁿ ní cùu, chi mee-ni cuè dútú tàù-güedé caxi-güedé pàá-áⁿ ní cùu. ⁵ ¿Te náa ñá túú xìní-ndó nàcuáa càháⁿ-xi núú tütú ndíi Moisés sá ncháá cuè dútú vā ndètátú-güedé nduu cùu-xi nduu ndetátú-ǎⁿ? Te ñá díú ìⁿ cuéchi cùu-xi sá dúcáⁿ ñà túú ndètátú-güedé nduu cùu-xi nduu ndetátú. ⁶ Te na càchí tnúhu-í xii-ndo sǎ yǔhú cùù-í tée ío-gá cúnuu ndecu ndìhi-ndo dacúxí veñúhu sá ìo cúnuu. ⁷ Dico nchòhó chi ñá tècú tnùní-ndó nàcuáa càháⁿ Yá Ndióxi núú tütú-gá núú càchí-xi: “Yúhú cuiní-í sá cúndàhú iní-ndó cuè tnahā ñáyiū-ndo te ñá díú mèe-ni sá cǎhní-ndó quìti nduu táhù-í”, duha càchí-gá núú tütú-gá. Te núú dicó nchòhó tècú tnùní-ndó ñá, te vā càháⁿ cuèhé-ndó cuendá nchaa ñáyiū ñá túú ndecu cuéchi-xi. ⁸ Te yúhú Tée cùu ñaní tnáhá-ndó nchàa-ndo, tnàhá-í ndécú ndìhi-í tnúhu ndee iní sá cǔu-í nchaa ñáyiū nàcuáa cadá-yu nduu ndètátú-ó-á —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

*Ìⁿ tée ní yíchí ìⁿ xio ndaha-xi
(Mr. 3:1-6; Lc. 6:6-11)*

⁹ Te Jèsús ní xica-gá cuáháⁿ-gá, te cuánguihu-gá xití ìⁿ veñúhu. ¹⁰ Te xíaⁿ ndécú ìⁿ tée ní yíchí ìⁿ xio ndaha-dé. Te dava cue tée xǐndecu-áⁿ ndúcú-güedé nàcuáa cada-güedé cacáⁿ cuéchi-güedé cuendá-gá núú cuè tée cúnuu, te ní xícáⁿ tnúhú-güedé núú-gǎ, te xǎhaⁿ-güedé:

—Cachí tnúhu xii-ndí nǔu cuu cada tátna-o ìⁿ tée cùhú nduu cùu-xi nduu ndetátú-ó ǎⁿ ñǎhá —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedé xii-gá.

¹¹ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Te nchòhó òré ná ngàunihnu ìⁿ mbéé-ndó ìⁿ déhvá cùnú te nàtava-ndo-di cuéi cùu-xi nduu ndetatú-ó. ¹² Te ìⁿ ñáiyu ío-gá cùnùú-yu dàcúúxí ìⁿ mbéé, núu xíáⁿ tàú-ó sǎ cádá-ó sǎ vǎha sá cúú-xí-yu cuéi cùu-xi nduu ndetatú-ó —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

¹³ Te dǎtnùní ní xǎhaⁿ-gǎ xii téé cùhú ndaha-xi-áⁿ:

—Ndacani ndaha-n —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-dé.

Te téé-áⁿ ñí ndacani-dé ndaha-dé, te òré-ni ní ndúha ní nduu-xi dàtná cáá ìngá xio ndaha-dé.

¹⁴ Te cue téé cùu fariséú ní ndee-güedé xití veñúhu, te ní ngüíta-güedé ndátnùhu-güedé ñúu nása cada-güedé cahni-güedé Jèsús.

Nàcuáa sa ndéé tnuní cuèndá Jèsús

¹⁵ Te sátá ñí cutnùní iní Jèsús nàcuáa cuèní-güedé cada ñaha-güedé xii-gá te ní xica-gá cuáháⁿ-gǎ, te ío vǎi ñáiyu nchìcúⁿ ñáhá xii-gá cuáháⁿ, te tnáhá cue ñáiyu cùhú nchìcúⁿ ñáhá xii-gá cuáháⁿ, te ní quide tátna-gá cue ñáiyu-áⁿ. ¹⁶ Te ní xǎhaⁿ-gǎ xii-yu sá vǎ càháⁿ-yu yoo cùu-gá. ¹⁷ Te ducaⁿ ñí cuu chí ní quee ndáá-xi nàcuáa ní xǎhaⁿ Yǎ Ndiǒxí xii ndí Chàíá téé ní xóo cáháⁿ tnúhu-gá ndéé sanaha ñí chídó tnùní ndí núú tütú-gá, te duha ndùu tnúhu ní xǎhaⁿ-gǎ:

¹⁸ Téé-a cùu-dé téé ní sani iní-í sá cùnú cuèchi-dé núu-í,

te ío cùu iní-í-dé, te cùdí iní-í-dé.

Te yúhú cuǎñaha-í Espiritú-í cundecu ndíhi-dé,

te ñíu-dé cúñaha-dé xii nchaa ñáiyu ñuyúú sǎ yúhú ío ndáá quídè-í.

¹⁹ Te vá dácàá-dé tnúhu cáháⁿ-dé ndíhi ñáiyu, te ní vǎ cáná sàa-dé òré cáháⁿ-dé,

te ni vǎ yǒo níhí tnǔhu nása cáháⁿ-dé cuhuⁿ-dé ichi.

²⁰ Te ni ñà túú nǎ cada-dé cue ñáyiú cùu datná
 ìⁿ tnu ndóó sá cuíní-xi tnáhnú, te ñiú-ni
 ñáyiú-áⁿ cúú tucú-yu dàtná ìⁿ mèchá càndíl
 sá ìo quène ñúhmá te cuíní-xi ndahvá.

Te ducaⁿ sǎtnahá-xi cùu ñáyiú-áⁿ chi ñá túú ñihí
 nděě-yu cundecú-yu sá cúú-xì-í, te mee-ni
 sǎ vǎha cada ñaha-dě xii-yu,

te ñiú-ni ducaⁿ càda-dé ndéé sáá nduú cùtnuní iní
 nchaa ñáyiú sá ìo ndáá quidé-dě.

²¹ Te nchaa ñáyiú ñihí ñuyíú ìo cundee cùu cahnu
 iní ñáhǎ-yu xii-dé.

Duha ní xáhaⁿ-gǎ xii ndí Chàíá ní chídó tnùní ndí
 núú tütú-gá.

*Càchí-güedé sá ndécú ndíhi Jesús espíritú cündìhi
 yucu ñávǎha*

(Mr. 3:20-30; Lc. 11:14-23; 12:10)

²² Te ní quexìo ìⁿ úú cue téé núú ndécú Jèsús,
 te ndèca-güedé ìⁿ téé ñihí te cuàá-dé, te yìhi ñaha
 espíritú cündìhi yucu ñávǎha xii-dé, te Jèsús ní
 queñuhu-gá espíritú cündìhi yucu ñávǎha yìhi ñaha
 xii-dé, te òré-ni-áⁿ ñi cuu ní nacáháⁿ-dé te ní
 ndúha núú-dě. ²³ Te nchaa ñáyiú xíndecu-áⁿ ìo ní
 cuñúhu-yu sá dúcáⁿ ñi quide-gá, te ní xítnàhá-yu:

—Váa téé-a cùu-dé ñaní tnáhá ndí Dàvíí téé
 tendaha Yǎ Ndiǒxí quixi ñuyíú-a —càchí-yu
 xítnàhá-yu.

²⁴ Te cue téé cùu fariséú ní tecú dóho-güedé
 nàcuáa nduú tnúhu xítnàhá-yu, núú xíáⁿ ní
 xítnàha-güedé:

—Téé-a ndèñuhu-dé nchaa espíritú cündìhi
 sácuíhná yìhí ñàha xii ñáyiú, chi ñiú-ni sácuíhná-áⁿ

chíndèe ñaha-xi xii-dé te ðiu-ni-xi tàxi tnuní-xi nchaa espíritú-áⁿ —duha ní xítnàha-güedé.

²⁵ Te Jèsús ní cutnùní iní-gá nàcuáa ndùu tnúhu ní xítnàha-güedé, núu ní xáhaⁿ-gã xii-güedé:

—Te nchòhó xìní-ndó sã núu ìⁿ tée yìndaha ìⁿ nacióⁿ vá cúú ìⁿnuu-dé ndìhì cue tée cùndìhì-dé, te vá cùdǐi-dé cunu-dě. Te ðiu-ni ðucaⁿ sãtnahá tucu-xi cùu tucu cue tée cùchiuⁿ ìⁿ ñúú, chi núu vá cúú ìⁿnuu-güedé cundecu-güedé, te vá cùdǐi-güedé cundecu-güedé taxi tnùní-güedé. Te ðiu-ni ðucaⁿ sãtnahá tucu-xi cùu cue ñáyiu xíndecu ìⁿ-ni vèhe, chi núu vá cúú ìⁿnuú-yu cundecú-yu te vá cùdǐi-yu cundecu càhnú-yu. ²⁶ Te núu sácúíhná ðucaⁿ quíde-xi queñuhu-xi cue espíritú cùndìhì-xi yìhì ñaha xii ñáyiu ña, te ñá túú cùu ìⁿnuu-xi ndecu-xi te núu ðucaⁿ, te vá cùdǐi sácúíhná-ǎⁿ cundecu-xi taxi tnùní-xi te núu ðucaⁿ quíde-xi. ²⁷ Te duha càháⁿ-í chi nchòhó càchí-ndó sã chíndèe ñaha sácúíhná xii-í queñuhu-í nchaa espíritú cùndìhì-xi yìhì ñaha xii ñáyiu. Te núu yúhú quíde cuendá-ndó sã sácúíhná chíndèe ñaha-xi xii-í, te xìni ñuhu-xi cada cuendá-ndó yòo chindee ñaha xii cue tée xìca cuu ndìhì-ndo queñuhu-güedé nchaa espíritú cùndìhì yucu ñávàha yìhì ñaha xii ñáyiu. Te mee-güedě càchí-güedé sã nchòhó ñá túú càháⁿ ndáá-ndó sã dúcáⁿ càháⁿ-ndó. ²⁸ Dico yúhú chi Espíritú Yã Ndiòxí chíndèe ñaha-xi xii-í queñuhu-í nchaa espíritú cùndìhì sácúíhná yìhì ñaha xii ñáyiu, te sã dúcáⁿ chindee ñaha Espíritú-gá xii-í, xǐáⁿ cùtnùní sã sà ní sáá nduu cuìní-gá ndìhu ndaha ñàha-gá xii-ndo.

²⁹ Te nchòhó xìní-ndó sã cuè ñadúhú chi vá

ndácú-güedě cuendá-ni quíhu-güedé duhu-güedě vehe ìⁿ téé ío ndee, chí dǐhna-gá xíní ñùhu-xi tni-güedé téé-áⁿ dacùtu ñaha-güedé xii-dé dǎtnùní ducaⁿ te ndacu-güedé duhu-güedě nchaa sá ndécú ndìhi-dé.

³⁰ Te nchaa ñáyiú ñá túú cùndìhi ñaha xii-í, te cùu úhú iní ñáhǎ-yu. Te nchaa ñáyiú ñá túú chindee ñaha xii-í, te dàquee tíhǔ-yu chiuⁿ quide-í.

³¹ Te na càchí tnúhu-í xii-ndo sǎ ncháá ñǎyiú quide nchaa sá cuèhé sá dúhá cuu cada càhnu iní ñáhá Yǎ Ndiǒxí xií-yu, te dǔu-ni ducaⁿ cùu cada cahnu iní-gá nchaa tnúhu cuèhé tnúhu duha càháⁿ-yu. Dico cue ñáyiú na càháⁿ úhú cuendá Espíritú-gá, te ñáyiú-áⁿ vǎ cádá càhnu iní ñáhá tnàhí-gá xií-yu. ³² Te nchaa ñáyiú na càháⁿ úhú cuendá yúhú Téé cùu ñaní tnáhǎ-yu ncháá-yu, te cuu cada càhnu iní ñáhá Yǎ Ndiǒxí xií-yu. Dico cue ñáyiú na càháⁿ úhú cuendá Espíritú-gá te vá cádá càhnu iní ñáhá tnàhí-gá xií-yu cuèi vitna ndècu vívǔ-yu, te cuèi na cùú-yu.

Ndì dǐⁿ nǔú yutnu xìní-ó nǎ yutnu cùu-xi cuendá sá sǎvidí-xi
(Lc. 6:43-45)

³³ Te nchòhó xìní-ndó sǎ ndì dǐⁿ nǔú yutnu xìní-ó nǎ yutnu cùu-xi cuendá sá sǎvidí-xi, te xìní-ó sǎ ncháá yutnu váha cùuⁿ mee-ni sǎvidí váha, dico nchaa yutnu sá ñà túú vǎha te cùuⁿ mee-ni sǎvidí sá ñà túú vǎha. Te duha càháⁿ-í cuendá cada cuendá váha-ndo nàcuáa ndùu chiuⁿ quide-ndo ìⁿ ìⁿ-ndo cuendá ducaⁿ cùtnuní ná ñáyiú cùu-ndo.

³⁴ Dico nchòhó cúú-ndó dǎtná ìⁿ cóó dǎéⁿ chí ío cuihna iní-ndó, te vá cání iní-ndó sǎ ndácú-ndó

cáháⁿ-ndó ìⁿ tnúhu váha, chi ío cuihna ìní-ndó. Te nchòhó xìní-ndó sǎ ncháá ñáyiú cáháⁿ-yu nání véxi iní-yu. ³⁵ Te nchaa ñáyiú váha iní-xi cáháⁿ-yu tnúhu váha, chi ñiú-ni tnúhu váha-áⁿ ñúhú ìní-yu. Te nchaa ñáyiú cuihna ìní-xi cáháⁿ-yu tnúhu cuéhé tnúhu duha, chi ñiú-ni tnúhu cuéhé tnúhu duha-áⁿ ñúhú ìní-yu. ³⁶ Te na càchí tnúhu-í xii-ndo sǎ ná sàá nduu càda ndáá Yǎ Ndiǒxí cuéchi nchaa nchòhó ñáyiú ndècu ñuyíú-a, te nchaa tnúhu cuéhé tnúhu duha cáháⁿ-ndó cáháⁿ-gá sǎ ñá túú ní guède váha-ndo sǎ dúcáⁿ ñí cáháⁿ-ndó tnúhu-áⁿ. ³⁷ Te nàcuáa nduu tnúhu ní cáháⁿ-ndó ìⁿ ìⁿ-ndo, te ñucaⁿ cáháⁿ Yǎ Ndiǒxí te núu ndècu cuéchi-ndo àdi ñá túú ndècu cuéchi-ndo. Te núu ñá túú cuéchi-ndo te cácu-ndo, dico núu ndècu cuéchi-ndo te vá cácu-ndo —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii cue téé cùu fariséú-áⁿ.

Cue téé cuíní sǎ cáda Jèsús ìⁿ sǎ vǎ yǒo tnàhí ndàcu cada

(Mr. 8:12; Lc. 11:29-32)

³⁸ Te cue téé cùu fariséú, ndìhi cue téé dàcuaha ñaha xii ñáyiú nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés xǎhaⁿ-güedě xii Jèsús:

—Mèstrú, cuíní-ndí cada-n ìⁿ sǎ vǎ yǒo tnàhí ndàcu cada cuendá ñucaⁿ cùtnuní iní-ndí sǎ Yǎ Ndiǒxí chíndèe ñaha-gá xii-n —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedě xii-gá.

³⁹ Te Jèsús ní xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Ñáyiú ndècu ichi cuehé ichi duha ñá túú cuíní-yu tníⁿ-yu tnúhu cáháⁿ Yǎ Ndiǒxí, te ñáyiú-áⁿ cuíní-yu cada-í ìⁿ sǎ vǎ yǒo tnàhí ndàcu cada nacuéa cutnùní iní-yu núu ndáá sǎ Yǎ Ndiǒxí chíndèe ñaha-gá xii-í. Dico yúhú chi ñá túú nǎgá

cada-í quiní-yu, chi sa nihí-yu tnúhu nàcuáa ní yáha ndíi Jònás téé ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiõxí ndéé sanaha, te ñiu-ni ducaⁿ yáha yúhú tucu. ⁴⁰ Chi ndíi Jònás-áⁿ ñi xúhuⁿ ndíi úní nduu úní niú xití ñⁿ chácá cáhnú vihi nani ballená. Te ñiu-ni ducaⁿ yáha yúhú Téé cùu ñaní tnáhá-ndó nchàa-ndo, chí úní nduu úní niú cuhuⁿ-í xití ñuhu. ⁴¹ Te na sàá nduu càda ndáá Yá Ndiõxí cuéchi nchaa ñáyiú ndècu ñuyiú-a, te dàvá-áⁿ cachí nchaa ñáyiú ñuú Nñivé sá ñà túú ní quide ndáá nchaa ñáyiú ndècu vitna, te ducaⁿ cáháⁿ-yu chí mèé-yu ní dáñá-yu ichi cuèhé ichi duha cútnáhá ní sáháⁿ ndíi Jònás ñuú-yu ní cáháⁿ ndíi tnúhu Yá Ndiõxí núu-yu. Dico vitna iha ndècu ndíi ñaha-ndo xii yúhú, te ñiu-í ío-gá cúnùu-í dàcúxí ndíi Jònás. ⁴² Te nduu càda ndáá Yá Ndiõxí cuéchi nchaa ñáyiú, te dàvá-áⁿ quiní-ndó ñⁿ ñadihí ñaha ní xíndaha ñⁿ nacióⁿ cáá ndàa xio datni núú quéné nchicanchii, te ñaha-áⁿ ío xica ñi xíndecu-aⁿ te ní sáháⁿ-aⁿ ní xíndedóho-aⁿ nchaa tnúhu ní cáháⁿ ndíi Salòmón, chí ndíi-áⁿ ío ní sáá sá xini tnùní ndíi. Te tnáhá ñaha-áⁿ cáháⁿ-aⁿ sá ñà túú ní quide ndáá nchaa ñáyiú ndècu vitna. Dico vitna iha ndècu ndíi ñaha-ndo xii yúhú, te ñiu-í ío-gá cúnùu-í dàcúxí ndíi Salòmón.

Espiritú cündihí yucu ñávãha sá nánchòcãva xito cùu uú
(Lc. 11:24-26)

⁴³ Te òré ná quée ñàha ñⁿ espíritu cündihí yucu ñávãha xii ñⁿ ñáyiú, te cuáháⁿ-xi ndùcu-xi ñⁿ xichi núú cündècu-xi te ñá nihí-xi te ní sani iní-xi; ⁴⁴ “Váha-gá núhú tucu-í núú ñi xíndecu-í”, duha ní sani iní-xi. Te cuánuhú-xi, te òré ní nasáá-xi, te ní xiní-xi sá cáá ñi ñáyiú-áⁿ dàtná cáá-ñá ñⁿ vehe ní

natíhú ní nduu vii-ná te vá yõ-gá ndécú. ⁴⁵ Te sátá dúcáⁿ te ní xica-xi cuáháⁿ-xi cuándúcú-xí ũsá tnàhá espíritú cúndìhi-xi sá nèhé víhí-gă xĩquide. Te òré ní níhí-xi cue espíritú-áⁿ te ndèca ñaha-xi cuáháⁿ cuendá ngúndecu ndìhi-xi ñáyiú-áⁿ. Te ñáyiú-áⁿ uuⁿ-gá náandi yáha-yu dàcúúxí ndèé díhna. Te ñiu-ni ducaⁿ sãtnahá-xi yáha nchaa ñáyiú cuihna ìní-xi ndècu ñuyíú-a vitna —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-güedé.

*Cue ñaní Jèsús ndìhi năná-gă
(Mr. 3:31-35; Lc. 8:19-21)*

⁴⁶ Te càháⁿ dúcáⁿ-ní Jèsús ní quexìo náná-gă ndìhi cue ñaní-gá cuìní-yu cáháⁿ ndìhi ñàhá-yu xii-gá, te ní ngúnu tníi-yu ndàa quehé vehe núú ndécú-gă.

⁴⁷ Te ñⁿ cue ñáyiú xĩndecu-áⁿ ñí xáhăⁿ-yu xii-gá:

—Ní quexìo náná-n ndìhi cue ñaní-n xĩnutnii-yu quehé, te cuìní-yu cáháⁿ ndìhi ñàhá-yu xii-n —càchí ñáyiú-áⁿ xáhăⁿ-yu xii-gá.

⁴⁸ Te ní xáhaⁿ-gă xii ñáyiú ducaⁿ xăhaⁿ xii-gá-áⁿ:

—Te cachí tnúhu yóndi-gă ñáyiú cùu datná nănà-í ndìhi dàtná cue ñaní-í —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii ñáyiú-áⁿ.

⁴⁹ Te ní dánèhé ñàhá-gă nchaa cue téé xica cuu ndìhi-gá, te ní xáhaⁿ-gă xii ñáyiú-áⁿ:

—Cue téé-a cùu-güedé dàtná nănà-í, ndìhi dàtná cue ñaní-í. ⁵⁰ Te nchaa ñáyiú na càda nchaa nacuaá càháⁿ Tătà-í Dútú Ndiõxí Yaá ndécú àndiú, te ñáyiú-áⁿ cúú-yu dàtná nănà-í, ndìhi dàtná cue ñaní-í, ndìhi dàtná cue cúha-í —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii ñáyiú ducaⁿ ñí dáyăha tnúhu núú-gă-áⁿ.

13

Nàcuáa quìde tée cuángacáⁿ triú (Mr. 4:1-9; Lc. 8:4-8)

¹ Te ñiu-ni nduu-ǎⁿ ní quee Jèsús vehe núú ndécú-gǎ, te ní xica-gá cuáháⁿ-gá ní ngóo-gá yuhu làgúná. ² Te ío cuéhé ñǎyiu ní tacá núú ndécú-gǎ. Te sá dúcáⁿ ío cuéhé ñǎyiu núu ní quée-gá xití ñⁿ bàrcú nútn^ñ xití ndute làgúná-áⁿ, te núú xǎⁿ ní ngóo-gá, te nchaa ñáyiu-áⁿ xǐxúcu-yu yuhu làgúná-áⁿ. ³ Te Jèsús ní ngüíta-gá ní caní-gá titní cuèndú núu-yu nàcuáa tecú tnùní-yu nchaa nàcuáa ndùu tnúhu-gá, te xǎhaⁿ-gǎ xíí-yu:

— ñⁿ tée cuángacáⁿ-dé triú, ⁴ te òré ní ngüíta-dé dǎngoyo-dé triú-áⁿ, te dava ní quene ndava ní ngava ndéé ichi, te ní xiní cue tílaá te ní nadatacá-güedi. ⁵ Te dava ní ngava ñuhu yadi núú yíhí vîhi yúú, te ndíhi-ni ní xínu-xi chí ñá túú cavihi ñuhu. ⁶ Dico òré ní nayehé te ñá túú ní cùndee iní-xi chí ní yíchí-xi, chí ñá túú ní ñíhí quíhíⁿ cùnú yóho-xi. ⁷ Te dava ní ngava núú yúcú ndíquíⁿ tnu ññu, te ñⁿnuu-ni ñ xínu-xi ndíhi tnu ññu. Te tnu ññu-áⁿ ñ sahnu-xi te ní dánáá-xí nchaa triú sá ñ xínu-áⁿ. ⁸ Dico dava-gá triú ní ngava núú ndécú ññuhu cocoⁿ te xǎⁿ ío váha ní cuu, chí núú ñⁿ-ní triú-áⁿ te dava yoco-xi ní nguíhi ócó úxí triú-xi, te dava yoco-xi ní nguíhi únídico triú-xi, te dava yoco-xi ní nguíhi ñⁿ cièndú triú-xi. ⁹ Te vitna nchaa nchòhó ñáyiu ní xíndedóho tnúhu ní cáháⁿ-í-a, te ío váha chí cuáha cuèndá —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xíí-yu.

Cue tée xica cuu ndihi Jesús ndúcu tnúhu-güedé núú-gã ná cuendá cání-gã cuendú núú ñáyiu

(Mr. 4:10-12; Lc. 8:9-10)

¹⁰ Te cue tée xica cuu ndihi Jesús ní sáháⁿ-güedé ndéé núú-gã, te xáhaⁿ-güedé xii-gã:

—Ndúcu tnúhu-ndí núú-n nũu ná cuendá ducaⁿ mée-ni cuendú cání-n nũú ñáyiu —càchí-güedé xáhaⁿ-güedé xii-gã.

¹¹ Te ní xáhaⁿ-gã xii-güedé:

—Nchòhó chi sa càchí tnúhu Yá Ndiõxí xii-ndo ìⁿ sá vátá quíní-gã-ndó, chi càchí tnúhu-gã nàcuáa quide-gã ndíhu ndaha-gã ñáyiu, dico dava-gã ñáyiu chi ñá túú ñá xáhaⁿ-gã xií-yu. ¹² Te nchaa ñáyiu sa tècú tnùní te uuⁿ-gã cuita tecú tnùní-yu quíhíⁿ, te nchaa ñáyiu ñá túú tècú tnùní te uuⁿ-gã vá tècú tnùní-yu. ¹³ Te xiáⁿ nũu duha càni-í mee-ni cuendú núú-yu, chi cuèi na quíní-yu nchaa nàcuáa cuu dico ni vã cútnùní iní-yu ná cuendá ducaⁿ cùu, te cuèi na cùndedóho-yu dico ni vã tècú tnùní-yu. ¹⁴ Te ñu cuendá ñáyiu-áⁿ ñí xáhaⁿ Yá Ndiõxí xii ndí Chàíá tée ní xóo cáháⁿ tnúhu-gã ndéé sanaha ñí chídó tnùní ndí núú tütú-gã núú càchí-xi:

Nchaa nchòhó cùndedóho-ndo tnũhu càháⁿ-í, dico ni vã tècú tnùní-ndó, te cuèi na quíní-ndó nchaa nàcuáa cada-xi, dico ni vã cútnùní iní-ndó ñá cuendá ducaⁿ quide-xi.

¹⁵ Te ducaⁿ chi cùu-ndo ñáyiu ío sàá iní-xi, te cùu-ndo ñáyiu ñá túú tècú tnùní tnúhu càháⁿ-í, te cùu tucu-ndo datná cue ñáyiu cuáá chi ñá túú cuíní-ndó càda cuendá-ndó tnũhu-í, te ni ñá túú cuíní-ndó cùndedóho-ndo, te ni ñá túú cuíní-ndó tècú tnùní-ndó,

te ni ñà túú cuíní-ndó nàtuha ñaha-ndo xii-í cuendá cada càhnu iní-í nchaa yíca cuěchi-ndo nàcuáa ío váha cuu iní-ndó cùndecu-ndo. Duha ní xáhaⁿ Yá Ndiõxí xii ndíi Chàíá ní chídó tnùní ndíi núú tütú-gá.

¹⁶ 'Dico nchòhó chi ío váha táhú-ndó chi cùtnuní iní-ndó nchàa nacuáa quide-í, te cùtnuní tucu iní-ndó nchàa nacuáa ndùu tnúhu càháⁿ-í. ¹⁷ Te na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sã ío vài cue tée ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiõxí ndéé sanaha ndìhì nchaa dava-gá ñáyiu váha iní-xi ní cuíní-yu cundèhé-yu nchaa sá ndéhé-ndó vitna quide-í dico ñá túú ní xìní-yu, te ní cuíní tucú-yu cundedóho-yu nchaa tnúhu ndèdóho-ndo vitna cáháⁿ-í te ñá túú ní xíndedóho-yu.

Jèsús càháⁿ-gá nàcuáa quèe-xi cuendá tée cuángacáⁿ triú

(Mr. 4:13-20; Lc. 8:11-15)

¹⁸ Te vitna cundedóho váha-ndo na càchí tnúhu-í xii-ndo nàcuáa quèe-xi cuendú tée cuángacáⁿ triú ní cani-í núú-ndó. ¹⁹ Te triú sá ñí quene ndava ní ngava ndéé ichi, xíãⁿ cúú-xí dàtná ñáyiu ní xíndedóho tnúhu sá càháⁿ nàcuáa ndíhu ndaha ñaha Yá Ndiõxí xií-yu, dico ñá túú ní cuíní-yu tníⁿ-yu, chi sácuíhná cuáháⁿ-xi nàdatuhú-xi iní-yu cuendá sá vã cáncñicúⁿ nihnú-yu nàcuáa càháⁿ tnúhu-áⁿ.

²⁰ Te triú sá ñí ngava ñuhu yadi núú yíhí vîhi yúú-ãⁿ, xíãⁿ cúú-xí dàtná ñáyiu ní xíndedóho tnúhu Yá Ndiõxí te dîí iní ní tníⁿ-yu tnúhu-gá, ²¹ dico òré ná ngüita ñáyiu cúcuèhé ñáhã-yu xií-yu àdi nándi-gá sá yáha-yu sá cuendá tnúhu-gá, te ñá cùndèe iní-yu chi dàñá-yu tnúhu-gá cuendá sá ñà túú nihí ndéë-yu.

²² Te triú sá ñí ngava núú yúcu ndíquínⁿ tnu iñu-áⁿ,

xíãⁿ cúú-xí dàtná ñáyiú ní tecú dóho-xi tnúhu Yá Ndióxi dico cuèé cuèé ní nacuanaá-yu tnúhu-gá, chi cuendá mee-ni sã ìó ñuyíú-a ñùhu iní-yu, ndihí cuendá sá ìo sàni iní-yu cuu cuicá-yu, te mee-ni nchàa xíãⁿ ññhú ìní-yu te ñá túú ñùhu iní-yu tnúhu sá ñí xíndedóho-yu-áⁿ nàcuáa cada váha-yu cundecú-yu. ²³ Dico triú sá ñí ngava núú ndécú ñùhu cocoⁿ-áⁿ, xíãⁿ cúú-xí dàtná ñáyiú ní xíndedóho tnúhu Yá Ndióxi te quidé-yu nàcuáa càháⁿ tnúhu-gá. Te cada iní-ndó sã ñáyiú-áⁿ cúú-yu dàtná triú sá ñí nguíhi yoco-xi ócò úxí triú-xi, ndihí triú sá ñí nguíhi yoco-xi únídico triú-xi, ndihí triú sá ñí nguíhi yoco-xi ìⁿ ciendú triú-xi. Ducaⁿ sãtnahá-xi cúú-yu chi ìo váha quidé-yu –càchí-gá xãhaⁿ-gã xii-güedé.

Cuendá nchaa cùhú sã ñà túú vãha xñu xití triú

²⁴ Te Jèsús ní cani-gá ìⁿ cuendú núú ñáyiú nàcuáa tecú tnùní-yu tnúhu-gá, te xãhaⁿ-gã xii-yu:

–Te vitna na càni-í ìⁿ cuendú núú-ndó nàcuáa tecú tnùní-ndó nàcuáa cada-xi òré ndíhu ndaha ñaha Yá Ndióxi xii ñáyiú. ìⁿ téé ìo váha triú ní sacáⁿ-dé núú ññhú-dě. ²⁵ Dico xití niú ní sáháⁿ ìⁿ téé cùu úhú iní ñáhá xii-dé, te ní dǎngoyo-dé ndíquíⁿ yúcú sã ñà túú vãha núú ñí sacáⁿ-dé triú-áⁿ. ²⁶ Te òré vitna váha váha ní nguíta-xi quène yoco nchaa triú-áⁿ, te ní xínu coyo nchaa yúcú sã ñà túú vãha-áⁿ. ²⁷ Te cue téé xínu cuechi núú tée ní sacáⁿ triú-áⁿ ñí xítnùhu ñaha-güedé xii-dé sá dúcáⁿ ñí xínu cùhú sã ñà túú vãha-áⁿ núú triú-dé, te xãhaⁿ-güedé: “Pàtróóⁿ, ¿nása ní cuu núu ní xínu cùhú sã ñà túú vãha núú triú-n, te ìo váha càa triú ní sacáⁿ-n ní cùu?”, cachí-güedé xãhaⁿ-güedé. ²⁸ Te

tée cùu patróon-güedě-án nĩ xáhaⁿ-dě xii-güedé: “Hĩn tée cùu úhú iní ñáhá nàhi xii-í ducaⁿ nĩ quide-dé ní sáháⁿ-dé ní dǎngoyo-dé ndíquíⁿ cùhú sǎ ñà túú vǎha-án nũú triú-í nũu ducaⁿ nĩ xínu coyo-xi”, càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii-güedé. Te cue tée xínu cuechi núú-dě ní xáhaⁿ-güedě xii-dé: “Te núu cuení-n te quíhíⁿ-ndí tnuhu-ndí nchaa cùhú sǎ ñà túú vǎha ní xínu núú triú-n”, càchí-güedé xǎhaⁿ-güedě xii-dé. ²⁹ Te tée cùu xítohó triú-án nĩ xáhaⁿ-dě xii cue tée xínu cuechi núú-dě-án: “Ñáhá, vá quíhíⁿ-ndó tnuhu-ndo, chí òré tnuhu-ndo te tnhá-ni triú quene chí cà vihi cùhú-ǎn. ³⁰ Váha-gá chí dáñá ná cuìhnu nahi ndéé ná cùu triú, te dǎtnùní nducu-ĩ cue tée quíhíⁿ-güedé tnuhu-güedé nchaa cùhú sǎ ñà túú vǎha-án, te dacùtu nuhní-güedé te cahmi-güedé, te dǎtnùní nàquehndé-güedé triú nacani-güedé te nataxúha-güedé xití yacá-í”, càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii-güedé —duha ní cani Jèsús cuèndú núú-yu.

*Cuèndá ndíquíⁿ yutnu nàni mostázá
(Mr. 4:30-32; Lc. 13:18-19)*

³¹ Te Jèsús ní cani tucu-gá ingá cuèndú núú ñǎyiu nàcuáa tecú tnùnı-yu tnúhu-gá, te xǎhaⁿ-gǎ xiı-yu:

—Na càni-í ĩn cuèndú núú-ndó nàcuáa tecú tnùnı-ndó nàcuáa cada-xi òré ndíhu ndaha ñaha Yá Ndiõxí xii ñáyiu. Hĩn tée ní queheⁿ-dé ndíquíⁿ yutnu nàni mostázá te nèhe-dé cuáháⁿ ní sacáⁿ-dé núú ñúhú-dě. ³² Te ndíquíⁿ yutnu-án ĩo chàhu, dico òré ná xínu-xi te sǎhnu-gá-xi dàcúúxí nchàa cùhú, te cue quiti ndàva núú tàchí cǎdúha-güedi tacá-güedi núú dìté-xi —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xiı-yu.

Nàcuáa quide levadurá
(Lc. 13:20-21)

³³ Te Jèsús ní xáhaⁿ tùcu-gá xii ñáyiú:

—Te ña càchí tnúhu tucu-í xii-ndo nàcuáa cada-xi òré ndíhu ndaha ñàha Yá Ndiõxí xii ñáyiú. Hⁿ ñadìhí ní chihi-aⁿ levadurá úní arròbá yuchi trùú, te levadurá-áⁿ ñí quide-xi ní ndaa ñihí yusaⁿ-áⁿ — càchí-gá xáhaⁿ-gã xií-yu.

Mee-ni cuendú ní caní Jèsús núú ñáyiú
(Mr. 4:33-34)

³⁴ Te mee-ni cuendú ní caní Jèsús núú ñáyiú ndi tnahá òré ní dánèhé ñáhá-gã xií-yu tnúhu-gá. ³⁵ Te ducaⁿ ñí quide-gá chi ní quee ndáá-xi nàcuáa ní chídó tnùnì hⁿ téé ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiõxí ndéé sanaha núú tütú-gá núú càchí-xi:

Mee-ni cuendú caní-í núú ñáyiú òré danèhé-í-yu tnúhu-í cuendá tecú tnùnì-yu, te nchaa tnúhu sá vätä yõo-gá cundedóho danèhé-í-yu, te nchaa tnúhu-áⁿ ndúú yùhu-xi ndéé cútnàhá ní ngáva ñuyíú. Duha ní chídó tnùnì téé-áⁿ núú tütú-gá.

Jèsús càháⁿ-gá nàcuáa quèe-xi cuendá cùhú sã ñà túú vãha càa xití trìú

³⁶ Te Jèsús ní dándácá-gã ñáyiú te cuánuhú-gá vehe, te cue téé xìca cuu ndihí-gá ní xáhaⁿ-güedě xii-gá:

—Cachí tnúhu xii-ndí nása quèe-xi cuendá cùhú sã ñà túú vãha càa xití trìú —càchí-güedé xáhaⁿ-güedě xii-gá.

³⁷ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gã xii-güedé:

—Tée càchí-í ní sacáⁿ trìú cávãha-áⁿ cúú yùhú Tée cùu ñanì tnahá-ndó nchàa-ndo. ³⁸ Te nchaa núú

nĩ sacáⁿ téé-áⁿ triú cúú-xí ñùyíú. Te tatá váha-áⁿ cúú-xí cuè ñáyiú yìndaha ñaha Yá Ndiöxí. Te nchaa cúhú sã ñà túú vãha-áⁿ cúú-xí ñáyiú yìndaha ñaha sácúíhná. ³⁹ Te téé ní dǎngoyo ndíquíⁿ cùhú sã ñà túú vãha núú triú-áⁿ cúú-dě mee sácúíhná. Te nduu nàtehndé-nã triú-áⁿ cúú-xí nduu ndihí nihnu-ná nchaa sá ío ñuyíú-a. Te nchaa ñáyiú nàquehndé triú-áⁿ cúú-yu mee-ni cuè espíritú xínú cuèchi núú Yá Ndiöxí. ⁴⁰ Te dàtná cada cue téé quíhíⁿ tnuhu nchaa cúhú sã ñà túú vãha-áⁿ dacùtu nuhní-güedé te cahmi-güedé, ducaⁿ sãtnahá-xi yáha nchaa ñáyiú cùndihí yucu ñávãha na sàá nduu. ⁴¹ Te yúhú Téé cùu ñaní tnáhá-ndó nchaa-ndo tendaha-í nchaa espíritú xínú cuèchi núú-í quíhíⁿ-xi nadatácá-xi nchaa ñáyiú sànu ichi cue tnaha ñáyiú-xi ichi cuèhé ichi duha, ndihí nchaa dava-gá ñáyiú ñá túú quide váha, te nchaa ñáyiú-áⁿ xĩndecú-yu nchaa núú ndécú cuè ñáyiú yìndaha-í. ⁴² Te cue espíritú-áⁿ daquíhíⁿ-xi cue ñáyiú-áⁿ núú ñùhú núú càyú, te yàcáⁿ ío ndáhyú-yu te dìcò rúhñú-nã cuu núhu-yu sá sàtú iní-yu sá ndóhõ-yu. ⁴³ Te nchaa ñáyiú quide nchaa nacuáa cuíní Tãtä-yu Dútú Ndiöxí, ñáyiú-áⁿ ío cunúú-yu cundecú-yu núú ndécú-gã táxí tnùní-gá, chí cuú-yu dàtná nchícanchii dayèhé-yu cundecú-yu núú ndécú-gã. Te nchaa nchòhó ñáyiú ndèdóho nchaa tnúhu càháⁿ-í-a, te ío váha chí cuãha cuendá –càchí-gá xãhaⁿ-gã xii-güedé.

Cuendá #n sá ío ndèyáhu

⁴⁴ Te Jèsús xãhaⁿ tùcu-gá xii-güedé:

—Na càni tucu-í ingá cuèndú núú-ndó nàcuáa tecú tnùní-ndó nàcuáa cada-xi òré ndíhu ndaha ñàha Yá Ndiõxí xii ñáyiu. Ìⁿ téé ní naníhí-dě ìⁿ sá ïo ndèyáhu yìndúxi ìⁿ xichi, te ní nachindúxi tucu-dé ñu-ni núú nǐ naníhí-dě-áⁿ, te ïo ní cudíí ìní-dé sá dúcáⁿ nǐ naníhí-dě xíáⁿ. Te ní xica-dé cuánuhú-dé te ní nadico-dě nchaa sá ndécú ndìhi-dé, te ní nacuaaⁿ-dé ñuhu núú dúcáⁿ nǐ naníhí-dě xíáⁿ.

Cuèndá ìⁿ sá ïo ndèyáhu nàni pèrlá

⁴⁵ Te na càni tucu-í ingá cuèndú núú-ndó nàcuáa tecú tnùní-ndó nàcuáa cada-xi òré ndíhu ndaha ñàha Yá Ndiõxí xii ñáyiu. Ìⁿ téé quìde ndáhú ndúcú-dě sá nání pèrlá sá ïo ndèyáhu. ⁴⁶ Te ní naníhí-dě ñáyiu ndècu ndìhi ìⁿ pèrlá sá ïo-gá ndèyáhu, te ní xica-dé cuánuhú-dé te ní nadico-dě nchaa sá ndécú ndìhi-dé, te ní sáháⁿ-dé ní saaⁿ-dé pèrlá sá ïo-gá ndèyáhu-áⁿ.

Cuèndá ñunu tnì-güedé chácá

⁴⁷ Te na càni tucu-í ingá cuèndú núú-ndó nàcuáa tecú tnùní-ndó nàcuáa cada-xi òré ndíhu ndaha ñàha Yá Ndiõxí xii ñáyiu. Cue téé tnì chácá nǐ dáquëe-güedé ñunu-güedé xití ndute làmár tnì-güedě chácá, te dàcá nuu dàcá nihnu chácá cuãnguee-güedi xití ñunu-áⁿ. ⁴⁸ Te òré ní cutnùní ìní-güedé sá nǐ chítú ñunu-güedé, te ní natava-güedé ní nene yuhu làmár, te ní ngüíta-güedé nácãxi-güedé nchaa chácá-ãⁿ. Te nchaa chácá vãha dàquëe-güedé-di xití tídihi, te nchaa chácá nèhé dǎngoyo-güedé-di. ⁴⁹ Te dàtná ní quide cue téé-áⁿ ducaⁿ càda cue espíritú xínú cuèchi núú Yá Ndiõxí ná sàá nduu vã cündècu-gá

nchaa sá ìó ñuyíú-a, chi cue espíritú-áⁿ daquèe dⁱⁱⁿ-xi nchaa ñáyíu ní quide váha tnuú nchaa ñáyíu ñá túú ní quide váha. ⁵⁰ Te nchaa ñáyíu ñá túú ní quide váha-áⁿ daquⁱhíⁿ ñáhá-xí xì-yu núú ñùhú núú càyú, te yàcáⁿ ío ndáhyú-yu, te òicó rúhñú-nǎ cuu núhu-yu sá sàtú iní-yu cuèndá sá ndóhǒ-yu —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii cue téé xica cuu ndi^{hi}-gá.

Cuèndá cue téé ndècu ndi^{hi} sá ñǎ quee túu díhna ndi^{hi} sá ñǎ quee túu saa

⁵¹ Te Jèsús ní xícáⁿ tnúhú-gǎ núú-güedě, te xǎhaⁿ-gǎ xii-güedě:

—¿Ní tecú tnùní-ndó nàcuáa ndùu nchaa tnúhu ní cáháⁿ-í-ǎⁿ? —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedě.

Te ní xáhaⁿ-güedě xii-gá:

—Ní tecú tnùní-ndí —càchí-güedě xǎhaⁿ-güedě xii-gá.

⁵² Te ní xáhaⁿ tùcu Jèsús xii-güedě:

—Te núu ìⁿ téé dàcuaha ñaha xii ñáyíu nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndí Moisés ná cùtnuní iní-dé nàcuáa quide Yá Ndiǒxí ndi^{hu} ndaha-gǎ ñáyíu, te téé-áⁿ cúú-dě dàtná ìⁿ téé cùu xítóhó vehe. Te téé cùu xítóhó vehe-áⁿ ñǎ queñuhu-dé nchaa sá ñǎ quee túu díhna ndècu ndi^{hi}-dé, ndi^{hi} nchaa sá ñǎ quee túu saa. Te ducaⁿ sǎtnahá-xi cùu téé-áⁿ te núu na cùtnuní iní-dé nàcuáa quide Yá Ndiǒxí ndi^{hu} ndaha-gǎ ñáyíu —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedě.

Jèsús ndécú-gǎ ñuú núú ñǎ sahnú-gá

(Mr. 6:1-6; Lc. 4:16-30)

⁵³ Te sátá ñǎ yáha ducaⁿ ñǎ caní Jèsús cuèndú núú-güedě, te ní xica-gá cuánuhú-gá. ⁵⁴ Te ní ndexlo-gá ñuú núú cúú ñùú-gá, te cuángui^{hu}-gá

xítí veñúhu càa ñuú-áⁿ te ní ngúíta-gá dánèhé-gá ñáyíu. Te nchaa ñáyíu ndèdóho nchaa tnúhu càháⁿ-gá xĩcuñúhu-yu, te xĩtnàhá-yu:

—¿Nása ní cuu núu ío váha cùtnuní iní téa-nàcuáa cunduu tnúhu cáháⁿ-dé, te quide-dé nchaa sá vǎ yǒo tnàhí ndàcu cada-i? ⁵⁵ Te dìcò déhe téa cùu carpinterú ndihí tá Màriá cúú-dě, te ñaní-dé cúú tǎ Jàcobó, ndihí té Chèé, ndihí té Xímú, ndihí té Jùdás. ⁵⁶ Te cue cúha-dé ndécú ndihí ñahá-yu xii-o ñúú-a. ¿Te nása ní quide-dé nùu ndéé dàcáⁿ ío váha cùtnuní iní-dé nàcuáa cunduu tnúhu cáháⁿ-dé-i? —càchí-yu xĩtnàhá-yu.

⁵⁷ Te ñá túú ní cuiní-yu cáháⁿ ndihí váha-yu Jèsús, dico mee-gǎ ní xáhaⁿ-gǎ xíí-yu:

—Te núu iⁿ téa càháⁿ tnúhu Yá Ndiǒxí ná nàsáá-dé ñuú-dé, te nchaa ñáyíu ñuú-dé-áⁿ ndihí nchaa ñáyíu cùu ndimee-dé ñá túú nèhé-yu sá yíñùhu núú-dě, dico cue ñáyíu nchaa dava-gá ñuú chi nèhé-yu sá yíñùhu núú-dě —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xíí-yu.

⁵⁸ Te ñá túú ní quide Jesús titní núú sǎ vǎ yǒo tnàhí ndàcu cada ñuú-áⁿ, chi ñá túú ní cuiní-yu quindáá iní ñáhǎ-yu xii-gá.

14

Nàcuáa ní cuu ní xíhí té Juàá téa dàcuandute ñaha xii ñáyíu

(Mr. 6:14-29; Lc. 9:7-9)

¹ Te diu-ni dàvá-áⁿ nǐ níhí tǎ Hèrodés tnúhu nchaa nàcuáa quide Jesús, te té Hèrodés-áⁿ cúú-dě téa tàxi tnuní distritú Galileá. ² Te ní xáhaⁿ-dě xii nchaa cue téa ndècu ndihí-dé:

—Tée dii cuèndú-xi nìhí-ó-áⁿ cùu-dé té Juàá tée dàcuandute ñaha xii ñáyiu, tée ní xíhí ní cùu te ní ndoto-dé nũu dàcáⁿ ndácú-dě quidé-dě nchaa sá vǎ yõo tnàhí ndàcu cada —cachí-dě xǎhaⁿ-dě xii-güedé.

³ Te ducaⁿ ñí cáháⁿ té Hèrodés chi mee-dě ní táuchíúⁿ-dě ní tñii ñaha-güedě xii té Juàá, te ní dácútú ñaha-güedé xii-dé, te ní chihí ñaha-güedě vecaá. Te ducaⁿ ñí quide té Hèrodés-áⁿ sǎ cuendá ñaha nani Herodiás, ñaha ní cándeca ñaní-dé té Lìpé, te ní naqueheⁿ ñaha-dě xii-aⁿ ndèca ñaha-dé. ⁴ Te té Juàá ní xáhaⁿ-dě xii té Hèrodés:

—Ñá túú ní quide váha-n dùha ní naqueheⁿ-n ñaha ní cándeca ñaní-n —duha ní xáhaⁿ tǎ Juàá xii té Hèrodés.

⁵ Te sá dúcáⁿ ñí xáhaⁿ tǎ Juàá-áⁿ xii té Hèrodés, te ní cuiní té Hèrodés-áⁿ cahni-dé té Juàá-áⁿ, dico ñá túú ní cùy#-dé chi ní yùhú-dé núú cuè ñáyiu, chi nchaá-yu ní cutnùní iní-yu sá tǎ Juàá cúú-dě #ⁿ tée càháⁿ tnúhu Yá Ndiõxí. ⁶ Te #ⁿ nduu ní quide té Hèrodés vico vehe-dé ní quide cǎhnu-dé nduu ñí cacu-dé. Te ndècu #ⁿ déhe yoco ñaha nani Herodiás-áⁿ, te xíchí-ǎⁿ ñí quíhu-xi xití vehe núú cúú vico-áⁿ ñí xita saha-xi. Te núcóo té Hèrodés ndihí cue tée ní cáháⁿ-dé ndéhé-güedě, te ío ní cudí# iní-dé nàcuáa ní xita xíchí-ǎⁿ. ⁷ Te té Hèrodés-áⁿ ñí cacunehe-dé ndéé Yá Ndiõxí nàcuáa cutnùní iní xíchí-ǎⁿ sǎ ndáa cuañaha-dě nũu ná cúú sǎ ná càcáⁿ-xi núú-dě. ⁸ Te xíchí-ǎⁿ ñí dácáhú iní ñáhá nǎná-xi xii-xi ná cúú sǎ càcáⁿ-xi núú tǎ Hèrodés, núú xíǎⁿ ní xáhaⁿ-xi xii-dé:

—Cuiní-í quehndé-n dǐquí tǎ Juàá tée dàcuandute ñaha xii ñáyiu te taxi-n, dico na cùhuⁿ #ⁿ xití cóhó taxi-n —càchí-xi xǎhaⁿ-xi xii-dé.

9 Te sá dúcáⁿ nǐ xáhaⁿ-xi, te ní cundiyí té Hèrodés, dico ñá túú ní nǐhí-dě nása cada-dé, chi ndèdóho ñáyiú òré ní cacunehe-dé Yă Ndiǒxí sá ndàá cuañaha-dě ìⁿ sá ná càcáⁿ-xi núú-dě. Te ní quide-dé nàcuáa ní xáhaⁿ-xi. ¹⁰ Chi ní táúchíúⁿ-dě ní sáháⁿ cue téé ní xehndé-güedé díquí tē Juàá òré yíhí-dě vecaá. ¹¹ Te ní chihi-güedé díquí-dě ìⁿ xití cóhó te nèhe-güedé cuánuhú ní sáñaha-güedě xii xíchí-ǎⁿ, te xíchí-ǎⁿ nǐ nacuañaha-xi xii náná-xi.

¹² Te cue téé xìca cuu ndihí té Juàá-áⁿ nǐ sáháⁿ-güedé ní naqueheⁿ-güedé yíquí cùñú-dé ní chindúxi-güedé, te dǎtnùní ní sáháⁿ-güedé ní xáhaⁿ-güedě xii Jèsús nàcuáa ní cuu.

Jèsús dácàxi-gá úhúⁿ mǐl cue téé te dǐⁿ ñáyiú dǐhí ndihí landú

(Mr. 6:30-44; Lc. 9:10-17; Jn. 6:1-14)

¹³ Te Jèsús ní nǐhí-gǎ tnúhu nàcuáa ní cuu ní xíhí té Juàá. Te sátá xǐǎⁿ te cuánguee-gá ìⁿ bàrcú cuáháⁿ-gá ìⁿ xichi núú ñà túú ñǎyiú ndècu, dico nchaa ñáyiú xǐndecu nchaa ñuú cáá yàtni xíaⁿ nǐ nǐhí-yu tnúhu sá cuáháⁿ-gá, te ní queé-yu ñuú-yu xìca sahá-yu cuáháⁿ núú quídě-yu cuèndá quexìo Jesús. ¹⁴ Te òré ní quexìo Jesús núú cuáháⁿ-gá, te ní quene-gá bàrcú, te ní xiní-gá cuéhé víhí ñǎyiú xǐxúcu-yu xíaⁿ, te ní cundàhú iní ñáhá-gǎ xií-yu, te ní quide tátna-gá nchaa ñáyiú cùhú ndihí-yu. ¹⁵ Te sátá nǐ cuaa te ní sáháⁿ cue téé xìca cuu ndihí Jesús núú-gǎ, te xǎhaⁿ-güedě xii-gá:

—Sa ní cuu dandàca-n nchaa ñáyiú-a chi sa ní cuaa, te na quihíⁿ-yu nchaa ñuú cáá yàtni iha cuaáⁿ-yu sá cáxí-yu, chi núú ndécú-ó ìha ñá túú tnàhí ná ió —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedě xii-gá.

16 Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Ñáhá, vá dándàca-í-yu, váha-gá mee-ndo chĩ cuǎñaha sǎ ná càxí-yu —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

17 Te ní xáhaⁿ-güedě xii-gá:

—Ñá túú nǎgá ndécú ndìhi-ndí, chi úhúⁿ duha-ná pàá ndìhi úú-nǎ chácá ndécú ndìhi-ndí —càchi-güedé xǎhaⁿ-güedě xii-gá.

18 Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Chí cánèhe paá-áⁿ ndìhi chácá-ǎⁿ táquìxi iha —cachí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

19 Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii nchaa ñáyiú sá ná ngõo-yu nchaá-yu núú ité cuí cà xiáⁿ, te ní queheⁿ-gá ndì ùhúⁿ pàá-áⁿ ndìhi ndì ndùú chácá-ǎⁿ te ní ndacoto-gá andiú, te ní ndacáⁿ táhú-gǎ núú Yǎ Ndiõxí, te dǎtnùní ní táhú cuèchi-gá pàá-áⁿ te ní sǎñaha-gǎ xii cue téé xìca cuu ndìhi-gá ní dácǎhñu-güedé cue ñáyiú ní xexí-yu. 20 Te nchaá-yu ní xexí-yu ní ndahá xití-yu. Te sátá ñí túhú cóhõ-yu te ní nadatàcá-güedé nchaa sá ñí quendóo, te ní chítú ùxúú tnàhá tídihi mee-ni sǎ ñí quendóo. 21 Te nchaa ñáyiú ní xexi-áⁿ ñí xínu úhúⁿ mĩ mee-ni cuè téé chi mee-ni cuè téé-áⁿ ñí quiúndehu, te diⁿ cue ñáyiú dihi ndìhi cue landú.

Jèsús xícá-gǎ núú ndute

(Mr. 6:45-52; Jn. 6:16-21)

22 Te òré-ni-áⁿ ñí xáhaⁿ Jèsús xii cue téé xìca cuu ndìhi-gá sá quèe-güedé bàrcú téhndé-güedé ndàa ingá xio yuhú làgúná, te mee-gǎ quendóo-gá cada ndee ìní tnàhá-gǎ ndìhi cue ñáyiú. 23 Te sátá ñí yáha ní quide ndee ìní tnàhá-gǎ ndìhi cue ñáyiú, te

medì-gá ní xica-gá cuásaá-gá ìⁿ tìndúú cáá yàtni xíáⁿ cuèndá cáháⁿ ndìhi-gá Yă Ndiǒxí, te ñi-ni medì-gá ndécú xǎáⁿ ñi cundiquíⁿ. ²⁴ Te bàrcú sá ñúhú cuè téé xìca cuu ndìhi-gá-áⁿ sa cuáháⁿ-xì ndéé cuádava xítí làgúná-áⁿ, te níhi vìhi quene táchí ndàa ichi cuáháⁿ-xì, te dàcandau ndeé-xì ndute nchaa ñíⁿ-xì. ²⁵ Te tàcuíhndá váhi-gá tá xìca Jesús núú ndute cuáháⁿ tá cùyatni-gá bàrcú-áⁿ. ²⁶ Te cue téé xìca cuu ndìhi-gá ní xíní ñáhá-güedě xii-gá tá xìca-gá núú ndute cuáháⁿ, te ní yùhú-güedé te níhi ní cáháⁿ-güedé te xǐtnàha-güedé:

—jìⁿ àlmá! —càchí-güedé xǐtnàha-güedé.

²⁷ Te Jèsús ní cáháⁿ-gá, te xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Ñí cunduu-ndo vǎ yùhú-ndó, chi yùhú cù-í —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

²⁸ Te té Pèlú ní xáhaⁿ-dě xii-gá:

—Mèstrú, te núú ñi-n te tauchìuⁿ sá tnàhá-í ná càca-í núú ndute quixi tnahá ñáhà-í xii-n —càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii-gá.

²⁹ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-dé:

—Taqùixi —cachí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-dé.

Te té Pèlú ní nuu-dé núú bàrcú, te ní ngüíta-dé tá xìca-dé núú ndute cuáháⁿ cuátnahá ñáhá-dě xii-gá.

³⁰ Te ní cutnùní iní-dé sá ìo níhi xìco táchí, te ní ngüíta-dé yùhú-dé. Te òré-ni-áⁿ tá quèe naa-dé xítí ndute cuáháⁿ ní cùu, te níhi ní cáháⁿ-dé xǎhaⁿ-dě xii Jèsús:

—jìⁿMèstrú, vá dáñá-n quèe naa-í xítí ndute! —càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii-gá.

³¹ Te òré-ni-áⁿ ñi tni Jèsús ndaha-dé, te ní xáhaⁿ-gǎ xii-dé:

—¿Ná cuèndá ñá túú sàndáá ndisa iní ñáhá-n xì-í sàni ìⁿ sani úú iní-n-i? —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-dé.

³² Te òré cuánguee Jèsús ndihì té Pèlú xítí bàrcú, te òré-ni-áⁿ ñí ngüíñí táchí. ³³ Te cue téé ñùhu xítí bàrcú-áⁿ ñí ngüíñí xítí-güedě núú-gǎ, te xǎhaⁿ-güedě xii-gá:

—Sá ndàá sá cuítí sǎ díú yòhó cúú-n Dèhe Dútú Ndiòxí —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedě xii-gá.

Jèsús quidé tǎtna-gá ñáyiú cùhú ìⁿ xichi núú nání Gènesarét

(Mr. 6:53-56)

³⁴ Te ní quexìo Jesús ndihì cue téé xìca cuu ndihì-gá ndàa ingá xio yuhu làgúná, te núú ñí quexìo-gá ndihì-güedé-áⁿ nání-xí Gènesarét. ³⁵ Te nchaa ñáyiú xǐndecu xíaⁿ ñí cutnùnì iní-yu sá díú-gǎ ní quexìo, te ní dátècú tnúhu-yu nchaa dava-gá ñáyiú xǐndecu yatni xíaⁿ sǎ ñí quexìo-gá. Te ndécá-yu nchaa ñáyiú cùhú ndécú ndihì-yu cuáháⁿ núú ndécú Jèsús. ³⁶ Te nchaa ñáyiú cùhú-áⁿ ñí ngüíta-yu càháⁿ ndàhú-yu núú Jèsús sá ná dàña-gá tnándeé-yu cuèdicó luha yuhu dǒó-gǎ cuèndá ndúha-yu, te cue ñáyiú cùhú, ñáyiú ní tnándeé yuhu dǒó-gǎ ní ndúha-yu.

15

Cuèndá nchaa sá quidé-xí ngǔndecu cuèchi ñáyiú
(Mr. 7:1-23)

¹ Te sátá dúcáⁿ te ìⁿ ùú cue téé cùu fariséú ní quee-güedé ñúú Jerusálén, ndihì cue téé dàcuaha ñaha xii ñáyiú nchaa tnúhu ní chídó tnùnì ndíi Moisés ní quexìo-güedé núú ndécú Jèsús, te xǎhaⁿ-güedě xii-gá:

² —¿Ná cuendá cue tée xìca cuu ndihì-n ñá túú nàquete-güedé ndaha-güedé òré caxi-güedé nàcuáa ní cachí cue ñaní tnáhá-ó ñí xíndecu ndéé sanaha-i? —càchí-güedé xàhaⁿ-güedé xii-gá.

³ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gã xii-güedé:

—Te nchòhó tucu, ¿ná cuendá ñá túú quìde-ndo nacuáa ní cachí Yă Ndiõxí cada-ndo, núu da nàcuáa ta quìde cue tée ñuyíú-a quìde-ndo-i? ⁴ Te Yă Ndiõxí càchí-gá núú tütú-gá: “Canehe-ndo sã yíñùhu núú tătá-ndó ndihì núú ñáná-ndó”, càchí-gá. Te càchí tucu-gá ingá xichì núú tütú-gá: “Nchaa ñáyiu na càháⁿ úhú tătá-xi àdi náná-xi te cahni ñaha-güedé xii-yu”, duha càchí-gá núú tütú-gá. ⁵ Dico nchòhó càchí-ndó sã cuè ñáyiu chi cuu cúñàhá-yu xii tătã-yu àdi nánã-yu: “Vá cúú chìndee ñaha-ndí xii-n, chi sá táxí-ndí xii-n ni cùu, xíãⁿ ní nduu cuendá Yă Ndiõxí”, cuu duha cúñaha ñáyiu xii tătã-yu àdi nánã-yu càchí-ndó. ⁶ Te càchí-ndó sã cuè ñáyiu ducaⁿ na cùñaha xì tătá-xi àdi náná-xi te ñá túú-gã tàu-yu chindèé-yu ni tătã-yu ni nánã-yu. Te ducaⁿ quìde-ndo chi ní dáqueé tǎhú-ndó nàcuáa ní cachí Yă Ndiõxí cada-ndo, te mee-ni nàcuáa ta quìde cue tée ñuyíú-a véxi nchìcúⁿ nihnu-ndo quìde-ndo. ⁷ ;Te nchòhó cúú-ndó ñáyiu ío dándahú méé-xí, chi càchí-ndó sã quidé ndáá-ndó te ñá ndáá sá quidé ndáá-ndó! Te ní quee ndáá-xi nàcuáa ní chídó tnùnì ndí Chàia tée ní xóo cáháⁿ tnúhu Yă Ndiõxí ndéé sanaha núú tütú-gá núú càháⁿ-xi nàcuáa ní cáháⁿ-gá cuendá-ndó, te duha ní cachí-gá:

⁸ Ñáyiu-a càchí-yu sá ïo càhnu cuu-í dico dìcò-ni yuhu càháⁿ-yu,

chi duuⁿ duuⁿ ñá túú ñùhu iní ñáhă-yu xii-í.

⁹ Te àúⁿ nă cuu chiñuhu ñahá-yu xii-í chi ñá túú
vëdana ndèé nándîhi-xi,

chi cue ñáyiu-a dàcuahá-yu cue tnàha ñáyíú-yu
nàcuáa cundecú-yu, dico mee-ni tnùhu sá ñă
cahu iní cue ñáyiu ñuyíú-a càháⁿ-yu.

Duha ní chídó tnùní ndíi Chàíá núú tùtú Yă Ndiòxí
nàcuáa ní càháⁿ-gă cuendá-ndó —càchí-gă xăhaⁿ-gă
xii-güedé.

¹⁰ Te ní xáhaⁿ-gă xii cue ñáyiu:

—Chí táquixi ndehe iha, te cundedóho váha-ndo
tnùhu na càháⁿ-í, te ío váha cuáha-ndo cuendá.

¹¹ Nchaa sá xéxí-ndó chi ñá túú nă quidé-xí
iní-ndó, dico nchaa sá cuèhé sá dúhá sàni iní-ndó
càháⁿ-ndó nchàa xíăⁿ quidé-xí ndècu cuéchi-ndo —
càchí-gă xăhaⁿ-gă xií-yu.

¹² Te cue téé xica cuu ndîhi-gă ní sáháⁿ-güedé
ndéé núú-gă, te xăhaⁿ-güedě xii-gá:

—Véxi-ndí càchí tnúhu-ndí xii-n să cuè téé cùu
fariséú ñá túú cùu váha iní-güedé cuendá tnúhu ní
càháⁿ-n —càchí-güedé xăhaⁿ-güedě xii-gá.

¹³ Te ní xáhaⁿ-gă xii-güedé:

—Nchaa ñáyiu ñá túú cùu cuendá Tătà-í Dútú
Ndiòxí cuíta nihnú-yu, chi ñáyiu-áⁿ cúŭ-yu dàtná
nchaa cúhú să ñà túú nándîhi te tnùhu ñáyiu. ¹⁴ Te
vá cádá cuendá-ndó nàcuáa càháⁿ cue téé-áⁿ, chi
cùu-güedé dàtná cue ñáyiu cuáá sácuíta nehe tnàha.
Te nchòhó xìní-ndó să nùu ìⁿ ñáyiu cuáá ná cuíta
nèhe tucú-yu ingá ñáyiu cuáá, te ndî ndùú-yu
quée-yu déhvá —càchí-gă xăhaⁿ-gă xii-güedé.

¹⁵ Te té Pèlú ní xáhaⁿ-dě xii-gá:

—Cachí tnúhu xii-ndí nàcuáa quèe-xi tnúhu ní cáháⁿ-n-ăⁿ —càchí-dé xăhaⁿ-dě xii-gá.

16 Te Jèsús ní xáhaⁿ-gă:

—¿Náa tnàhá nchòhó ñá túú ní tècú tnùnì-ndó nàcuáa ndùu tnúhu ní cáháⁿ-í núú ñăyiu-ăⁿ ñă?

17 Nchaa sá xéxǐ-yu cuánguee-xi xití-yu, te dătnùnì náyăha ñaha-xi xii-yu. 18 Dico nchaa tnúhu cuèhé tnúhu duha càháⁿ-yu xǎⁿ véxi quene-xi iní-yu, te d̄iu nchaa xǎⁿ quidé-xí ndècu cuéchi-yu. 19 Te iní-yu-áⁿ cáci ñihnu nchaa sá cuèhé sá dúhá, chi sàni cuehé sání dùha iní-yu, te sàhní-yu tnàha ñáyíu-yu, te cue tée càháⁿ ndihí-güedé ñáyiu d̄ihí te ñá díú ñàdihí-güedé cúu-yu. Te d̄iu-ni ducaⁿ quide cue ñáyiu d̄ihí càháⁿ ndihí-yu cue tée te ñá díú yǐⁿ-yu cùu-güedé, te cuèi tée te cuèi ñadihí mee-ni ìchi d̄íí ìní cúd̄íí ìní-yu cundecú-yu, te dùhu ndachiuⁿ tnahá-yu, te dàcuandehndé-yu, te càháⁿ cuèhé-yu cuendá tnàha ñáyíu-yu. 20 Te nchaa xǎⁿ quidé-xí ndècu cuéchi-yu, dico ñá díú sǎ ñà túú ndàhá-yu dàtná ní cachí cue tée ndéé sanaha, chi xǎⁿ ñá túú quide-xi cuendá ngúndecu cuéchi-yu —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-güedé.

Îⁿ ñad̄ihí ñaha cùu ñanì tnáhá ñăyiu canàneá ní sándáá iní-aⁿ Jèsús

(Mr. 7:24-30)

21 Te Jèsús ní xica-gá cuáháⁿ-gá ní sáá-gá yucu cue tée ñuú Tírú, ndihí yucu cue tée ñuú Sídón.

22 Te ìⁿ ñad̄ihí ñaha cùu ñanì tnáhá ñăyiu canàneá ndécú yàtni-aⁿ xǎⁿ, te níhi ta càháⁿ-aⁿ ní quexìo núú ndécú Jèsús, te xăhaⁿ-aⁿ xii-gá:

—¡Mèstrú, ñaní tnáhá ndïi Dàvií, cundàhú iní ñáhá xii-í cada tátna-n dèhe yoco-í! Chi yìhi ñaha espíritú cündìhi yucu ñávãha xii-xi te ío dândoho ñaha-xi —cachí-aⁿ xãhaⁿ xii-gá.

23 Dico Jèsús ñá túú tnàhí ni cãháⁿ-gá, te cue téé xìca cuu ndìhi-gá ní sáháⁿ-güedé núú-gã, te xãhaⁿ-güedë xii-gá:

—Cúñaha xii ñaha-áⁿ ná nùhú-aⁿ, chi ío níhi càháⁿ-aⁿ nchìcúⁿ ñáhá-áⁿ xii-o —cachí-güedé xãhaⁿ-güedë xii-gá.

24 Te Jèsús ní xáhaⁿ-gã xii-güedé:

—Yá Ndiõxí ní tendaha ñàha-gá xii-í véxi-í mee-ni ñùú núú xĩndecu cue ñáyiu isràél, chi ñáyiu-áⁿ cúŷ-yu dàtná cue mbéé cue quitì ní xíta, chí ta xíta nihnú-yu cuáháⁿ —càchí-gá xãhaⁿ-gã xii-güedé.

25 Te ñadìhí-áⁿ nĩ sáháⁿ-aⁿ ndéé núú Jèsús ní ngüíñí xítí-áⁿ, te xãhaⁿ-aⁿ xii-gá:

—¡Mèstrú, chindee ñàha xii-í! —càchí-aⁿ xãhaⁿ-aⁿ xii-gá.

26 Te Jèsús ní xáhaⁿ-gã xii-aⁿ:

—Vá cúú chĩndee-í cue ñáyiu ñá túú cùu ñáyiu isràél, chi ñⁿ-ni cùu-xi núu na quèheⁿ-o paá cúú cuendá cue landú te cuáha-o iná caxi-dì —càchí-gá xãhaⁿ-gã xii-aⁿ.

27 Dico ñaha-áⁿ nĩ xáhaⁿ-aⁿ xii-gá:

—Ndáá càháⁿ-n, dico cue iná chi nàdatacá-güedi sá ngóyó yùhu cóhó xĩtohó-güedi —càchí-aⁿ xãhaⁿ-aⁿ xii-gá.

28 Te Jèsús ní xáhaⁿ-gã xii-aⁿ:

—Yòhó ñaha cùhú déhe-xi, ío váha sàndáá iní ñáhá-n xii-í! Te na càda-í nàcuáa cuíní-n —càchí-gá xáhaⁿ-gã xii-aⁿ.

Te òré-ni-áⁿ nǐ ndúha déhe-aⁿ.

Jèsús quidé tǎtna-gá vǎi ñáyiú cùhú

²⁹ Te sǎtá dúcáⁿ nǐ cuu te Jèsús ní xica-gá cuáháⁿ-gá ní yáha-gá yuhu làgúná distritú Galileá, te cuásaá-gá ìⁿ tindúú te xíaⁿ nǐ ngóo-gá. ³⁰ Te xíaⁿ núcõo-gá ní quexìo cuéhé víhí ñáyiú, te ndécá-yu ñáyiú yacua, ndihì ñáyiú ní yíchí ìⁿ xio ndaha-xi, ndihì ñáyiú cuàá, ndihì ñáyiú ñìhí, te vǎi dava-gá cue ñáyiú cùhú tnàhá dava-gá núú cuéhé ndécǎ-yu ní quexìo núú ndécú-gã. Te ní taxi ndecu ñàhá-yu núú Jèsús te ní quide tǎtna ñaha-gã xií-yu te ní ndúha-yu. ³¹ Te nchaa ñáyiú xǐndecu-áⁿ ìo ní cuñúhu-yu sá dúcáⁿ nǐ xiní-yu ní cuu ní nacáháⁿ nchaa ñáyiú ñìhí, ndihì cuèndá sá nǐ ndúha nchaa cue ñáyiú yacua, ndihì cuèndá sá nǐ ndúha cue ñáyiú ní yíchí ìⁿ xio ndaha-xi, ndihì cuèndá sá nǐ ndúha núú cuè ñáyiú cuàá. Te nchaá-yu ní cachí-yu sá ìo càhnu cuu Yá Ndiõxí Yaá cúú Ndiõxí cue ñáyiú isràél.

Jèsús dácàxi-gá cúmí mǐl cue tée te dǐⁿ ñáyiú dǐhí ndihì landú

(Mr. 8:1-10)

³² Te Jèsús ní cana-gá cue tée xica cuu ndihì-gá, te ní xáhaⁿ-gã xii-güedé:

—Yúhú cúndàhú iní-í nchaa ñáyiú-a, chi sa ní cuu úní nduu ndècu ndihì ñahá-yu xii-o ìha, te ñá túú tnàhí-gá sá cǎxǐ-yu, te ñá túú cuíní-í naten-daha-ǐ-yu núhú tnámǎ-yu vehé-yu, chi ná ndèé

cuáháⁿ cuneé-yu docó ichi —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

33 Te ní xáhaⁿ-güedě xii-gá:

—¿Te ndèé níhí-ó sǎ cuǎñaha-o càxi nchaa ñáyiu-a, te ío cuéhě-yu te ñá túú nǎ ío iha chi cùu-xi xití yucu-i? —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedě xii-gá.

34 Te Jèsús ní xícáⁿ tnúhú-gǎ núú-güedě, te xǎhaⁿ-gǎ:

—¿Ná daha-gá pàá ndécú ndìhi-ndo-i? —cachí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Te ní xáhaⁿ-güedě xii-gá:

—Ndècu ndìhi-ndí úsá-gá tnàhá pàá ndìhi ìⁿ úú-gá chácá —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedě xii-gá.

35 Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii nchaa ñáyiu sá ná ngõo-yu nchaá-yu, te ní ngóo-yu. 36 Te ní queheⁿ-gá ndi úsá pàá-áⁿ ndi ìⁿ úú-gá chácá-ǎⁿ, te ní ndacáⁿ táhú-gǎ núú Yǎ Ndiǒxí, te dǎtnùní ní táhú cuèchi-gá pàá-áⁿ ndìhi chácá-ǎⁿ te ní sǎñaha-gǎ xii cue téé xica cuu ndìhi-gá ní dácǎhñu-güedé nchaa ñáyiu-áⁿ. 37 Te nchaá-yu ní xexí-yu ní ndahá xití-yu. Te sátá nǐ túhú cóhõ-yu te ní nadatàcá-güedé nchaa sá nǐ quendóo, te ní chítú úsá tnàhá tídihi mee-ni sǎ nǐ quendóo-áⁿ. 38 Te núú ncháá ñáyiu ní xexi te ní xínu cúmí mǐl mee-ni cuè téé chi diu-ni cue téé-áⁿ nǐ quiúndehu, te diⁿ cue ñáyiu diⁿ ndìhi cue landú. 39 Te sátá dúcáⁿ te Jèsús ní dándácá ñàha-gá xií-yu, te cuánguee-gá bàrcú cuáháⁿ-gá yucu cue téé ñuú Màgdalá.

16

Cue tée cùu fariséú ndìhi cue tée cùu saducéú xǎhaⁿ-güedě xii Jèsús cada-gá ìⁿ sá vǎ yǒo tnàhí ndàcu cada

(Mr. 8:11-13; Lc. 12:54-56)

¹ Te cue tée cùu fariséú ndìhi cue tée cùu saducéú ní sáá-güedé núú ndécú Jèsús xító ndéé ñáhá-güedě xii-gá, te xǎhaⁿ-güedě sá ná cáda-gá ìⁿ sá vǎ yǒo tnàhí ndàcu cada cundehe-güedé nàcuáa cutnùní iní-güedé nǔu ndáá sá Yǎ Ndiǒxí ní tendaha ñàha-gá xii-gá véxi-gá ñuyíú-a. ² Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Nchòhó chi òré tá cuàa cuáháⁿ te ndàcoto-ndo andiù, te càchí-ndó: “Ío váha cada-xi tneé chi càa vícò tícuèhé andiù”, duha càchí-ndó. ³ Te òré dátneé ndácòto tucu-ndo andiù, te càchí-ndó: “Vá cáda vǎha-xi nduu vitna chi tícuèhé andiù, te càa vícò”, duha càchí-ndó. ¡Dico nchòhó cúú-ndó ñǎyiu ío dándahú méé-xí sǎ quidé ndǎá te ñá ndǎá sá quidé ndǎá-ndó! Te cùtnuní iní-ndó nàcuáa quide-xi andiù, dico ñá túú cùtnuní iní-ndó nàcuáa quèe-xi nchaa sá quidé Yǎ Ndiǒxí vitna. ⁴ Dico nchaa nchòhó ñáyiu ndècu ñuyíú vitna ío cuihna iní-ndó, te ñá túú cuìní-ndó càda ndǎá-ndó nǔú Yǎ Ndiǒxí, te cuìní-ndó càda-í ìⁿ sá vǎ yǒo tnàhí ndàcu cada dico ñá túú nǎgá cada-í, chi diù-ni nàcuáa ní quide Yá Ndiǒxí ndíi Jònás diù-ni ducaⁿ càda tucu-gá vitna —càchí-gá xáhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Te ducaⁿ te ní xica-gá cuáháⁿ-gá ndìhi cue tée xìca cuu ndìhi-gá.

Cuèndá cue tée cùu fariséú ndìhi cuèndá cue tée cùu saducéú

(Mr. 8:14-21)

⁵ Te òré ní quexìo ndihì ñaha-gá xii-güedé ndàa ingá xio yuhu làgúná, te ní ndacu iní-güedé sá ñí cunaa-güedé canehe-güedé pàá quíhíⁿ caxi-güedé. ⁶ Te Jèsús ní cáháⁿ-gá dóho-güedé, te xáhaⁿ-gá xii-güedé:

—Na càchí tnúhu-í xii-ndo sã ìo quíhì iní-ndó cùndecu-ndo, te vá cádá cuendá tnàhí-ndo lèvadurá cue tée cùu fariséú ndihì cue tée cùu saducéú —càchí-gá xáhaⁿ-gá xii-güedé.

⁷ Te ní ngüíta-güedé xítnàha-güedé:

—Cuendá sá ñà túú ní cãnehe-o pàá quixi xíáⁿ duha càháⁿ-gá —càchí-güedé xítnàha-güedé.

⁸ Te Jèsús ní cutnùnì iní-gá nàcuáa ndùu tnúhu xítnàha-güedé, núu ní xáhaⁿ-gá xii-güedé:

—Nchòhó chi ñá túú sàndáá iní ñáhá vãha-ndo xii-í nũu xíáⁿ da sá ñà túú ní cãnehe-ndo pàá quixi càháⁿ-ndó. ⁹ ¿Te náa ñá ndácú iní-ndó sã nũú ùhúⁿ-ni pàá, te ní taxi-í ní dácãhñu-ndo ñí xexi úhúⁿ mĩl cue tée, chi ñiu-ni cue tée-áⁿ ñí quíúndehu, te sátá ñí túhú cóhó-güedé te ní chítú tìtní tídihi mee-ni sã ñí quendóo-ãⁿ? Te ñá tècú tnùnì-ndó nàcuáa quèe-xi nacuáa ní quide-í. ¹⁰ ¿Te náa ñá ndácú tucu iní-ndó sã nũú ùsá-ni pàá te ní taxi-í ní dácãhñu tucu-ndo ñí xexi cùmí mĩl cue tée, chi ñiu-ni cue tée-áⁿ ñí quíúndehu, te sátá ñí túhú cóhó-güedé te ní nadatàcá-ndó nchàa sá ñí quendóo, te ní chítú tìtní tídihi mee-ni sã ñí quendóo-ãⁿ? ¹¹ Dico nchòhó chi ñá túú ní quide cuendá-ndó nàcuáa ndùu tnúhu càháⁿ-í òré ní cachí-í sá vã quéhéⁿ cuendá-ndó lèvadurá cue tée cùu fariséú ndihì cue tée cùu saducéú, chi ñá díú cuendá pàá ní cáháⁿ-í —càchí-gá xáhaⁿ-gá xii-güedé.

12 Te sátá dúcáⁿ nǐ xáhaⁿ Jèsús xii cue téé xìca cuu ndìhi-gá, te ní tecú tnùnì-güedé sá xáhaⁿ-gǎ xii-güedé sá vǎ tníi-güedě tnúhu càháⁿ cue téé cùu fariséú ndìhi cue téé cùu saducéú, te ñá díú cuendá levadùrá sá quǐhu yuchi cuǎha pàá ní cǎháⁿ-gá.

Té Pèlú xáhaⁿ-dě xii Jèsús sá díú-gǎ cúú-gǎ Crìstú (Mr. 8:27-30; Lc. 9:18-21)

13 Te Jèsús ní quexìo-gá yucu cue téé ñuú Cèsareá Fìlipú, te ní xícáⁿ tnúhú-gǎ núú cuè téé xìca cuu ndìhi-gá, te xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—¿Yoo cùu yúhú Téé cùu ñanì tnáhá-ndó nchàa-ndo cachí cue ñáyiú-va? —càchí-gá xáhaⁿ-gǎ xii-güedé.

14 Te ní xáhaⁿ-güedě xii-gá:

—Davá-yu càchí-yu sá cúú-n ndíi Juáá téé ní xóo dacuàndute ñaha xii ñáyiú, te davá-yu càchí-yu sá cúú-n tǎ Èliás, te davá-yu càchí-yu sá cúú-n ndíi Jeremiás téé ní xóo cǎháⁿ tnúhu Yá Ndiǒxí ndéé sanaha, àdi cuu-n ìngá téé ní xóo cǎháⁿ tnúhu-gá ndéé sanaha, duha càchí-yu —càchí-güedé xáhaⁿ-güedě xii-gá.

15 Te Jèsús ní xícáⁿ tnúhú tùcu-gá núú-güedě, te xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Te nchòhó, ¿yoo sàni iní-ndó cùu-í-i? —càchí-gá xáhaⁿ-gǎ xii-güedé.

16 Te té Xímú, àdi Pelú chi úú diù-dé, ní xáhaⁿ-dě xii-gá:

—Yòhó cúú-n Crìstú Yaá ní tendaha Yǎ Ndiǒxí véxi ñuyíú-a, te diu Yá Ndiǒxí cúú-gǎ Yaá ndécú nchàa nduu nchaa quíú, te yòhó cúú-n Dǎhe-gá —càchí-dé xáhaⁿ-dě xii-gá.

17 Te Jèsús ní xáhaⁿ-gă xii-dé:

—Yòhó té Xǐmú déhe té Jònás, ío váha táhú-n chi mee Tătà-í Dútú Ndiǒxí ní dácáhu ínì ñáhá-gă xii-n nàcuáa cunduu tnúhu cáháⁿ-n, te ñá díú ìⁿ ñáyíu ñuyíú-a ducaⁿ ni dàcahu ínì ñáhă-yu xii-n tnúhu-áⁿ.

18 Te yúhú xăhaⁿ-í Pèlú xii-n, te tnúhu-áⁿ quée-xí yúú, chi quèe ndáá-xi nàcuáa nàni-n, chi cuu-n ìⁿ téé vá cání ìⁿ cani úú ínì-xi canu ichi-n cuè ñáyíu nàcuáa cundecu ndìhi ñàhá-yu xii-í. Te nchaa ñáyíu cùu cuendá-í vá ndácú yùcu ñávăha dacuíta nihnu ñaha-xi xií-yu. 19 Te yúhú taxi-í tnúhu ndee ínì cundecu ndìhi-n cuèndá cunuu-n nùú cuè ñáyíu yìndaha ñaha Yá Ndiǒxí, te nchaa sá ná càháⁿ-n sǎ cúú-xí sǎ văha, te ðiu-ni ducaⁿ cǎháⁿ Yă Ndiǒxí, te nchaa sá ná càháⁿ-n sǎ ñà túú cùu-xi sǎ văha, te ðiu-ni ducaⁿ cǎháⁿ tucu-gá, chi quide-n nacuáa cuíní-gá —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-dé.

20 Te sátá dúcáⁿ te ní xáhaⁿ Jèsús xii cue téé xica cuu ndìhi-gá sǎ vǎ yǒo cúñaha-güedě sǎ díú-gă cúú-gă Crìstú Yaa ní tendaha Yă Ndiǒxí véxi ñuyíú-a.

*Jèsús càháⁿ-gá sǎ cáhní ñàha-güedé xii-gá
(Mr. 8:31-9:1; Lc. 9:22-27)*

21 Te ndée dàvá-áⁿ nǐ ngüíta Jèsús xăhaⁿ-gă xii cue téé xica cuu ndìhi-gá:

—Dacuítí sǎ quìhíⁿ-í ñuú Jerusàlén, te yàcáⁿ cue téé cùu sacuéhé nùú ñáyíu isràél, ndìhi cue dútú cúnùu, ndìhi cue téé dàcuaha ñaha xii ñáyíu nchaa tnúhu ní chídó tnùnì ndíi Moisés, nchaa cue téé-áⁿ ìo dandòho ñaha-güedé xii-í, te cahni

ñaha-güedě, dico nduu úní sá cùú-í te ndoto-í —
càchí-gá xáhaⁿ-gă xii-güedé.

22 Te té Pèlú ní cana-dé Jèsús ìⁿ xio, te ní
ngüíta-dé ténàá ñáhá-dě xii-gá, te xáhaⁿ-dě:

—¡Sá vă cächí Ndiõxí sá dúcáⁿ ndòho-n chi ñá túú
tàú-n sã dúcáⁿ ndòho-n! —cachí-dé xáhaⁿ-dě xii-gá.

23 Te ndàa sátá Jèsús nútn^{ñi} té Pèlú òré ducaⁿ
xáhaⁿ-dě xii-gá nũu ní nchócuĩhnu-gá, te xáhaⁿ-gă
xii-dé:

—¡Xocuiñí yòhó yucu ñăvãha núú-í-a chi dicó
quídé tneñu-n! Chi ñá túú sàni iní-õ dàtná sání
ìní Yă Ndiõxí chi ìⁿ-ni sàni iní-õ ndihí dava-gá cue
ñáyiu ndècu ñuyíú-a —cächí-gá xáhaⁿ-gă xii-dé.

24 Te sátá dúcáⁿ te ní xáhaⁿ-gă xii nchaa cue téé
xìca cuu ndihí-gá:

—Nchaa ñáyiu cuení chitnahá ñáhá xì-í, te xìni
ñuhu-xi dañá-yu vâ cádá-gă-yu sá sání ìní méë-yu,
te ío cada ndee ìní-yu cundecu túha-yu ndohó-yu
cuendá-í, te cuëi na ndòhó-yu dàtná ndoho-í. 25 Te
nchaa ñáyiu cuení sá ñà túú tnàhí ná yáha cundecu
ñuyíú-a cuíta nihnú-yu, dico nchaa ñáyiu ñá túú
tnàhí yùhú cuëi nándi sá ná yãha-yu cundecú-yu
ñuyíú-a sá cuendá-í, te ñáyiu-áⁿ naníhí tàhú-yu.

26 Te cuëi nchaandi túhú sá ío ñuyíú-a na nihí
ñáyiu cundecu ndihí-yu, dico núu ðiu nchaa xíãⁿ
ná càda cuíta nihnú-yu te ñá túú vëdana nàndíhí-xi
sá dúcáⁿ ndècu ndihí-yu nchaa xíãⁿ. Te ni ìⁿ sá
íó ñuyíú-a vâ chíndèe ñaha-xi xií-yu cuendá naníhí
tàhú-yu. 27 Te ndáá quée-xí tnũhu càháⁿ-í, chi na
quixi tucu yúhú Téé cùu ñaní tnáhã-yu nchaa-yu,
te dàvá-áⁿ quini-yu sá ío càhnu cuu-í dàtná càhnu
cuu Tátà-í Dútú Ndiõxí, te quixi-í ndihí cue espíritú

xínú cuèchi núú-gă, te dàvá-án cuăha-í nchaa ñáyiú sá ndúú tǎhǔ-yu nàcuáa ndùu sá nǐ quidé-yu ìⁿ ìⁿ-yu. ²⁸ Te na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sǎ íó dava nchòhó ñáyiú ndècu iha vitna vá cùú-ni-ndo, chi cundecu-ni-ndo ndèé quini-ndó quixi tucu yúhú Téé cùu ñaní tnáhá-ndó nchàa-ndo taxi tnuní-í nchaa ñáyiú —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-güedé.

17

*Ní nadáma dóó Jèsús ndihí núú-gă
(Mr. 9:2-13; Lc. 9:28-36)*

¹ Te núú ìñú nduu sá dúcáⁿ nǐ cáháⁿ Jèsús, te ní xica-gá cuásaá-gá ìⁿ yucu dùcúⁿ, te ndèca-gá té Pèlú, ndihí té Jàcobó, ndihí té Juàà ñaní té Jàcobó-án cuásaá. Te úní tnàhí-ni cue téé-áⁿ ndécá-gă cuásaá. ² Te yucu-áⁿ ndécú-gă ní nadáma núú-gă ndihí dóó-gă, te núú-gă súúní dàtásaⁿ-xi dàtná quidé-xí nǔú nchìcanchii, te dóó-gă súúní nǐ nduu cuìxíⁿ dàtná cáá ñùhú cuìxíⁿ. ³ Te òré-ni-áⁿ nǐ xiní-güedé ndí Moisés ndihí té Èliás nútnǐ-güedé ndihí-gá ndátnǔhu ndihí ñaha-güedě xii-gá. ⁴ Te té Pèlú ní xáhaⁿ-dě xii Jèsús:

—Mèstrú, ¡váha ní cuu sá ndécú-ó ìha vitna! Te núú cuìní-n, te na dàcaa-ndí úní tnáhá vehe tnuvixiⁿ, te ìⁿ cuu cuèndá-n, te ìⁿ cuu cuèndá té Moisés, te ìⁿ cuu cuèndá té Èliás —càchí-dé xăhaⁿ-dě xii-gá.

⁵ Te nini dùcaⁿ caháⁿ té Pèlú ní quexìo ìⁿ vícò nǔú ndécú-güedě ní dádăhu ñaha-xi xii-güedé te súúní chàhnchí. Te xití vícò-ăⁿ nǐ tecú ní cáháⁿ Yă Ndiöxí, te xăhaⁿ-gă xii-güedé:

—Tée-a cùu-dé Déhe-í tée ío cùu iní-í, te ío cùdíí iní-í-dé, te cundedóho-ndo nchàa tnúhu càháⁿ-dé — duha ní xáhaⁿ-gã xii-güedé.

⁶ Te sá dúcáⁿ nĩ cáháⁿ Yă Ndiöxí ní tecú dóho cue tée xica cuu ndihí Jesús te ío ní yùhú-güedé, te ní ngüíñí xítí-güedě te ní nuu núú-güedě ndàa núú ñhúhú. ⁷ Te Jèsús cuáháⁿ-gá núú xĩndecu cue tée xica cuu ndihí-gá, te ní tendaha ñàha-gá, te xáhaⁿ-gã xii-güedé:

—Chí ndácuíñí, vá yùhú-ndó —càchí-gá xáhaⁿ-gã xii-güedé.

⁸ Te òré ní ndanehe núú-güedě, te ñá túú-gã ní xíní-güedé cue tée úú-áⁿ chi mee-nă Jèsús. ⁹ Te òré cuánuu ndihí ñaha Jèsús xii-güedé tindúú-ăⁿ, te ní xáhaⁿ-gã xii-güedé:

—Vá yõo cúñaha-ndo nì ìⁿ sá nĩ xíní-ndó núú nì sáá-ó-á, te cuu cáháⁿ-ndó dico ndéé ná yăha ndoto yùhú Tée cùu ñaní tnáhá-ndó nchàa-ndo sá cùú-í —càchí-gá xáhaⁿ-gã xii-güedé.

¹⁰ Te cue tée xica cuu ndihí-gá ní xáhaⁿ-güedě xii-gá:

—Cuíní-ndí cachí tnúhu-n nă cuendá cue tée dàcuaha ñaha xii ñáyiú nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés càchí-güedé sá dǐhna-gá té Èliás quixi, te dătnùní quixi Yaá tendaha Yă Ndiöxí quixi ñuyíú-a —càchí-güedé xáhaⁿ-güedě xii-gá.

¹¹ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gã xii-güedé:

—Ndáá sá códo núu ìⁿ tée quixi-dé te cada-dé dătná ní quide té Èliás te tée-áⁿ cada ndáá-dé nchaa nàcuáa cùu. ¹² Te na càchí tnúhu-í xii-ndo vìtna sá sá ní quixi tée ní quide dătná ní xóo cada té Èliás, te cue ñáyiú ñá túú ní cùtnuní iní-yu sá díú-dě,

te ní quide ñàhá-yu xii-dé nchaa nàcuáa ní quixi iní méě-yu, te ñu-ni ducaⁿ càda ñaha tucú-yu xii yúhú Tée cùu ñaní tnáhă-yu ncháá-yu, chi dandòho ñàhá-yu xii-í —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-güedé.

¹³ Te cue tée xìca cuu ndihî-gá ní cutnùní iní-güedé sá cuèndá ndí Juáá tée ní xóo dacuàndute ñaha xii ñáyiú ní cáháⁿ-gá.

Jèsús quidé tătna-gá ñⁿ tée cuechi tnàhá cuéhé xÿyîhí

(Mr. 9:14-29; Lc. 9:37-43)

¹⁴ Te Jèsús ní nasáá-gá ndihî cue tée ní sáá ndihî-gá tindúú-ăⁿ núú xñdecu vâi ñáyiú, te ní quexìo ñⁿ tée núú-gă ní ngüíñí xítí-dě, te xăhaⁿ-dě xii-gá:

¹⁵ —Mèstrú, cundàhú iní déhe-í chi tnàhá-dé cuéhé xÿyîhí, te ío dândoho ñaha-xi xii-dé, te ní cuu vâi xito daquéé ñaha-xi nŭú ñùhú xii-dé, te ní cuu vâi tucu xito dangauñnu ñaha-xi ndute xii-dé. ¹⁶ Te sa ndèca-í-dé ní quixi núú cuè tée xìca cuu ndihî-n dico ñá túú ní ndàcu-güedé cada tătna ñaha-güedé xii-dé —càchí-dé xăhaⁿ-dě xii-gá.

¹⁷ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gă xii nchaa ñáyiú xñdecu-áⁿ:
—Nchaa nchòhó ñáyiú ndècu ñuyíú-a, ío sáá iní-ndó chi ñá túú cuení-ndó quèndáá iní-ndó Yă Ndiöxí, te ní cuu vâi nduu quide ndee iní-í nchaa sá quidé-ndó. ¿Te ná ndéé ama vá dúcáⁿ-gă cada-ndo-i? Te chí cándèca tée cùhú-áⁿ táquixi iha —cachí-gá xăhaⁿ-gă xií-yu.

¹⁸ Te Jèsús ní tenàá-gá espíritú cündihî yucu ñávăha yîhî ñaha xii tée-áⁿ, te ní quee ñaha-xi xii-dé, te òré-ni-áⁿ nŭ ndúha-dé.

19 Te sátá dúcáⁿ te òré ndécú mèe Jesús ndìhi cue téé xìca cuu ndìhi-gá, te ní xícáⁿ tnúhú-güedě núú-gă, te xăhaⁿ-güedě xii-gá:

—Cachí tnúhu xii-ndí ná cuendá ñá túú ní ndàcu-ndí queñuhu-ndí espíritú cúndìhi yucu ñávăha yìhi ñaha xii téé-ăⁿ —càchí-güedě xăhaⁿ-güedě xii-gá.

20 Te Jèsús ní xăhaⁿ-gă xii-güedě:

—Te ñá túú ní ndàcu-ndo, chi ñá túú sàndáá ndisa iní-ndó Yă Ndiöxí. Te na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo să nŭu nchòhó quíndáá ndisa iní-ndó Yă Ndiöxí cuèdìcò luha líí dàtná lĭhli ndíquíⁿ yutnu nàni mostázá, te ducaⁿ te cuu cúñaha-ndo xii ìⁿ tìndúú xocuiñí-xi núú ndécú-xí te xocuiñí-xi. Te nchaa núú să văha ndacu-ndo càda-ndo te núu na quíndáá iní ndisa-ndo Yă Ndiöxí. 21 Te xìni ñuhu-xi sá ĩo cáháⁿ ndìhi-ndo-gă te ñá túú tnàhí ná caxi-ndo căháⁿ ndìhi-ndo-gă, te ducaⁿ te ndacu-ndo queñuhu-ndo espíritú cúndìhi yucu ñávăha yìhi ñaha xii ñáyiu, dàtná cúú espíritú sá yíhí ñàha xii téé-ăⁿ ní cùu —cachí-gá xăhaⁿ-gă xii-güedě.

Jèsús càháⁿ tucu-gá sá cáhni ñàha-güedě xii-gá

(Mr. 9:30-32; Lc. 9:43-45)

22 Te nini xìca cuu Jesús ndìhi cue téé xìca cuu ndìhi-gá distrítú Galileá, te ní xăhaⁿ-gă xii-güedě:

—Yúhú Téé cùu ñaní tnáhá-ndó nchàa-ndo sáá ìⁿ nduu te cuáha cuendá ñáhá-güedě xii-í núú cuè téé cùu úhú iní ñáhá, 23 te cahni ñaha-güedě xii-í dico nduu úní sá cùú-í te ndoto-í —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-güedě.

Te sá dúcáⁿ ñí xăhaⁿ-gă xii-güedě, te ío ní ndíhú iní-güedě.

Díhúⁿ cuendá veñúhu

²⁴ Te òré ní quexìo Jesús ndihì cue téé xica cuu ndihì-gá ñuú Capèrnaúm, te cue téé quide cobrá díhúⁿ cuendá veñúhu ní sáháⁿ-güedé ní cáháⁿ ndihì-güedé té Pèlú, te xăhaⁿ-güedě:

—¿Chăhu mèstrú-ndó ũú díhúⁿ să nání drăcmá cuendá veñúhu ăⁿ ñăhá? —càchí-güedé xăhaⁿ-güedě xii-dé.

²⁵ Te té Pèlú ní xáhaⁿ-dě:

—Chăhu-dé —càchí-dé xăhaⁿ-dě xii-güedé.

Te té Pèlú cuánguihu-dé xití vehe núú ndécú Jèsús, te díhna-gá ní cáháⁿ-gá, te xăhaⁿ-gă xii-dé:

—Xímú, ¿nása sàni iní-n, ná cúú ñăyiu quide cobrá ñăhá cuè téé yìndaha ñăyiu ndècu ñuyíú-a cuendá nchaa sá ndúú yăhu ñuú-güedé ndihì cuendá nchaa díhúⁿ să ngàútnàha, cue ñăyiu ñuú-güedé ăⁿ cuè ñăyiu véxi xica quide cobrá-güedé? —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-dé.

²⁶ Te té Pèlú ní xáhaⁿ-dě xii-gá:

—Cue ñăyiu véxi xica quide cobrá-güedé —càchí-dé xăhaⁿ-dě xii-gá.

Te Jèsús ní xáhaⁿ-gă xii-dé:

—Te núú ducaⁿ te cue ñăyiu ñuú-güedé ñá túú nă chăhu-yu te núú ducaⁿ. ²⁷ Dico cuendá sá vă yôo dasátú-ó iní-xi, te cuàháⁿ làgúná te dàquée-n să tníí-n chăcá xití ndute, te chácá dîhnanuu na tàva-n te cundehe-n yùhu-dì, chí yìhì ñⁿ díhúⁿ cuixíⁿ. Te díhúⁿ-ăⁿ canehe-n quíhíⁿ cháhu-n cuendá-í ndihì cuendá-n, chí díhúⁿ-ăⁿ sa tnahá quéyăhu cuendá-ó ndì ndúú-ó —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-dé.

18

*Cue té ndücu tnúhu núú Jèsús yoo ío-gá cúnüu
(Mr. 9:33-37; Lc. 9:46-48)*

¹ Te sátá dúcáⁿ te cue té xìca cuu ndihì Jèsús ní sáháⁿ-güedé núú-gă, te xăhaⁿ-güedě xii-gá:

—Cachí tnúhu xii-ndí, yoo ío-gá cúnüu núú cuè ñáyiü yìndaha ñaha Yá Ndiöxí —càchí-güedé xăhaⁿ-güedě xii-gá.

² Te Jèsús ní cana-gá ìⁿ té lîhli te ní sanutnîi ñaha-gá xii-dé cuádava tnuú-güedé. ³ Te xăhaⁿ-gă xii-güedé:

—Na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo să nŭu vá dáñá-ndó nchăa sá ñà túú văha quide-ndo, te nduu ndàhú iní-ndó dàtná ndàhú iní té lîhli-a, te vá ndúú tăhú-ndó ndîhu ndaha ñaha Yá Ndiöxí xii-ndo. ⁴ Te ñáyiü quide datná quidé tĕ lîhli-a ndàhú iní-yu, te ñá túú quide cahnú-yu mĕe-yu, ñáyiü-áⁿ ïo cunüü-yu núú ndécú Yă Ndiöxí táxí tnùnî-gá. ⁵ Te nchaa ñáyiü na queheⁿ cuendá ìⁿ landú dàtná té lîhli-a cuendá sá cúú iní ñáhă-yu xii-í ñá, te cada iní-yu sá yŭhú ní queheⁿ cuendá-yu —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-güedé.

*Quihi iní-ó vă cündĕcu-o ichi cuehé ichi duha
(Mr. 9:42-48; Lc. 17:1-2)*

⁶ Te Jèsús xăhaⁿ tùcu-gá xii-güedé:

—Te núu ìⁿ té na dàcaháⁿ-dé cue ñáyiü sàndáá iní ñáhá xii-í cadá-yu nândi sá cuéhé sá dúhá, te váha-gá sá ná dàcutu ndeé-güedé ìⁿ yúú yŏdó dŭcúⁿ-dĕ, te dàquĕe ñaha-güedĕ xii-dé xitî ndute làmár, te ñá díú să cündĕcu-dé ducaⁿ càda-dé. ⁷ Te ndàhú ní cuu nchaa ñáyiü xîndecu ñuyíú-a, chi coo

cue tée dacaháⁿ ñáhá xì-yu cadá-yu nándi sá cuèhé sá dúhá te dacuítí sǎ dúcáⁿ càda-xi! ¡Dico ndàhú ní cuu cue tée ducaⁿ na dàcaháⁿ ñáhá xì-yu cadá-yu nándi sá cuèhé sá dúhá!

⁸ Te núu ìⁿ xio ndaha-ndo àdi ìⁿ xio sáhá-ndó quide-xi quide-ndo nándi sá cuèhé sá dúhá, te quehndé-ndó ná cuíta, chi váha-gá sá nánihí tǎhú-ndó cuèi na cuíta ìⁿ xio ndaha-ndo àdi ìⁿ xio sáhá-ndó, te ñá díú sǎ quihíⁿ-ndó ñihí ní ndúú-ndó núú ñùhú núú càyú. ⁹ Te núu ìⁿ xio tinùu-ndo quide-xi quide-ndo nándi sá cuèhé sá dúhá, te tava-ndo na cuíta-xi, chi váha-gá sá nánihí tǎhú-ndó cuèi na cuíta ìⁿ xio tinùu-ndo, te ñá díú sǎ ndi ndúú xio núú-ndó quihíⁿ-ndó núú ñùhú núú càyú.

*Cuèndá ìⁿ mběe quiti ní xíta
(Lc. 15:3-7)*

¹⁰ Te vá dáquèe tihú-ndó cuè ñáyiú cùu cuendá-í cuèi cùú-yu ñáyiú ío ndàhú iní-xi. Te na càchí tnúhu-í xii-ndo sǎ cuè espíritú xínú cuèchi núú Yǎ Ndiǒxí, cue espíritú néhé cuèndá ñáhá xì-yu ñuyíú-a, ncha-a-ni nduu ncha-a-ni òré ndécú-xí núú Tǎtà-í Dútú Ndiǒxí Yaá ndécú àndiú. ¹¹ Te ducaⁿ chi yúhú Tée cùu ñaní tnáhá-ndó nchaa-ndo véxi-í ñuyíú-a dàcácu nihnu-í ñáyiú núú ùhú núú ndàhú, ñáyiú ta xíta nihnu cuáháⁿ.

¹² ¿Te nása sàni iní-ndó cuèndá ìⁿ tée ndècu ìⁿ ciendú mběe-xi?, chi núu na cuíta ìⁿ-di te dàndóo-dé cùmídíó sǎhúⁿ cùmí-di cundecu-di ìⁿ yucu te quihíⁿ-dé cúnúndúcú-dě quiti ní xíta-án. ¹³ Te núu na nánihí-dě-di, te nchòhó sa cùtnuní iní-ndó sǎ ïo-gá cudíí iní-dé cuèndá quiti ní xíta-án

òré naníhí-dě-di dàcúúxí cǔmídícó sǎhúⁿ cǔmí quítì ñá túú ní xǐta-áⁿ. ¹⁴ Te ducaⁿ sǎtnahá-xi quíde Tátá-ó Dǔtú Ndiǒxí Yáá ndécú àndiù, chi cuìní-gá sá vǎ cuíta ni ìⁿ cue ñáyiù cùu cuendá-gá.

*Cada càhnu iní-ó sǎ quíde ñàha tnahà ñáyiù-o
(Lc. 17:3)*

¹⁵ Te núu ìⁿ ñáyiù ndècu ndìhi-ndo ní quíde-yu ìⁿ sá ñà túú tàú-yu cadá-yu sá cúú-xí-ndó, te cáháⁿ-ndó dǒho-yu núu méé núú ìⁿ-ndó ndìhí-yu cuèndá sá ná ndìxi cuéchi iní-yu sá ñà túú quíde váha-yu. Te núu ní tñí-yu tnúhu ní xáhaⁿ-ndo xí-yu, te ní ndacu-ndo ñí nacanù ichi-ndǒ-yu.

¹⁶ Te núu ñà túú ní cuìní-yu tñí-yu tnúhu xáhaⁿ-ndo xí-yu, te nducu-ndo ìⁿ àdi úú tnàhá cue téé canehe núú-güedé cuèndá cundedóho-güedé nàcuáa ndùu tnúhu ndàtnúhu-ndo ndìhí-yu. ¹⁷ Te tnàhá cue téé-áⁿ cǎháⁿ-güedé dóho-yu, dico núu ni tnúhu càháⁿ cue téé-áⁿ ñà túú ní cuìní-yu tñí-yu, te dàtúu-ndo núú dàva-gá ñáyiù ndècu ndìhi-ndo ichi Xítóhó Jesucristú cuèndá cutnùnì iní-yu nàcuáa quíde ñáyiù-áⁿ. Te núu ñáyiù ndècuéchi-áⁿ ñà túú ní cuìní-yu tñí-yu tnúhu sá ñí xáhaⁿ dàva-gá cue ñáyiù ndècu ichi-gá, te cada-ná iní-ndó sǎ cúú-yu ñáyiù ñá túú ndècu ichi Yá Ndiǒxí dàtná cue téé cuihna iní-xi quíde cobrá ñáhá xì ñáyiù cuèndá impuèstú.

¹⁸ Te na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sǎ núu nchòhó ná càchí-ndó sǎ ndécú cuéchi ñáyiù, te diù-ni ducaⁿ cǎháⁿ Yá Ndiǒxí, àdi cachí-ndó sǎ ñà túú cuéchi-yu te diù-ni ducaⁿ cǎháⁿ tucu-gá, te ducaⁿ chi nchòhó quíde-ndó nàcuáa càháⁿ-gá.

19 'Te na càchí tnúhu-í xii-ndo sã nõu úú tnàhá-ndó cùu ìⁿnuu-ndo caháⁿ ndìhi-ndo Tãtà-í Dútú Ndiõxí Yaá ndécú àndiũ xicáⁿ-ndó nõú-gã nõu ná cúú sã cuiní-ndó, te taxi-gá nõu ná cúú sã xicáⁿ-ndó nõú-gã. 20 Te núu úú tnàhá-ndó àdi úní tnàhá-ndó nĩ nataká-ndó ìⁿ xichi cuendá sá ñúhú ìní ñáhá-ndó xii-í, te xiáⁿ ndécú ndìhi ñaha-í xii-ndo –càchí-gá xãhaⁿ-gã xii-güedé.

21 Te té Pèlú ní sáháⁿ ndehe yatni-dé núú Jèsús, te xãhaⁿ-dẽ xii-gá:

–Mèstrú, cachí tnúhu xii-í ná daha xito cada càhnu iní-í tnàha ñáyiu-í te núu ìⁿ sá ná càda ñahá-yu xii-í. ¿Cuèdìcò úsá xito-ãⁿ? –càchí-dé xãhaⁿ-dẽ xii-gá.

22 Te Jèsús ní xáhaⁿ-gã xii-dé:

–Yúhú càchí-í sá ñà díú-ní úsá xito cada càhnu iní-n-yu, chi únídico úxí xito ndìhi úsá ndìhi úsá xito cada càhnu iní-n-yu –càchí-gá xãhaⁿ-gã xii-dé.

Cuendá téé ñá túú quide cahnu iní tnàha ñáyiu-xi

23 Te xãhaⁿ tùcu-gá xii-güedé:

–Na càni-í ìⁿ cuendú núú-ndó nàcuáa tecú tnùní-ndó nàcuáa cada-xi òré ndìhu ndaha ñàha Yá Ndiõxí xii ñáyiu. Ìⁿ téé yindaha ñaha xii ñáyiu ní sani iní-dé sá cadá ndãá-dé ndìhi cue téé xinu cuechi núú-dẽ cuendá nchaa sá tàú-güedé núú-dẽ. 24 Te òré sa ní ngúndecu túha-dé te ní quexìo ìⁿ téé xinu cuechi núú-dẽ. Te téé-áⁿ tàú-dé cuéhé víhí dǐhúⁿ nõú-dẽ, chi tàú-dé úxí mǐl dǐhúⁿ sã nání tàlentú. 25 Te téé xinu cuechi-áⁿ ñã túú dǐhúⁿ ndécú ndìhi-dé nacháhu-dé sá tàú-dé núú pàtróoⁿ-dẽ-áⁿ, núu xiáⁿ ní táuchíúⁿ téé cùu pàtróoⁿ-dẽ-áⁿ dico ñàha-güedé xii-dé ndìhi ñadìhí-dé

ndihi cue déhe-dé ndihi nchaa sá ndécú ndihi-dé cuendá nchaá-yu cuú-yu ñáiyu ñá túú tnàhí daña quee núú chíúⁿ pàtróóⁿ-xi, te ducaⁿ te ndéyãhu sá tàú-dé núú pàtróóⁿ-dě. ²⁶ Te tée xìnu cuechi-án nĩ ngüíñí xítí-dě núú pàtróóⁿ-dě, te xãhaⁿ-dě: “Pàtróóⁿ, càháⁿ ndàhú-í núú-n sã ïo ndee ïo càhnu cada iní-n sã dúhá tàú-í núú-n, te ñá túú ñã cani iní-n chi nacháhu-í nchaa sá tàú-í núú-n”, càchí-dé xãhaⁿ-dě xii pàtróóⁿ-dě. ²⁷ Te tée cùu patróóⁿ-dě-án nĩ cundàhú iní ñáhá-dě xii-dé, te ní quide càhnu iní ñáhá-dě, te ní daña ñaha-dé cuánuhú-dé. ²⁸ Te tée xìnu cuechi-án nĩ naníhí-dě ìⁿ tée xìnu cuechi ndihi-dé ichi cuánuhú-dé, te tée ní naníhí-dě-án tàú-dé sacú-ni díhúⁿ nùú-dě chi ìⁿ ciendú-ni díhúⁿ denariú tàú-dé. Te ní tñi-dé tée tàú núú-dě-án dácuehné ñáhá-dě xii-dé, te xãhaⁿ-dě: “Nacháhu sá tàú-n nùú-í”, càchí-dé xãhaⁿ-dě. ²⁹ Te tée tàú-án nĩ ngüíñí xítí-dě núú tée dii nùú-xi tàú-dé-án, te xãhaⁿ-dě: “Càháⁿ ndàhú-í núú-n sã cádá càhnu iní ñáhá-n xii-í sá tàú-í núú-n, te nacháhu cuèé-í nchaa sá tàú-í núú-n”, càchí-dé xãhaⁿ-dě. ³⁰ Dico tée dii nùú-xi tàú-dé-án ñã túú ní cuini-dé cada ndee ìni-dé cundetú-dé nacháhu cuèé tée-án sã tàú-dé, chi ní chihi ñaha-dé vecaá cuendá yacáⁿ quihi-dé ndéé nacháhu-dé nchaa sá tàú-dé. ³¹ Te dava-gá cue tée xìnu cuechi ní xiní-güedé nàcuáa ní quide tée-án, te ní cudééⁿ-güedě núú-dě, te ní sáháⁿ-güedé ní xítñũhu-güedé tée cùu patróóⁿ-güedě sá dúcáⁿ nĩ quide-dé. ³² Te tée cùu patróóⁿ-güedě-án nĩ cana-dé tée ducaⁿ nĩ quide-án, te ní xáhaⁿ-dě: “Yòhó cúú-n ìⁿ tée ïo cuihna ìni-xi xìnu cuechi núú-í, chi yúhú ní quide càhnu iní ñáhà-í xii-n cuendá nchaa sá tàú-n nùú-í òré ní cáháⁿ ndàhú-n. ³³ Te tnàhá

yòhó tàù-n dùcaⁿ cada-n cada cahnu iní-n tée xínu cuechi ndìhì-n núù-í cuèndá nchaa sá tàù-dé núú-n dàtná ní quide ñaha-ĩ xii-n ñí quide càhnu iní-í cuèndá nchaa sá tàù-n”, cächí tée cùu patróóⁿ-áⁿ xǎhaⁿ-dě xii tée ducaⁿ ñí quide-áⁿ. ³⁴ Te tée cùu patróóⁿ-áⁿ ñí cudééⁿ víhí-dě sá dúcáⁿ ñí quide tée-áⁿ, te ní táúchíúⁿ-dě dandòho ñaha-güedé xii-dé ndéé nacháhu-dé nchaa sá tàù-dé –duha ní cani Jèsús cuèndú núú-güedé.

³⁵ Te xǎhaⁿ tùcu-gá xii-güedé:

–Dàtná ní quide tée cùu patróóⁿ-áⁿ ñí dándóhó-dě tée tàù núú-dě-áⁿ ducaⁿ càda ñaha Tàtá-í Dútú Ndióxi Yaa ndécú àndiù xii-ndo, te núu vá ní yùhu ñí iní-ndó càda cahnu iní-ndó sǎ quidé ñaha tnaha ñáyiu-ndo xii-ndo –cachí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

19

*Jèsús càháⁿ-gá cuèndá cue ñáyiu dàña tnaha
(Mr. 10:1-12; Lc. 16:18)*

¹ Te sátá ñí yáha ducaⁿ ñí cáháⁿ Jèsús, te ní ndee-gá distritú Galileá cuáháⁿ-gá ndàa ingá xio yúte Jòrdán yucu distritú Júdeá. ² Te ío cuéhé ñáyiu nchicúⁿ ñáhá xii-gá cuáháⁿ, te yàcáⁿ ní quide tátna-gá nchaa ñáyiu cùhú.

³ Te ní quexìo ìⁿ úú cue tée cùu fariséú núú ndécú Jèsús xító ndéé ñáhá-güedé xii-gá ñùu nása cunduu tnúhu cáháⁿ-gá, te xǎhaⁿ-güedé xii-gá:

–Véxi-ndí xicáⁿ tnúhú-ndí núú-n, ¿cuu daña ìⁿ tée ñadihí-dé ñùu ndédani càa ìⁿ sá ñà túú cùndáá-yu-áⁿ? –cächí-güedé xǎhaⁿ-güedé xii-gá.

⁴ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Te nchòhó, ¿náa ñá túú dàcuaha-ndo núú tùtú Yă Ndiöxí, te ñiu núú tùtú-gá càháⁿ-xi sá cùtnàhá ní cadúha-gá ñáyiú, te téé ñadihí ní cadúha-gá-ăⁿ?
⁵ Te duha càchí tucu-xi núú tùtú Yă Ndiöxí nàcuáa ní cáháⁿ-gá: “Cue téé na ñihí ñadihí-xi te ñiⁿ-ná cada-güedé tătă-güedě ndihi năná-güedě, chi ñadihí-nă-güedé cuu cuu ndihi-güedé, te cada iní-ndó să ñiⁿ-nă yiqui cùñú cuú-yu cundecú-yu”, duha càchí Yă Ndiöxí núú tùtú-gá. ⁶ Te xiăⁿ nŭu cada iní-ndó să cuè ñáyiú úú-áⁿ ñiⁿ-nă yiqui cùñú cúŭ-yu, te ñá túú-gă ndi ñiⁿ ndi ñiⁿ yiqui cuñú cúŭ-yu. Núu xiăⁿ ñá túú ndùu váha-xi dañá cuè téé ñadihí-güedé, chi mee Yă Ndiöxí ní cachí-gá sá cúú úú-yu cundecú-yu —càchí Jèsús xăhaⁿ-gă xii-güedé.

⁷ Te ní xăhaⁿ-güedě xii Jèsús:

—Te núu ducaⁿ, ¿te ná cuendá ndíi Moisés ní cachí ndíi sá nŭu ñiⁿ téé cuini-dé dañá-dě ñadihí-dé, te cuu cadúha-dé ñiⁿ tutú núú càháⁿ-xi sá ñi dañá-dě ñadihí-dé, te ducaⁿ te cuu dañá ñàha-dé ní cachí ndíi văⁿ? —càchí-güedé xăhaⁿ-güedě xii-gá.

⁸ Te Jèsús ní xăhaⁿ-gă xii-güedé:

—Te ducaⁿ ñi cachí ndíi Moisés sá cúú dàña-ndo ñadihí-ndó, chi nchòhó ío sàá iní-ndó, dico ndéé díhna chi ní teçú tnúhu nchaa cue téé sá vă dáñá-güedě ñadihí-güedé. ⁹ Dico yúhú càchí tnúhu-í xii-ndo să nŭu ñiⁿ téé na dàña-dé ñadihí-dé te naqueheⁿ-dé ingá ñadihí te ío nêhé quidé-dě, te núu ñá díú cuendá sá càháⁿ ndihi-aⁿ ingá téé ducaⁿ na dàña ñàha-dé. Te sá dúcáⁿ cuendá-ni na dàña ñiⁿ téé ñadihí-dé, te ñiⁿ-ni cuèchi cùu-xi ndihi cuèchi quide téé ndèca ñadihí te càháⁿ ndihi-dé ingá ñadihí —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-güedé.

10 Te cue téé xica cuu ndihi-gá ní xáhaⁿ-güedě xii-gá:

—Te núu ducaⁿ cùu cuendá cue téé ndihi ñadìhí-güedé, te váha-gá sá vǎ cándèca cue téé ñadìhí —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedě xii-gá.

11 Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Ñá ncháá ñǎyiu ducaⁿ ndùu táhǔ-yu cundecú-yu, chi mee-ni ñǎyiu ní cachí Yǎ Ndiǒxí sá dúcáⁿ tnàhí nduu táhú cundecu mee. 12 Te ió cue téé ducaⁿ tnàhí ní nduu táhú-güedě ndéé òré ní cacu-güedé sá vǎ cándèca-güedé ñadìhí. Te ió cue téé ñá ndácú-güedě candeca-güedé ñadìhí cuendá sá ñǎ quide ñaha dàva-gá cue tnàha téé-güedé xii-güedé. Te dava-güedé ñá túú cǎndeca-güedé ñadìhí chi cuení-güedé sá vǎ dáñá ndèé-güedé cunu cuechi-güedě núú Yǎ Ndiǒxí. Te nchaa cue téé ducaⁿ ñí nduu táhú núú Yǎ Ndiǒxí cundecu mee, te váha-ni te núu na cùndecu mee-güedé —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

*Jèsús xicáⁿ táhú-gǎ núú Yǎ Ndiǒxí cuendá landú
(Mr. 10:13-16; Lc. 18:15-17)*

13 Te ɿⁿ ǔú ñǎyiu ndècá-yu landú lǐhli cuáháⁿ núú Jèsús, chi cuení-yu sá téndàha ñaha-gá xii-güexi, te cacáⁿ táhú-gǎ núú Yǎ Ndiǒxí cuendá-güexi. Te cue téé xica cuu ndihi-gá ní ngüíta-güedé ténáá ñáhá-güedě xií-yu, te xǎhaⁿ-güedě sá vǎ dúcáⁿ càdá-yu. 14 Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Chí dáñá ná quìxi nahì cue landú lǐhli-áⁿ núù-í-a, te vá càdí-ndó ìchi-güexi, chi dàtná cúú vǎha iní cue landú lǐhli-áⁿ ducaⁿ cùu váha iní cue ñǎyiu yìndaha ñaha Yǎ Ndiǒxí —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

15 Te ní tendaha ñàha-gá xii-güexi, te ní xícáⁿ táhú-gă núú Yă Ndiöxí cuëndá-güexi, te sátá dúcáⁿ nĩ quide-gá te ní xica-gá cuáháⁿ-gá.

Ïⁿ tée cuica cãháⁿ ndihí-dé Jèsús

(Mr. 10:17-31; Lc. 18:18-30)

16 Te ïⁿ tée cuechi nĩ quexìo-dé núú ndécú Jèsús, te xicáⁿ tnúhú-dě núú-gă, te xăhaⁿ-dě xii-gá:

—Yòhó Mèstrú, cùu-n tée ío váha iní-xi, te cuiní-í nũu vá cündèe iní-n cãchí tnúhu-n nã cúú sã váha cada-í cuëndá nduu táhù-í cundecu-í ndihí Yă Ndiöxí nĩ caa nĩ quíhíⁿ —cãchí-dé xăhaⁿ-dě xii-gá.

17 Te Jèsús ní xáhaⁿ-gă xii-dé:

—¿Te cùtnuní iní-n nãcuáa ndùu tnúhu cãháⁿ-n sã yũhú váha iní-ăⁿ?, chi ïⁿdìi díi-ni Yă Ndiöxí ío váha iní-gá. Te núu cuiní-n nãníhí táhú-n te tni-n nchàa tnúhu cãháⁿ Yă Ndiöxí, tnúhu sá sánú ìchi ñaha xii ñáyiu nãcuáa cadá-yu cundecú-yu —cãchí-gá xăhaⁿ-gă xii-dé.

18 Te tée cuechi-ăⁿ ní xáhaⁿ-dě xii-gá:

—¿Te ndëndida càa tnúhu cãháⁿ Yă Ndiöxí cada-í-i? —cãchí-dé xăhaⁿ-dě xii-gá.

Te Jèsús ní xáhaⁿ-gă xii-dé:

—Te duha ní cachí Yă Ndiöxí cada ñáyiu: “Vá cáhní-ndó tnàha ñáyiu-ndo, vá cãháⁿ ndihí-ndo ñãdihí te núu ñã díú ñãdihí-ndó cùú-yu, te ducaⁿ-ni nchòhó cue ñáyiu dñí tucu vá cãháⁿ ndihí-ndo tõe te núu ñã díú yï-ndo cuu-güedé, te vá dúhú-ndó sã ndécú ndihí tnaha ñáyiu-ndo, vá dácàcu-ndo cuéchi neñùú sá cúú-xí tnàha ñáyiu-ndo. 19 Te canehe-ndo sã yĩñùhu núú tãtá-ndó ndihí núú nãná-ndó, te cundàhú iní-ndó tnàha ñáyiu-ndo

dàtná cùndàhú iní-ndó mèe-ndo”, duha ní cachí Yă Ndiõxí cada ñáyi —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-dé.

20 Te tée cuechi-ăⁿ ní xăhaⁿ-dě xii-gá:

—Nchaa xiăⁿ ní ngüíta-í quídè-í ndéé cútnàhá cúú làndú-í, ¿te vitna nágá cúmăní cada-í-i? —càchí-dé xăhaⁿ-dě xii-gá.

21 Te Jèsús ní xăhaⁿ-gă xii-dé:

—Te núu cuíní-n cùu-n ìⁿ tée ío váha cada ndáá, te cuáháⁿ dico-n nchàa sá ndécú ndìhi-n, te díhúⁿ-n cuăha táhú-n cuè ñáyi ndàhú, te ducaⁿ te nduu táhú-n ngündecu váha-n nűú ndécú Yă Ndiõxí táxí tnùní-gá. Te sátá ná yăha ducaⁿ càda-n te quixi-n chìtnahá ñáhá-n xii-í —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-dé.

22 Te sá dúcáⁿ nǐ xăhaⁿ Jèsús xii-dé te ío ní cundiýí-dé, chi ío cuica-dě, te ní xica-dé cuáháⁿ-dé.

23 Te Jèsús ní xăhaⁿ-gă xii cue tée xica cuu ndìhi-gá:

—Na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo să ïo úhú quíndáá iní ñaha cuè ñáyi cuica xii Yá Ndiõxí cuèndá ndíhu ndaha ñàha-gá xií-yu. 24 Te na càchí tnúhu tucu-í xii-ndo să yăchí-gá yáha ìⁿ càméyu yaú ìⁿ yiqui tìcú dácúxí să quíndáá iní ìⁿ ñáyi cuica Yă Ndiõxí cuèndá ndíhu ndaha ñàha-gá xií-yu —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-güedé.

25 Te sá dúcáⁿ nǐ cáháⁿ Jèsús, xiăⁿ ío ní cuñúhu cue tée xica cuu ndìhi-gá, te ní ngüíta-güedé xìtnàha-güedé:

—¿Yoo naníhí tǎhú te núu ducaⁿ vàíⁿ? —càchí-güedé xìtnàha-güedé.

26 Te Jèsús ní ndacoto-gá núú-güedě, te xăhaⁿ-gă xii-güedé:

—Nchaa ñáyiú ñuyíú-a chi vá ndácũ-yu ná cadá-yu nàcuáa ndihu ndaha ñàha Yá Ndiõxí xii-yu, dico mee-gã chi ndacu-gá ndihu ndaha ñàha-gá xii-yu chi nchaandi túhú sá vãha ndàcu-gá quidé-gã —càchí-gá xãhaⁿ-gã xii-güedé.

27 Te té Pèlú ní xáhaⁿ-dë xii-gá:

—Nchúhú ní dándõo-ndí nchaa sá ndécú ndìhi-ndí, te ní tuha ñaha-ndí xii-n, ¿te ná cúú sã ñihí-ndí nduu táhú-ndí sá dúcáⁿ ñí quide-ndí-i? —càchí-dé xãhaⁿ-dë xii-gá.

28 Te Jèsús ní xáhaⁿ-gã xii-güedé:

—Na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sã ná sàá nduu, ndùu saa nchaa sá ío andiú ndìhi ñuyíú-a, te dàvá-áⁿ cunucóo yúhú Tée cùu ñaní tnàhá-ndó nchàa-ndo ìⁿ núú xilé váha, te nchaa ñáyiú quiní-yu sá ïo càhnu cuu-í, te nchòhó cue téé ní tuha ñaha xii-í tnàhá-ndó cùnucóo-ndo núú ìⁿ caa xilé váha ndi ùxúú tnàhá-ndó, te xiáⁿ cunucóo-ndo càda ndáá-ndó cuèchi ndi ùxúú xichi cue ñáyiú isràél. 29 Te nchaa ñáyiú na dándóo vehe-xi, àdi ñaní-xi, àdi cúha-xi, àdi tátá-xi, àdi náná-xi, àdi ñadihí-xi, àdi déhe-xi, àdi ñuhu-xi, te núu ducaⁿ na càdá-yu sá cuendá-í te ío-gá cuéhé sã cuãñaha Yá Ndiõxí cundecu ndihí-yu, te ñá díú-ní xĩãⁿ chi tnàhá nduu táhũ-yu cundecú-yu ndìhi-gá ñi caa ñi quíhíⁿ. 30 Te dava ñáyiú cùnnuu ndecu ichi Yá Ndiõxí vitna, ñáyiú-áⁿ sãá nduu te vá ïo-gá cunùú-yu dàtná cùnùú-yu vitna, te dava ñáyiú nchìcúⁿ ñá túú cùnnuu vitna, ñáyiú-áⁿ sãá nduu te ío cunùú-yu —càchí-gá xãhaⁿ-gã xii-güedé.

20

Cuëndá cue tée quide chiuⁿ

¹ Te xăhaⁿ tùcu Jesús xii cue tée xica cuu ndihi-gá:
 —Na càni-í ìⁿ cuëndú núú-ndó cuëndá tecú
 tnùnì-ndó nàcuáa cada-xi òré ndíhu ndaha ñàha
 Yá Ndiõxí xii ñáyiu. Ìⁿ tée ní xitu-dé yoho yàha
 stilé, te ìⁿ nduu ní quee-dé nehé-ni cuándúcú-dě
 cue tée cada chiuⁿ núú dúcáⁿ ñí xitu-dé yoho yàha
 stilé-áⁿ. ² Te òré ní níhí-dě cue tée cada chiuⁿ-áⁿ,
 te ní quide ndáá-dé ndihi-güedé sá chăhu ñaha-dé
 xii-güedé ìⁿ díhúⁿ denàriú ìⁿ nduu. Te sátá dúcáⁿ
 te ní tendaha ñàha-dé xii-güedé cuáháⁿ-güedé
 cada chiuⁿ-güedé núú dúcáⁿ ñí xitu-dé yoho yàha
 stilé-áⁿ. ³ Te dătnùnì ní xica tucu-dé cuáháⁿ-dé
 dătná òré caá ìⁿ dătnéé cuándúcú-gă-dé cue tée
 cada chiuⁿ núú ñí xitu-dé yoho yàha stilé-áⁿ, te
 ní xiní-dé xĩnutnì ìⁿ ùú cue tée núú yăhu te
 ñá túú nă chiuⁿ xíquide-güedé. ⁴ Te ní xăhaⁿ-dě
 xii-güedé: “Ñá túú cùdana cuyáchí-ndó càda-ndo
 chiuⁿ-í te cháhu ñaha-ĩ xii-ndo nàcuáa tàú-xi cun-
 duu-ăⁿ”, càchí-dé xăhaⁿ-dě xii-güedé. Te cue
 tée-áⁿ ñí sáha-güedé tnúhu cada chiuⁿ-güedé te ní
 xica-güedé cuáháⁿ-güedé. ⁵ Te tée ní xitu yoho
 yàha stilé-áⁿ ñí xica tucu-dé dătná òré caúxúú nduu
 cuándúcú-gă-dé cue tée cada chiuⁿ-dé, te ní níhí
 tucu-dé cue tée cada chiuⁿ. Te ní quee tucu-dé
 dătná òré caá únì sacuaa, te ðiu-ni ducaⁿ ñí quide
 tucu-dé. ⁶ Te ní quee tucu-dé dătná òré caá úhúⁿ
 sacuaa cuándúcú-gă-dé cue tée cada chiuⁿ-dé, te ní
 xiní-dé xĩnutnì ìⁿ ùú cue tée ðiu-ni núú yăhu-áⁿ
 te ñá túú nă chiuⁿ quide-güedé, te ní xăhaⁿ-dě
 xii-güedé: “Sànuu sá nchòhó ní cuu nchàca vitna

ñá túú ñihí-ndó chiuⁿ cada-ndo”, cachí-dé xăhaⁿ-dě xii-güedé. ⁷ Te cue téé-áⁿ ñí xăhaⁿ-güedé xii-dé: “Ñá túú ñihí-ndí chiuⁿ cada-ndí chi vá yōo ndùcu ñaha xii-ndí”, cächí-güedé xăhaⁿ-güedé xii-dé. Te ní xăhaⁿ-dě xii-güedé: “Yúhú taxi-í chiuⁿ cada-ndo, te quíhíⁿ-ndó núú ñí xitu-í yoho yàha stilé yàcáⁿ cada chiuⁿ-ndo, te cháhu ñaha-í xii-ndo nàcuáa tàú-xi cunduu”, cächí-dé xăhaⁿ-dě xii-güedé. ⁸ Te sátá ñí dáhu nchíanchii, te téé dii chiuⁿ-xi-áⁿ ñí xăhaⁿ-dě xii téé tàxi tnuní ñáhá xì cue téé quide chiuⁿ-áⁿ: “Cúñaha xì nchaa cue téé quide chiuⁿ-áⁿ ná quíxí-güedé te cháhu-n-güedé, te díhna-gá cue téé nchícúⁿ cuíí-nă cuánguihu núú chíúⁿ ngüíta-n chăhu-n, te ndéé núú ñí ndihí-ná cháhu-n cue téé cuánguihu díhna nuu-gă núú chíúⁿ”, cächí-dé xăhaⁿ-dě xii téé tàxi tnuní ñáhá xì cue téé quide chiuⁿ-áⁿ. ⁹ Te díhna-gá cue téé cuánguihu caá úhúⁿ sacuaa ní quexiō-güedé cuendá cháhu ñaha-dě, te ní cháhu ñaha-dě ìⁿ caa díhúⁿ denàriú xii ìⁿ ìⁿ-güedé. ¹⁰ Te sátá ñí cháhu-dé dava-gá cue téé ní quide chiuⁿ. Te ndéé núú ñí ndihí-ná ní cháhu-dé cue téé cuánguihu díhna nuu-gă núú chíúⁿ. Te cue téé-áⁿ ñí sani iní-güedé sá váí-gă cháhu ñaha-dě xii-güedé, dico ñáhá chi ìⁿ caa-ni díhúⁿ denàriú ní cháhu ñaha-dě xii ìⁿ ìⁿ-güedé. ¹¹ Te cue téé-áⁿ ñí queheⁿ cuendá-güedé díhúⁿ-güedé dico ñá túú ní quide váha-xi iní-güedé. ¹² Te ní xăhaⁿ-güedé xii téé dii chiuⁿ-xi ní quide-güedé: “¿Ná cuendá cue téé nchícúⁿ cuíí-nă cuánguihu núú chíúⁿ ìⁿ-ni ñí cháhu ñaha-n xì-ndí ndihí-güedé, te ìⁿdìi oré duha ní quide chiuⁿ-güedé? Te nchúhú nchàca nchaa ní sahi iní-ndí ní quide chiuⁿ-ndí, te ní

ndoho-ndí cahni, te ìⁿ-ni nǐ cháhu ñaha-n xii-ndí ndìhi-güedé”, càchí-güedé xǎhaⁿ-güedě xii téé dii chùⁿ-xi ní quide-güedé. ¹³ Te téé dii chùⁿ-xi ní quide-güedé-áⁿ nǐ xáhaⁿ-dě xii ìⁿ téé-áⁿ: “Yòhó, ñá túú quide-í ìⁿ sá ñà túú tàú-í cada-í sá cúú-xí-n, chi ní quide ndáá-ó sǎ díú-ní ìⁿ díhúⁿ denàriú cháhu ñaha-í xii-n ìⁿ nduu. ¹⁴ Te vitna queheⁿ díhúⁿ cuendá nduu-n te núhú-n, chi yúhú cuení-í sá ìⁿ-ní chǎhu ñaha-í xii-n ndìhi cue téé nchìcúⁿ cuí-nǎ cuánguìhu núú chíúⁿ. ¹⁵ Chi yúhú cuu-ni cada-í nání cuení-í ndìhi díhúⁿ-í, ǎdi dico ñá túú quide váha-xi iní-n sǎ dúhá cùndahú iní-í cue téé-ǎⁿ ducaⁿ chǎhu-í-güedé?” càchí téé cùu patróóⁿ-áⁿ xǎhaⁿ-dě xii téé-áⁿ. Duha ndùu cuendú cánì-í núú-ndó. ¹⁶ Te duha càháⁿ-í chi dava ñáyiu cùnuu ndecu ichi Yá Ndiõxí vitna sáá nduu te vá cùnùu vihi-gá-yu dàtná cùnùú-yu vitna, te dava ñáyiu ñá túú cùnuu vitna sáá nduu ïo cùnùú-yu. Te ío cuéhé ñáyiu càháⁿ ñáhá Yá Ndiõxí xií-yu dico sacú-ni-yu nduu táhù-yu cundecú-yu ndìhi-gá –càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

*Jèsús càháⁿ tucu-gá sá cáhni ñaha-güedé xii-gá
(Mr. 10:32-34; Lc. 18:31-34)*

¹⁷ Te ñùhu Jèsús ichi cuásaá-gá ñuú Jerusalén ndìhi cue téé xica cuu ndìhi-gá, te ní cana ñaha-gǎ xii-güedé ní naníhí tnáhá-güedě ndìhi-gá, te ta ndàtnúhu ndìhi ñaha-gǎ xii-güedé cuáháⁿ, te xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé:

¹⁸ –Vitna ñùhu-o ichi cuásaá-ó ñuú Jerusalén, te yàcáⁿ cuáha cuendá ñáhá-güedě xii yúhú Téé cùu ñaní tnáhá-ndó nchàa-ndo núú cuè téé cùu dútú cùnùu, ndìhi núú cuè téé dàcuaha ñaha xii ñáyiu nchaa tnúhu ní chídó tnùnì ndíi Moisés. Te

d̄iu cue tée-áⁿ cǔñaha-güedě xii dava-gá cue tée sá cáhni ñaha-güedé xii-í. ¹⁹ Te cuáha cuendá ñáhá-güedě xii-í núú cuè tée ñá túú cùu cue tée isràél, te cue tée-áⁿ cudíquí ndeé ñáhá-güedě xii-í, te caniha-güedě ndihì ñii, te dǎtnùní cata caa ñaha-güedě xii-í núú cùrúxí te núú cùrúxí-áⁿ cuú-í, dico nduu úní sá cùú-í te ndoto-í —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

*Nǎná tě Jàcobó ndihì té Juàá cuìní-aⁿ sá cùnùu-güedé ndihì Jèsús
(Mr. 10:35-45)*

²⁰ Te cue déhe té Zebèdeú té Jàcobó ndihì té Juàá ndécá ñaha náná-güedě xii-güedé cuáháⁿ núú ndécú Jèsús, te òré ní quexìo-aⁿ ndihì-güedé núú ndécú-gǎ te ní ngüíñí xítí-áⁿ nǔú-gǎ cuendá cuìní-aⁿ ndàtnúhu ndihì ñaha-aⁿ xii-gá cuendá sá cúú-xí cuè déhe-aⁿ. ²¹ Te cùmání-gǎ cáháⁿ-aⁿ te ní xícáⁿ tnúhú Jèsús núú-aⁿ, te xǎhaⁿ-gǎ:

—¿Ná cuìní-n? —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-aⁿ.

Te ní xáhaⁿ-aⁿ xii-gá:

—Véxi-í càháⁿ ndàhú-í núú-n nǔu vá cündèe iní-n cùnucóo ìⁿ déhe-í-a xio cùha-n, te ìngá-dé cùnucóo-dé xio dǎtni-n na saá nduu cùnucóo-n nǔú táxí tnùnì-n —càchí-áⁿ xǎhaⁿ-aⁿ xii-gá.

²² Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii úú cue tée-áⁿ:

—Nchòhó, ñá túú cùtnuní váha iní-ndó nàcuáa ndùu sá xìcáⁿ-ndó nǔù-í. ¿Te náa cundee ìní-ndó dándoho ñaha ñáyiú xii-ndo dǎtná dandòho ñahá-yu xii-í, te cundee tùcu iní-ndó càhni ñahá-yu xii-ndo dǎtná cahni ñáhá-yu xii-í-áⁿ? —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Te ní xáhaⁿ-güedě xii-gá:

—Cundee ìní-ndí yáha-ndí nchaa nàcuáa càháⁿ-n-ǎⁿ —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedé xii-gá.

²³ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Ndáá sá cündèe iní-ndó ndòho-ndo nchaa nacuáa ndoho-í, dico sá dúcáⁿ cuìní-ndó sǎ ìíⁿ-ndó cùnucóo-ndo xìo cuha-í, te ìíⁿ-ndo cùnucóo-ndo xìo datni-í, te xǎⁿ chi ñá díú yǔhú tàú-í cachí-í nǔu sá cúú cùnucóo-ndo àdi sá vǎ cúú cùnucóo-ndo, chi mee Tǎtà-í Dútú Ndiǒxí cachí-gá te nǔu ná cúú ñǎyiu nduu táhú cunucóo dǎñi-í dàvá-áⁿ —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

²⁴ Te òré ní níhí ǔxí-gá cue tée xìca cuu ndìhi-gá tnúhu nàcuáa ndùu sá cuìní cue tée úú-áⁿ, te ní cudééⁿ-güedé núú cuè tée úú-áⁿ. ²⁵ Te Jèsús ní cana-gá nchaa cue tée xìca cuu ndìhi-gá, te ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Nchòhó xìní-ndó sǎ cuè tée yìndaha nacióⁿ quidé-güedé sá ìo cùnūu-güedé, te nchaa dǎva-gá cue tée cùnūu ndìhi-güedé quidé-güedé tnàhá-güedé sá ìo cùnūu-güedé. ²⁶ Dico nchòhó chi vá dúcáⁿ càda-ndo, chi nǔu dǎva-ndo cuìní-ndó cùnūu-ndo, te xìni ñuhu-xi cunu cuechi núú tnàhá-ndó te vá cǎdá-ndó sǎ cúnūu-ndo. ²⁷ Te nǔu dǎva-ndo cuìní-ndó quène cáva-ndo, te cuu-ndo dàtná cue ñáyiu ñá túú tnàhí dàñá quee núú chíúⁿ pàtróoⁿ-xi cunu cuechi nǔú tnàhá-ndó. ²⁸ Te cada-ndo dàtná quidé yǔhú Tée cùu ñaní tnàhá-ndó nchàa-ndo, chi yǔhú véxi-í ñuyíú-a dico ñá díú sǎ cúnú cuèchi ñáyiu nùú-í chi véxi-í sá cúnú cuèchi-í nǔú-yu. Te cuú-í ñuyíú-a cuèndá vǎi-yu cácu nihnú-yu núú ùhú núú ndàhú —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

*Jèsús quidé tǎtna-gá núú úú tnàhá cue téé cuàá
(Mr. 10:46-52; Lc. 18:35-43)*

²⁹ Te òré ní quee Jèsús ñuú Jericó ndihi cue téé xica cuu ndihi-gá, te cuéhé víhí ñǎyiu nchicúⁿ ñáhá xii-gá cuáháⁿ. ³⁰ Te yuhu ìchi cuáháⁿ-gá xǎnucóo úú tnàhá cue téé cuàá, te cue téé-áⁿ nǐ cutnùní iní-güedé sá Jèsús ñúhú-gǎ ichi-áⁿ te ní ngüíta-güedé níhi càháⁿ-güedé, te xǎhaⁿ-güedě xii-gá:

—ǎYòhó Mèstrú, ñaní tnàhá ndǐi Dàvií, cundàhú iní ñáhá xii-ndí! —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedě xii-gá.

³¹ Te cue ñáyiu tènaá ñáhǎ-yu xii-güedé, te xǎhǎⁿ-yu sá ná càdí-güedé yuhu-güedé, dico uuⁿ-gá níhi ní càháⁿ-güedé, te xǎhaⁿ-güedě xii-gá:

—ǎYòhó Mèstrú, ñaní tnàhá ndǐi Dàvií, cundàhú iní ñáhá xii-ndí! —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedě xii-gá.

³² Te ní ngüíñí Jèsús te ní cana ñaha-gǎ xii-güedé, te ní xicáⁿ tnúhú-gǎ núú-güedě, te xǎhaⁿ-gǎ:

—ǎNá cuìní-ndó càda ñaha-í xii-ndo-i? —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

³³ Te ní xáhaⁿ-güedě xii-gá:

—Mèstrú, cuìní-ndí sá cádá tǎtna-n núú-ndǐ cuendá cundehe-ndǐ —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedě xii-gá.

³⁴ Te Jèsús ní cundàhú iní ñáhá-gǎ xii-güedé, te ní tendaha-gǎ núú-güedě. Te òré-ni ní ndúha núú-güedě, te nchicúⁿ ñáhá-güedě xii-gá cuáháⁿ.

21

*Jèsús cuánguihu-gá ñuú Jerusàlén
(Mr. 11:1-11; Lc. 19:28-40; Jn. 12:12-19)*

¹ Te òré sa ta cùyatni Jesús ndihi cue téé xìca cuu ndihi-gá ñúú Jerusálén, te ní quexìo-gá ndihi-güedé yatni vií-nǎ ñúú Bètfaqé, te xíáⁿ cáá yùcu nani Olívú. Te ní ndatnúhu-gá ndihi úú cue téé xìca cuu ndihi-gá, ² te ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Chí cuáháⁿ ñúú cáá yàtni yacáⁿ, te òré quexìo-ndo yacáⁿ te nanihí-ndó ìⁿ búrru dìhí ndètníi-di ndihi déhe-di, te nandaxi-ndo-güèdi te candeca-ndo-güèdi quixi. ³ Te núu íó ñáyiú dàdahaⁿ ñaha xii-güèdi, te cúñaha-ndo xii-yu sá yùhú Yáá xíca cùu ndihi-ndo xini ñuhu-í-güèdi, te ndihi-ni natendaha-í-güèdi núhú-güèdi cúñaha-ndo — càchí-gá xáhaⁿ-gǎ xii-güedé.

⁴ Te ducaⁿ ñí cuu chi ní quee ndáá-xi nàcuáa ní chídó tnùní ìⁿ téé ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndióxi ndéé sanaha núú tütú-gá núú càchí-xi:

⁵ Chí cúñaha cuè ñáyiú ñúú Sìón ná cádá cuèndá-yu, chí véxi téé yìndaha ñaha xii-yu yòdo-dé ìⁿ búrru líhli déhe ìⁿ búrru quiti sa xido, te cùu-dé ìⁿ téé ío ndàhú iní-xi. Duha ní chídó tnùní ìⁿ téé ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndióxi ndéé sanaha núú tütú-gá.

⁶ Te cue téé xìca cuu ndihi-gá ní xica-güedé cuáháⁿ-güedé, te ní quide-güedé nàcuáa ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé cada-güedé. ⁷ Te ní ndexìo-güedé ndécá-güedé ìⁿ búrru dìhí ndihi déhe-di, te ní sacáⁿ ndodo-güedé dóo-güedé sátá-güèdi, te dàtnùní cuásaá Jèsus sátá ìⁿ-di ní ngódó ñaha-gá xii-di. ⁸ Te ío cuéhé ñáyiú ta sàcáⁿ-yu dóo-yu ichi cuáháⁿ-gá cuèndá núú dǒo-yu-áⁿ yǎha-gá ndihi quiti yòdo-gá. Te davá-yu xèhndé-yu ndaha yùtnu ñúú tá sàcáⁿ-yu cuáháⁿ. ⁹ Te nchaa ñáyiú yòdonuu núú-gǎ ndihi

nchaa ñáyiú nchìcúⁿ ndàa sátá-gǎ ní ngüíta-yu níhi càháⁿ-yu, te cǎchí-yu:

—¡Ío cǎhnu cuu Yaá cúú ñàní tnáhá ndíi Dàvíí! ¡Te Yá Ndiǒxí ío na chìndee ñaha-gǎ chi cùu-gǎ Yaá ní tendaha Yǎ Ndiǒxí véxi quíde núú-gǎ! ¡Te ndéé nchaa sá ío andíu na cǎchí-xi sá ío cǎhnu cuu-gǎ! — duha cǎchí-yu.

¹⁰ Te òré cuánguìhu Jèsús ñuú Jerusalén, te nchaa ñáyiú ñuú-áⁿ ní ngüíta-yu xícuáá-yu, te davá-yu ní ngüíta-yu xǐtnàhá-yu:

—¿Yoo cùu téé-ǎⁿ? —cǎchí-yu xǐtnàhá-yu.

¹¹ Te davá-yu xǐtnàhá-yu:

—Téé-ǎⁿ cúú-dě Jèsús téé càháⁿ tnúhu Yá Ndiǒxí, te cùu-dé téé ñuú Nazàrét ñuú yíndèhu distritú Galiléa —cǎchí-yu xǐtnàhá-yu.

Jèsús ñá túú tnàhá iní-gǎ nàcuáa xǐquide ñáyiú xítí veñúhu

(Mr. 11:15-19; Lc. 19:45-48; Jn. 2:13-22)

¹² Te Jèsús cuánguìhu-gǎ xítí veñúhu cǎhnu sá ío cùnuu, te xítí veñúhu-áⁿ xǐndecu ñáyiú quíde ndáhú nádìcò-yu, ndíhi ñáyiú xísaaⁿ, te nchaá-yu ní queñuhu ñaha Jèsús xíi-yu quehé, te ní dánduá-gǎ mèsá nchaa ñáyiú dàma díhúⁿ, ndíhi nchaa xilé sácõo nchíhi ñáyiú dìcò lómá xǐndecu xítí veñúhu-áⁿ.

¹³ Te ní xáhaⁿ-gǎ xíi-yu:

—Núú tùtú Yǎ Ndiǒxí càháⁿ-xi nàcuáa ní càháⁿ-gǎ, te ní cǎchí-gǎ: “Vehe-í cúú-xí núú càháⁿ ndíhi ñaha ñáyiú xii-í”, duha ní càháⁿ-gǎ cǎchí-xi núú tùtú-gǎ. Dico nchòhó quíde-ndó vèhe-gǎ vehe ñadúhú —cǎchí-gǎ xáhaⁿ-gǎ xíi-yu.

14 Te xíaⁿ ndécú Jèsús ní quexìo cue tée cuàá ndìhi cue tée yacua, te ní quide tátna ñaha-gă xii-güedé te ní ndúha-güedé. 15 Te cue dútú cúnúu ndìhi cue tée dàcuaha ñaha xii ñáyiú nchaa tnúhu ní chídó tnùnì ndii Moisés ní xiní-güedé ní quide Jèsús sá vă yõo tnàhí ndàcu cada, te ndèdóho tucu-güedé níhi xícáháⁿ cue landú xití veñúhu càhnu sá ïo cùnuu-áⁿ, te càchí-güexi: “Ío càhnu cuu Yaá cúú ñàní tnáhá ndii Dàvíí”, càchí-güexi. Te ní cudééⁿ-güedě, 16 te ní xáhaⁿ-güedě xii Jèsús:

—¿Ndèdóho-n nàcuáa càháⁿ cue landú-ăⁿ ñă? —
càchí-güedé xăhaⁿ-güedě xii-gá.

Te Jèsús ní xáhaⁿ-gă xii-güedé:

—Ndèdóho-í, te nchòhó náa ñă túú dàcuaha-ndo núú tütú Yă Ndiõxí núú càháⁿ-xi cuendá cue landú-ăⁿ, te duha càchí-xi:

Yòhó ní quide-n să cuè landú vitna sàdi, ndìhi cue
dava-gá landú,

chiñuhu ñaha-güexi xii-n nàcuáa tàú-xi cunduu.

Duha càchí-xi núú tütú-gá —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-güedé.

17 Te xíaⁿ ñi dándõo ñaha Jèsús xii-güedé, te ní xica-gá cuáháⁿ-gá ñuú Bètaniá, yàcáⁿ ní xíndecu-gá niú-áⁿ.

Jèsús xăhaⁿ-gă xii yutnu ngǔxí sá vă cúúⁿ-gă sávidí-xi

(Mr. 11:12-14, 20-26)

18 Te nduu tnéé-áⁿ nehé-ni cuáháⁿ tucu Jèsús ñuú Jerusàlén, te ichi ñùhu-gá ní xíhí-gá docó. 19 Te ní xiní-gá ñⁿ yutnu ngǔxí nútnǐ ñⁿ xio yuhu ichi, te ní xica-gá cuáháⁿ ndéhé-gă ñúu ndèè sávidí-xi, dico ñă túú ñă ndèè chi mee-ni ndàha-xi ndeé. Te ní xáhaⁿ-gă xii yutnu ngǔxí-áⁿ:

—¡Vitna te vá ííⁿ ndùu-gá cuuⁿ sávidí-n! —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-xi.

Te òré-ni-áⁿ nǐ yíchí yutnu ngǔxí-áⁿ. ²⁰ Te sá dúcáⁿ nǐ cuu ní xiní cue téé xìca cuu ndìhi Jesús, te ío ní cuñúhu-güedé, te ní xícáⁿ tnúhú-güedé núú-gă, te xăhaⁿ-güedé:

—¿Ná cuendá ndéé dácáⁿ ío ndǐhi ní yíchí yutnu ngǔxí-ăⁿ-i? —càchí-güedé xăhaⁿ-güedé xii-gá.

²¹ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gă xii-güedé:

—Na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo să nũu nchòhó quíndáá ndisa iní-ndó Yă Ndiǒxí, te vá cání ííⁿ cani úú iní-ndó, te ñá díú-ní să nǐ quide-í-a ní xiní-ndó ndàcu-ndo cada-ndo, chi ndéé tǐndúú-a xocuìñí-xi núú ndécú-xí te núu cúñaha-ndo să xocuìñí-xi te quíhíⁿ-xi quée-xi xití làmár. Te diu ducaⁿ càda-xi te núu na quíndáá iní-ndó. ²² Te nchaa sá ná càcáⁿ-ndó nũú Yă Ndiǒxí òré càháⁿ ndìhi-ndo-gă te taxi-gá te núu sàndáá ndisa iní-ndó să táxí-gă sá xícáⁿ-ndó nũú-gă —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-güedé.

Jèsús ndécú ndìhi-gá tnúhu ndee ìní
(Mr. 11:27-33; Lc. 20:1-8)

²³ Te Jèsús cuánguihu-gá xití veñúhu càhnu sá ío cùnuu danehé-gá ñáyiu, te xíaⁿ ndécú-gă ní quexìo cue dútú cúnùu ndìhi cue téé cùu sacuéhé nũú ñăyiu isràél, te xăhaⁿ-güedé xii-gá:

—Cuìní-ndí cachí tnúhu-n xii-ndí nása ndùu tnúhu ndee ìní ndécú ndìhi-n núu quide-n nándi sá quidé-n, ¿te yoo ducaⁿ nǐ taxi tnúhu ndee ìní-áⁿ xii-n-i? —càchí-güedé xăhaⁿ-güedé xii-gá.

²⁴ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gă xii-güedé:

—Yúhú tñàhá-í cuení-í cácaⁿ tñúhu-í ìⁿ sá càcáⁿ tñúhu-í núú-ndó, te núu na càchí tñúhu-ndo te cachí tñúhu-í xii-ndo yòo ní taxi tñúhu ndee ìní duha quide-í. ²⁵ Te chí càchí tñúhu xii-í yoo ní táúchíúⁿ ñí dácuándùte ndíi Juàá ñáyiu, ¿Yá Ndiòxí àⁿ cuè téé ñuyíú-a ní táúchíúⁿ dùcaⁿ ní quide ndíi?, te chí càchí tñúhu —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Te ní ngúíta-güedé xǐtñàha-güedé:

—¿Nása cúñaha-o? Chi núu na cúñaha-o sǎ Yǎ Ndiòxí ní táúchíúⁿ dùcaⁿ ní quide ndíi Juàá ñá, te quesaha-dě: “¿Ná cuendá ñá túú ní sàndáá ìní-ndó tñúhu ní cáháⁿ ndíi vǎiⁿ?”, quesaha-dě. ²⁶ Te núu na cúñaha-o sǎ cuè ñáyiu ñuyíú-a ní táúchíúⁿ dùcaⁿ ní quide ndíi ña, te cudééⁿ ñǎyiu núú-ó, chi nchaá-yu càchí-yu sá Yǎ Ndiòxí ní xáhaⁿ-gǎ xii ndíi sá càháⁿ ndíi tñúhu-gá núú ñáyiu —càchí-güedé xǐtñàha-güedé.

²⁷ Te ní xáhaⁿ-güedě xii Jèsús:

—Ñá túú xìní-ndí yoo ní táúchíúⁿ dùcaⁿ ní dácuándùte ndíi Juàá ñáyiu —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedě xii-gá.

Te ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Te núu ducaⁿ te ní yǔhú vá càchí tñúhu-í xii-ndo yòo ní taxi tñúhu ndee ìní duha quide-í —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Cuendá ìⁿ téé ndíi úú déhe-dé

²⁸ Te Jèsús ní xáhaⁿ tùcu-gá xii-güedé:

—Na càni-í ìⁿ cuendú núú-ndó nàcuáa tecú tñùní-ndó tñúhu càháⁿ-í. Ìⁿ téé ndècu úú déhe-dé, te ní xáhaⁿ-dě xii déhe-dé téé sacuéhé-gǎ: “Yòhó déhe-í, véxi-í càháⁿ ndàhú-í núú-n núu vá cùndèe ìní-n cuǎnùndaha ñaha-n xii-í cada chiuⁿ-o núú ñí xitu-í yoho yàha stilé”, càchí-dé xǎhaⁿ-dě. ²⁹ Te ní

xáhaⁿ dēhe-dé xii-dé: “Vá quìhíⁿ-í cada chiùⁿ-í núú chíúⁿ-n”, càchí-dé xǎhaⁿ-dē xii tǎtá-dē. Dico cuèé ní nacani iní-dé te ní sáháⁿ-dé ní quide chiùⁿ-dé núú chíúⁿ tǎtá-dē. ³⁰ Te téé-áⁿ nǐ sáháⁿ tucu-dé ní xáhaⁿ-dē xii dēhe-dé té líhli-gá núu vá cúndèe iní-dé cuánùndaha ñaha-dé, te ní xáhaⁿ dēhe-dé-áⁿ xii-dé: “Cuu cuánùndaha ñaha-í xii-n”, càchí-dé xǎhaⁿ-dē. Dico ñá túú ní sáháⁿ-dé cada chiùⁿ-dé, ³¹ Te vitna chí càháⁿ núu ndédacàa cue téé úú-áⁿ ní quide-güedé sá cuìní tǎtá-güedē —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Te ní xáhaⁿ-güedē xii-gá:

—Tée cùu sacuéhé-gǎ, téé ní càháⁿ ndihí-dé díhna —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedē xii-gá.

Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sǎ ncháá cuè téé cuihna iní-xi quide cobrá ñáhá xii ñáyiú cuendá impuèstú, ndihí cue ñáyiú dìhí xǐndecu ichi díí iní yáchí-gá ndíhu ndaha ñàha Yá Ndiõxí xii cue téé-áⁿ ndihí cue ñáyiú dìhí-áⁿ dàcúúxí nchòhó. ³² Chi ndí Juàá téé ní xóo dacuàndute ñaha xii ñáyiú ní càháⁿ ndí nàcuáa cadá-yu cundecú-yu, dico nchòhó chi ñá túú cuìní-ndó quìndáá iní-ndó nàcuáa ní càháⁿ ndí, dico cue téé cuihna iní-xi quide cobrá ñáhá xii ñáyiú cuendá impuèstú, ndihí cue ñáyiú dìhí xǐndecu ichi díí iní, chi sàndáá iní-güedé ndihí-yu tnúhu ní càháⁿ ndí. Te nchòhó cuèí ndèhe-ndo sá sàndáá iní cue ñáyiú-áⁿ nchaa tnúhu ní càháⁿ ndí, dico ñá túú cuìní-ndó ndìxi cuéchi iní-ndó cuendá nchaa sá cuèhé sá dúhá quide-ndo cuendá tnúhu ní càháⁿ ndí —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

*Cuendá cue téé cuihna iní-xi
(Mr. 12:1-12; Lc. 20:9-19)*

33 Te xăhaⁿ tucu Jesús xii-güedé:

—Cundedóho-ndo na cāni tucu-í ingá cuendú núú-ndó cuendá tecú tnùn-í-ndó tnũhu cāháⁿ-í. ĩⁿ tée ní nacúxi-dé mee-ni yòho yaha stilé núú ñúhú-dě, te ní chidoco-dě cuendá sá vǎ cúú dàñú, te ní cadúha-dé núú quíhni-dě ndéhé yoho yàha stilé-áⁿ òré ná cùu, te ní cadúha-dé ĩⁿ xító dùcúⁿ núú cáundòdo cue tée coto nchaa yoho yàha stilé-áⁿ.

’Te ní sáá ĩⁿ nduu quèe-dé quíngaca cuu xica-dě te ní dándõ ndaha-dě sá ñ xitu-dé-áⁿ xii ĩⁿ ũú cue tée xìní tnáhá ndìhi-dé cuendá cada chiuⁿ-güedé, te ní ndatnúhu-güedé sá òré ná cúú te cuu cuendá dava-güedé, te ducaⁿ te ní quee-dé cuáháⁿ-dé. 34 Te sáta ñ sáá nduu ñ cuu ndéhé nchaa yoho yàha stilé sá ñ xitu-dé-áⁿ, te ní xáhaⁿ-dě xii ĩⁿ ũú cue tée xìnu cuechi núú-dě: “Chí cuáháⁿ cácaⁿ-ndó sǎ cúú cuendá-í núú cuè tée ní dándõ ndaha-í nchaa yoho yàha stilé sá ñ xitu-í”, cāchí-dé xăhaⁿ-dě xii-güedé.

35 Te cue tée ní dándõ ndaha-dě nchaa yoho yàha stilé sá ñ xitu-dé-áⁿ ñ tñi-güedé cue tée xìnu cuechi núú-dě-áⁿ, te ĩⁿ-dé ní can-igüedé, te ĩⁿ-dé ní sahani ñaha-güedě, te ingá-dé ní sãñaha-güedě yúú. 36 Te tée ní xitu yoho yàha stilé-áⁿ ñ tendaha-dě titní-gá tucu cue tée xìnu cuechi núú-dě cuáháⁿ-güedé cuángacáⁿ-güedé sá cúú cuendá-dé núú cuè tée ní dándõ ndaha-dě sá ñ xitu-dé-áⁿ, dico ñi-ni ducaⁿ ñ quide ñaha cuè tée-áⁿ xii cue tée xìnu cuechi núú-dě-áⁿ.

37 ’Te tée cùu xítóhó nchaa yoho yàha stilé-áⁿ ñ sani iní-dé: “Váha-gá ñũ tendaha-ĩ déhe-í-a núhú-dé, chí òré quini ñáhá-güedě xii-dé te canehe-güedé sá yíñũhu núú-dě”, duha ní sani

iní-dé. Te ní tendaha-dě déhe-dé cuánuhú-dé.
³⁸ Dico òré ní xiní cue téé guède chiuⁿ-áⁿ dēhe
 téé cùu xítóhó nchaa yoho yàha stilé-áⁿ, te ní
 xítnáha-güedé: “Tée-ǎⁿ téé véxi nduu táhú ñuhu-a
 ndihi nchaa sá cáá nǔú-xi, dico cahni-o-dě te
 mee-o nduu táhú-ó sǎ ndúú táhú-dě”, cǎchí-güedé
 xítnáha-güedé. ³⁹ Te ní tñi-güedé téé-áⁿ te ndèca
 ñaha-güedé cuáháⁿ ñⁿ xio yuhu ñuhu-áⁿ, te ní sahni
 ñaha-güedě xii-dé —duha cuáháⁿ cuèndú ní cani
 Jèsús núú-güedě.

⁴⁰ Te ní xáhaⁿ tùcu Jèsús xii-güedé:

—¿Te nchòhó sa cùtnuní iní-ndó nǎsa cada ñaha
 xítóhó ñuhu-áⁿ xii cue téé-áⁿ ñǎ? —cǎchí-gá xǎhaⁿ-gǎ
 xii-güedé.

⁴¹ Te cue téé-áⁿ ñǎ xáhaⁿ-güedě xii-gá:

—Tée cùu xítóhó ñuhu-áⁿ nǔhú-dé, te vá cúndàhú
 iní-dé cue téé cuihna ìní-xi-áⁿ chi cahni ñaha-dě
 xii-güedé, te dándóo ndaha-dě ñuhu-dé xii cue
 téé cùtnuní iní-dé cada ndáá cuèndá ndi tnahá
 cúúⁿ nděhé nchaa yoho yàha stilé sá ñǎ xitu-dé-áⁿ
 te cuáñaha-güedě xii-dé sá cúú cuèndá-dé —
 cǎchí-güedé xǎhaⁿ-güedě xii-gá.

⁴² Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Te nchòhó, náa ñǎ túú dàcuaha-ndo núú tütú Yǎ
 Ndiǒxí núú cǎchí-xi:
 Yúú sǎ ñǎ dáquéé tǐhú cue téé dàcaa vehe, ní cuu-xi
 yúú cúnù vitna.

Chi mee Dǔtú Ndiǒxí ducaⁿ ñǎ cǎchí-gá cunduu, te
 cùu-xi ñⁿ sá ìo cùñúhu-o vitna.

Duha cǎchí-xi núú tütú-gá. ⁴³ Te duha cǎháⁿ-í chi
 Yá Ndiǒxí cada-gá te vá ñihí-ndó tñuhu ndee iní
 cundecu ndihi-ndo cuèndá ndíhu ndaha ñàha-gá
 xii-ndo, chi tñuhu ndee ìní-áⁿ cundecu ndihi cue

ñáyiú cada ndáá cuèndá ndíhu ndaha ñàha Yá Ndiöxí xii-yu. ⁴⁴ Te yúú sã cúnùu-án cúú-xí yũhú, te nchaa ñáyiú ñá túú tn̄i tnúhu-í cùú-yu dàtná ìⁿ ñáyiú ndúa núú yũú-ãⁿ te tnàhnú duúⁿ-yu, àdi núú na tàú ñáhá-xí xii-yu, te dacàchi duuⁿ ñaha-xi — cachí-gá xãhaⁿ-gã xii-güedé.

⁴⁵ Te sá dúcáⁿ ndùu cuendú ní cani Jèsús te cue téé cùu dútú cúnùu-án, ndihì cue téé cùu fariséú ní cutnùní iní-güedé sá cuèndá-güedé ní cáháⁿ-gá.

⁴⁶ Te ní cuiní-güedé tn̄i ñaha-güedé xii-gá òré-án dico ñá túú ní cùyi-güedé, chi ní yùhú-güedé cue ñáyiú, chi ní cutnùní iní-yu sá cúú-gã ìⁿ téé càháⁿ tnúhu Yá Ndiöxí.

22

Cuèndá ìⁿ vico tnãndaha

¹ Te Jèsús ní nguíta tucu-gá cání-gã ingá cuendú núú-güedé, te xãhaⁿ-gã:

² —Na càni tucu-í ingá cuendú núú-ndó cuèndá tecú tnùní-ndó nàcuáa cada-xi òré ndíhu ndaha ñàha Yá Ndiöxí xii ñáyiú. ìⁿ téé yindaha ñaha xii ñáyiú ní quide-dé ìⁿ vico ní dátñãndaha-dé déhe ducuⁿ-dé. ³ Te ní tendaha-dé cue téé xinu cuechi núú-dé cuáháⁿ-güedé cuángana-güedé cue ñáyiú sa ní cáháⁿ-dé cuhuⁿ vico, dico ñáyiú-án ñà túú ní cuiní-yu quíhíⁿ-yu. ⁴ Te ní xáhaⁿ tùcu-dé xii dava-gá cue téé xinu cuechi núú-dé: “Quíhíⁿ-ndó cũñaha-ndo xii cue ñáyiú sa ní cáháⁿ-í cuhuⁿ vico sá sã ní quide túha-í sá cáxí-yu, te sa ní sahní-í ndicutu ndihì nchaa dava-gá quiti ní dánúcuĩhnu-í, te nchaa sa ní quide túha-í, te na quixí-yu cuhúⁿ-yu vico càchí-í cúñaha-ndo”, càchí-dé xãhaⁿ-dè xii cue

tée xìnu cuechi núú-dě-án. ⁵ Dico ni ìn ñáyiú ní cáháⁿ-dé-án ñà túú ní cuíní-yu quíhíⁿ-yu cuhúⁿ-yu vico. Chi ìn-yu ní sáháⁿ-yu ní quide chiúⁿ-yu núú ñúhǔ-yu, te ìngá-yu ní sáháⁿ-yu ní nadìcò-yu núú nándì cùu ndáhú quídě-yu. ⁶ Te dava-gá-yu ní tníⁿ-yu dava cue tée xìnu cuechi núú tǔe quide vico-án, te ní canìhá-yu ndéé ní sahnì ñàhá-yu xii-güedé. ⁷ Te tée yìndaha ñaha xii ñáyiú quide vico-án ñǐ cudééⁿ víhí-dě sá dúcáⁿ ñǐ quidé-yu, te ní tendaha-dě cue sandàdú-dé ní sáháⁿ-güedé ní sahnì-güedé cue ñáyiú ducaⁿ ñǐ quide-án, te ní sahmì-güedé nchaa vehe càa ñuú-yu. ⁸ Te sátá dúcáⁿ te ní xáhaⁿ-dě xii dava-gá cue tée xìnu cuechi núú-dě: “Nchaa sa ndècu túha, te cue ñáyiú ní cáháⁿ-í cuhuⁿ vico-a ni cùu ñá túú-gǎ tàù-yu sá cúhǔⁿ-yu. ⁹ Te chí cuàháⁿ nděni ní cuu te cáháⁿ-ndó nchàa ñáyiú na nàníhí-ndó ìchi na quixí-yu cuhúⁿ-yu vico-a”, càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii-güedé. ¹⁰ Te cue tée xìnu cuechi-án ñǐ quee-güedé cuáháⁿ-güedé, te ní cáháⁿ-güedé nchaa ñáyiú ní naníhí-güedé ìchi, te cuěi ñáyiú váha ìní-xi, te cuěi ñáyiú cuìhna ìní-xi, te ní chítǔ-yu núú cúú vico-án.

¹¹ Te sátá dúcáⁿ te tée yìndaha ñáyiú quide vico-án ñǐ quíhu-dé xití vehe ní xíndéhé-dě cue ñáyiú ñùhu vico-án, te ní xiní-dé ìn tée ñùtnahá tnuú-yu te ñá túú càa dóó-dě dàtná cáá dǔó níhnú cuè ñáyiú ñùhu vico-án. ¹² Te ní xáhaⁿ-dě xii tée-án: “¿Táta, nása ní cuu cuánguìhu-ǒ iha, te ñá túú càa dóó-n dàtná cáá dǔó níhnú cuè ñáyiú ñùhu vico tnándaha-ì?”, càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii tée-án. Dico tée-án ñà túú ní ñíhí-dě tnuúhu cáháⁿ-dé. ¹³ Te tée yìndaha ñáyiú quide vico-án ñǐ xáhaⁿ-dě xii cue

ñáyiú xìnu cuechi núú mèsá: “Chí tníí tǝ-án te dacùtu-ndo-dé, te queñuhu-ndo-dě ná quihíⁿ-dé cundecu-dé ìⁿ xichi núú néé nǔú ïo ndoho-dé, te yàcáⁿ ío ndáhyú-dé te dicó rúhñú-nǎ cuu núhu-dé sá sàtú iní-dé sá ndóhó-dě”, cächí-dé xǎhaⁿ-dě xii cue ñáyiú xìnu cuechi núú mèsá-án. ¹⁴ Te duha ndùu cuendú cǎháⁿ-í chi ío cuéhé ñáyiú cǎháⁿ ñáhá Yǎ Ndiǒxí xií-yu, dico sacú-ni-yu nduu táhǔ-yu cundecú-yu ndihí-gǎ —cächí-gǎ xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Cuendá impuèstú

(Mr. 12:13-17; Lc. 20:20-26)

¹⁵ Te cue téé cùu fariséú ní sáháⁿ-güedé ìⁿ xichi ní ndatnúhu-güedé nàcuáa cada-güedé daticánuu-güedé Jèsús núú tnǔhu cǎháⁿ-gǎ cuendá ducaⁿ ñihí-güedě nàcuáa cada-güedé cacáⁿ cuéchi-güedé cuendá-gǎ. ¹⁶ Te ní tendaha-güedě ìⁿ ũú cue téé cùndihí-güedé, ndihí cue téé cùndihí té Hèrodés cuáháⁿ-güedé núú ndécú Jèsús. Te òré ní quexìo-güedé núú ndécú-gǎ, te ní xáhaⁿ-güedě xii-gǎ:

—Mèstrú, ñihí-ndí tnúhu sá ïo ndáá cǎháⁿ-n, te cǎháⁿ ndáá-n nàcuáa cǎháⁿ Yǎ Ndiǒxí cundecu-o ñuyíú-a, te cuèi ndéda-ni cǎa ñáyiú ìⁿ-ni cǎháⁿ-n ndihí-yu chi ñǎ túú quide cuendá-n cuèi ná ñáyiú cùú-yu. ¹⁷ Te cachí tnúhu xii-ndí, núu váha-ni quide-ndí sá chǎhu-ndí té Cèsár téé ío cùnuu cuendá impuèstú án ñáhá —cächí-güedé xǎhaⁿ-güedě xii-gǎ.

¹⁸ Dico Jèsús ní cutnùní iní-gǎ sá xító ndéé ñáhá-güedé xii-gǎ, núu ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Nchòhó cue téé dándahú méé-xí sǎ quidé ndǎá te ñǎ ndǎá sǎ quidé ndǎá-ndó, ¿ná cuendá xító ndèé ñáhá-ndó xì-í? ¹⁹ Chí dánèhé ñáhá xì-í ìⁿ

díhúⁿ sǎ chǎhu-ndo cuèndá impuèstú nõu nása càa
—cachí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Te ní dánèhé ñáhá-güedě xii-gá ìⁿ díhúⁿ sǎ nání
dènariú. ²⁰ Te òré ní xiní-gá díhúⁿ-ǎⁿ te ní xícáⁿ
tnúhú-gǎ núú-güedě, te xǎhaⁿ-gǎ:

—Chí càchí tnúhu yoo núú-xi ndèé ndìhì yoo
dìu-xi ndeé —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

²¹ Te ní xáhaⁿ-güedě xii-gá:

—Núú tǎ Cèsár ndèé ndìhì dìu-dé —càchí-güedé
xǎhaⁿ-güedě xii-gá.

Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Te núu ducaⁿ te chí nácuǎha té Cèsár sá cúú
cuèndá-dé, te sá cúú cuèndá méé Yǎ Ndiòxí te xiǎⁿ
nacuáha-ndo-gǎ —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

²² Te cue téé-áⁿ ìo ní cuñúhu-güedé sá dúcáⁿ nǐ
cáháⁿ-gá, te ní natnì-güedé ichi cuánuhú-güedé.

Cuèndá cue ñáyiu ndoto

(Mr. 12:18-27; Lc. 20:27-40)

²³ Te dìu-ni nduu-ǎⁿ nǐ quexìo ìⁿ úú cue téé cùu
saducéú núú ndécú Jèsús. Te cue téé-áⁿ ñà túú
sàndáá iní-güedé sá ndótó cuè ñáyiu ní xíhí, te ní
xáhaⁿ-güedé xii-gá:

²⁴ —Mèstrú, ndíi Moisés ní cachí ndíi sá nõu ìⁿ
téé ndècu ñadìhí-xi cuú-dé te quendóo ñadìhí-dé,
te núu ñà túú dǎhe-dé ní xǎo ndìhì-aⁿ te téé cùu
ñaní-dé naqueheⁿ-dé ñaha ní quendóo quèé-áⁿ
cuèndá coo déhe-dé ndìhì-aⁿ cuèndá ñaní-dé téé
ní xíhí-áⁿ. ²⁵ Te ñuú-ndí-a ní xíndecu úsá tnàhá
cue téé mee-ni ndì ñaní-güedé. Te téé díhna ní
níhí ñadìhí-dé te ñà túú ní cùdí-dé cundecu-dé chi
ní xíhí-dé, te ni ìⁿ déhe-dé ñà túú ní xǎo ndìhì
ñadìhí-dé-áⁿ. Te téé cùu úú ní nàqueheⁿ-dé ñaha ní

quendóo quèé-áⁿ. ²⁶ Dico ní xíhí tucu-dé, te ni ìn tucu déhe-dé ñá túú ní xõ ndihí ñaha-áⁿ, te ðiu-ni ducaⁿ ñí yáha téé cùu uní, te ní xínu ndi ùsá-güedé ní cándeca ñaha-güedě xii ñaha-áⁿ dico ðiu-ni ducaⁿ ñí xíhí-güedé. ²⁷ Te ndéé núú ñí ndihí-ná te ní xíhí tnàhá ñadìhí-áⁿ. ²⁸ Te na sàá nduu ndòto-güedé ndihí ñaha-áⁿ, ¿te ndědacàa-güedé ñadìhí-güedé cuu-aⁿ-i? Chi ndi ùsá-güedé ní cándeca ñaha-güedě xii-aⁿ —càchí-güedé xăhaⁿ-güedě xii-gá.

²⁹ Te Jësús ní xáhaⁿ-gă xii-güedé:

—Ní xíta nchòhó tnúhu càháⁿ-ndó, chi ñá túú xíní-ndó nàcuáa càháⁿ Yă Ndiõxí núú tütú-gá, te ni ñá túú cùtnuní iní-ndó sã díú-gă ndácú-gă quidé-gă nchaandí tühú sá văha. ³⁰ Te na càchí tnúhu-í xii-ndo sã òré ná sàá nduu ndòto nchaa ñáyiu ní xíhí, te dává-áⁿ vă yõo-gá dasaⁿ dēhe yoco-xi chi vá yõo-gá candeca tnàha, chi cuu-ná-yu dàtná cue espíritú xínú cuèchi núú Yă Ndiõxí. ³¹ ¿Te náa ñá túú quide cuendá-ndó nàcuáa càháⁿ Yă Ndiõxí núú tütú-gá núú càháⁿ-gá cuendá cue ñáyiu ní xíhí-ăⁿ? Te duha càchí-gá: ³² “Yúhú cùu-í Ndiõxí tē Àbrahám, ndihí té Isàác, ndihí té Jàcób”, duha càchí-gá núú tütú-gá. Te cue téé-áⁿ chi cuèi ní xíhí-güedé núú ñùyíú-a, dico sá cùú-xí Yă Ndiõxí chi ndècu vívú-ni-güedě. Chi ðiu-gá cùú-gă Ndiõxí mee-ni cuè ñáyiu xñdecu vívú, te ñá túú cùu-gá Ndiõxí cue ñáyiu ñá túú ndècu vívú —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-güedé.

³³ Te sá dúcáⁿ ñí cáháⁿ-gá ní xii-gá cue téé-áⁿ, te ío ní cuñúhu nchaa ñáyiu cuendá sá ío váha ndùu tnúhu ní cáháⁿ-gá.

Tnúhu sá ïo-gá cúnùu
(Mr. 12:28-34)

³⁴ Te cue tée cùu fariséú ní xiní-güedé ní sadí Jèsús yuhu cue tée cùu saducéú, chi ñá túú ní ñíhí-gǎ-güedé tnúhu cúñaha-güedě xii-gá, te cue tée cùu fariséú-án ñí natacá-güedé te cuáháⁿ-güedé núú ndécú Jèsús. ³⁵ Te ìⁿ tée cùu fariséú-án ïo váha cùtnuní iní-dé nàcuáa ndùu nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés te xito ndeé-dé Jèsús, te xáhaⁿ-dě xii-gá:

³⁶ —Mèstrú, cachí tnúhu ndědacàa tnúhu sá ñí chídó tnùní ndíi Moisés ío-gá cúnùu cada-o —cachí-dé xáhaⁿ-dě xii-gá.

³⁷ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-dé:

—Duha càháⁿ tnúhu sá ïo-gá cúnùu: “Cuu iní-ndó Dütú Ndiöxí Yaá cúú Ndiöxí-ndó ñè yuhu ñí iní-ndó, te caní iní-ndó càda-ndo datná cuíní mée-gǎ, te mee-ñí tnúhu váha caní iní-ndó nàcuáa cuu vii cuu váha-ndo nǔú-gǎ”, ³⁸ duha càháⁿ tnúhu sá ïo-gá cúnùu. ³⁹ Te duha càháⁿ tucu ìngá tnúhu cùu úú sá ïo cùnùu, te sa yatni ìⁿ-ni cùu-xi ndíhi tnúhu díhna nuu, te càchí-xi: “Cuu iní-ndó tnàha ñáyíu-ndo datná cúú iní-ndó mée-ndo”, duha càháⁿ tnúhu cùu uú-áⁿ. ⁴⁰ Te cuèndá úú tnúhu-a ní cáa nchaa tnúhu ní cáháⁿ ndíi Moisés nàcuáa cada ñáyíu, te ñíu-ñí cuèndá úú tnúhu-a ní cáa tnúhu ní cáháⁿ nchaa cue tée ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiöxí ndeé sanaha —càchí-gá xáhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Yoo cùu Xítohó Jesucristú
(Mr. 12:35-37; Lc. 20:41-44)

⁴¹ Te ndècu ducaⁿ-ñí cue tée cùu fariséú núú ndécú Jèsús. ⁴² Te ní xícáⁿ tnúhú-gǎ núú-güedě, te xáhaⁿ-gǎ:

—Cuíní-í cachí tnúhu-ndo yòo déhe-xi cùu Cristú Yaá tendaha Yă Ndiöxí quixi ñuyíú-a —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-güedé.

Te ní xăhaⁿ-güedě xii-gá:

—Déhe ndíi Dàvíí cùú Yàá-áⁿ —càchí-güedé xăhaⁿ-güedě xii-gá.

⁴³ Te Jèsús ní xăhaⁿ-gă xii-güedé:

—¿Te nása càchí-tu-ndo sá dēhe ndíi Dàvíí cùú Cristú Yaá tendaha Yă Ndiöxí quixi ñuyíú-a, te mee ndíi Dàvíí-áⁿ nǐ dácáhú ìní ñáhá Espíritú Yă Ndiöxí xii ndíi, te ní cachí ndíi sá Cristú Yaá tendaha Yă Ndiöxí quixi ñuyíú-a cùu-gá Xítohó ndíi? Te duha ní cachí ndíi:

⁴⁴ Dútú Ndiöxí ní xăhaⁿ-gă xii Yaá cùú Xítohó-í:

“Ngóo xio cùha-í, te yúhú cada-í te nchaa sá cùú ũhú ìní ñáhá xii-n canehe-xi sá yíñùhu núú-n.”

Duha ní xăhaⁿ Dútú Ndiöxí xii Yaá cùú Xítohó-í, càchí ndíi. ⁴⁵ ¿Te nása cùu Cristú déhe ndíi Dàvíí, te mee ndíi ní cachí ndíi sá cùú-gă Xítohó ndíi? —càchí Jèsús xăhaⁿ-gă xii-güedé.

⁴⁶ Te ní ñⁿ-güedé ñá túú-gă ní ñíhí-güedě tnúhu cúñaha-güedě xii-gá. Te ndéé nduu-ăⁿ ñà túú-gă ní cùyí-güedé ná tnúhu cắcáⁿ tnúhú-güedě núú-gă.

23

Jèsús càháⁿ-gá cuendá cue tée cùu fariséú ndíhi cuendá cue tée dàcuaha ñaha xii ñáyiu

(Mr. 12:38-40; Lc. 11:37-54; 20:45-47)

¹ Te Jèsús ní cáháⁿ ndodo-gá núú nchaa ñáyiu, ndíhi núú cuè tée xica cuu ndíhi-gá, te xăhaⁿ-gă:

² —Cue tée dàcuaha ñaha xii ñáyiu nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés, ndíhi cue tée cùu fariséú

ndécú ndìhi-güedé tnúhu ndee ìní cáháⁿ-güedé nchaa tnúhu sá nǐ chídó tnùnǐ ndíi Moisés-áⁿ.
³ Te cada-ndo nàcuáa dānehé ñáhá-güedě xii-ndo, dico vá cádá-ndó dàtná xǐquide-güedé, chi tucu ndùu tnúhu càháⁿ-güedé, te tucu quide-güedé. ⁴ Te quide-güedé dàtná quidé ñáyiú dācuido ìⁿ tnahá ñáyiú-xi ìⁿ sá ïo véé, te mée-yu ni lùha ñá túú cuíní-yu cuidó-yu. Te ducaⁿ sǎtnahá-xi cùu-güedé chi dānehé ñáhá-güedě xii-ndo nàcuáa cada-ndo, dico mee-güedě chi ni lùha ñá túú cuíní-güedé cada-güedé nàcuáa dānehé ñáhá-güedě xii-ndo. ⁵ Te mee-ni ndùcu-güedé nàcuáa quide-güedé cuendá quíní ñáyiú sá ïo cùu cahnu-güedé. Te ndèé xindá sá ndèé ìⁿ ũú tnúhu Yá Ndiǒxí tneé-güedé ndìhi ndaha-güedé, te tnàhá ìní-güedé sá ïo-gá cunduu quèhéⁿ xindá-áⁿ dācúxí xindá dava-gá ñáyiú. Te tnàhá tucu ìní-güedé sá ïo-gá cunduu nàni núú dǒó sácũhnu-güedé dācúxí dǒó sácũhnu dava-gá-yu. ⁶ Te ndi tnahá òré sácǒo vico, òré quíhu-güedé mèsá caxi-güedé te ïo-gá cúdǐ ìní-güedé cunucóo-güedé núú xilè núú sácǒo cue téé cùnuu-gá, te ñu-ni ducaⁿ quide tucu-güedé cuèi xití veñúhu. ⁷ Te nchaa núú xicá cùu-güedé cuíní-güedé sá ndìhi tnúhu yiñùhu cáháⁿ ndìhi ñaha ñáyiú xii-güedé, te cuíní tucu-güedé sá cũñahá-yu xii-güedé mèstrú.

⁸ 'Dico nchòhó vá cũñaha-ndo xii ñáyiú sá cũñahá-yu mèstrú xii-ndo, chi nchòhó ìⁿ-ni cùu-ndo ndecu-ndo, chi ducaⁿ ìⁿdii-ni yúhú Yaá ní tendaha Yá Ndiǒxí véxi ñuyíú-a cùu-í Mèstrú ndécú ndìhi ñaha-í xii-ndo. ⁹ Te ìⁿdii-ni Dútú Ndiǒxí Yaá ndécú àndiú cuu-gá Tátá-ndó, núu xíáⁿ vá càháⁿ-ndó sǎ dàva cue téé ñuyíú-a cùu-güedé

tătă-ndó. ¹⁰ Te ni vǎ cání ìní-ndó càda-ndo nacúaá cáháⁿ ñáyiú sá cúnùu-ndo, chi #ⁿdìi-ni yúhú Crístú Yáá ní tendaha Yǎ Ndiǒxí véxi ñuyíú-a cùnuu-í. ¹¹ Te ñáyiú ío-gá cúnùu ndecu ndihi-ndo, ñáyiú-áⁿ cúǔ-yu ñáyiú xínu cuechi núú-ndó. ¹² Te nchaa ñáyiú quide cahnu mee-xi ñáyiú-áⁿ vǎ cúǔ-yu ñáyiú cùnuu, te nchaa ñáyiú ñá túú quide cahnu mee-xi ñáyiú-áⁿ cunúú-yu.

¹³ "Te nchòhó cue tée dàcuaha ñaha xii ñáyiú nchaa tnúhu ní chídó tnùnì ndíi Moisés, ndihi nchòhó cue tée cùu fariséú, cùu-ndo cue tée ío dándahú méé-xí sǎ quidé ndǎá te ñá ndǎá sá quidé ndǎá-ndó, te ndàhú ní cuu-ndo chi sàdí-ndó ìchi ñáyiú ñá dáñá-ndó ndǎhu ndaha ñàha Yá Ndiǒxí xií-yu, te ni mèe-ndo ñá túú quide-ndo nacúaá ndǎhu ndaha ñàha-gá xii-ndo, te ni dàva-gá cue ñáyiú cuìní sá ndǎhu ndaha ñàha-gá xií-yu ñá dáñá-ndó.

¹⁴ "Te nchòhó cue tée dàcuaha ñaha xii ñáyiú nchaa tnúhu ní chídó tnùnì ndíi Moisés, ndihi nchòhó cue tée cùu fariséú, cúú-ndó cuè tée ío dándahú méé-xí sǎ quidé ndǎá te ñá ndǎá sá quidé ndǎá-ndó, te ndàhú ní cuu-ndo chi quèndeé-ndó vèhe cue ñáyiú quèé, te ío naha cáháⁿ ndihi-ndo Yǎ Ndiǒxí cuèndá cuìní-ndó sǎ vǎ yǒ cutnùnì ìní-xi nàcuáa quide-ndo. Te sá dúcáⁿ quide-ndo te ío-gá ndoho-ndo nǔú ùhú núú ndàhú dàcúúxí dàva-gá ñáyiú.

¹⁵ "Te nchòhó cue tée dàcuaha ñaha xii ñáyiú nchaa tnúhu ní chídó tnùnì ndíi Moisés, ndihi nchòhó cue tée cùu fariséú, cúú-ndó cuè tée ío dándahú méé-xí sǎ quidé ndǎá te ñá ndǎá sá quidé ndǎá-ndó, te ndàhú ní cuu-ndo chi sàhni ìní-ndó

cuăháⁿ-ndó nděni ní cuu dàcaháⁿ-ndó ñăyiu cuendá cuìní-ndó tnǎ-yu ichi ndècu-ndo. Te òré ná xǐnu iní-yu tnǎ-yu ichi ndècu-ndo-áⁿ te uuⁿ-gá cuíta ni-hnú-yu dàcúúxí mèe-ndo.

16 Te nchòhó cúú-ndó datná cue ñăyiu cuàá, chi ñá cútnùní iní-ndó nàcuáa canu ichi-ndo ñăyiu, te ndàhú ní cuu-ndo chi càchí-ndó: “Ǧⁿ ñăyiu na càcunehe veñúhu càhnu sá ïo cùnuu oré cuìní-yu cutnùní iní tnàha ñăyiú-yu sá ndàá cadá-yu ǧⁿ sá sání iní-yu cadá-yu, te vá cúú cuěchi xií-yu cuěi vá cadă-yu. Dico núu na càcu nehé-yu dǐhúⁿ cuàáⁿ yǐhí xǐtí veñúhu-áⁿ te cuu cuěchi xií-yu te núu vá cadă-yu sá ñǐ cachí-yu cadá-yu”, duha càchí-ndó.

17 ǧⁿNchòhó cúú-ndó cuè tée ïo ñǐ dǐquí-xi, te cùu-ndo datná cue ñăyiu cuàá chi ñá tècú tnùní-ndó! Te vá càchí-ndó sǎ ïo-gá cùnùu dǐhúⁿ cuàáⁿ dàcúúxí veñúhu, chi dǐu cuendá veñúhu-áⁿ ñǐ cuu íí dǐhúⁿ cuàáⁿ-áⁿ. 18 Te càchí tucu-ndo: “Ǧⁿ ñăyiu na càcunehe xító núú sácòdó sǎ ndúú tǎhú Yă Ndiǒxí òré cuìní-yu cutnùní iní tnàha ñăyiú-yu sá ndàá cadá-yu ǧⁿ sá sání iní-yu cadá-yu, te vá cúú cuěchi xií-yu cuěi vá cadă-yu, dico núu na càcu nehé-yu sá ndúú tǎhú Yă Ndiǒxí yódó núú xǐto-áⁿ te cuu cuěchi xií-yu te núu vá cadă-yu sá ñǐ sani iní-yu cadá-yu”, duha càchí-ndó. 19 ǧⁿTe cùu-ndo cue tée ïo ñǐ dǐquí-xi, te cùu-ndo datná cue ñăyiu cuàá chi ñá tècú tnùní-ndó! Te vá cání iní-ndó sǎ ïo-gá nándǐhǐ sá ndúú tǎhú Yă Ndiǒxí sácòdó núú xító núú sácòdó tnàhí sá ndúú tǎhú-gǎ-áⁿ dàcúúxí mèe xító-áⁿ. 20 Chi nchaa ñăyiu ducaⁿ càcunehe xító-áⁿ, te tnàhá-ni sá yódó núú-xi càcu nehé-yu òré ducaⁿ càháⁿ-yu. 21 Te nchaa ñăyiu ducaⁿ càcunehe veñúhu

càhnu sá ïo cùnuu te ñá díú mèe-ni veñúhu càcu nehé-yu òré ducaⁿ càháⁿ-yu, chi tnàhá-ni Yá Ndiõxí Yaa cúu cuendá veñúhu-áⁿ cáciu nèhé-yu òré ducaⁿ càháⁿ-yu. ²²Te nchaa ñáyiú cìcunehe andiu cuendá cutnùnì iní tnàha ñáyiú-yu sá ndàá cadá-yu ìⁿ sá sání iní-yu cadá-yu, te ñá díú mèe-ni andiu cacu nehé-yu chi tnàhá-ni núú núcõo Yá Ndiõxí táxí tnùnì-gá cáciu nèhé-yu òré ducaⁿ càháⁿ-yu, te tnàhá mée-gá cáciu nèhé-yu òré ducaⁿ càháⁿ-yu.

²³ "Te nchòhó cue tée dàcuaha ñaha xii ñáyiú nchaa tnúhu ní chídó tnùnì ndíi Moisés, ndíhi nchòhó cue tée cùu fariséú, cúu-ndó cuè tée ío dàndahú mée-xí sá quidé ndáá te ñá ndàá sá quidé ndáá-ndó. Te cuèi núú ùxí xichi yúcu mენტá ñihí-ndó, te sãñaha-ndo ìⁿ xichi xii Yá Ndiõxí, te díu-ni ducaⁿ quide-ndo yúcu nání ànís, ndíhi yúcu nání còminú, dico ndàhú ní cuu-ndo chi ñá túú quide cuendá-ndó nàcuáa càháⁿ nchaa tnúhu sá ïo-gá cúnùu sanu ichi ñaha xii-ndo, te tnúhu-áⁿ càchí-xi sá ïo xini ñuhu-xi cada ndáá-ndó cùndecu-ndo, te cundàhú iní-ndó cuè tnaha ñáyiú-ndo, te quindáá iní-ndó Yá Ndiõxí, te cada-ndo nchàa nacuáa ndùu tnúhu càháⁿ-ndó, te nchaa tnúhu-áⁿ cúu-xí tnúhu sá ïo cùnuu xini ñuhu-xi cada-ndo nacuáa càháⁿ-xi, dico vá dáñá ndéé-ndó càda-ndo nchaa dava-gá nàcuáa càháⁿ tnúhu sá sánú ìchi ñaha xii-ndo. ²⁴ ¡Te nchòhó cúu-ndó dàtná cue ñáyiú cuáá, chi ñá túú cùtnunì iní-ndó nàcuáa canu ichi-ndo ñáyiú, chi quide cuendá-ndó mèe-ni nchaa tnúhu sá ñà túú ïo cùnuu, dico nchaa tnúhu sá ïo-gá cúnùu xini ñuhu-xi cada cuendá-ndó ñà túú quide cuendá-ndó!

²⁵ "Te nchòhó cue tée dàcuaha ñaha xii ñáyiú

nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés, ndíhi nchòhó cue téé cùu fariséú, cùu-ndo cue téé ío dándahú méé-xí sǎ quidé ndǎá te ñá ndǎá sǎ quidé ndǎá-ndó. Te ndàhú ní cuu-ndo chi cùu-ndo datná cue ñáyiú nàquete sǎtá-ni tàsáⁿ ndíhi sǎtá-ni cǒhó te xití-xi càndehe caduha-ni. Te ducaⁿ sǎtnahá-xi cùu-ndo chi mee-ni sǎ ndécú ndíhi tnahá ñáyiú-ndo ñùhu iní-ndó, te nándi dándahú-ndǒ-yu te quèheⁿ-ndo sǎ ndécú ndíhi-yu. ²⁶Te nchòhó cue téé cùu fariséú, cúú-ndó dàtná cue ñáyiú cuàá, chi ñá túú cùtnuní iní-ndó nàcuáa ndúu sǎ quidé-ndó. Te ío xini ñuhu-xi sǎ cádá-ndó nàcuáa ndúu ndoo ndúu nine iní-ndó cuèndá ndacu-ndo càda-ndo sǎ vǎha, te xǎⁿ nùu chí cádá dàtná xiquide ñáyiú nàquete ndaa xití tàsáⁿ ndíhi ndàa xití cóhó.

²⁷ Te nchòhó cue téé dàcuaha ñaha xii ñáyiú nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés, ndíhi nchòhó cue téé cùu fariséú, cùu-ndo cue téé ío dándahú méé-xí sǎ quidé ndǎá te ñá ndǎá sǎ quidé ndǎá-ndó. Te ndàhú ní cuu-ndo chi cùu-ndo datná núú yíndǔxi ndíyi núú nì cuáha vii te ní nacáhyú sǎ cuixíⁿ, dico xití yaú-áⁿ chi càndehe caduha chi mee-ni yiqui ndíyi ñùhu. ²⁸ Te ducaⁿ sǎtnahá-xi cùu-ndo chi sànuu sǎ cúú-ndó cuè téé vǎha dico iní-ndó chi mee-ni sǎ cuèhé sǎ dúhá ñùhu, te ío dándahú-ndó mèe-ndo sǎ quidé ndǎá-ndó te ñá ndǎá sǎ quidé ndǎá-ndó.

²⁹ Te nchòhó cue téé dàcuaha ñaha xii ñáyiú nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés, ndíhi nchòhó cue téé cùu fariséú, cúú-ndó cuè téé ío dándahú méé-xí sǎ quidé ndǎá te ñá ndǎá sǎ quidé ndǎá-ndó. Te ndàhú ní cuu-ndo chi càdúha-ndo nchàa núú nǐ nguíndǔxi cue téé ní xóo cáháⁿ tnúhu

Yá Ndiöxí ndéé sanaha, te ío vii quìde-ndo nchaa núú sǎ ní cuáha núú yíndüxi cue ñáyu ní quide váha ní xíndecu ñuyíú-a. ³⁰ Te càchí-ndó: “Te núu dícó nchoo ni xíndecu-o cǔtnàhá ní xíndecu cue ñaní tnáhá-ó ndéé sanaha, te vá chítñàhá-ó-güedě cahni-o cuè téé ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiöxí dàvá-áⁿ ní cùu”, duha càchí-ndó. ³¹ Te sá dúcáⁿ càháⁿ-ndó, te xiǎⁿ cǔtnùní sá ííⁿ-ní cùu-ndo ndihi cue ñaní tnáhá-ndó cuè téé ní xíndecu ndéé sanaha, cue téé ní sahani ñaha xì cue téé ní cáháⁿ tnúhu Yá Ndiöxí dàvá-áⁿ. ³² Te núu ducaⁿ te chí dǎxǎnu cava chiuⁿ ní tausaha-güedě.

³³ ;Te nchòhó cúú-ndó cuè téé ío cuihna iní-xi, chi cùu-ndo datná cóo dǎéⁿ! Te nchòhó vá ñihí-ndó nàcuáa cada-ndo cǎcu nihnu-ndo núú ùhú núú ndàhú. ³⁴ Te cuèndá xiǎⁿ nǔu tendaha-í cue téé càháⁿ tnúhu Yá Ndiöxí quixi núú-ndó, ndihi cue téé cùu mestrú danèhé ñáhá xì-ndo tnúhu-gá, ndihi cue téé ío váha cùtnuní iní-xi cuèndá cáháⁿ-güedé tnúhu-gá núú-ndó. Dico nchòhó chi da cùu úhú iní-ndó-güedě, chi dava-güedé cahni-ndo-güedě, te dava-güedé cata caa-ndo-güedě núú cùrúxí, te dava-güedé cani-ndo-güedě xití veñúhu, te ndi tnahá ñuú ndi tnahá ñuú quíhíⁿ-ndó nànducu-ndo-güedé cuèndá cada úhú iní-ndó-güedě. ³⁵ Te sá dúcáⁿ ná càda-ndo, te ndadíquí-ndó cuè téé ní quide ndáá ní xíndecu ní xihí ní sahani ñaha cuè ñaní tnáhá-ndó. Te ndéé ndíi Àbél téé ío váha ní quide ndáá ní xíndecu ní sahani-güedé ndadíquí-ndó, ndihi nchaa dava-gá cue téé ní sahani-güedé, ndihi ndéé ndíi Zacàriá déhe ndii Berèquiás téé ní sahani-güedé ndéé núú ní ndihi-ná ndadíquí-ndó, te ndíi-áⁿ ní

sahni-güedé mei tnùú veñúhu càhnu sá ïo cùnunu ndihì xito núú sácödó sã ndúú tãhú Yã Ndiöxí, te nchaa cue téé-áⁿ ndadíquí-ndó chi dàtná tnúhu mee-ndo nĩ sahni-ndo cuè téé-áⁿ, chi ñu-ni ñaní tnáhá mèe-ndo ducaⁿ ní sahni ñaha xii-güedé. ³⁶ Te na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sã nchàa cue téé ní quide ndáá ní xíndecu ní sahni-güedé, nchaa cue téé-áⁿ ndadíquí nchaa ñáyi ndècu vitna —cachí-gá xãhaⁿ-gã xii-güedé.

*Jèsús càháⁿ-gá cuèndá ñáyi ñuú Jerusalén
(Lc. 13:34-35)*

³⁷ Te xãhaⁿ Jèsús xii ñáyi ñuú Jerusalén:

—Nchòhó ñáyi ñuú Jerusalén sãhni-ndo cue téé ní tendaha Yã Ndiöxí véxi càháⁿ tnúhu-gá núú-ndó, te mee-ni ndihì yúú sãhni-ndó dàva-güedé. ¡Te yúhú titní xito ní cuiní-í coto ñaha-ĩ xii-ndo dàtná quidé nchùxi xito-güedi déhe-güedi sàquihì-güedi xití ndíxíⁿ-güedi, dico nchòhó ñã túú ní cuiní-ndó, te ñu-ni ducaⁿ sãni iní-í ndéé vitna! ³⁸ Te na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sã sã nduu te ío ndàhú yãha ñuú-ndó, te vã cündècu-gá-ndó. ³⁹ Te na càchí tnúhu tucu-í xii-ndo sã vã quini ñáhá-gã-ndó xii-í, dico sã nduu quini ñáhá tucu-ndo, te dàvá-áⁿ cachí-ndó: “Ío càhnu cuu Yaá ní tendaha Dütú Ndiöxí véxi”, duha cachí-ndó —cachí-gá xãhaⁿ-gã xii-yu.

24

*Jèsús càchí-gá sá ngóyó veñúhu
(Mr. 13:1-2; Lc. 21:5-6)*

¹ Te Jèsús ní quee-gá veñúhu càhnu sá ïo cùnunu, te mei òré ní queheⁿ-gá ichi quihíⁿ-gá ñⁿ xichi, te ní

sándehe yatni cue téé xìca cuu ndìhi-gá dǐñi-gá, te xǎhaⁿ-güedě xii-gá:

—Cundehe veñúhu-a nǎ ío váha ní sáá — cǎchí-güedě xǎhaⁿ-güedě xii-gá.

² Te Jèsús ní xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Na cǎchí tñúhu ndáá-í xii-ndo sǎ ncháá sǎ ndéhé-ndó-á vitna saá nduu te vá cündüu-gá-xi dàtná cáá-xí vitna, chi ní ìⁿ-gá yúú vǎ códó nchìhi tna-ha-xi chi ndìhi ngoyo —cǎchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Nàcuáa cada-xi nduu ta cùyatni naa ñuyíú-a

(Mr. 13:3-23; Lc. 21:7-24; 17:22-24)

³ Te Jèsús ní sáá-gá ndìhi cue téé xìca cuu ndìhi-gá yucu Òlívú, te xíaⁿ nǐ ngóo-gá te núú núcõo-gá-án nǐ sáháⁿ cue téé xìca cuu ndìhi-gá, te dayuhu nǐ xǎhaⁿ-güedě xii-gá:

—Cuìní-ndí cachí tñúhu-n nǎ nduu dùcaⁿ cada-xi ngoyo veñúhu cǎhnu sá ío cùnuu, ndìhi nándi cùu sá cáda-xí òré sa ta cùyatni nduu quixi tucu-n ñuyíú-a, ndìhi òré sa ta cùyatni naa-xi —cachí-güedé xǎhaⁿ-güedě xii-gá.

⁴ Te Jèsús ní xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Ío quihi iní-ndó cùndecu-ndo cuendá sá vǎ yõo dandàhú ñáhá xii-ndo. ⁵ Chi ío cuéhé cue téé coo ñuyíú, te danàni-güedé méé-güedé dàtná nání-í, te cachí-güedé: “Yúhú cùu-í Crìstú Yaá ní tendaha Yǎ Ndiõxí véxi ñuyíú-a”, duha cachí-güedé. Te sá dúcáⁿ cǎháⁿ-güedé te ío vai ñáyiú dandàhú-güedé.

⁶ Te níhí-ndó tñúhu nǎá-güedé nděni ní cuu, dico vá yùhú-ndó chi dacuitíí sǎ dúcáⁿ càda-xi, dico vátá sǎá-gá nduu nàa ñuyíú òré ducaⁿ càda-xi. ⁷ Chi cue téé ìⁿ nàcióⁿ nǎá-güedé ndìhi cue téé ìngá nàcióⁿ,

te titní ñúú ngüíta-güedé nàá-güedé, te titní xichi ñuyíú coo tnamá, te titní tucu xichi ñuyíú quixi cuéhé, te titní tucu xichi ñuyíú ïo níhi tnáa. ⁸ Te nchaa xíãⁿ cuu-xi tnúndòho sá vítná vâha váha quèsaha sá cúú-xí cuè ñáyiú xĩndecu ñuyíú.

⁹ Te cue ñáyiú na cùu úhú iní ñáhá xii-ndo cuáha cuèndá ñáhã-yu núú cuè tée cùchiuⁿ cuendá caniha-güedě xii-ndo, te dava-ndo càhni ñaha-güedé, te nchaa ñáyiú cuu úhú iní ñáhã-yu xii-ndo sã cuèndá-í. ¹⁰ Te dàvá-áⁿ ïo vâi ñáyiú dàñã-yu sá sàndáá iní-yu Yá Ndiõxí, te ngóo-yu cuu úhú iní tnáhã-yu, te cuáha cuèndá tnáhã-yu núú cuè tée cùchiuⁿ. ¹¹ Te ío vâi cue tée cachí-güedé sá càháⁿ-güedé tnúhu Yá Ndiõxí te ñá ndáá sá càháⁿ-güedé tnúhu-gá, te ducaⁿ ïo vâi ñáyiú dandàhú-güedé. ¹² Te dàvá-áⁿ cunuu mèn-ni nchaa sá cuèhé sá dúhá càdá-yu, te vâi-yu vá cúú iní-gá-yu tnàha ñáyiú-yu. ¹³ Dico nchaa ñáyiú na càda ndee-ni iní canchicúⁿ nihnu ñaha-ni xii-í, ñáyiú-áⁿ naníhí tàhú-yu. ¹⁴ Te nihí ñuyíú quíhíⁿ ñáyiú cáháⁿ-yu tnúhu váha, tnúhu sá càháⁿ nàcuáa ndíhu ndaha ñàha Yá Ndiõxí xii ñáyiú, te sátá ná nihí nchaa ñáyiú tnúhu-áⁿ te naa ñuyíú.

¹⁵ Te ndíi Dániél tée ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiõxí ndéé sanaha ní chídó tnùní ndíi cuèndá ìⁿ sá dáquèe tihú Yá Ndiõxí cundecu ìⁿ xichi núú ní cuu íí, te xíãⁿ cada-xi sá vã cúndecu-gá ní ìⁿ ñáyiú xíaⁿ. Te cada cuèndá váha-ndo nàcuáa ní cáháⁿ ndíi, chi nduu na quíní-ndó xíãⁿ cundecu-xi núú dúcáⁿ ní cuu íí, ¹⁶ te dàvá-áⁿ nchaa ñáyiú xĩndecu distritú Jùdeá xíní ñùhu-xi cunú-yu quíhíⁿ-yu xití yucu. ¹⁷ Te nchaa ñáyiú ndáa ndódó ðíquí véhé-xí

vă ndĩhu-gá-yu vehé-yu quehéⁿ-yu ìⁿ ndachìúⁿ-yu canehé-yu quíhíⁿ. ¹⁸ Te nchaa ñáyiú cuáháⁿ yucu vá nùhú-gá-yu vehé-yu cúnúquehéⁿ-yu dóó-yu. ¹⁹ ¶ Te ndàhú ní cuu nchaa ñáyiú dìhí ñùhú dēhe-xi, ndihí cue ñáyiú dìhí xĩndeca déhe vitna sàdi na saá nduu dùcaⁿ cada-xi! ²⁰ Te nchòhó, chí càcáⁿ táhú nùú Yă Ndiõxí cuèndá sá vă dúcáⁿ ndòho-ndo yóó quídé v̄xiⁿ-xi, te ni vă dúcáⁿ ndòho-ndo nduu cuu-xi nduu ndetatú-ndó. ²¹ Chi dāvá-áⁿ coo tnúndòho cahnu vihi ñuyíú, te vátá ìⁿ ndùu-gá coo tnúndòho cahnu vihi-áⁿ ndéé cútñahá ní ngáva ñuyíú, chí ñu-ni dāvá-áⁿ coo tnúndòho cahnu vihi-áⁿ, te ni nùú cuáháⁿ núú v̄xi vá cóó-gă tnúndòho-áⁿ. ²² Te Yá Ndiõxí càchí-gá sá vă ìo v̄ai nduu coo tnúndòho cahnu vihi-áⁿ sã cuèndá nchaa ñáyiú ní cáháⁿ-gá cundecu ndihí-gá. Chi núú v̄ai nduu na coo tnúndòho-áⁿ te vá yõ cácu nihnu.

²³ Te núú ìo ñáyiú càchí-yu xii-ndo: “Chí cùndèhe iha, chí iha ní quexìo Cristú Yaá ní tendaha Yă Ndiõxí véxi ñuyíú-a”, àdi cachí-yu: “Chí cùndèhe yacáⁿ chí yacáⁿ ndécú-gă”, càchí-yu ña. Te vá quìndáá iní-ndó tnũhu càháⁿ-yu. ²⁴ Chi coo cue téé cachí-güedé sá cúú-güedé Yaá ní tendaha Yă Ndiõxí véxi ñuyíú-a, te dava-güedé cachí-güedé sá cúú-güedé cue téé càháⁿ tnũhu Yá Ndiõxí dico ñá ndáá sá cúú-güedé cue téé càháⁿ tnũhu-gá, te cada-güedé titní núú sã vă yõ tnàhí ndàcu cada cuèndá dandàhú-güedé ñáyiú. Te cani iní-güedé dandàhú-güedé ndéé cue ñáyiú ní cáháⁿ Yă Ndiõxí cundecu ndihí-gá. ²⁵ Te duha ndùu tnũhu càháⁿ-í dátũha ñaha-ì xii-ndo. ²⁶ Te núú càchí-yu xii-ndo: “Xití yucu-ăⁿ ní quexìo Yaá ní tendaha Yă Ndiõxí

véxi ñuyíú-a”, càchí-yu. Te vá quìndáá iní-ndó quìhíⁿ-ndó, àdi cachí-yu: “Vehe-ãⁿ ndécú Yáá ní tendaha Yă Ndiõxí véxi ñuyíú-a”, càchí-yu. Te vá quìndáá iní-ndó tnũhu càháⁿ-yu. ²⁷ Chi dàtná xìní nchaa ñáyíu quide-xi oré sàá ndúté dàyehé-xi ni càa xico ñuyíú ducaⁿ càda-xi oré quixi tucu yúhú Tée cùu ñaní tnáhá-ndó nchaa-ndo chi nchaá-yu quiní ñáhă-yu xii-í. ²⁸ Te nchòhó xìní-ndó sã ncháá nũú yúcu yìquì cuñú ní xíhí te yàcáⁿ tàcá nchaa ndixíí xéxí-güèdi.

Nàcuáa cada-xi òré quixi tucu Tée cùu ñaní tnáhá cuè ñáyíu

(Mr. 13:24-37; Lc. 21:25-33; 17:26-30, 34-36)

²⁹ Te na yăha-ni coo tnúndòho cahnu vihi-áⁿ, te vá dáyèhé-gá nchícanhii, te ni vă dáyèhé-gá yóó, te ngoyo nchaa chódíní ndéé andíu, te quidi-xi andíu ³⁰ nàcuáa cutnùní iní ñáyíu sá sà véxi yúhú Tée cùu ñaní tnáhă-yu nchaá-yu. Te cue ñáyíu niñi ñuyíú ndăhyú-yu sá ndíhú iní-yu òré ducaⁿ càda-xi, te nchaá-yu quiní ñáhă-yu xii-í quee-í andíu quixi-í ichi xítí vícò, te quiní-yu sá ïo càhnu cuu-í, te quide-í nchaa sá văha. ³¹ Te tauchìuⁿ-í cue espíritú xínú cuèchi núú-í níhi tíú-xi cútú nadatàcá-xi nchaa ñáyíu ní càháⁿ-í chitnahá ñáhă xii-í xíndecu ni càa xico ñuyíú.

³² Te nchòhó sa xìní-ndó nàcuáa quide yutnu ngúxí, chi yutnu-áⁿ ndúú yùte núú dìté-xi te nàtáhú ndaha-xi. Te òré ducaⁿ quide-xi te càchí-ndó sã sà ní cuyatni nuu cahni. ³³ Te dıu-ni ducaⁿ sãtnahá-xi cada-xi ñuyíú-a òré ná quìní-ndó càda-xi nchaa nacuéa ní càháⁿ-í, te

cutnùnì iní-ndó sǎ sà ní cuyatni vií-nǎ nduu nàa ñuyúú. ³⁴ Te na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sǎ òré vátá cùú-gá nchaa ñáyiú xíndecu ñuyúú-a vitna, te cada-xi nchaa nàcuáa ní cáháⁿ-í. ³⁵ Te andiú ndíhi ñuyúú-a chi ndíhi nihnu-xi, dico tnúhu-í chi vá ndíhi nihnu-xi chi cùu-xi tnúhu ndáá cuítì.

³⁶ 'Dico ñá túú cùtnuní ná nduu quìxi tucu-í, te ni ñà túú cùtnuní ná òré chi vá yõ xìní, te ni cuè espíritú xínú cuèchi núú Yǎ Ndiõxí ñá túú xìní-xi ná nduu quìxi-í, te ni mèe yúhú Tée cùu Déhe Dútú Ndiõxí ñá túú xìní-í ná nduu quìxi tucu-í, chi ñⁿdìi díi-ni mee-gǎ xìní-gá nǔu ná nduu quìxi-í.

³⁷ 'Te nduu na quìxi tucu yúhú Tée cùu ñaní tnáhá-ndó nchaa-ndo ñuyúú-a te cada-xi dàtná ní quide-xi cútnàhá ní xíndecu ndíi Nõé. ³⁸ Chi nchaa ñáyiú ní xíndecu dàvá-áⁿ òré vátá ndáá-gǎ ndute ñuyúú, te xèxí-yu xihí-yu quidé-yu, te davá-yu ió-yu vico tnǎndaha, te davá-yu dàsáⁿ-yu déhe yòcò-yu candeca ñaha tǎe, te ducaⁿ-ni xǐquidé-yu ndéé ní sáá nduu cuǎnguee té Nõé xití bàrcú. ³⁹ Te ñá túú ní cùtnuní iní-yu nàcuáa cada-xi ñuyúú ndéé ní sáá nduu ñǐ ngüíta-xi ní cuuⁿ dáú ñǐ ndaa ndute ñuyúú ñǐ dánáá ñàha-xi xií-yu. Te diú-ni ducaⁿ sǎtnahá tucu-xi cada-xi nduu na quìxi tucu yúhú Tée cùu ñaní tnáhǎ-yu ncháá-yu ñuyúú-a, chi nduu ñà túú nǎ yíhí iní-yu te quixi tucu-í. ⁴⁰ Te dàvá-áⁿ nǔu úú tnáhá cue tée yìhi-güedé xití yucu, te ñⁿ-dé ndanchita te ñⁿ-dé quendóo. ⁴¹ Àdi úú ñáyiú dǐhí nchícõ-yu ñⁿ-ni vèhe, te ñⁿ-yu ndanchita te ñⁿ-yu quendóo.

⁴² 'Te duha ndùu tnúhu càháⁿ-í cuèndá nchòhó cundecu túha-ndo, chi ñá túú xìní-ndó nǎ òré

quixi tucu yúhú Yaá cúú Xĩtohó-ndó. ⁴³ Te nchòhó xìní-ndó sã nõu ìⁿ tée cùu xítòhó vehe xìní-dé ná òré cúú-xí niú quíhu ñadúhú vehe-dé duhu-güedě, te quíhi iní-dé cundecu-dé cuendá sá vã dáñá-dě quíhu ñadúhú-ãⁿ vehe-dé duhu-güedě, dico ñá túú xìní-dé. ⁴⁴ Te duha càháⁿ-í chi nchòhó xìní ñùhu-xi cundecu túha-ndo, chi na cuáháⁿ òré ñá túú ñã yíhí iní-ndó quèxio yúhú Tée cùu ñaná tnáhá-ndó nchàa-ndo.

Cuendá ìⁿ tée xìnu cuechi
(Lc. 12:41-48)

⁴⁵ Te na càni-í ìⁿ cuendú núú-ndó. Ìⁿ tée xìnu cuechi núú ìⁿ pàtróóⁿ cúú-dě ìⁿ tée ío váha tècú tnùnì, te quide ndáá-dé ndécú-dě. Te ìⁿ xito ní dándõ ndaha ñàha patróóⁿ-dě xii-dé nchaa cue ñáyiu ndècu vehe-dé cuendá coto ñaha-dě xii-yu cuáñaha-dě sá cáxì-yu òré tàú-xi caxí-yu, te tée cùu patróóⁿ-án ñi quee-dé cuáháⁿ-dé. ⁴⁶ Te váha táhú tẽe xìnu cuechi-án te núu nděcúu-dé quidé-dě nchaa nàcuáa ní xáhaⁿ pàtróóⁿ-dě cada-dé mei òré ní nasáá pàtróóⁿ-dě-án. ⁴⁷ Te na càhí tnúhu ndáá-í xii-ndo sã tẽe cùu patróóⁿ-dě-án cũñaha-dě xii-dé sá quíndàha-dé nchaa sá ndécú ndìhi-dé. ⁴⁸ Dico núu tée xìnu cuechi-án ní cùu-dé ìⁿ tée cuihna iní-xi, te ngóo-dé cani iní-dé sá cùyàa patróóⁿ-dě vá násáa ndìhi-dé. ⁴⁹ Te ngúíta-dé cani-dé nchaa dava-gá cue ñáyiu xìnu cuechi ndìhi-dé, te ngóo-dé caxi-dé coho-dé cada-dé ndìhi nchaa cue tée quíhu. ⁵⁰ Te ìⁿ nduu òré ñá túú yíhi iní-dé nasáá pàtróóⁿ-dě, ⁵¹ te ío dandòho ñaha patróóⁿ-dě xii-dé, chi daquìhíⁿ ñáhá-dě xii-dé núú xĩndecu cue ñáyiu ní cachí sá ñi quide ndáá te ñá ndàá sá ñi quide ndáá-yu.

Te ducaⁿ sãtnahá-xi dandòho ñaha Yá Ndiõxí xii ñáyiu, chi daquihíⁿ ñáhá-gã xií-yu ìⁿ xichi núú ïo ndohó-yu te yacáⁿ ïo ndáhyú-yu, te dìcò rúhñú-nã cuu núhu-yu sá sàtú iní-yu sá ndóhõ-yu –càchí-gá xãhaⁿ-gã xii-güedé.

25

Cuendá úxí ñáyiu ðìhí

¹ Te xãhaⁿ tùcu Jesús xii-güedé:

—Na càni-í ìⁿ cuendú núú-ndó nàcuáa tecú tnùnì-ndó nàcuáa cada-xi òré ndíhu ndaha ñaha Yá Ndiõxí xii ñáyiu. Te úxí tnàhá ñáyiu ðìhí ñáyiu cuechi ñí quehéⁿ-yu lintéⁿñã-yu, te cuáháⁿ-yu ìⁿ xichi núú cóó vico tnándaha cuendá cundetú-yu quexìo téé tnándaha. ² Te ùhúⁿ ñáyiu cuechi-ãⁿ ïo váha cùtnuní iní-yu, te ùhúⁿ-yu ñáhá. ³ Te ndi ùhúⁿ ñáyiu cuechi dùcaⁿ ñã túú cùtnuní iní-xi-áⁿ ñã túú ní cãnehé-yu sá ndëe lintéⁿñã-yu. ⁴ Dico ndi ùhúⁿ ñáyiu cuechi cùtnuní iní-xi-áⁿ néhë-yu sá ndëe lintéⁿñã-yu. ⁵ Te téé tnándaha-áⁿ cùyaa-dé quexìo-dé núú ndétú ñáhá-yu-áⁿ, te ñini dùcaⁿ cuyaa-dé ní tñi ñaha sàní xií-yu ní xidí-yu. ⁶ Te cùu-xi datná dava niú níhi ní cáháⁿ dava-gá ñáyiu, te càchí-yu: “Sa véxi téé tnándaha, chí táquèe quehé queheⁿ cuendá-ndó-dë”, càchí-yu. ⁷ Te ndi ùxí ñáyiu cuechi-ãⁿ ñí ndacóo-yu quide túha-yu lintéⁿñã-yu. ⁸ Te ndi ùhúⁿ ñáyiu cuechi ñã túú cùtnuní iní-xi-áⁿ ñí xáhãⁿ-yu xii cue ndi ùhúⁿ ñáyiu cùtnuní iní-xi-áⁿ: “Chí táxi nùu luha sá ndëe lintéⁿñã-ndó ná ndëe lintéⁿñã-ndí chi ñã cuìní-xi cáyú mee-ni ndàhvá”, càchí-yu xáhãⁿ-yu. ⁹ Te cue ñáyiu cuechi cùtnuní iní-xi-áⁿ ñí xáhãⁿ-yu: “Vá

táxí nùu-ndí chi vá tnàhá canehe chiùⁿ mee-ndí, te váha-gá chí cuàháⁿ cuaaⁿ-ndo nùú cuè ñáyiú xídícó cuèndá sá vǎ cúmǎní xii-ndo, te vá cúmǎní xii nchúhú tucu”, càchí-yu xǎhǎⁿ-yu. ¹⁰ Te nini cuǎháⁿ ndí ùhúⁿ ñáyiú ducaⁿ ñà túú cùtnuní iní-xi-áⁿ cuǎguaáⁿ-yu sá ndée lintérná-yu ní quexìo téé tnándaha. Te ndí ùhúⁿ ñáyiú cuechi cùtnuní iní-xi-áⁿ nǐ queheⁿ cuèndá ñáhǎ-yu xii-dé, te cuánguihu ndihí ñàhá-yu xii-dé núú cóo vico tnándaha, te sátá dúcáⁿ te ní nandedí yuyèhe. ¹¹ Te òré ní nasáá cue ñáyiú cuechi ñáyiú ní sǎnguaaⁿ sá ndée lintérná-xi-áⁿ, te ní ngüíta-yu càháⁿ-yu xǐnutnǐi-yu ndàa sátá yuyèhe ndaa quehé, te xǎhǎⁿ-yu xii téé tnándaha-áⁿ: “¡Tǎta, nacaáⁿ yuyèhe na quǐhu-ndí!”, càchí-yu xǎhǎⁿ-yu xii-dé. ¹² Te téé tnándaha-áⁿ nǐ xáhaⁿ-dè xií-yu: “Na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sǎ nchòhó ñá túú tàú-ndó quǐhu-ndo vico-a, chi ñá túú tnàhá tnúhu ndihí ñaha-ndo xii-í”, càchí-dé xáhaⁿ-dè xií-yu —càchí Jèsús xáhaⁿ-gǎ xii-güedé.

¹³ Te xáhaⁿ tùcu Jèsús xii-güedé:

—Ío quǐhi iní-ndó cùndecu-ndo, chi ñá túú xìní-ndó nǎ nduu, te ni ñà túú xìní-ndó nǎ òré quixi tucu yúhú Téé cùu ñaní tnàhá-ndó nchàa-ndo —cachí-gá xáhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Cuèndá cue téé ní ndóo ndaha dǐhúⁿ
(Lc. 19:11-27)

¹⁴ Te xáhaⁿ tùcu Jèsús xii-güedé:

—Na càni tucu-í ingá cuèndú núú-ndó nàcuáa tecú tnùní-ndó nàcuáa cada-xi òré ndíhu ndaha ñàha Yá Ndióxi xii ñáyiú. Hⁿ téé sa ñùhu ichi-ná-dé sá cáca-dè quíngaca cuu xica-dè, te ní cana-dé

cue tée xinu cuechi núú-dě cuendá dándóo ndaha ñaha-dé díhúⁿ-dě xii-güedé.

15 "Te nàcuáa ndùu chiuⁿ quide ìⁿ ìⁿ-güedé te ducaⁿ díhúⁿ ñí sáñaha-dě xii-güedé, te ìⁿ-dé ní sáñaha-dě úhúⁿ tnàhá díhúⁿ sá ïo yahu nàni tal-entú, te ìngá-dé ní sáñaha-dě úú tnàhá díhúⁿ-ǎⁿ, te ìngá-dé ní sáñaha-dě ìⁿ díhúⁿ-ǎⁿ, te dǎtnùní ní quee-dé cuáháⁿ-dé. 16 Te tée ní queheⁿ cuendá úhúⁿ tnàhá díhúⁿ sá nání tàlentú ní quide-dé ndáhú ndìhi-xi te ní níhí tucu-dé úhúⁿ-gá tucu tnàhá díhúⁿ-ǎⁿ. 17 Te ðiu-ni ducaⁿ ñí quide tucu tée ní níhí úú díhúⁿ sá nání tàlentú-áⁿ, chi ní quide-dé ndáhú te ní níhí tucu-dé úú-gá tucu tnàhá. 18 Dico tée ní níhí ìⁿ-ni díhúⁿ-ǎⁿ chi ða ní chiváha-dé díhúⁿ pàtróóⁿ-dě, chi ní xete-dé ìⁿ yaú te ní chindúxi-dé.

19 "Te ní cuu cuéhé nduu sá ñí quee pàtróóⁿ-güedě-áⁿ ní sángaca cuu-dé, te ní nasáá-dé te ní ngüíta-dé quidé ndáá-dé ndìhi-güedé cuendá díhúⁿ sá ñí dándóo ndaha ñaha-dé xii-güedé. 20 Te tée ní quendóo ndaha úhúⁿ tnàhá díhúⁿ-ǎⁿ ñí xáhaⁿ-dě xii pàtróóⁿ-dě: "Pàtróóⁿ, náu úhúⁿ tnàhá díhúⁿ sá ñí dándóo ndaha ñaha-n xii-í-a, te ní sáháⁿ-í ní quide-í ndìhi-xi ndáhú te ní chídó-xí úhúⁿ-gá tucu tnàhá, te náu-a naqueheⁿ cuendá-n", cächí-dé xáhaⁿ-dě xii pàtróóⁿ-dě. 21 Te tée cùu patróóⁿ-dě-áⁿ ñí xáhaⁿ-dě xii-dé: "Ío váha ní quide-n, te vitna quide ñaha-í xii-n ìⁿ tée váha tée quide ndáá, te sá sàcú díhúⁿ ñí dándóo ndaha ñaha-í xii-n te ní quide ndáá-n, te sá dúcáⁿ ñí quide-n te vài-gá taxi cuendá ñáhà-í xii-n. Te vitna cuu cundecu-n núú ndécù-í, te ío cudíí ìní-ó cùndecu ndìhi tnaha-o", cachí tée cùu patróóⁿ-dě-áⁿ

xăhaⁿ-dě xii-dé. ²² Te sátá dúcáⁿ te téé ní quendóo ndaha úú tnàhá díhúⁿ sǎ nání tàlentú-áⁿ nǐ xáhaⁿ-dě xii pàtróóⁿ-güedě: “Pàtróóⁿ, náú úú tnàhá díhú sǎ nǐ dándõ ndaha ñàha-n-a, te ní sáháⁿ-í ní quide-í ndihí-xi ndáhú, te ní chídó-xí úú-gá tucu tnàhá, te náú-a naqueheⁿ cuendá-n”, cǎchí-dé xăhaⁿ-dě xii pàtróóⁿ-güedě. ²³ Te ní xáhaⁿ tée cùu patróóⁿ-áⁿ xii-dé: “Ío váha ní quide-n, te vitna quide ñaha-í xii-n ìⁿ téé váha téé quide ndáá, te sá sàcú díhúⁿ nǐ dándõ ndaha ñaha-í xii-n te ní quide ndáá-n, te sá dúcáⁿ nǐ quide-n te vǎi-gá taxí cuendá-í. Te vitna cuu cundecu-n nǔú ndécù-í, te ío cudíⁿ ìní-ó cundecu ndihí tnaha-o”, cachí tée cùu patróóⁿ-áⁿ xăhaⁿ-dě xii-dé. ²⁴ Te téé ní ndóo ndaha ìⁿ-ní díhúⁿ-ǎⁿ nǐ xáhaⁿ-dě xii téé cùu patróóⁿ-dě-áⁿ: “Pàtróóⁿ, yúhú sa nàha-í sá yòhó cúú-n ìⁿ téé ndùcu mee-ni sá cúú-xí mèe-xi te tàhu-n chiuⁿ cuáháⁿ nchúhú cue tée xìnu cuechi núú-n sàcáⁿ-ndí triú, te òré ná nàtaxi tnaha-ndí, te yòhó dícó-nǎ náqueheⁿ cuendá-n tàxúha-n. ²⁵ Te núu xǎⁿ ní yùhú-í cada-í ndáhú ndihí díhúⁿ-n, te ní sáháⁿ-í ní xete-í ìⁿ yaú te ní chindúxi-í, te náú díhúⁿ-n-áⁿ naqueheⁿ cuendá-n”, cǎchí-dé xăhaⁿ-dě xii téé cùu patróóⁿ-áⁿ. ²⁶ Te téé cùu patróóⁿ-áⁿ nǐ xáhaⁿ-dě: “Yòhó cúú-n ìⁿ téé cuihna ìní-xi xìnu cuechi núú-í te cuhndu-n, te núu yòhó sání ìní-n sǎ cúú-í ìⁿ téé tàchiuⁿ cuáháⁿ-ndó sàcáⁿ-ndó triú te òré nàtaxi tnaha-ndo, te yúhú dícó-nǎ náqueheⁿ cuendá-í nàtàxúha-í. ²⁷ Te núu sàni ìní-n sǎ dúcáⁿ quide-í, te dasaⁿ nùu-n díhúⁿ-í te cúñaha-n chǎhu-yu díquí-xi ni cùu, te òré ndexìo-í te sa ngódó lùha-gá díquí-xi naqueheⁿ-í ní cùu”, cachí-dé xăhaⁿ-dě xii téé xìnu cuechi-áⁿ.

28 Te tée cùu patróon-án nǐ xáhaⁿ-dě xii dava-gá cue tée ndècu ndìhi-dé: “Chí quéndèé ìn dǐhúnⁿ sá nání tàlentú néhé tǎe-án, te cuáha-ndo tǎe nèhe úxí tnáhá ñi-ñi dǐhúnⁿ-ǎⁿ. 29 Chi cue tée sa ndècu ndìhi te níhí-gǎ-güedé cundecu ndìhi-güedé, te nǐ vǎ ñihí-gǎ-güedé ndéé cundecu nchaa sá cùndècu ndìhi-güedé. Te cue tée ñá túú nǎ ndécú ndìhi vai, te nchaa sá ndécú ndìhi-güedé vǎ cùndècu ndìhi-gǎ-güedé. 30 Te tée xǐnu cuechi ñá túú vǎdana nàndìhi-án, chí tnǐí-dě te daquihíⁿ-ndó-dě ìn xichi núú néé nǔú ïo ndoho-dé, te yácáⁿ ndáhyú-dé, te ñicó rúhñú-nǎ cuu núhu-dé sá sàtú ñi-dé sá ndóhó-dé”, càchí tée cùu patróon-án xáhaⁿ-dě xii-güedé. Duha sǎtnahá-xi ndoho nchaa ñáyiú ñá túú quide váha —càchí-gǎ xáhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Cuendá cue ñáyiú ní quide váha ndìhi cuendá cue ñáyiú ñá túú ní quide váha

31 Te xáhaⁿ tucu Jesús xii-güedé:

—Te nduu na quixi tucu yúhú Tée cùu ñaní tnáhá-ndó nchaa-ndo, te quixi-í ndìhi nchaa cue espíritú xínú cuèchi núú-í, te nchaa ñáyiú quini-yu sá ïo càhnu cuu-í, te dàvá-án cunucóo-í núú táxi tnùn-í, te ío cuñúhu ñáyiú sá ïo càhnu cuu-í.

32 Te dàvá-án natacá nchaa ñáyiú xǐndecu ñi càa xico ñuyú cundecú-yu núú-í, te cada-í-yu dàtná quidé ìn toli oré táú ñi-dé nchaa mbéé ndìhi nchaa chivá chi ñiⁿ taxi ndecu-dé nchaa mbéé, te ñiⁿ taxi ndecu-dé nchaa chivá. 33 Te ducaⁿ sǎtnahá-xi cada-í chi nchaa ñáyiú ní quide ndáá núú-í ñáyiú-án taxi ndecu-í-yu xio cùha-í, te nchaa ñáyiú cuìhna ñi-xi ñá túú ní cuìní cada ndáá núú-í ñáyiú-án taxi ndecu-í-yu xio dàtni-í. 34 Te ducaⁿ

te yúhú téé ío cùnuu cúñaha-ĩ xii ñáyiu na cùndecu xio cuha-í: “Nchaa nchòhó ñáyiu ní quide váha ñaha Tătà-í Dútú Ndiõxí, chí nèhé chì vitna ní sáá nduu cùndecu-ndo núú ndécú-gã táxí tnùní-gá, chí ndéé cútnàhá ní ngáva ñuyíú sa ndècu túha tnàhí núú ndécú-gã-áⁿ sã nchòhó nduu táhú-ndó cùndecu-ndo. ³⁵ Te ducaⁿ chí òré xìhí-í docó te ní taxi-ndo sã ñí xexi-í, te òré yìchí-í ndute te ní taxi-ndo ndùte ní xihí-í, te òré ñùhù-í ichi te ní taxi-ndo vèhe ní ndetatú-í. ³⁶ Te òré xíní ñùhu-í dóó cuihnu-í te ní taxi-ndo, te òré ní cuhú-í te ní quixi coto ñaha-ndo xì-í, te òré ní xíhi-í vecaá te ní quixi tucu-ndo ñí quixi coto ñaha-ndo xì-í”, duha cúñaha-ĩ xii nchaa ñáyiu-áⁿ. ³⁷ Te nchaa ñáyiu ducaⁿ ñí quide ndáá-áⁿ cũñàhá-yu xii-í: “Yòhó Yaá cúú Xìtohó-ndí, ni ìⁿ xito ñá túú ní tàxi-ndí sá cáxí-n òré xìhí-n dòcó, te ni ìⁿ xito ñá túú ní tàxi-ndí ndute coho-n òré yìchí-n. ³⁸ Te ni ñà túú ní tàxi-ndí vehe ndetatú-n òré ñùhù-n ichi, te ni ñà túú ní tàxi-ndí dóó cuihnu-n òré xíní ñùhu-n. ³⁹ Te ni ñà túú ní quixi coto ñaha-ndí xii-n òré ní cuhú-n, te ni ñà túú ní quixi coto ñaha-ndí xii-n òré ní xíhi-n vecaá”, duha quesàhá-yu cúñàhá-yu xii-í. ⁴⁰ Te yúhú téé cùnuu cúñaha-ĩ xii-yu: “Na càchí tnùhu ndáá-í xii-ndo sã ncháá sã váha ní quide-ndo sã cúú-xí nchàa ñáyiu xíndecu ichi-í cuéi ío ndàhú xíndáa-yu, te sá dúcáⁿ ñí quide-ndo sã váha sá cúú-xí-yu, te cada iní-ndó sã mèe-í ducaⁿ ñí quide-ndo ñí xito ñaha-ndo xì-í”, duha cúñaha-ĩ xii-yu.

⁴¹ Te dàtnùní cúñaha-ĩ xii ñáyiu na cùndecu xio datni-í: “Nchaa nchòhó ñáyiu ní xíta nihnu

chí xócuñí núú ndécù-í-a, chi nchòhó ní nduu táhú-ndó cundecu-ndo núú ñùhú núú càyú, ñu-ni núú ñí quide túha-í cundecu sácuíhná ndíhi nchaa espíritú cundíhi-xi, te yàcáⁿ cundecu-ndo ñí caa ñí quíhíⁿ. ⁴² Chi yúhú òré xihí-í docó te ñá túú ní tàxi-ndo sá cáxi-í, te ñí òré yìhí-í ndute te ñá túú ní tàxi-ndo ndute coho-í. ⁴³ Te ñí òré ní xúhuⁿ-í ichi ñá túú ní tàxi-ndo vehe ndetatú-í, te ñí òré xíní ñùhu-í dóó cuihnu-í te ñá túú ní tàxi-ndo, te ñí òré ní cuhú-í te ñá túú ní quixi-ndo quixi coto ñaha-ndo xii-í, te ñí òré ní xíhi-í vecaá te ñu-ni ducaⁿ ñí quide-ndo ñà túú ní quixi-ndo quixi coto ñaha-ndo xii-í”, duha cúñaha-í xii-yu. ⁴⁴ Te ñáyiu-áⁿ cùñahá-yu xii-í: “Yòhó Yaá cúú Xítohó-ndí ñí ñíⁿ xito ñá túú ní xíní-ndí òré xihí-n dòcó cuendá taxi-ndí sá cáxi-n, te ñí ñíⁿ xito ñá túú ní xíní-ndí òré yìhí-n ndute cuendá taxi-ndí ndute coho-n, te ñí ñíⁿ xito ñá túú ní xíní-ndí cuhuⁿ-n ichi cuendá taxi-ndí vehe ndetatú-n, te ñí ñíⁿ xito ñá túú ní xíní-ndí òré xíní ñùhu-n dóó cuendá taxi-ndí dóó cuihnu-n, te ñí ñíⁿ xito ñá túú ní xíní-ndí òré cuhú-n cuendá quixi coto ñaha-ndí xii-n, te ñí ñíⁿ xito ñá túú ní xíní-ndí quíhi-n vècaá cuendá quixi coto ñaha-ndí xii-n”, duha quesàhá-yu cúñahá-yu xii-í. ⁴⁵ Te yúhú cúñaha-í xii-yu: “Na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sá sá cuendá sá ñà túú ní quide-ndo ñíⁿ sá vǎha sá cúú-xí cuè ñáyiu ndècu íchi-í cuèi ío ndàhú xíndáa-yu, te sá dúcáⁿ ñí quide-ndo ñà túú ní quide-ndo sá vǎha sá cúú-xí-yu, te cada iní-ndó sǎ mèe-í ducaⁿ ñí quide-ndo ñà túú ní quide-ndo sá vǎha sá cúú-xí-í”, duha cúñaha-í xii-yu. ⁴⁶ Te nchaa ñáyiu-áⁿ quíhíⁿ-yu núú ùhú núú ndàhú ñí

caa ni quíhíⁿ. Te nchaa ñáyiú ní quide ndáá núú-í ní xíndecu ñuyíú-a, ñáyiú-áⁿ nduu táhũ-yu ío váha cundecú-yu ni caa ni quíhíⁿ —càchí-gá xáhaⁿ-gá xii-güedé.

26

Cue téé cùu úhú iní ñáhá xii Jesús ndúcú-güedé nàcuáa cada-güedé tñi ñaha-güedé xii-gá

(Mr. 14:1-2; Lc. 22:1-2; Jn. 11:45-53)

¹ Te sáta ní yáha ducaⁿ ní cáháⁿ Jèsús, te ní xáhaⁿ-gá xii cue téé xica cuu ndíhi-gá:

² —Nchòhó sa xíní-ndó sã cùmání ũú-gá nduu te coo vico pàscuá, te càchí tnúhu-í xii-ndo sã yùhú Téé cùu ñaní tnáhá-ndó nchàa-ndo tñi ñaha-güedé xii-í, te cuáha cuèndá ñáhá-güedé núú cuè téé cùu úhú iní ñáhá xii-í, te cata caa ñaha-güedé núú cùrúxí te núú cùrúxí-áⁿ cuú-í —càchí-gá xáhaⁿ-gá xii-güedé.

³ Te ñu-ni òré càháⁿ ndíhi Jèsús cue téé xica cuu ndíhi-gá ní nataká cue téé cùu dútú cúnùu, ndíhi cue téé dàcuaha ñaha xii ñáyiú nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés, ndíhi cue téé cùu sacuéhé núú ñáyiú isràél. Te mei quèhé vehe núú cúú vèchiuⁿ té Caifás téé cùu dútú ío-gá cúnùu ní nataká-güedé.

⁴ Te xiáⁿ ní ndatnúhu-güedé nàcuáa cada-güedé dandàhú-güedé Jèsús cuèndá tñi ñaha-güedé xii-gá, te cahni ñaha-güedé. ⁵ Te ní xitnàha-güedé:

—Váha-gá sá vã tñí-ó Jèsús mei ndùu vico, chi núú ducaⁿ na càda-o te ío dusaⁿ càda ñáyiú —càchí-güedé xitnàha-güedé.

Íⁿ ñadìhí chíhí-áⁿ àcítí díquí Jèsús

(Mr. 14:3-9; Jn. 12:1-8)

6 Te ndècu Jesús ñúú Bètaniá vehe ìⁿ téé nàni Xímú, téé ní tnahá cuéhé sǎ dátèhyú nihnu-xi yiqui cùñú-ó. 7 Te xíáⁿ ndécú-gǎ ní quexìo ìⁿ ñadihí néhé-áⁿ ìⁿ sá nǐ cuáha yúú vǎha nàni alabastrú, te xití xǎⁿ ñúhú àcití sàháⁿ tnámí sǎ ìo ndèyáhu. Te yìhi Jesús mèsá xéxí-gǎ, te ñaha-áⁿ nǐ sáháⁿ-aⁿ ní sódó-aⁿ àcití ñúhú xití xǎⁿ díquí-gǎ. 8 Te òré ní xiní cue téé xìca cuu ndìhi Jesús sá dúcáⁿ nǐ quide ñaha-áⁿ te ní cudééⁿ-güedě, te ní ngüíta-güedé xǐtnàha-güedé:

—Ñá túú quide vǎha ñaha-ǎⁿ dàcáⁿ quidé-áⁿ dacuíta-aⁿ acití-ǎⁿ. 9 Chi vǎha-gá nǔu cuyáhu acití-ǎⁿ ní cùu chi ìo ndèyáhu, te díhúⁿ cuyáhu acití-ǎⁿ cuu cuèndá cue ñáyiu ndàhú ní cùu —cachí-güedé xǐtnàha-güedé.

10 Te Jesús ní cutnùní iní-gá nàcuáa ndùu tnúhu xǐtnàha-güedé, núu ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Vá dásatú-ndó ìní ñadihí-a, chi sá nǐ quide ñaha-aⁿ xii-í cúú-xí ìⁿ sá vǎha. 11 Chi cue ñáyiu ndàhú ducaⁿ-ni cùtnahá ñáyiu-áⁿ tnuú-ndó, díco yúhú chi vá ncháá ndùu cundecu ndìhi ñaha-í xii-ndo ñùyíú-a. 12 Te sá dúhá nǐ quide ñaha ñadihí-a xii-í ní sódó-aⁿ àcití díquí-í, te xǎⁿ cada iní-ndó sǎ sà quide túha-aⁿ yiqui cùñú-í cuèndá nguíndǔxi-xi. 13 Te na cǎchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sǎ nděni ní cuu nihí ñuyíú ná cǎháⁿ ñáyiu tnúhu-í, te cǎháⁿ-yu tnàhá cuèndá ñadihí-a cuèndá quiní nchaa ñáyiu nàcuáa ní quide-aⁿ te ducaⁿ vǎ nácuànaá-yu —cǎchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Té Jùdás ndúcú-dě nàcuáa cada-dé cuáha

*cuèndá-dé Jèsús núú cue téé cùu úhú iní ñáhá xii-gá
(Mr. 14:10-11; Lc. 22:3-6)*

¹⁴ Te sátá dúcáⁿ te té Jùdás Iscàrioté ní sáháⁿ-dé ní ndatnúhu-dé ndihí cue téé cùu dútú cúnùu. Te núú tñáhá té Jùdás-áⁿ cúú ùxúú cue téé xica cuu ndihí Jèsús. ¹⁵ Te ní xáhaⁿ-dě xii cue téé cùu dútú cúnùu-áⁿ:

—¿Ndědau cháhu ñaha-ndo xii-í te taxi cuèndá-í Jèsús xii-ndo-i? —càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii-güedé.

Te cue dútú-ǎⁿ ñí xáhaⁿ-güedě xii-dé sá cuǎñaha-güedě ócó úxí díhúⁿ cuixíⁿ, te ñiu-ni ducaⁿ ñí sáñaha-güedě xii-dé. ¹⁶ Te ndéé òré ní queheⁿ cuèndá té Jùdás-áⁿ díhúⁿ, te ní ngüíta-dé ndúcú-dě nàcuáa cada-dé cuáha cuèndá-dé Jèsús núú-güedě.

*Cùdini Jèsús ndihí cue téé xica cuu ndihí-gá
(Mr. 14:12-25; Lc. 22:7-23; Jn. 13:21-30; 1 Co. 11:23-26)*

¹⁷ Te ní sáá nduu ñí quesaha vico xexi ñáyiu pàá sá ñà túú yìhi levadurá ñiu-ni vico pàscuá, te cue téé xica cuu ndihí Jèsús ní sándehe yatni-güedé ñíhi-gá, te xǎhaⁿ-güedě xii-gá:

—Mèstrú, véxi-ndí xicáⁿ tñuhú-ndí núú-n nñu ndèé cuíní-n càda túha-ndí cuèndá cudini-o sacuaa nduu vico pascuá —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedě xii-gá.

¹⁸ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Chí cuàháⁿ xihí ñuú-ǎⁿ, te yàcáⁿ naníhí-ndó ñíⁿ téé cùtnuní iní-ndó sǎ sà xiní ñáhá-dě xii-o, te cúñaha-ndo xii-dé: “Yaá cúú Mèstrú càchí-gá sá sà ní cuyatni nduu vǎ cùndècu-gá ñuyíú-a, te vehe-n cuíní-gá cada-gá vico pàscuá ndihí cue téé xica cuu ndihí-gá”, duha cúñaha-ndo xii téé-áⁿ —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

19 Te cue téé xica cuu ndihí-gá-áⁿ ñí xica-güedé cuáháⁿ-güedé, te ní quide-güedé nàcuáa ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé, te ní quide túha-güedé sá cudìni-güedé ndihí-gá sacuaa nduu víco pascuá-áⁿ. 20 Te òré sa ní cundiquíⁿ te cuánguìhu Jèsús ndihí ndi ùxúú cue téé xica cuu ndihí-gá mèsá cuèndá cudìni-gá ndihí-güedé. 21 Te ñini xèxi-gá ndihí-güedé ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Na càchí tñuhu ndáá-í xii-ndo sǎ díú ñⁿ nchohó cue téé xica cuu ndihí-í cuáha cuèndá ñáhá-ndó xii-í núú cuè téé cùu úhú iní ñáhá —càchí-gá xáhaⁿ-gǎ xii-güedé.

22 Te sá dúcáⁿ ñí xáhaⁿ-gǎ xii-güedé te nchaa-güedé ní ngüíta-güedé cündiyí-güedé, te da ñⁿ da ñⁿ-güedé ní ngüíta-güedé xáhaⁿ-güedě xii-gá:

—Mèstrú, ¿ñá díú yǎhú ducaⁿ sàni iní-n càda-í-u? —càchí-güedé xáhaⁿ-güedě xii-gá.

23 Te ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Tée nacaxi ndihí-í ñⁿ-ni cóhó caxi-ndí, téé-áⁿ cuáha cuèndá ñáhá-dě xii-í núú cuè téé cùu úhú iní ñáhá. 24 Te yǎhú Tée cùu ñani tñáhá-ndó nchaa-ndo ñuhu ichi-í cuáháⁿ-í yáha-í nàcuáa càháⁿ-xi núú tütú Yǎ Ndiöxí, dico ndàhú ní cuu téé ducaⁿ na cuáha cuèndá ñáhá xii-í núú cuè téé cùu úhú iní ñáhá, chi váha-gá sá vǎ cacú tée-áⁿ cundecu-dé ní cùu, te ñá díú sǎ ñí cacu-dé te ducaⁿ càda-dé —càchí-gá xáhaⁿ-gǎ xii-güedé.

25 Te sátá dúcáⁿ te ní cáháⁿ té Jùdás téé cuáha cuèndá ñáhá xii-gá, te xáhaⁿ-dě:

—Mèstrú, ¿te náa sàni iní-n sǎ yǎhú cuáha cuèndá ñáhá-í xii-n núú cuè téé cùu úhú iní ñáhá xii-n-áⁿ? —càchí-dé xáhaⁿ-dě xii-gá.

Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-dé:

—Diu-n —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-dé.

²⁶ Te nini cùdini cue téé xìca cuu ndihi Jèsús ní queheⁿ-gá pàá, te ní ndacáⁿ táhú-gǎ núú Yǎ Ndiǒxí, te dàtnùní ní táhú cuèchi-gá te ní ngüíta-gá dácǎhñu-gá cue téé xìca cuu ndihi-gá-áⁿ, te xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Chí quéhéⁿ pàá-a caxi-ndo, te cada iní-ndó sǎ yìqiu cuñú-í cúú-xí —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

²⁷ Te ní queheⁿ-gá vàsú ñúhú ndùdí ndéhé yoho yàha stilé, te ní ndacáⁿ táhú-gǎ núú Yǎ Ndiǒxí, te dàtnùní ní ngüíta-gá sǎñaha-gǎ xii-güedé cuendá coho-güedé luha luha sá ñúhú xítí-xi, te xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Chí cóhó nchàa nchohó ndudí ndéhé yoho yàha stilé ñúhú xítí vàsú-a. ²⁸ Te cada iní-ndó sǎ cúú-xí dàtná níñì-í sá cǎtí òré cahni ñaha-güedé xii-í, te sá dúcáⁿ cǎtí níñì-í xǎⁿ cutnùní ndáá sá Yǎ Ndiǒxí cada-gá ingá núú sǎ vǎha sá cúú-xí vǎi ñáyiu dàtná ní cachí-gá cada-gá, te ío vǎi ñáyiu cada càhnu iní-gá cuèchi-yu. ²⁹ Te na càchí tnúhu-í xii-ndo sǎ vítná-nǎ duha xìhi ndihi ñaha-í xii-ndo ndùdí ndéhé yoho yàha stilé-a, te vá cóhó ndihi ñaha-gá-í xii-ndo, dico na sàá nduu nànihí tnáhá-ó nùú ndécú Tǎtà-í Dútú Ndiǒxí táxí tnùní-gá te dàvá-áⁿ cada iní-ndó sǎ dàtná sá cóhó ndihi ñaha tucu-í xii-ndo chí ío cudí ìní-ó —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

*Té Pèlú cúñaha-dě xii ñáyiu sá ñà túú xìní-dé Jèsús
(Mr. 14:26-31; Lc. 22:31-34; Jn. 13:36-38)*

30 Te Jèsús ní xita-gá ìⁿ ndudú ndihi cue téé xica cuu ndihi-gá, te dǎtnùní ní xica-gá cuáháⁿ-gá ndihi-güedé yucu Òlívú. 31 Te yàcáⁿ ní xáhaⁿ-gá xii-güedé:

—Na càchí tnúhu-í xii-ndo sǎ ncháá-ndó dándóo ñaha-ndo xii-í niú vitna, chi quee ndáá-xi nàcuáa càháⁿ-xi núú tütú Yǎ Ndiǒxí núú càchí-xi: “Yúhú cuáha-í tnúhu cahni-güedé téé cùu toli, te nchaa mběé-dě ndihi-güedé cuténuu”, duha càchí-xi núú tütú-gá. 32 Dico na ndòto-í te codonùu-í núú-ndó quíhíⁿ distritú Galileá —càchí-gá xáhaⁿ-gá xii-güedé.

33 Te té Pèlú ní xáhaⁿ-dě xii-gá:

—Te cuèi nchaa-güedé ná dándóo ñaha-güedě xii-n, dico yúhú chi vá dándóo ñaha-í xii-n —càchí-dé xáhaⁿ-dě xii-gá.

34 Te Jèsús ní xáhaⁿ-gá xii-dé:

—Na càchí tnúhu ndáá-í xii-n sǎ niú vitna cùmání-gá cana ìⁿ líhi, te úní xito cáháⁿ-n núú ñǎyiu sá ñà túú xini ñáhá-n xii-í —càchí-gá xáhaⁿ-gá xii-dé.

35 Te té Pèlú ní xáhaⁿ-dě xii-gá:

—Cuèi na cùú ndihi ñaha-í xii-n dico vá càháⁿ-í núú ñǎyiu sá ñà túú xini ñáhà-í xii-n —càchí-dé xáhaⁿ-dě xii-gá.

Te nchaa dava-gá cue téé xica cuu ndihi-gá diu-ni ducaⁿ ní xáhaⁿ-güedě xii-gá.

Jèsús càháⁿ ndihi-gá Yǎ Ndiǒxí ìⁿ xichi núú nání Gètsemaní

(Mr. 14:32-42; Lc. 22:39-46)

36 Te Jèsús ní quexìo-gá ndihi cue téé xica cuu ndihi-gá ìⁿ xichi núú nání Gètsemaní, te xiáⁿ ní xáhaⁿ-gá xii-güedé:

—Chí cúnúćõ iha cundetu-ndo na quèhíⁿ-í yàcáⁿ cáháⁿ ndihí-í Yă Ndiõxí —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-güedé.

³⁷ Te ndèca-gá té Pèlú, ndihí ndi ndùú déhe té Zebèdeú cuáháⁿ, te ní ngüita-xi súúní ndihú iní-gá.

³⁸ Te ní xăhaⁿ-gă xii cue téé úní-áⁿ:

—Súúní ndihú iní-í dàtná sá cùú-í, te chí quéndõo nchòhó iha te vâ cùdú-ndó chi yúhú vâ cùdú-í —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-güedé.

³⁹ Te sa ñũnchií luha ní xica ndehe Jèsús núú ndécú-güedě, te ní ngüĩñí xítí-gă te ní nuu núú-gă ndàa núú ñúhú, te ní ngüita-gá càháⁿ ndihí-gá Tătá-gă Dútú Ndiõxí, te xăhaⁿ-gă:

—Yòhó Tătá mée-í, càháⁿ ndàhú-í núú-n nõu vâ cùndèe iní-n tàunihnu ñaha-n xii-í cuendá sá vâ ndóhò-í ná sàá òré, dico vâ cada-n nàcuáa càchí iní mée-í, chi cada-n nàcuáa càchí iní mée-n —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii Tătá-gă Dútú Ndiõxí.

⁴⁰ Te sátá ñí yáha ní cáháⁿ ndihí-gá Tătá-gă Dútú Ndiõxí, te cuánuhú-gá núú ñí dándõo-gá cue téé úní-áⁿ te xixídí-güedé òré ní nasáá-gá, te ní xăhaⁿ-gă xii té Pèlú:

—¿Náa ñá cùndèe iní-ndó vâ cùdú-ni-ndo cuédicó ñⁿ òré ñini càháⁿ ndihí-í Yă Ndiõxí-ăⁿ? ⁴¹ Te chí quéndõo tucu te cuhuⁿ iní-ndó vâ cùdú-ndó, te cáháⁿ ndihí-ndo Yă Ndiõxí cuendá sá vâ dácàháⁿ ñáhá yücu ñáváha xii-ndo càda-ndo sá ñà túú tàú-ndó càda-ndo. Te xìní ndáá-í sá nchòhó cuñí-ndó càda-ndo nchaa nacuáa càháⁿ-í dicó-ñi sá ñà túú ñihí ndéé-ndó —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-güedé.

⁴² Te xito cùu uú cuáháⁿ tucu Jèsús cáháⁿ ndihí-gá Tătá-gă Dútú Ndiõxí, te xăhaⁿ-gă:

—Yòhó Tǎtá mée-í, te núu vá cùndèe iní-n tàunihnu ñaha-n xii-í cuendá sá vǎ ndóhò-í, te cada nàcuáa càchí iní mée-n —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii Tǎtá-gǎ Dútú Ndiǒxí.

⁴³ Te òré ní yáha ní cáháⁿ ndihí-gá Tǎtá-gǎ Dútú Ndiǒxí, te cuánuhú tucu-gá núu xǐndecu cue téé úní xíca cùu ndihí-gá-áⁿ, te xídí-ni tucu-güedé òré ní nasáá-gá, te ducaⁿ nǐ quide-güedé chí súúní ñuhu saní núu-güedé. ⁴⁴ Te ní dándõo ñaha tucu Jesús xii-güedé xíaⁿ, te cuáháⁿ tucu-gá xito cùu úní cáháⁿ ndihí tucu-gá Tǎtá-gǎ Dútú Ndiǒxí, te diu-ni tnúhu sá sà ní xáhaⁿ-gǎ xii Tǎtá-gǎ Dútú Ndiǒxí, diu-ni tnúhu-áⁿ nǐ xáhaⁿ tucu-gá. ⁴⁵ Te sátá nǐ yáha ní cáháⁿ ndihí-gá Tǎtá-gǎ Dútú Ndiǒxí, te cuánuhú tucu-gá núu ndécú cuè téé xíca cuu ndihí-gá-áⁿ, te òré ní nasáá-gá, te ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—¿Te náa xídí-ni tucu-ndo? Te sa ní sáá òré cuáha cuendá ñáhá-güedé xii-í núu cuè téé ndècu ichi cuehé ichi duha. ⁴⁶ Dico vitna chí ndácõo na quihíⁿ-ó, chí sa véxi téé cuáha cuendá ñáhá xii-í núu cuè téé cùu úhú iní ñáhá —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

*Ní tñi-güedé Jèsús ndécá ñàha-güedé xii-gá cuáháⁿ
(Mr. 14:43-50; Lc. 22:47-53; Jn. 18:2-11)*

⁴⁷ Te càháⁿ dúcáⁿ-ní Jèsús ní quexìo té Jùdás. Te núu tnàhá téé-áⁿ cúu ùxúú tnàhá cue téé xíca cuu ndihí-gá ní cùu te ducaⁿ nǐ quide-dé. Te ndihí-dé vài cue téé ní quexìo te dava-güedé xínehe-güedé machití, te dava-güedé xínehe-güedé carrutí. Te cue téé-áⁿ nǐ tendaha ñàha cue dútú cúnùu, ndihí cue téé cùu sacuéhé nǔú ñǎyiu isràél. ⁴⁸ Te té Jùdás téé cuáha cuendá ñáhá xii-gá-áⁿ sa ní xítnùhu-dé

cue téé-áⁿ nàcuáa cada-dé cuáha cuendá-dé Jèsús núú-güedé, te duha ní xáhaⁿ-dě xii-güedé:

—Cundehe-ndo tée na tèyuhu-í te téé-áⁿ tñi-ndo-dě chi téé-áⁿ cúú-dě téé ndéé iní-ndó —duha ní xáhaⁿ-dě xii-güedé.

⁴⁹ Te sátá dúcáⁿ ñí xáhaⁿ-dě xii-güedé, te ní sándehe yatni-dé núú Jèsús, te ní xáhaⁿ-dě xii-gá:

—¡Ràcióⁿ Mèstrú! —càchí-dé xáhaⁿ-dě xii-gá.

Te ní teyuhu ñàha-dé xii-gá. ⁵⁰ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gã xii-dé:

—Yòhó téé ní chitnahá ñáhá xii-í, ¿ná cuèni-n nùu véxi-n nùu-í? —càchí-gá xáhaⁿ-gã xii-dé.

Te òré-ni-áⁿ ñí tñi ñaha cuè téé ndihi té Jùdás-áⁿ xii Jèsús, te ndèca ñaha-güedé xii-gá cuáháⁿ.

⁵¹ Te iⁿ cue téé ndihi Jèsús ní tava-dé machití-dé, te ní xehndé-ni-dé iⁿ xio lóho iⁿ téé xinu cuechi núú dùtú cùnùu te ní quendeé duuⁿ lóho-dé. ⁵² Te Jèsús ní xáhaⁿ-gã xii téé ducaⁿ ñí xehndé lóho téé-áⁿ:

—Nachihi machití-n ñi-xi, chi nchaa cue téé na nàá ndihi machití cahni-güedé tñaha ñáyiu-güedé te diu-ni ndihi machití cuú méé-güedé tucu. ⁵³ Te na càchí tñuhu-í xii-ndo sã nùu yúhú cuèni-í cácu-í te cáháⁿ ndihi-í Tàtá-í Dùtú Ndiöxí, te tendaha-gã cuéhé víhí espíritú xínú cuèchi núú-gã quixi-xi dàcácu ñaha-xi xii-í. ⁵⁴ Dico núu ducaⁿ na càda-í te vá quée ndáá-xi nàcuáa càháⁿ-xi núú tütú Tàtá-í Dùtú Ndiöxí núú ndéé tñuní sá dàcutí xini ñuhu-xi nándi ndoho-í —càchí-gá xáhaⁿ-gã xii-dé.

⁵⁵ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gã xii cue téé ducaⁿ ñí tñi ñaha xii-gá-áⁿ:

—Nchaa-ni nduu ní xiní-ndó ñí xóo cunucóo-í xití veñúhu càhnu sá ïo cùnùu ní xóo danèhé-í ñáyiu, te ñá túú ní tñi ñaha-ndo xii-í, ¿te ná cuendá vitna

quide ñaha-ná-ndó xì-í dàtná quidé-ndó ìⁿ ñadúhú, nèhe-ná-ndó màchití nèhe-ná-ndó càrrutí ní quexìo ní tñi ñaha-ndo xì-í-i? ⁵⁶ Dico dacuití sã dúhá càda-xi nacúáa quee ndáá-xi nàcuáa ní cáháⁿ cue tée ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiõxí ndéé sanaha ñi ngódó tnùní núú tütú-gá –càchí-gá xãhaⁿ-gã xii-güedé.

Te nchaa cue tée xica cuu ndihi-gá ní xinu-güedé ní dándõ ñaha-güedé xii-gá.

Jèsús ndécú-gã jùndá

(Mr. 14:53-65; Lc. 22:54-55, 63-71; Jn. 18:12-14, 19-24)

⁵⁷ Te cue tée ní tñi ñaha xì Jèsús ndécá ñaha-güedé xii-gá cuáháⁿ núú tẽ Caiñás tée cùu dútú cúnùu-gá. Te núú ndécú dütú cúnùu-gá-áⁿ sa ní tacá cue tée dàcuaha ñaha xii ñáyiú nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndí Moisés, ndihi cue tée cùu sacuéhé núú ñáyiú isràél cuendá cada-güedé jùndá.

⁵⁸ Te té Pèlú xica xica-ni nchicúⁿ ñáhá-dě xii-gá cuáháⁿ ní sáá-dé ndéé quehé vehe núú ndécú tẽ cùu dútú cúnùu-gá-áⁿ, te xíaⁿ ñi ngóo-dé ndihi cue tée cùu poleciá cuendá cuini-dé quini-dé nása cada ñaha-güedé xii Jèsús.

⁵⁹ Te cue tée cùu dútú cúnùu, ndihi cue tée cùu sacuéhé núú ñáyiú isràél, ndihi nchaa dava-gá cue tée xĩndecu jùndá ndúcú-güedé nàcuáa cada-güedé dacàa-güedé ìⁿ cuéchi díquí Jèsús cuéi cùu-xi ìⁿ sã ñã ndáa cuendá níhí-güedé nàcuáa cada-güedé cahni ñaha-güedé xii-gá. ⁶⁰ Te vãi cue tée ní ngüíta-güedé dácàa-güedé cuéchi díquí-gã, dico ñã túú ní cùndee tnúhu-güedé chi mee-ni tnúhu ndehnde cùu-xi. Te sátá dúcáⁿ te ní quexìo

tucu úú tnàhá cue téé dàcuandehnde-güedé, ⁶¹ te xăhaⁿ-güedě xii nchaa cue téé xĩndecu jündá:

—Véxi-ndí cächí tnúhu-ndí xii-ndo sǎ tǎe-a cächí-dé sá dǎngòyo-dé veñúhu cǎhnu sá ïo cùnuu núú chíñúhu-o Yá Ndiǒxí, te dandàa-dé ینگá veñúhu saa, diu-ni núú cáá tnàhí veñúhu-ǎⁿ, te xití úní-ni nduu sa nadaxĩnu-dé, duha cächí-dé —cächí-güedé xăhaⁿ-güedě.

⁶² Te téé cùu dútú cùnù-gá-áⁿ nĩ ndacuñí-dé, te xăhaⁿ-dě xii Jèsús:

—¿Ná cuendá duha ndùu tnúhu cǎháⁿ cue téé-a cuendá-n? Te cǎháⁿ nũu nása cunduu tnúhu cǎháⁿ-n —cächí-dé xăhaⁿ-dě xii-gá.

⁶³ Dico Jèsús ñá túú tnàhí ni cǎháⁿ-gá. Te téé cùu dútú cùnù-gá-áⁿ nĩ xáhaⁿ tùcu-dé xii-gá:

—Yúhú, cǎcú nèhe-í Yǎ Ndiǒxí chi cuíní-í sá cächí tnúhu ndáá-n xii-ndí nũu sá díú Crìstú Déhe Yá Ndiǒxí Yaá ní tendaha-gǎ véxi ñuyú-a cùu-n —cachí-dé xăhaⁿ-dě xii-gá.

⁶⁴ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-dé:

—Diu Yaá-áⁿ cùu-í dàtná cächí-n-ǎⁿ, te na cächí tnúhu-í xii-ndo sǎ sǎá nduu te quiní-ndó yǔhú Téé cùu ñaní tnàhá-ndó nchàa-ndo cunucóo-í xio cùha Dútú Ndiǒxí Yaá ndácú quide nchaandi túhú sá vǎha. Te dàvá-áⁿ quiní ñáhá-ndó xii-í quee-í andiu quixi-í ichi xití vícú —cächí-gá xăhaⁿ-gǎ xii-dé.

⁶⁵ Te dútú cùnù-gá-áⁿ nĩ ndátá-dě dóó níhnú-dě cuendá sá ñá túú ní tnàhá iní-dé nàcuáa ní cǎháⁿ Jèsús, te ní xáhaⁿ-dě xii nchaa cue téé xĩndecu jündá:

—Téé-a cǎháⁿ úhú-dé cuendá Yǎ Ndiǒxí, te vitna ñá túú-gǎ xíní ñùhu-xi cue téé cǎháⁿ ndáá nũu ndáá sá ndècuéchi-dé àdi ñá túú ndècuéchi-dé, chi sa ní tecú dóho-o nàcuáa ndùu tnúhu ní cǎháⁿ-dé ní cǎháⁿ

úhú-dé cuendá Yă Ndiǒxí. ⁶⁶ Te nchaa-ndo chí cǎháⁿ vitna núu nása sàni iní-ndó cùnduu cuendá téa-a —càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii nchaa cue téa-áⁿ.

Te cue téa-áⁿ nǐ xǎhaⁿ-güedě:

—Nchúhú cǎchí-ndí sá tàú-xi cuú-dé chi ndècuéchi-dé —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedě.

⁶⁷ Te ní ngüíta-güedé ní tiú díi ñáhá-güedě xii-gá te ní caniha-güedé, te tnàhá núú-gǎ ní cani-güedé. ⁶⁸ Te ní cudíquí ndeé ñáhá-güedě xii-gá, te xǎhaⁿ-güedě:

—Yòhó Téa cǎchí sá cúú Crístú Yaá ní tendaha Yă Ndiǒxí véxi ñuyíú-a, cǎháⁿ ná còto yoo ní caniha xii-n —cachí-güedé xǎhaⁿ-güedě xii-gá.

*Té Pèlú xǎhaⁿ-dě xii ñáyiu sá ñà túú xini-dé Jèsús
(Mr. 14:66-72; Lc. 22:56-62; Jn. 18:15-18, 25-27)*

⁶⁹ Te nini nùcòo té Pèlú quehé, te ní sáháⁿ ñi xíchí xínú cuèchi vehe-áⁿ núú-dě, te xǎhaⁿ-xi xii-dé:

—Yòhó tnàhá-n cùu-n téa xica cuu ndihi Jèsús téa distritú Galileá —càchí-xi xǎhaⁿ-xi xii-dé.

⁷⁰ Te té Pèlú ñá túú ní nūnuu-dé, te ndèdóho nchaa ñáyiu xĩndecu-áⁿ nǐ xǎhaⁿ-dě xii xíchí-áⁿ:

—Yúhú, ñá túú cùtnuní iní-í nása ndùu tnúhu cǎháⁿ-n —càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii-xi.

⁷¹ Te ní xica té Pèlú cuáháⁿ-dé ndàa nacuáa nchii yuyèhe vehe-áⁿ, te ní xini ñáhá tùcu ingá xíchí xínú cuèchi vehe-áⁿ, te xǎhaⁿ-xi xii nchaa ñáyiu xĩndecu-áⁿ:

—Téa-a tnàhá-dé xicá cùu-dé ndihi Jèsús téa ñúú Nazàrét —càchí-xi xǎhaⁿ-xi xii-yu.

⁷² Te té Pèlú ní xǎhaⁿ-dě:

—Nchàcuiiti Yá Ndiǒxí sá ñà túú xini-í téa càcunehe-ndo-áⁿ —càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii-yu.

⁷³ Te tna tnaa-ni ní cuu, te dava ñáyiu xĩndecu xíaⁿ nǐ xǎhaⁿ tùcú-yu xii té Pèlú:

—Ndáá sá tnàhá-n xìca cuu-n ndìhi té ndèca-güedé cuánguìhu-ǎⁿ, chi ñáyúhú càháⁿ-n —càchí-yu xǎhǎⁿ-yu xii-dé.

⁷⁴ Te té Pèlú ní xáhaⁿ-dě xii-yu:

—Nchàcui^{ti} Yá Ndiǒxí sá yǔhú càháⁿ ndáá-í sá ñà túú xìní-í té càcunehe-ndo-áⁿ —càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii-yu.

Te òré-ni-áⁿ ñǎ cana ìⁿ líhi. ⁷⁵ Te ní ndacu iní té Pèlú nàcuáa ní xáhaⁿ Jèsús xii-dé sá cùmání-gǎ cana ìⁿ líhi te úní xito cáháⁿ-dé sá ñà túú xìní ñáhá-dě xii-gá. Te ní quee-dé tnuú ñáyiu-áⁿ cuáháⁿ-dé ìⁿ xio ní ndáyú víhí-dě ní ndixi cuéchi iní-dé.

27

*Ndèca-güedé Jèsús cuáháⁿ núú tǎ Pìlatú
(Mr. 15:1; Lc. 23:1-2; Jn. 18:28-32)*

¹ Te sátá ñǎ túndaá te nchaa cue té cùu dútú cúnùu, ndìhi cue té cùu sacuéhé núú ñáyiu isràél ní ndatnúhu-güedé nàcuáa cada-güedé cahni-güedé Jèsús. ² Te ní dácútú ñàha-güedé xii-gá, te ndèca ñàha-güedé cuáháⁿ núú tǎ Pìlatú té cùu gobiernú.

Ní xíhí té Jùdás

³ Te té Jùdás téé ní sáha cuendá ñáhá xii Jesús ní cutnùní iní-dé sá cáhni ñàha-güedé xii-gá, te ní ndixi cuéchi iní-dé sá ñà túú ní quide váha-dé sá dúcáⁿ ñǎ quide-dé ní sáha cuendá ñáhá-dě xii-gá núú cuè téé cùu úhú iní ñáhá, te ní xica-dé cuáháⁿ-dé danchòcáva-dé ócò úxí díhúⁿ cuixíⁿ núú cuè dútú cúnùu-áⁿ, ndìhi núú cuè téé cùu sacuéhé núú ñáyiu isràél, chi dǎu cue téé-áⁿ ñǎ sáñaha-güedé díhúⁿ xii-dé. ⁴ Te òré ní quexìo té Jùdás-áⁿ núú ndécú-güedé, te xǎhaⁿ-dě xii-güedé:

—Yúhú, ñá túú ní quide váha-í sá dúcáⁿ ñí quide-í ní taxi cuendá-í ñíⁿ téé ñá túú tnàhí cuéchi-xi cahni-ndo-dě —càchí-dé xăhaⁿ-dě xii-güedé.

Te cue téé-áⁿ ñí xăhaⁿ-güedě xii-dé:

—Nchúhú, ñá túú năgá cuendú cuini-ndí cáháⁿ ndihi ñaha-ndí xii-n, te mee-n naha núu nása sàni iní-n càda-n —cachí-güedé xăhaⁿ-güedě xii-dé.

⁵ Te té Júdás ní dăngoyo-dé dîhúⁿ-ăⁿ xití veñúhu càhnu sá ïo cùnuu, te ní xica-dé cuáháⁿ-dé ní dăcuèhné-dé mée-dě.

⁶ Te cue dútú cùnùu ní naqueheⁿ-güedé dîhúⁿ-ăⁿ, te ní xitnàha-güedé:

—Dîhúⁿ-a ní quéyăhu cuendá sá cùú ñíⁿ ñáyi, núu xíăⁿ vá cúú nàchihí-o xití càjá núú ñúhú să cúú cuendá Yă Ndiôxí —càchí-güedé xitnàha-güedé.

⁷ Te ní ndatnúhu-güedé te ní cuu ñíⁿ nuu-güedě cuendá nacuaaⁿ-güedé ñíⁿ xichi núú cáá ñùhu danani-güedé Núú Cuăha Nchaa Sá Cuăha Ñuhu, te xíăⁿ ñí saaⁿ-güedé cuendá xíăⁿ nguïndŭxi nchaa ñáyi véxi xica. ⁸ Te ní nadáma dîu ñuhu-áⁿ, te vitna dānani-güedé Ñuhu Yáhu Níñí, duha dānani-güedé.

⁹ Te ducaⁿ ñí cuu chí ní quee ndáá-xi năcuáa ní cáháⁿ ndí Jeremiás téé ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiôxí ndéé sanaha, te duha ní cachí ndí: “Cue téé isrâél ní cachí-güedé sá òcó úxí dîhúⁿ cuixíⁿ cháhu-güedé cuendá ñíⁿ téé queheⁿ cuendá-güedé. Te dîhúⁿ-ăⁿ năqueheⁿ-güedé, ¹⁰ te cuaaⁿ-güedé ñíⁿ xichi núú nání Núú Cuăha Nchaa Sá Cuăha Ñuhu, te ducaⁿ càda-xi chí ducaⁿ ñí cachí Yă Ndiôxí cunduu”, duha ní cachí ndí Jeremiás-áⁿ.

*Jèsús ndécú-gă núú tĕ Pilatú
(Mr. 15:2-5; Lc. 23:3-5; Jn. 18:33-38)*

11 Te Jèsús ndécú-gă núú tĕ Pilatú tée cùu gobiernú, te tée-án nĭ xícán tnúhú-dĕ núú-gă, te xăhaⁿ-dĕ xii-gá:

—¿Ndáá sá díú-n cùu-n tée yĭndaha ñaha xii ñáyiú isràél-ăⁿ? —càchí-dé xăhaⁿ-dĕ xii-gá.

Te Jèsús ní xáhaⁿ-gă xii-dé:

—Diu-í yĭndàha-í-yu —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-dé.

12 Te cue dútú cúnùu ndihĭ cue tée cùu sacuéhé núú ñáyiú isràél sàcán cuéchi-güedé núú tĕ Pilatú cuendá Jèsús, dico mee-gă ni ĩⁿ tnúhu ñá túú ní căháⁿ-gá. 13 Te tĕ Pilatú ní xáhaⁿ-dĕ xii-gá:

—Cáháⁿ, ná cuendá ñá túú căháⁿ-n, te cundehe nă ndéé duha titní cuéchi dàcaa cue tée-a díquí-n —càchí-dé xăhaⁿ-dĕ xii-gá.

14 Dico Jèsús ñá túú tnàhí ni căháⁿ-gá, te tĕ Pilatú tée cùu gobiernú-án ĩo ní cuñúhu-dé sá dúcán ñá túú tnàhí ni căháⁿ-gá.

*Ní quide ndáá-güedé sá cáhní-güedĕ Jèsús
(Mr. 15:6-20; Lc. 23:13-25; Jn. 18:38-19:16)*

15 Te ndi tnahá nduu vico pascuá dácăcu tĕ Pilatú tée cùu gobiernú-án ĩⁿ tée yĭhi vecaá chi ducaⁿ tnàhí quide-dé, te mee ñáyiú căháⁿ-yu te núu ndĕdacàa tée yĭhi vecaá-án căcu-dé te tée-án dácăcu-dé. 16 Te dàvá-án yĭhĭ ĩⁿ tée nàni Barrabás vecaá, te tée-án ĩo cuendú-dé sá ĩo nèhé ní quide-dé. 17 Te ní nataká nchaa ñáyiú, te tĕ Pilatú ní xícán tnúhú-dĕ núú-yu, te xăhaⁿ-dĕ:

—¿Ndĕdacàa núú ùú cue tée-a cuení-ndó dàcăcu-í-güedé-í? ¿Tĕ Barrabás ăⁿ Jèsús tée nàni Cristú? —càchí-dé xăhaⁿ-dĕ xií-yu.

18 Te ducaⁿ nĩ cáháⁿ té Pìlatú, chi ní cutnùnĩ iní-dé sá dicó sá cuèdú iní-güedě ducaⁿ nĩ quide-güedě ní sáha cuèndá ñáhá-güedě xii Jèsús núú-dě.

19 Te nini nùcáo té Pìlatú núú xèhndé-dé cuéchi ní tendaha ñàdihí-dé tnúhu cuáháⁿ núú-dě, te duha ndùu tnúhu ní tendaha-aⁿ: “Vá cánĩ iní-n nã cada-n tée ní taxi cuèndá ñáhá-güedě xii-n, tée ñã tuú tnàhĩ cuéchi-xi, chi icuini ío nèhé ní dácótó ñàha saní-í cuèndá-dé”, duha ndùu tnúhu ní xáhaⁿ-aⁿ xii té Pìlatú.

20 Dico cue tée cùu dútú cúnùu, ndihĩ cue tée cùu sacuéhé nùú ñáyiú isràél ní xáhaⁿ-güedě xii ñáyiú sá ná cũñáhá-yu xii té Pìlatú dàcácu-dé té Barrábás te cahni-dé Jèsús, te ní quidé-yu nàcuáa ní xáhaⁿ-güedě. 21 Te té Pìlatú-áⁿ nĩ xáhaⁿ tùcu-dé xii-yu:

—¿Ndědacàa núú úú cue tée-a cuiní-ndó dàcácu-í?
—càchí-dé xãhaⁿ-dě xii-yu.

Te ní xáhãⁿ-yu xii-dé:

—Té Barrábás dàcácu-n —càchí-yu xãhãⁿ-yu xii-dé.

22 Te té Pìlatú ní xicáⁿ tnúhú-dě núú-yu, te xãhaⁿ-dě:

—¿Te ná cuiní-ndó càda-í Jèsús tée nàni Cristú tée càchí sá Yã Ndiõxí ní tendaha ñàha xii-dé véxi-dé ñuyiú-a-í? —càchí-dé xãhaⁿ-dě xii-yu.

Te nchaá-yu ní cáháⁿ-yu, te xãhãⁿ-yu:

—Cata caa-dé núú cùrúxí —càchí-yu xãhãⁿ-yu xii-dé.

23 Te té Pìlatú ní xáhaⁿ tùcu-dé xii-yu:

—¿Te ná cúú cuéchi ní quide-dé nùu ducaⁿ cuiní-ndó càda-í-dé-í? —càchí-dé xãhaⁿ-dě xii-yu.

Dico nchaá-yu uuⁿ-gá níhi ní cáháⁿ-yu, te xãhãⁿ-yu xii-dé:

—¡Cata caa-dé núú cùrúxí! —càchí-yu xăhăⁿ-yu xii-dé.

²⁴ Te té Pìlatú ní cutnùnì iní-dé sá vă ñihí-dé nàcuáa cada-dé, chi uuⁿ-gá ní ngüíta ñáyiú xícuáa-yu, te xíăⁿ ní xícáⁿ-dé ndute ní ndáhá-dě núú nchàa ñáyiú, te ní xáhaⁿ-dě xii-yu:

—Tée-a cùu-dé ìⁿ téé ñá túú tnàhí cuéchi-xi, te nchòhó cuíní-ndó sá cùú-dé, dico dïu-ni mee-ndo cuído yáhu-ndo-dě chi yúhú vá cuídó yáhu-í-dé —càchí-dé xăhaⁿ-dě xii-yu.

²⁵ Te nchaá-yu ní xáhăⁿ-yu xii-dé:

—¡Dïu nchúhú ndihí cue déhe-ndí cuido yáhu-ndí-dé! —càchí-yu xăhăⁿ-yu.

²⁶ Te sátá dúcáⁿ te té Pìlatú ní dácăcu-dé té Barrábás, te ní táúchíúⁿ-dě ní cani-güedé Jèsús. Te sátá dúcáⁿ ñi quide ñaha-güedě xii-gá, te ní táúchíúⁿ-dě candeca ñaha-güedě xii-gá quíhíⁿ cata caa ñaha-güedě xii-gá núú cùrúxí.

²⁷ Te cue téé cùu sandadú té Pìlatú ndécá-güedě Jèsús cuánguihu xití vehe cànnu cuu cuendá-dé, te cue téé cùu sandadú-áⁿ ñi cana-güedé dava-gá cue sandadú núú dúcáⁿ ndèca-güedé Jèsús cuánguihu-áⁿ. ²⁸ Te xíaⁿ ñi taunuu-güedé dóó-gă, te ní dácúíhnú ñàha-güedé xii-gá ìⁿ dóó tícuèhé víhí.

²⁹ Te ní cadúha-güedé ìⁿ coróná ñnu ní chihi-güedé díquí-gă, te ní chitnî-güedé ìⁿ carrutí ndaha cùha-gá, te ní ngüíñí xití-güedé núú-gă cúdíquí ndeé ñáhá-güedé xii-gá, te xăhaⁿ-güedé:

—¡Ío cànnu cuu yohó téé yìndaha ñaha xii ñáyiú isràèl! —càchí-güedé xăhaⁿ-güedé xii-gá.

³⁰ Te ní tíú dí ñáhá-güedé xii-gá, te ní queheⁿ-güedé carrutí sá ñi sáñaha-güedé xii-gá

te ní ducuⁿ-güedé díquí-gă. ³¹ Te sátá ñí yáha ní cudíquí ndeé ñáhá-güedé xii-gá, te ní nataunuu ñaha-güedé xii-gá dóó tícuèhé víhí sǎ ñí dácuíhnú ñàha-güedé xii-gá, te ní dándíúnuu ñaha-güedé xii-gá dóó méé-gă, te dǎtnùní ndécá ñàha-güedé cuáháⁿ núú cǎtá cǎa ñaha-güedé xii-gá núú cùrúxí.

Sàta caa-güedé Jèsús núú cùrúxí

(Mr. 15:21-32; Lc. 23:26-43; Jn. 19:17-27)

³² Te ñuhu-güedé ndihí-gá ichi, te ní naníhí-güedé ìⁿ téé ñuú Cìrené nání-dě Xǐmú, te téé-áⁿ ñí quide yica-güedé ní xido-dé cùrúxí sá nchídó Jèsús.

³³ Te ní sáá-güedé ndihí-gá ìⁿ xichi núú nání Gǒlgotá, te tnúhu-áⁿ quée-xí: Núú nání yìquí díquí ndíyí, duha quèe-xi tnúhu-áⁿ. ³⁴ Te xíaⁿ sǎñaha-güedé ndudí úá coho-gá ní cùu, te ñǎ túú ní xìhi-gá chi dico-ni ní xito ndée-gá.

³⁵ Te ní sata caa ñaha-güedé xii-gá núú cùrúxí, te sátá dúcáⁿ te cue téé cùu sandadú-áⁿ ñí xito ndée-güedé ñuu ndédacàa-güedé cuu cuendá-güedé dóó-gă. Te ducaⁿ ñí cuu chi ní quee ndáá-xi nàcuáa ní cáháⁿ ìⁿ téé ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiǒxí ndée sanaha yòdo tnuní núú tütú-gá, te duha cǎchí-xi: “Ní xito ndée-güedé ñuu ndédacàa-güedé cuu cuendá-güedé dóó-gă”, duha ní cǎchí téé-áⁿ te ducaⁿ ñí ngódó tnùní núú tütú-gá. ³⁶ Te sátá dúcáⁿ ñí quide-güedé, te ní ngóo-güedé ndèé ñáhá-güedé xii-gá. ³⁷ Te ní taxi ndecu-güedé ìⁿ sá ndèé lètrá ndàa díquí-gă. Te lètrá-áⁿ cǎháⁿ-xi ná cuendá ducaⁿ ñí quide ñaha-güedé xii-gá, te duha cǎháⁿ lètrá-áⁿ: “Tée-a cùu-dé téé yìndaha ñaha xii ñǎyiu isràél”, duha cǎchí-xi. ³⁸ Te tnàhá úú cue téé cùu ñadúhú

nĩ sata caa-güedé diu-ni núú cùrúxí tucu, te ìⁿ-dé ní sata caa-güedé xio cùha-gá, te ingá-dé ní sata caa-güedé xio dàtni-gá. ³⁹ Te nchaa ñáyiú yǎha yatni núú táca-gá-áⁿ, te dàcuicó-yu díquĩ-yu ndèhe ñahá-yu xii-gá, te xĩcuèhé ñáhǎ-yu. ⁴⁰ Te xǎhǎⁿ-yu xii-gá:

—Yòhó càchí-n sǎ dàngoyo-n veñúhu càhnu sá ìo cùnunu, te dandàa-n ingá veñúhu saa, te xití úní-ni nduu sa nadaxĩnu-n, te vitna tanùu núú cùrúxí-áⁿ dàcácu-n mèe-n te núu ndiṣa sá Dèhe Yá Ndiõxí cúú-n —càchí-yu xǎhǎⁿ-yu xii-gá.

⁴¹ Te diu-ni ducaⁿ cùdiquí ndeé ñahá cuè téé cùu dútú cùnùu xii-gá, ndihí cue téé dàcuaha ñaha xii ñáyiú nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndí Moisés, ndihí cue téé cùu fariséú, ndihí cue téé cùu sacuéhé núú ñáyiú isràél, te xĩtnàha-güedé:

⁴² —Tée-a ní ndacu-dé ní dácăcu-dé dava ñáyiú, te mee-dě ñá ndácú-dě dàcácu nihnu-dé mée-dě. Te núu ndisa sá cúú-dě téé yìndaha ñaha xii ñáyiú isràél, te na cùndehe-o nuu-dé núú cùrúxí-a cuendá quíndáá iní-ó-dě. ⁴³ Te càchí-dé sá sàndáá iní-dé Yǎ Ndiõxí, te mee-gǎ ná dàcácu ñaha-gǎ xii-dé te núu cùndahú iní ñahá-gǎ, chi mee-dě càchí-dé sá Dèhe-gá cúú-dě —càchí-güedé xĩtnàha-güedé.

⁴⁴ Te ndeé tnàhá cue téé cùu ñadúhú táca xio xio diñi-gá xĩcuèhé ñahá-güedé xii-gá.

Ní xihí Jèsús

(Mr. 15:33-41; Lc. 23:44-49; Jn. 19:28-30)

⁴⁵ Te òré ní cuu cuádava nduu te ní cunee niñhí ñuyíú, te ducaⁿ-ni càa ní cuu caá úní sacuaa. ⁴⁶ Te òré sa ta cùyatni cuu caá úní sacuaa-áⁿ, te níhi ní cáháⁿ Jèsús, te càchí-gá:

—Èlí, Èlí, ¿láma sabàctaní? —càchí-gá.

Te tnúhu-án quée-xí: Ndiõxí mée-í, Ndiõxí mée-í, ¿ná cuendá ní dáñá ñàha-n xii-í?, duha quée-xi tnúhu-án.

⁴⁷ Te dava cue téé xĩndecu yatni núú táca-gá-án ñĩ tecú dóho-güedé nàcuáa ní cáháⁿ-gá, te ní xítñàha-güedé:

—Tée-a càna-dé té Èliás —càchí-güedé xítñàha-güedé.

⁴⁸ Te òré-ni-án ñĩ quene cunu ñⁿ cue téé xĩndecu-án ñĩ queheⁿ-dé luha cáchí, te ní chindóyo-dé xití ndudí íá, te ní chinenu-dé díquí ñⁿ yutnu càni te ní ndocani-dé ní chihi-dé yuhu-gá.

⁴⁹ Te dava-güedé ní xáhaⁿ-güedě xii téé-án:

—Cundetü tnaa na cundehe-o nacoto núú quixi té Èliás dàcácu ñaha-dě xii-dé —càchí-güedé xáhaⁿ-güedě xii téé-án.

⁵⁰ Te Jèsús níhi ní cana saa-gá, te ní xihí-ni-gá.

⁵¹ Te sátá dúcáⁿ te ní ndátá dõó cúú còrtiná xití veñúhu càhnu sá ño cùnuu ní quée dava ndáá, te ndàa núú ññu ní ngüíta-xi ní ndátá, te ní tnáa, te dava cava nàhnu ní táhú.

⁵² Te dava yaú núú yĩndüxi ñáyiu ní xihí ní sándáá iní ñáhá xii Yá Ndiõxí ní nacaáⁿ te ní ndotó-yu. ⁵³ Te sátá ñĩ yáha ní ndoto Jèsús, te cue ñáyiu ní ndoto-án cuãnguñhú-yu xití ñuú Jerusalén, te cue ñáyiu ñuú-án ño vãi-yu ní xiní-yu cue ñáyiu ducaⁿ ñĩ ndoto-án.

⁵⁴ Te sá dúcáⁿ nãndi ní quide-xi, ndihí sá dúcáⁿ ñĩ tnáa xíãⁿ ño ní yùhú téé cùu capitáⁿ ndihí nchaa dava-gá cue téé ndècu ndihí-dé ndèè-güedé yiqui cùñú Jèsús, te ní xítñàha-güedé:

—Sá ndàá ndisa sá díú tǽe-a cùu-dé Déhe Yá Ndiòxí ní cùu —cachí-güedé xǐtnàha-güedé.

⁵⁵ Te xica xǐnutníi vài ñáyiú dìhí ndéhě-yu nchaa nàcuáa ní quide ñaha-güedě xii Jèsús, te ñáyiú-án cùu-yu ñáyiú ní chindéé-yu Jèsús, te ndéé distritú Galileá ní chinchícúⁿ ñáhă-yu xii-gá. ⁵⁶ Te tnuú ñáyiú-án tnàhá tá Màriá Magdalená, ndihí tá Màriá náná tǽ Jàcobó ndihí té Chèé, ndihí náná cue déhe té Zebèdeú.

Chìndúxi-güedé Jèsús

(Mr. 15:42-47; Lc. 23:50-56; Jn. 19:38-42)

⁵⁷ Te ndècu ìⁿ tée cuica nàni-dé Chèé te cùu-dé tée ñuú Arimàteá, te tnàhá-dé ní tnahá tnúhu-dé ndihí Jèsús. Te òré sa ní cuaa, ⁵⁸ te ní sáháⁿ-dé núú tǽ Pilatú, te xăhaⁿ-dě nŭu vá cùndèe iní-dé dañ-a-dě chindúxi-dé yìquì cùñú Jèsús. Te té Pilatú-án ñí sáha-dé tnúhu, te ní táúchíúⁿ-dě sá cuăha cuendá-güedé té Chèé-án yìquì cùñú-gá. ⁵⁹ Te té Chèé-án ñí queheⁿ cuendá-dé yìquì cùñú-gá, te ní chidúcúⁿnuu-dé ìⁿ dóo cuixíⁿ dóo cándò. ⁶⁰ Te sa nchíi ìⁿ yaú sáá ñí caáⁿ té Chèé-án ìⁿ yìquì naha càva te xiáⁿ cùú cuendá-dé, te yaú-án ñí chihi-dé yìquì cùñú Jèsús, te dătnùnì ní sadí-dé ìⁿ yúú cáhnú yúú quèhéⁿ yuhu yàú-án, te ní xica-dé cuánuhú-dé. ⁶¹ Te tnàhá tá Màriá Magdalená, ndihí ìngá xíchí nání Màriá ní quexió-yu ní ngóo-yu yatni núú nchíi yaú-án.

Cue tée ndèé yaú núú yíhí yìquì cùñú Jèsús

⁶² Te sátá ñí yáha ní quide túha ñáyiú nchaa sá nándǐhi-yu nduu tnéé nduu ndètatú-yu-án, te ñiu-ni nduu ndètatú-yu-án ñí sáháⁿ cue dútú cúnùu,

ndihi cue té cùu fariséú ní cáháⁿ ndihi-güedé té Pìlatú. ⁶³ Te xăhaⁿ-güedě xii-dé:

—Yòhó té cùnūu, véxi-ndí càchí tnúhu-ndí sá nǐ ndacu iní-ndí sá tēe ndehnde nǐ xíhí-ǎⁿ càchí-dé òré ndécú-gă-dé sá ndūu úní sá cùu-dé, te ndoto-dé. ⁶⁴ Te tendaha-n cuè tée na quíhíⁿ-güedé cundeé-güedé yuhu yàú núú nǐ chihi-güedé yiqui cùñú-dé, chi na cuáháⁿ quíhíⁿ cue tée ní xica cuu ndihi-dé duhu-güedě yiqui cùñú-dé, te cúñaha-güedě xii ñáyiú sá nǐ ndoto-dé. Chi núu ducaⁿ na càda-güedé te ío-gá dandàhú-güedé cue ñáyiú dàcúúxí dàtná ní quide mee tēe ní xíhí-ǎⁿ —càchí-güedé xăhaⁿ-güedě.

⁶⁵ Te té Pìlatú ní xăhaⁿ-dě xii-güedé:

—Náu cue sandàdú-a candeca-ndo-güedě quíhíⁿ, te cadí váha-ndo ndihi-güedé yuhu yàú-áⁿ nàcuáa tàú-xi cunduu, te na cundeé-güedé nàcuáa sàni iní-ndó cunduu —cachí-dé xăhaⁿ-dě xii-güedé.

⁶⁶ Te cue tée-áⁿ nǐ xica-güedé cuáháⁿ-güedé, te ní tee-güedé ìⁿ sèñá yúú ndèdí yèhe yaú-áⁿ, te ní dándõ-güedé cue sandàdú-áⁿ ndèé-güedé yaú-áⁿ, te ducaⁿ nǐ quide-güedé cuendá sá vă yõo quíhíⁿ nacaáⁿ yaú-áⁿ.

28

Ní ndoto Jèsús

(Mr. 16:1-8; Lc. 24:1-12; Jn. 20:1-10)

¹ Te sátá nǐ yáha nduu ndètatú ñáyiú, te ndumìngú nehé víhí-ní nǐ xica tá Màriá Magdalèná ndihi ìngá xíchí nání Màriá cuángotó-yu yaú núú nǐ chihi-güedé yiqui cùñú Jèsús. ² Te uuⁿi níhi

vìhi ní tnáa, te òré ducaⁿ nǐ quide-xi chi ñⁿ espíritú xínú cuèchi núú Yă Ndiǒxí ní quexìo-xi núú dúcáⁿ nchìí yaú núú nǐ chihi-güedé yiqui cùñú Jèsús, te ní xócání espíritú-áⁿ yǔú ndèdí yèhe yaú-áⁿ te ní ngóo-xi núú yǔú-ǎⁿ. ³ Te dàtná dátásaⁿ-xi òré sàá ndúté dùcaⁿ datásaⁿ-xi núú espíritú-áⁿ, te dóó níhnú-xí cuèxíⁿ quiyí. ⁴ Te òré ducaⁿ nǐ quide-xi te cue sandàdú ndèé yaú-áⁿ nǐ quidi ñaha-xi xì-güedé sá nǐ yùhú-güedé, te ní nduá-güedé, te ní xíta sá xìní tnùnì-güedé. ⁵ Te espíritú-áⁿ nǐ xáhaⁿ-xi xìi cue ñáyiú dìhí cuángoto yaú-áⁿ:

—Nchòhó ñáyiú dìhí véxi coto yaú-a, vá yùhú-ndó chi yùhú cùtnùnì iní-í sá nchòhó véxi-ndo nànducu-ndo yiqui cùñú Jèsús Yaá ní xíhí núú cùrúxí. ⁶ Dico Yaá-áⁿ chi ñá túú-gǎ ndécú yiqui cùñú-gá iha, chi sa ní ndoto-gá, te diu ducaⁿ nǐ cachí-gá sá ndótó-gǎ cùtnàhá vátá cùú-gá, te chí táquixi cundehe-ndo núú nǐ sacáⁿ-güedé yiqui cùñú-gá ní cùu te quiní-ndó nǎ ñá túú-gǎ. ⁷ Te vitna ío ndìhì chí cuàháⁿ núú xǐndecu cue téé ní xica cuu ndìhì-gá, te duha cùñaha-ndo xì-güedé: “Ní ndoto Jèsús Yaá ní xíhí ní cùu, te codonù-gá núú-ndó quǐhíⁿ distrítú Galileá te yàcáⁿ quiní-ndó-gǎ”, duha cùñaha-ndo xì-güedé. Duha ndùu tnúhu ní cachí tnúhu-í xii-ndo —càchí espíritú-áⁿ xáhaⁿ-xi xìi cue ñáyiú dìhí-áⁿ.

⁸ Te cue ñáyiú dìhí-áⁿ nǐ natnǐ-yu ichi, te súúnì ndìhì cuánuhú-yu núú xǐndecu cue téé ní xica cuu ndìhì Jèsús cuéndá nacani tnúhu-yu núú-güedé nàcuáa ní xáhaⁿ espíritú-áⁿ xií-yu, te cuèi ní yùhú-yu dico súúnì cùdǐí ìní-yu. ⁹ Te ichi ñùhú-yu

cuánuhú-yu, te na iní-yu ní quexìo Jesús núŷ-yu ní dándácõo váha ñaha-gã xií-yu. Te ñáyiú-áⁿ ñí ngüíñí xítí-yu núú-gã, te ní numi ñàhá-yu xii-gá, te ní chiñuhu ñàhá-yu. ¹⁰ Te ní xáhaⁿ-gã xií-yu:

—Vá yùhú-ndó, chí cuàháⁿ cúñaha-ndo xìi cue téé ní xica cuu ndìhi-í sá ná quèhíⁿ-güedé distritú Galileá, te yàcáⁿ quini ñàhá-güedé xii-í —càchí-gá xãhaⁿ-gã xií-yu.

Nàcuáa ndùu tnúhu ní nacani cue sandàdú

¹¹ Te ñini ñùhu cue ñáyiú dñí-áⁿ ichi cuánuhú-yu, te dava cue sandàdú cue téé ndèé yaú-áⁿ ní cùu ní xica-güedé cuánuhú-güedé ñúú cuendá nacani tnúhu-güedé núú cuè téé cùu dútú cúnùu nacuáa ní cuu. ¹² Te cue téé cùu dútú cúnùu-áⁿ ñí quide-güedé jündá ndìhi cue téé cùu sacuéhé nùú ñáyiú isràél, te ní ndatnúhu-güedé nàcuáa cada-güedé, te ní quide ndáá-güedé ndìhi cue sandàdú-áⁿ sã cuãñaha-güedé vài dñíⁿ cuendá dacuàndehnde-güedé. ¹³ Te ní xáhaⁿ-güedé xii cue sandàdú-áⁿ:

—Cuini-ndí sá vã càháⁿ ndáá-ndó nùú ñáyiú nàcuáa ní cuu, chí cúñaha-ndo xii-yu sá òré xidí-ndó ñí quixi cue téé ní xica cuu ndìhi-dé ní dúhú-güedé yiqui cùñú-dé néhé-güedé cuáháⁿ, duha cúñaha-ndo xii-yu. ¹⁴ Te núu na ñihí té Pilatú téé cùu gobiernú tnúhu nàcuáa cúñaha-ndo xii ñáyiú, te nchúhú cada ndáá-ndí ndìhi-dé cuendá sá ñà túú ñã cada ñaha-dé xii-ndo —càchí-güedé xãhaⁿ-güedé xii cue sandàdú-áⁿ.

¹⁵ Te cue sandàdú-áⁿ ñí queheⁿ cuendá-güedé dñíⁿ, te ní xica-güedé cuáháⁿ-güedé te ní cáháⁿ-güedé nàcuáa ní xáhaⁿ cuè téé-áⁿ

cǎháⁿ-güedé. Te nchaa ñáyiú isràél ní níhǐ-yu tnúhu ní cáháⁿ-güedé-án, te ðiu-ni tnúhu-án cǎháⁿ-yu ndéé vitna.

Jèsús xǎhaⁿ-gǎ xii cue téé ní xica cuu ndihí-gá nàcuáa ndùu chiúⁿ cada-güedé

(Mr. 16:14-18; Lc. 24:36-49; Jn. 20:19-23)

¹⁶ Te ndi ùxí ñⁿ cue téé ní xica cuu ndihí Jèsús ní xica-güedé cuáháⁿ-güedé ñⁿ yucu càa ðis-tritú Galileá núú ñí xáhaⁿ-gǎ naníhí tnáhá-güedé ndihí-gá. ¹⁷ Te òré ní xiní-güedé Jèsús te ní chiñuhu ñaha-güedé xii-gá, dico dava-güedé sàni ñⁿ sani úú iní-güedé núu ðiu-gá àdi ñá díú-gǎ. ¹⁸ Te Jèsús ní sándehe yatni-gá ndéé núú-güedé, te ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Yúhú ndécú ndihí-í tnúhu ndee ìní táxí tnùn-í cuéi andiu te cuéi ñuyíú-a. ¹⁹ Te vitna tàuchiuⁿ-í sá quihíⁿ-ndó nihíí ñuyíú cǎháⁿ-ndó tnúhu-í núú ñáyiú cuendá tuha ñàhá-yu xii-í, te dacuàndute-ndó-yu. Te òré ducaⁿ càda-ndo, te cacunehe-ndo tǎtá-ó Dütú Ndiöxí ndihí yúhú Yaá cúú Dèhe-gá ndihí Espiritú-gá. ²⁰ Te cúñaha-ndo xii-yu sá ná càdá-yu nchaa nàcuáa sa ní dánèhé ñáhà-í xii-ndo càda-ndo. Te na cǎhí tnúhu-í sá cùndècu ndihí ñaha-ni-í xii-ndo ñuyíú-a ndéé ná sàá nduu nàa-xi —cachí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé. Te ducaⁿ na cùnduu.

Tnúhu ní cáháⁿ yă ndiöxí xito cùu uú
New Testament in Mixtec, Peñoles (MX:mil:Mixtec,
Peñoles)

copyright © 2002 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixtec, Peñoles

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixteco, Peñoles [mil], Mexico

Copyright Information

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixtec, Peñoles

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

872f7754-0986-5ecd-a059-925a708a6939